Descriptive Catalogue of Manuscripts

IN THE

GOVERNMENT MANUSCRIPTS LIBRARY

deposited at the

Bhandarkar Oriental Research Institute

Serial Number 32

VEDĀṄGAS

Bhandarkar Oriental Research Institute
POONA
1991

Descriptive Catalogue of Manuscripts

IN THE

GOVERNMENT MANUSCRIPTS LIBRARY

deposited at the

Bhandarkar Oriental Research Institute

Serial Number 32

VEDĀṄGAS

Bhandarkar Oriental Research Institute
POONA
1991

Descriptive Catalogue of Manuscripts
Serial Number 32
Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona 4 (India)

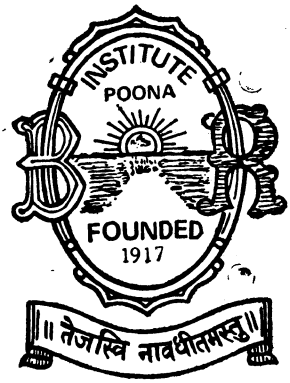

Printed at : The Bhandarkar Institute Press, Poona.

Published by : R. N. Dandekar, Honorary Secretary,
Bhandarkar Oriental Research Institute, Poona.

Descriptive Catalogue of Manuscripts

IN THE

GOVERNMENT MANUSCRIPTS LIBRARY

deposited at the

Bhandarkar Oriental Research Institute

Serial Number 32

Volume III, Part IV

VEDĀṄGAS

D. Jyotiṣa (continued)

Seen through the Press by

P. D. NAVATHE

Curator

Bhandarkar Oriental Research Institute

POONA

1991

The Bhandarkar Oriental Research Institute acknowledges with grateful thanks the generous grant made by the National Archives of India, Government of India, towards the publication of this volume of the *Descriptive Catalogue of Manuscripts.*

CONTENTS

VEDĀṄGAS

D. Jyotiṣa (continued)

No.		Pages
886–891	Muhūrtacintāmaṇi with Comm. Pramitākṣarā	1-7
892	– do – with Comm. Sukhabodhinī	7–9
893	Muhūrtacūḍāmaṇi	9–10
894	– do – with Commentary	10–11
895–900	Muhūrtatattva	11–16
901	°tattvaṭīka	16–17
902–905	°tattva with Commentary	17–22
906	Muhūrtadarśana	22–23
907–909	Muhūrtadīpaka	23–25
910	– do – with Commentary	26–27
911	Muhūrtabhairava	27–28
912	Muhūrtamañjarī	28–29
913–917	Muhūrtamārtaṇḍa	29–34
918	°mārtandaṭīkā	34–35
919–924	°mārtaṇḍa with Comm. Mārtaṇḍavallabhā	35–41
925–928	Muhūrtamālā	41–45
929	°mālāṭīkā called Saundaryabodhinī	45–46
930–934	Muhūrtamuktāvalī	46-50
935–936	Muhūrtaratna	50–52
937	Muhūrtaratnākara	53
938	Muhūrtasaṁgraha	54
939	Muhūrtasaṁcaya	54–55
940	Muhūrtasarvasva	55–56
941	Muhūrtālaṁkāra	56–57
942	°kāravyavahārabhūṣaṇa	57-58
943–953	Meghalāmā	59–68
954	Yantracintāmaṇi with Commentary	68–69
955	– do – with Vivaraṇa	69–70
956	Yantraprakāśa with Commentary	70-72
957–958	Yantraratnāvalī (Dhruvabhramaṇādhikāra) with Vivṛtti	72–74

No.		Pages
959	Yantraratnāvalī with Vivṛtti	74-75
960	Yantrarāja	75-76
961	- do - or Yantrarājāgama with Commentary	76-77
962	Yantrarājaracanā	77-78
963	Yantravicāraṇā	78-79
964-965	Yantrasāra	79-81
966	Yantrāgama with Commentary	81-82
966 A	Yavanajātaka	82-83
967	Yavanīyamata (Golādhyāyavyākhyā)	83-84
968-970	Yuddhakauśala	84-86
971-972	Yuddhajayotsava	86-88
973	Yogajātaka	88-89
974-976	Yogayātrā	89-92
977	- do - with Commentary	92-93
978-978A	Yogasāra	93-95
979	Yogasindhu	96
980-984	Yogārṇava	96-100
985-986	Yogāvalī	101-102
987	Yoginīdaśā	102-103
988-989	°daśākrama	103-105
990	Ratnajātaka (Bhāvādhyāya)	105-106
991	- do -	106-107
992-995	Ratnadīpa	107-110
996	Ratnadīpaka	110-111
997	Ratnadyota	111-112
997 A	Ratnamālā with Commentary	112-113
998	Ratnasamaṇikā	113-114
999	Ramalacintāmaṇi	114-115
1000-1001	- do - (?) or Ramalaśāstra	115-117
1002	Ramalatantra	117-118
1003-1007	Ramalanavaratna	118-122
1008-1009	Ramalapraśnatantra	123-124
1009 A	Ramalavaicitrya	124-125
1010-1011	Ramalaśāstra	125-127
1012-1016	Ramalasāra	127-131
1017	Ramalāmṛta	131-132
1018	Ramalārkaprakāśa	133

No.		Pages
1019–1020	Ramalenduprakāśa	134–135
1021	Ramalotkarṣa	135–136
1022	Rājamārtaṇḍa	136–137
1023–1024	Rājamṛgāṅka	137–139
1025	°āṅkasāriṇī	139–140
1026–1027	Rājavijaya	140–142
1028–1029	Rājāvalī	142–144
1030	°valiphalagrantha	144–145
1031	Rāmamalla	145–146
1032–1033	Rāmavinoda	146–148
1034	°nododāharaṇa	148–149
1035	Riṣṭāriṣṭaprakaraṇa	149–150
1036–1038	Romaśasiddhānta	150–152
1039	Lagnakalāpradīpa	152–153
1040–1044	Lagnacandrikā	153–158
1044 A	Lagnaśuddhiprakaraṇa	158–159
1045	Lagnasārasamuccaya	159–160
1046–1047	Laghucintāmaṇi	160–162
1048	– do – with Commentary	162–163
1049	Laghujātaka	163–164
1050	– do – with Commentary	164–165
1051	– do – with Vṛtti	165–166
1052–1054	jātakaṭīkā called Śiṣyahitā	166–169
1055	Laghujātakaṭīkā	170
1056–1057	°jātakavṛtti	171–172
1058	Laghupraśna	172–173
1059	Laghubodha	173–175
1060	Laghurāmavinodagrantha	175
1061–1062	Lampākaśāstra with Commentary	176–178
1063	Līlāvatī	178–179
1064	Lomaśasaṁhitā	179–180
1065	Varṇamālāpraśnavidyā	180–181
1066	Vargagaṇitapaddhati	181–182
1067	°paddhatiṭīkā called Mañjubhāṣiṇī	182–183
1068–1070	Varṣatantra	183–186
1071	°tantraṭīkā	186

No.		Pages
1072	°tantravivṛti or Samāvivekavivṛti called Śiśubodhinī	187–188
1073	Varṣatantra or Samāviveka with Comm. called Śiśūbodhinī	188-189
1074	°tantraṭīkā or Samāvivekaṭīkā called Śiśubodhinī	189–190
1075	Varṣaphalapaddhati	190–191
1076–1079A	Vaṣantarājaśakuna	191–196
1080 1081	°rājaṭīkā	196–198
1082	Vaśiṣṭhasaṁhitā	198–199
1083	Vaśiṣṭhasiddhānta (Gaṇitaskandha) or Viśvaprakāśa	199–200
1084	°siddhānte Bhūgolādhyāya	200–201
1085	°siddhānta (Bhūgolādhyāya) or Viśvaprakāśa	201-202
1086–1087	Vārṣikatantra	202–204
1088	Vāstuprakaraṇa	204–205
1089	Vāstupradīpa	205-206
1090	Viṁśottarīdaśāyāḥ Siddhasāriṇī	206–207
1091	Vijayakalpalatā	207–208
1092	Vidvajjanavallabhā or Praśnajñāna	208–209
1093–1098	Vivāhapaṭala	209–214
1099	-do- with Commentary	215–216
1100–1102	Vivāhavṛndāvana	216-219
1103	-do- with Commentary	219–220
1104	°vanaṭīkā	220-221
1105	Viśvakarmāvatāre (Jñānaprakāśadīpārṇava)	221–222
1106	Viśvāmitrasaṁhitā	222–223
1107	Viṣṇukaraṇaṭīkā	223–224
1108	Viravijaya (Cakrādhyāya)	224–225
1109	Vīrasiṁhodaya (Ariṣṭādhyāya)	225–226
1110	Vṛttaśataka	226–227
1111–1112	Vṛttaśata	227–228
1113	-do- with Commentary	229–230
1114	Vṛddhagārgī	230-231
1115–1116	°gārgīyasaṁhitā	231–232
1117–1118	°gārgyasaṁhitā	233–234

No.		Pages
1119	Vṛddhapārāśarī	234–235
1120	Vṛddhayavanastrījātaka	235–236
1121	Vṛddhapārāśaīhorā	236–237
1122-1124	Vṛddhavasiṣṭhasaṁhitā	237–240
1125	– do – or Bṛhadvasiṣṭhasaṁhitā	240–241
1126	Vyayabhāvaprakāśa	241–242
1127	Vyāsasiddhānta	242–243
1128	Śakunaratnāvalī with Commentary	243–244
1129–1132	Śīghrabodha	244–248
1133	Śeṣavāsanā	248–249
1134	Ṣaṭtriṁśatikā	249–250
1135–1137	Ṣaṭpañcāśikā	250–252
1138	– do – or Horāṣatpañcāśikā	252–253
1139-1144	– do – with Commentary	254–261
1145–1146	°śikāṭīkā	261–262
1147–1149	°śikāvṛtti	262–264
1150	Ṣaḍvargaphala	264–265
1151	Saṁvatsaraphala	265–266
1152	– do – (Rājāvalī)	266–267
1153	– do –	267–268
1154-1158	Saṁvitprakāśa	268–273
1159–1160	Saṁhitāsāra	273–274
1161–1166	Saṁketakaumudī	275–280
1167	Saṁkrāntiphala	280–281
1168	°phaladīpikā	281–282
1169–1174	Samarasāra	282–286
1175–1180	– do – with Commentary	287–293
1181	Sarvamuhūrta	293
1182–1189	Sarvārthacintāmaṇī	294–301
1190	– do – with Commentary	301–302
1191	Saṭhīsaṁvatsarī	302–303
1192–1200	Sāmudrika	303–310
1201	– do – with Comm. (in Vernacular)	310–311
1202	°kacintāmaṇi	311–312
1203	Sāmudrikatilaka or Naralakṣaṇa	312–313
1204	Sāmudrikanaṣṭajātaka	313–314
1205	Sāmudrikaśāstra	314–315

No.		Pages
1206	Sāyanasiddānta with Commentary	315–316
1207	Sāraṅgasamuccaya	316–317
1208	Sārasaṁgraha with Gujarati translation	318
1209	Sārasamuccaya	319
1210	Siddhāntamakaranda	319–320
1211	Siddhāntarāja	320-321
1212	Siddhāntaśiromaṇi (Pūrvārdha)	321–322
1213–1218	– do –	322–327
1219–1222	– do – (Bījagaṇitādhyāya)	327–331
1223	°maṇimarīci (Tripraśnādhikāra)	331–332
1224	– do – (Bhuvanakośādhyāya)	332–333
1225	– do – or Madhyamagativāsanādhyāya	333–334
1226	– do –	334–335
1227	Siddhāntaśiromaṇi (Vāsanādhyāyaṭīkā)	335
1228	– do – (Tripraśnādhikāra) with Commentary	336–337
1229	°maṇiṭīkā	337–338
1230-1233	°maṇi with Vāsanābhāṣya	338–343
1234	°mani with Vāsanābhāṣya (Golādhyāya)	343–344
1235	°maṇi with Vāsanāvārttika	344–345
1236	°maṇer vāsanāvārttikam	345–346
1237	°maṇiṭīkā called Vāsanāvārttika (Grahagaṇitādhyāya)	346–347
1238–1240	Siddhāntasundara	347–351
1241	– do – (Gaṇitādhyāya)	351
1242	– do – (Golādhyāya)	352
1243	– do – (Pātādhyāya)	352–353
1244	– do – with Grahagaṇitacintāmaṇi	353–354
1245	Siddhāntahṛdaya	354–355
1246	Subodhajātaka	355–356
1247	Subodhamañjarī	356–357
1248	Sūryagrahaṇa	357–358
1249	Sūryagrahaṇakartavyatāgrahalāghavamata	358–359
1250–1251	Sūryasiddānta	359–360
1252	– do – (Gaṇitādhyāya)	361
1253	– do – (Golādhyāya)	361–362

No.		Pages
1254	Sūryasiddānta with Comm. called Kiraṇāvalī	362–363
1255	°ntasodāharaṇavyākhyāna (Gahanārthaprakāśikā)	364–365
1256	Sūryasiddhānta with Comm. called Gahanārtha-prakāśikā and Udāharaṇa	365–366
1257	°ntasodāharaṇavyākhyāna	366–367
1258	°ntaṭīkā Sauravāsanā	367–368
1259	– do – called Sauravāsanā (Pūrva-khaṇḍa)	368–369
1260	– do – (Mitāṅkavivaraṇa)	369–370
1261–1264	Sūryasiddhāntabhāṣya	370–374
1265	°nta with Vivaraṇa	375
1266	°ntaviveka	376
1267	Sūryārṇava (Lagnavicāra)	377
1268	Sṛṣṭikaraṇaṭīkā	377–378
1269	Somasiddhānta	378–379
1270	Saurapakṣagaṇitaṭīkā	379–380
1271	Strījātaka	380–381
1272	°takapaddhati	381–382
1273	Strīlakṣaṇa	382
1274	Svapnacintāmaṇi	382–383
1275–1278	Svapnādhyāya	384–387
1279	Svarapañcāśikā	387
1280	Svarodaya	387–388
1281–1283	Haṁsacakra	388–390
1284	Hastapādasāmudrikalakṣaṇāni	390–391
1285	Hāyanaphala	391–392
1286–1291	Hāyanaratna	392–397
1292	Hāyanasaṁgraha	397–398
1293	Hāyanasundara	398–399
1294–1295	Hillājatājika	400–401
1296	Hillājadīpikā	401–402
1297–1298	Hillājavyākhyā	402–404
1299	– do – called Cūḍāmaṇi	404–405
1300	Horācakra	405–406
1301	Horācihnaprakāśanajñāna	406–407
1302–1303	Horāpradīpa	407–408

No.		Pages
1304	Horāpradīpa with Commentary	408–409
1305–1306	°dīpaṭīkā	409–411
1307–1309	Horāmakaranda	411–414
1310	°randaṭippaṇa called Abhinavatāmarasa	414–415
1311–1312	°randasyodāharaṇam	415–416
1313–1314	Horāratna	417–418
1315	– do – (Dvādaśabhāvavicāra)	418–419
1316–1317	Horāsāra	419–421
1318	Horāsāradaśādhyāyī	421–4 2

APPENDIX

1319	Arthakāṇḍa	422
1320	Khaṇḍakhādya with Commentary	423
1321	Jaganmohana	423–424
1322	Tājikamuktāvalī	424–425
1323	Nakṣatracūḍāmaṇi	425–426
13_4	Praśnacandrikā	426
1325	Phattesbāhaprakāśa	427
1326	Bṛhajjātaka with Commentary	427–428

———

VEDĀṄGAS

(Vol. III, Part IV)

D. JYOTIṢA (Continued)

मुहूर्तचिन्तामणि
with टीका
प्रमिताक्षरा

Muhūrtacintāmaṇi
with Commentary
Pramitākṣarā

No. 886

425
A/1881-82

Size — 8⅓ in. by 4 in.

Extent — 302 leaves; 12-13 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting small, clear and legible; borders ruled in two double red lines; red pigment used for marking the portion; fol. 205*b* blank; foll. 297, 298 missing; otherwise both the Text and the Commentary complete.

Age — Saṁvat 1679.

Author of the Text — Daivajñarāma.
" " Comm. — "

Begins (Text) — fol. 1*b*

गौरीश्रवः etc. as in No. 890/1891-95.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

कैलासे पूर्णराकाहिमकररुचिरे वीक्ष्य बिंबं स्वकीयं
भूयो भूयोपि धावन्प्रतिभटकरटिस्पर्धया चंडशुंडः ॥
मा धाव त्वं त्वदघ्रिप्रहृतिभिरभितो धूपतेसौ धरित्री-
त्यंबावाग्भिर्निरुद्धाः कपटकरटिनः केलयो नः पुनंतु ॥ १ ॥

मुहूर्त्तचिंतामणिसंज्ञकस्य स्वयंकृतस्य प्रमिताक्षराख्यां
रामो विधत्ते विवृतिं प्रणम्य विष्ण्वर्करुद्रान् पितरं गुरुंश्च ॥ २ ॥ etc.

fol. 40*a* इति श्रीदैवज्ञानंतसुतदैवज्ञरामविरचितायां स्वोक्तमुहूर्तचिंतामणिटीकायां प्रमिताक्षरायां शुभाशुभप्रकरणं समाप्तं

...1

Ends (Text) — fol. 302*b*

आसीद्धर्मपुरे etc. up to मुहूर्तचिंतामणि १० as in No. 890/-1891-95.

Ends (Comm.) — fol. 304*a*

ग्रंथकर्तृत्वमेषोत्तरार्द्धेन प्रकाशयति यो रम्यामिति यः रम्यां जनिपद्धतिं जातकपद्धतिं दुष्टाशयध्वंसिनीं तां समकरोत् तथादुन्तमे ब्रह्मपक्षार्यपक्षप्रतिपादके कामधेनुगणिते ग्रंथविशेषे टीकां च सतां प्रीतयेऽकार्षी कृतवानित्यर्थः अथ स्वनामकथनपूर्वकं ग्रंथसमाप्ति पृथ्वीछंदसाह तदात्मज etc.

इति श्रीदैवज्ञानंतसुतश्रीमद्दैवज्ञरामविरचितायां स्वकृतमुहूर्तचिंतामणिटीकायां प्रमिताक्षरायां गृहप्रवेशप्रकरणं समाप्तं ॥ छ ॥ श्री ॥ महादेवो जयति ॥ श्रीशके १६७९ ईश्वरसंवत्सरे ॥ पौषशुक्लपंचम्यां भृगुवासरेदं पुस्तकं नारायणसुतमहादेवेन लिखितं स्वार्थं परार्थं च ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ श्रीराम ॥

References — Mss. - A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 462*b*; ii 106*b*, 218*a*; iii, 99*b*.

B- Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 2019; A. S. B. Des. Cat. Vol. III No. 2701.

मुहूर्तचिन्तामणि
with टीका
प्रमिताक्षरा

Muhūrtacintāmaṇi
with Commentary
Pramitākṣarā

No. 867

347
1882-83

Size — 12 in. by 5⅝ in.

Extent - 231 leaves; 11 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and legible; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for marking the portion; both the Text and the Commentary complete.

Age — Not very old.

Author of the Text — Daivajñarāma.

" " Comm. — "

Begins (Text) — fol. 1*b*

गौरीश्रवः etc. as in No. 890/1891–95.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

कैलासे पूर्णराका etc. as in No. 425/A1882–83.

Ends (Text) — fol. 228*b*

आसीद्धर्मपुरे etc. up to मुहूर्त्तचिंतामणिं ॥ as in No. 890 / 1891–95.

Ends (Comm.) — fol. 229*b*

तस्यानंतस्यात्मजो रामाभिधो गिरीशनगरे वाराणस्यां मुहूर्त्तचिंतामणिनामध्येयं ग्रंथे भुजभुजेषु चंद्रैर्मिते शके द्वात्रिंशत्यधिकपंचदशमिते १५२२ शके विनिरमादकार्षीदिति शेषं स्फुटं ॥ १० ॥

इति श्रीदैवज्ञसुतदैवज्ञरामविरजितायां स्वकृतमुहूर्त्तचिंतामणिटीकायां गृहप्रकरणं समाप्तिमगमत् ॥ तत् समाप्तौ समाप्तोयं ग्रंथसंख्या मूलस्य ७५० सकलग्रंथसंख्या ६८५० ॥ छ ॥

Reference — See No. 425 / A–1881–82.

मुहूर्तचिन्तामणि
with टीका
प्रमिताक्षरा

Muhūrtacintāmaṇi
with Commentary
Pramitākṣarā

No. 888

138
A-1882-83

Size — 11⅜ in. by 6⅛ in.

Extent — 184 leaves ; 12 lines to a page ; 35–36 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting bold, clear legible and uniform ; borders ruled in double red lines and edges in single ; complete.

A Commentary on Muhūrtacintāmaṇi.

Age — Saṁvat 1882 (?).

Author — Daivajñarāma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ कैलासे पूर्णराकाहिमकरतचिरे वीक्ष्य बिंबं स्वकीयं
भूयोभूयोपि धानत्प्रतिभटकरटिस्थर्द्धया चंडमुंडः ॥
मा धाव चं चदंघ्रिप्रहतिभिरभितो धूयतेसौ धरित्रीं
यं वाचाग्निर्निरुद्धाः कपटकराटिनः पुनंतु
मुहूर्त्तचिंतामणिसंज्ञकस्य स्वयं कृतस्य प्रमि ॥ etc.

fol. 21*b* इति श्रीदैवज्ञानंतसुतदैवज्ञसुतदैवज्ञरामविरचितायां स्वकृतमुहूर्त्तचिंतामणिटीकायांप्रमिताक्षरायां शुभाशुभप्रकरणं समाप्तं ॥

Ends — fol. 184*a*

तस्यानेतेस्यात्प्रजो रामाभीधो etc. up to शेषं स्फुटं ॥ १० ॥ as in No. 347 / 1882-83.

इति श्रीदैवज्ञानंतसुतदैवज्ञारामविरचितायां स्वकृतमुहूर्त्तचिंतामणिटीकायां प्रमिताक्षरायां गृहप्रवेशप्रकरणं समाप्तिमगमत् ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु संवत् १८८२ ना श्रावणवीदी १ बुधे लखुछे। श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥

References — See No. 425 / A1881-82.

मुहूर्तचिन्तामणि with टीका प्रमिताक्षरा	Muhūrtacintāmaṇi with Commentary Pramitākṣarā
No. 889	966 1886-92

Size — 12½ in. by 4⅜ in.

Extent — 138 leaves; 12-13 lines to a page; 40-45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting of the Text bold, of the Comm. small, clear and legible; but not uniform; Text in the middle with the Commentary above and below it; borders not ruled; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; foll. 65, 66, 70-79, 95 missing; fol. 49*b* blank; both the Text and the Commentary complete except the missing folios.

The date of composition in Śaka 1522.

Age — Saṁvat 1895.

Author of the Text — Daivajñarāma.
„ „ Comm. „

Begins (Text) — fol. 1b

॥ गौरीश्रवः etc. as in No. 890 | 1891-95.

Begins (Comm.) — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

कैलासे पूर्णराका etc.

fol. 16b इति श्रीदैवज्ञानंतसुतदैवज्ञरामविरचितायां स्वकृतमुहूर्त्तचिंतामणिटीकायां प्रमिताक्षरायां शुभाशुभप्रकरणं समाप्तं प्रथमं १

Ends (Text) — fol. 150b

आसीद्धर्मपुरे etc. up to मूहूर्त्तचिंमताणिं ॥ १० ॥ as in No. 890/ 1891-95 followed by इति श्रीअनंतदैवज्ञविरचिते मूहूर्त्तचिंताम(णौ) ग्रहप्रवेशप्रकरं संपूर्णं ॥ श्रीरस्तु शुभं भूयात्

Ends (Comm.) — fol. 151a

तस्यानंतस्यात्मजो रामाभिधो etc. up to शेषं स्फुटं ॥ as in No. 347/1882-83.

इति श्रीमूहूर्त्तचिंतामणौ मिताक्षरायां स्वकृतटीकायां गृहप्रवेशप्रकरणं समाप्तं ॥ समाप्तोयं मूहूर्त्तचिंतामणिं ॥ ग्रंथमूल ७४० टीका सटीक ग्रंथ ६०२० शुभं भूयात् कल्याणं चास्तु संवत् १८९५ माघशुक्ला १३ रवौ । लिपिकृतं जयनग्रमध्ये ब्राह्मणगुर्ज्जरगोडगुदार ... वशीमालपुराका ... नाथेन पठनार्थं चिरंजीव ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणं चास्तु ॥ श्री ॥

References — See No. 425 / A-1881-82.

मुहूर्तचिन्तामणि
with टीका
प्रमिताक्षरा

Muhūrtacintāmaṇi
with Commentary
Pramitākṣarā

No. 890

891
1891-95

Size — 10¾ in. by 5 in.

Extent — 262 leaves; 10 lines to a page; 30-35 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders not ruled; red pigment used to indicate the Text and also to mark the Commentary; yellow pigment used for corrections; foll. 134 and 186 repeated and fol. 235 missing; otherwise both the Text and the Commentary complete.

Age — Saṁvat 1895.

Author of the Text — Daivajñarāma.

„ „ Comm. — „

Begins (Text) — fol. 1*b*

गौरीश्रवः etc. as in No. 890/1891-95.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ ॐ ॥ श्रीवरदमूर्त्तये गजाननाय नमः ॥

कैलासे पूर्णराका etc. as in No. 425/A1881-82.

Ends (Text) — fol. 260*b*

आसीद्धर्मपुरे etc. up to मुहूर्त्तचिंतामणिं ॥ १० ॥ as in No. 890/1891-95.

Ends (Comm.) — fol. 261*b*

तस्यानंतस्यात्मजो रामाभिधो etc. up to शेषं स्फुटं ॥ as in No. 347/1882-83.

इति श्रीदैवज्ञानंतसुतदैवज्ञरामविरचितायां स्वकृतमुहूर्त्तचिंतामणिटीकायां प्रमिताक्षरायां गृहप्रवेशप्रकरणं समाप्तिमडुढौकत् ॥

संवत् १८९५ ज्येष्टे मासि कृष्णे पक्षे ५ समाप्तोयं ग्रंथ शुभं भवतु ॥

References — See No. 425/A1881-82.

मुहूर्तचिन्तामणि
with टीका
प्रमिताक्षरा

Muhūrtacintāmaṇi
with Commentary
Pramitākṣarā

No. 891

499
1891-95

Size — 11 in. by 5¼ in.

Extent — 203 leaves; 10-11 lines to a page; 40-45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small, clear and legible; borders not ruled; Text in the middle with Commentary above and below it; yellow pigment used for corrections; red pigment used for marking the portion; both the Text and the Commentary complete.

Age — Śaka 1768.

Author of the Text — Daivajñarāma.

" " Comm. "

Begins (Text) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

गौरीश्रवः etc. as in No. 890 / 1891–95.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

कैलाशे पूर्णराका etc. as in No. 425/A1881-82.

Ends (Text) — fol. 202*b*

आसीद्धर्मपुरे etc. up to मुहूर्त्तचिंतामणिं१० as in No. 890 / 1891–95 followed by इति श्रीदैवज्ञानंतसुतदैवज्ञरामविरचिते मुहूर्त्तचिंतामणौ गृहप्रवेशप्रकरणं त्रयोदशम् १३

Ends (Comm.) — fol. 203*b*

तस्यात्मजो रामाभिधो etc. up to शेषं स्पष्टं as in No. 347/1882–83 शेषं स्पष्टं १० इति श्रीदैवज्ञानंतसुतदैवज्ञरामविरचितायां स्वकृतमुहूर्त्तचिंतामणिटीकायां प्रमिताक्षरायां गृहप्रवेशप्रकरणं त्रयोदशम् १३ समाप्तोयं ग्रंथः संवत् १९०४ शाके १७६८ फाल्गुने मासि कृष्णे पक्षे चंद्रवासरान्वितायां नवम्यां तिथौ लिखितमिदं पुस्तकं जयपत्तनैकदेशपुरातनवसतिस्थरघुनाथमंदिरस्थेन गिरिधरशर्मणा पठनार्थं राधाजीवणशर्मणः ॥ १

Reference — See No. 425 / A1881–82.

मुहूर्तचिन्तामणि with टीका called सुखबोधिनी

Muhūrtacintāmaṇi with Commentary called Sukhabodhinī

No. 892

255
Viśrāma (i)

Size — 11⅞ in. by 4⅛ in.

Extent — 187 leaves; 7 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders ruled in double red lines; some ruled in double black lines with a red line between them; yellow pigment very rarely used for corrections; first few folios are not numbered at all; foll. 1*a* & 187*b* have beautiful designs; both the Text and the Commentary complete; the Commentary is in Kanarese.

The work मुहूर्तचिन्तामणि was composed in Śaka 1522 & the Commentary was written in Śaka 1652.

Age — Śaka 1739.

Author of the Text — Daivajñarāma.
,, ,, Comm. — Aṇṇaiyā.

Begins (Text) — fol. 1*b*

गौरीश्रवः etc. as in No. 890/1891-95.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीरस्तु ।

प्रणम्य सांबससुगिरिं गुरुसुतं मुहूर्तचिंतामणिनामकस्य ॥
टीकां ब्रुवे बालसुखावबोधां प्राचुर्यकर्नाटकभाषयांहं ॥ १ ॥

fol. इति श्रीदैवज्ञाऽनंतसुतदैवज्ञरामविरचिते मुहूर्तचिंतामणिछायायां बालसुखावबोधिन्यां शुभाऽशुभप्रकरणं प्रथमं समाप्तं ॥

fol. इति श्रीमुहूर्तचिंतामणिछायायां बालसुखावबोधिन्यां नक्षत्रप्रकरणद्वीतीयं समाप्तं ॥

Ends (Text) — fol. 185*a*

आसीद्धर्मपुरे etc. up to मुहूर्तचिंतामणिं etc. as in No 899/1891-95.

Ends (Comm.) — fol. 186*b*

ज्योतिर्विद्दुर्हलक्ष्मणात्यधिषणास्त्वणैय्यनामेत्यसौ
गौरीशंकरपादपद्मयुगलं चित्ते निधायानिशं ॥
शाके बाहुशरांगभू १६५२ परिमिते साधारणे हायने
बालानां सुखबोधिनीं समकरोत्कर्नाटकानां मुदे ॥ २ ॥

इति श्रीमुहूर्तचिंतामणिश्छायायां बालबालसुखावबोधिन्यां ग्रहप्रवेशप्रकरणं एकादशं समाप्तं ॥

श्रीनिवासनरेंद्रस्य पुस्तकं नात्र संशयः ॥
यशवानभिधानेन लिखितं च यथासुखं ॥ १ ॥

शकशालिवाहन १७३९ ईश्वरा ... कार्तीककृ १ इंदुवार

References — No. Ms. of this Commentary is recored by Aufrecht in his Catalogus Catalogorum.

मुहूर्तचूडामणि — Muhūrtacūḍāmaṇi

No. 893 — 201 / 1883-84

Size — 10 in. by 4⅓ in.

Extent — 52 leaves; 13-14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for verse-numbers, headings and colophons; white chalk used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1812.

Author — Śivadaivajña, son of Kṛṣṇadaivajña.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
सर्वसिद्धिसदनेखिलवंद्ये। दुःकृतौघविनिवारणदक्षे।
विघ्नराजपदपंकजधामे चंचरीकसममस्तु मनो मे ॥ १ ॥

नवीनपद्यैर्गणका सशंकाः। स्युः पूर्वपद्यैर्नितरां विशंकाः।
अतः शिवः सारवदाद्यपद्यैर्मुहूर्त्तचूडामणिमातनोति ॥ २ ॥ etc.

fol. 5b इति श्रीकृष्णदैवज्ञविरचिते मुहूर्त्तचूडामणौ शुभाशुभप्रकरणं प्रथमं । १ ।

fol. 12b इति श्रीकृष्णदैवज्ञात्मजशिवदेवज्ञविरचिते महूर्त्तचूडामणौ नक्षत्रप्रकरणं द्वितीयं ॥

...2

Ends — fol. 52a

ये पाठयंति च पठंति लिखंति चैनं संवीक्षयेपि कथयंति जनायकावेला
तेषां यशा गौरवनैपुण्यानि प्रज्ञेंदिराप्रसहितानि भजंति वृद्धिं १०

इति श्रीकृष्णदैवज्ञात्मजश्रीमच्छिवदैवज्ञविरचितो मुहूर्त्तचूडामणिः समासिमगमत् ॥ १५ ॥

संवत् १८१२ वर्षे शाके १६७८ प्रवर्त्तमाने मधुमासे बहुलपक्षे त्रयोदश्यां भौमवासरे पं। श्रीवृद्धिहंसगणि पं। श्रीतेजहंसग॥ ज्ञानहेमगलाल-पठनार्थम् श्रीरस्तु श्रीशुभं भवतु कल्याणं च

यादृशं ..... परिपालयेत् २ ॥

लिखितं श्रीसूर्यपुरबंदिरे भृगुकच्छादागतेन सुखानंदेन लिखितोयं ग्रंथ ॥ परोपकृत्यै ॥ श्रीगोडिपार्श्वनाथप्रसादात् अथ मुहूर्त्तचूडामणिनी अनुक्रमपद्धति लिखीयें छइ तिथिस्वामितिथिश्रेष्टमध्यमउत्तमसिद्धियोगअमृतयोगदग्धयोग

References — Mss. – A –Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 463a; iii, 100a.

B :- Descriptive Catalogues :- Bikaner Mss. Cat. No. 679; A. S. B. Des. Cat. Vol. III. No. 2722. See also Dikshit's Bhāratiya Jyo. pp. 283 and 473.

मुहूर्तचूडामणि
with टीका

Muhūrtacūḍāmaṇi
with Commentary

No. 894

549
1895–1902

Size — 10⅜ in. by 4½ in.

Extent— 48 leaves; 9 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear legible and uniform; borders of some folios ruled in double black lines; edges slightly worn out; red pigment used for marking; moth-eaten; modern paper also used; the Ms. contains both the Text and the Commentary but is incomplete.

Age — Not very old.

Author of the Text — Śivadaivajña.
„ „ Comm. — Lakṣmidhara.

Begins (Text) — fol. 2*a*

सर्वसिद्धिसदने etc. as in No. 201/1883-84.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीमद्गणपतिगुरुबटुकशारदाभ्यो नमः

प्रणम्य गणनायकं गुरुपदानि तत्वार्थतो
जनोपकृतिहेतवे शिवमुखोक्तचूडामणेः
स्फुटार्थपदसत्कृतं चतुरसंमतं सद्विधौ
तनोति करदीपकं विधिरतिं च लक्ष्मीधरः १ etc.

Ends (Text) — fol. 48*b*

नर्मदापूर्वभागे तु शोणस्योत्तदक्षिणे
गं ... क्याः पश्चिमे भागे नक्रस्थेज्यो न दोषभाक् ॥ स्पष्टं ॥ ६१ ॥

Ends (Comm.) — fol. 48*b*

अथ नक्रेज्यदोषस्य देशतो निषेधमनुष्टुभाह ॥ मगधे गौडदेशे च सिंधु

The present Ms. is important as it is a single copy so far available.

मुहूर्ततत्त्व

Muhūrtatattva

No. 895

424
A1881-82

Size — 9¾ in. by 4 in.

Extent — 37 leaves ; 6 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description — Thick country paper ; Devanāgarī characters; not very old in appearance ; handwriting bold, clear, legible and uniform ; borders not ruled ; red pigment used for verse-numbers and colophons ; yellow pigment used for corrections ; complete.

Age — Śaka 1733.

Author — Keśavadaivajña.

Begins —fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरामेश्वराय नमः ॥

गणाधीशं नमस्कृत्य etc. as in No. 430/1895-98.

fol. 3*a* इति केशवदैवज्ञविरचिते मुहूर्ततत्वे त्याज्यप्रकरणं ॥

fol. 22*b* इति श्रीकेशवदैवज्ञविरचिते मुहूर्ततत्वे मुहूर्तखंडं समाप्तिमगमत् ॥

Ends — fol. 36*b*

ज्योतिः शास्त्र etc. up to मम यशोभिवृद्धयै as in No. 430/1895-98 followed by इति श्रीकेशवदैवज्ञविरचिते मुहूर्ततत्वे द्वितीयकांडं समाप्तं ॥ ॥ शके १७३३ प्रजापति नाम संवत्सरे दक्षिणायने हेमंततौ पौषे मासि शुक्लपक्षे एकादश्यां तिथौ सौम्यवासरे मध्यान्हे ज्योतिर्वित्भिकदेव-सूनुना दिवाकरेण लिखितं स्वार्थं परोपकारार्थं च ॥ छ ॥ श्रीसांबशिव ॥ श्रीरामेश्वराय नमः ॥ ॥ शुभमस्तु ॥ श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥ छ ॥

Reference — See No. 139/A1882-83.

मुहूर्ततत्त्व — Muhūrtatattva

No. 896 — 139 / A1882-83

Size — 9¼ in. by 4 in.

Extent — 28 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters; old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in triple red lines; red pigment used for verse numbers and colophons; occasional marginal notes ; someof the edges seem to be moth eaten; complete.

Age — Saṁvat 1735, Śaka 1600.

Author — Keśavadaivajña.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीवरदरमूर्त्तिर्जयति ॥

गणाधीशं नमस्कृत्य etc.

fol. 18*a* इतिश्रीसकलागमाचार्य - श्रीकेशवदैवज्ञविरचितो मिश्राध्यायः ॥

Ends — fol. 28*a*

ज्योतिः शास्त्र etc. up to मम जशोऽभिवृद्धयै भुवि ॥ १७५ ॥

followed by इति सकलागमाचार्यवर्य श्रीकमलाकरसुतश्रीकेशवज्ञविरचितं मुहूर्त्ततत्वं संपूर्णं ॥ श्री ॥ संवत् १७३५ वर्षे शके १६०० प्रवर्त्तमाने। भाद्रपद शुद्ध ७ शदिने । नटपद्रवासिना ज्योतिर्विद्देवजीसुतदयालेन लिखितमिदं ॥ स्वार्थे वा परोपकाराय सर्वदा ॥ श्री ॥ मुलं शंकरेयं ॥ श्री ॥ श्री ॥

References — Mss. - A-Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 463a ; ii, 107a, 218a; iii, 100a.

B - Descriptive Catalogues - Bikaner Mss. Cat. No. 688; B. B. R. A. S. Cat. No. 317.

मुहूर्तत्त्व

Muhūrtatattva

No. 897

501
1892-95

Size. — 10⅜ in. by 4½ in.

Extent — 17 leaves; 14 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red ink used for headings and colophons; edges worn out; fol. 1 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1797 : Śaka 1662.

Author — Keśavācārya.

Begins — fol. 2a

दशमैकोनविंशेद्रसंख्ये ।
पंचर्क्षेष्वेकविंशाधृतिमित इनतोंघ्रिं चचांडेऽत्रचोभेत् ॥ ६ etc.

Ends — fol. 18a

ज्योतिःशास्त्र etc. up to मम यशोभिवृद्धयै भवि ॥ १७२ ॥ as in No. 430/1895-98 followed by इति श्रीकेशवाचार्यविरचितं मुहूर्त्ततत्वं संपूर्णं समाप्ता ॥ संवत् १७९७ शाके १६६२ प्रवर्त्तमाने पौषमासे कृष्णपक्षे तिथौ १४ चतुर्दश्यां शनिवासरे। लिखितं कल्हाकेसोरायरूपनगरमध्ये। आत्मपठनार्थं ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु।

References — See No. 139/A1882-83.

मुहूर्ततत्त्व | Muhūrtatattva

No. 898 | 430 / 1895-98

Size — 11⅞ in. by 5½ in.

Extent — 15 leaves; 16 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but rather careless; red pigment used for marking the portion; fol. 11 missing; otherwise complete.

Age — Saṁvat 1921.

Author — Keśava son of Kamalākara.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

गणाधीशं नमस्कृत्य ज्यौतिषव्यावहारिकं
मुहूर्त्ततत्वं वक्ष्येहं केशवोथाद्यशास्त्रतः ॥ १ ॥

यदुक्तं केशवेनेदं संक्षिप्तं तद्विवर्द्धये
नानाविशेषैः सद्योग्यैर्गणेशोथ तदात्मजः २

त्यजन् दुर्धिदन्यैदुर्युतिमपि सदा दुष्टकरणं
ससद्वर्गे देहे खलदशमपि स्वासनयुजि
विधि ... ज्ञां बिभ्रद्विजयति बलं प्राप्य कमला-
पतिं ध्यायन् प्राप्यस्यमलमनसा सिद्धिमतुलां । ३ etc.

fol. 2*a* इति मुहूर्त्ततत्वे त्याज्यप्रकरणं ॥ १ ॥

Ends — fol. 16*a*

श्रुतिस्मृतिपुराणजं समवलोक्य सत्संहिताः
स्वबुद्धिसदृशं मयोदितमिहास्ति हीनं क्वचित् ॥
तदीयपरिपूर्त्तयेपि च सदोषसंशुद्धये
विलोकयतु सज्जनो मम यशोभिवृद्धयौ भुवि ॥ १७५

इति श्रीकमलाकरसुतश्रीकेशवविरचितं मुहूर्त्ततत्वं संपूर्णं शुभं संवत १९२१ मीति फाल्गुनशुक्ले ७ शनिवारे लीषतं शाकंभरपुरमध्ये जोपटगीर-धारी स्वपठनार्थं शुभं

Reference — See No. 139 / A1882-83.

मुहूर्ततत्त्व

Muhūrtatattva

No. 899

500
1892-95

Size — 8⅝ in. by 4⅝ in.

Extent — 30 leaves; 10-11 lines to a page; 20-25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but careless; borders ruled in double red lines; edges worn out and moth eaten on the left side; red ink used for colophons and headings; complete.

Age — Saṁvat 1727.

Author — Keśavadaivajña.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशांबिकाभ्यां नमः ॥
गणाधीशं नमस्कृत्य etc. as in No. 430/1895-98.

Ends — fol. 30a

ज्योतिःशास्त्र etc. up to मम यशोभिवृध्यै भुवि ॥ ११४ ॥ as in No. 430/1895-98 followed by इति सकलागमाचार्यश्रीकमलाकरसुत-केशवदैवज्ञविरचितं मुहूर्त्ततत्वं संपूर्णं ॥

मुन्यश्व्यग्नेंदुमितचैत्रसिताष्टमीषु
वारे भृगौ हि विलिलेष मुहूर्त्ततत्वं ॥
श्रीपुष्करात्मजपराशरवंशजातो
राज्ये हरिनगरे नवरंग तद्वत् ।

संवत् १७२७ वर्षे चैत्रशुदि ८ भृगुवारे लिषितं पंड्यापुष्कररामतत्पुत्र अ ... रामेण आत्मपठनार्थं

Reference — See No. 139/A1882-83.

मुहूर्ततत्त्व

Muhūrtatattva

No. 900

715
1883-84

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 47 leaves; 10 lines to a page; 35-36 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; incomplete.

A Commentary on Muhūrtatattva of Keśavadaivajña.

Age — Modern.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
गणाधीशं नमस्कृत्य ज्योतिषं व्यवहारिकं ॥
मुहूर्ततत्वं वक्ष्येहं केशवोथाद्यशाश्वतः ॥ १ ॥
सिद्धांतेपि ॥
यो ज्योतिषं वेत्ति नरः स सम्यक् धर्मार्थमोक्षान्लभते यशश्च ॥
गर्गोपि ॥
ग्रंथतश्चार्थतश्चापि कृत्स्नं जानाति यो द्विजः ॥
अग्रभुक् स भवच्छ्राद्धे पूजितः पंक्तिपावन इति etc.

Ends — fol. 47*a*

अथ प्रतिसूर्यचंद्रलक्षणं
स्निग्धे वैडूर्यशुक्ले प्रतिदिन कृतिसद्रुक् च पीतेरुणेस्वं
कृष्णे मृत्युश्च सौम्येंबु यमदिशि मरुच्चोभयस्थेऽतिवृष्टिः ।
उर्ध्वे राजक्षयोधो जनमृतिरुदिता चोरभीस्तत्स्रजास्या-
त्तद्वच्चंद्रेथ सर्वं नृपतिभयकरं प्राय उत्पातजातं ॥
दिनकृतं प्रति अन्यो .....

मुहूर्ततत्त्वटीका — Muhūrtatattvaṭīkā

No. 901 — 348 / 1882-83

Size — 9⅜ in. by 5 in.

Extent — 111 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, bold, and legible; borders of some folios ruled in double red lines; red pigment used for headings and colophons; folios slightly moth-eaten; edges slightly worn out; foll. 13–17 missing; hence incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Gaṇeśadaivajña, son of Keśavadaivajña; for Gaṇeśadaivajña see Dikshit's Indian Astronomy pp. 259-59.

Subject — A Commentary on the Muhūrtatattvra of Keśava Daivajña.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ।

यदुक्तं केशवेनेदं संक्षिप्तं तद्विवृद्धये
नानाविशेषैः सद्योग्यैर्गणेशोथ तदात्मजः ॥

स्पष्टार्थं ॥

त्यजन्दुर्धिष्ण्यं दुर्युतिमपि सदा दुष्टकरणं
ससद्वर्गं देहे खलदशमपि स्वासनयुजि ॥
विधिज्ञाज्ञां बिभ्रद्द्विजपतिबलं प्राप्य कमला-
पतिं ध्यायन्फाश्यस्यमलमनसा सिद्धिमतुलां ॥ १ ॥

दुर्धिष्ण्यं दुष्टनक्षत्रं दुष्टस्थानं च धिष्णनोकोनिवसनमित्यभिधानात् ॥ etc.

Ends — fol. 116*b*

अलिदेभ्यो जाताः अलिदंजाः ये ... अंकाः तेषां युतिः इता गता गृह-मिति ॥ १ ध्रुवादिगृहाणां संख्या स्यात् ॥ एतदुक्तं भवति ॥ द्वारदिशि एकः स्थाप्यः । तस्याः सव्यंद्विति यदिशि श्रीगणेशाय नमाः ॥ श्रीरस्तु कल्यं-णमस्तु श्र ॥ श्र । श्री । श्र ।

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 463*a*; ii 218*a*.

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss. Cat. No. 689.

मुहूर्ततत्त्व
with टीका

Muhūrtatattva
with Commentary

No. 902

140
A/1882-83

Size — 10⅝ in. by 5 in.

Extent — 153 leaves; 11–12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and uniform but rather careless;

borders ruled in double black lines; red pigment used for marking the portion; edges worn out and torn; moth-eaten; foll. 32, 33, 34, 58, 91 missing while foll. 81 and 137 repeated; the Ms. contains both the Text and the Commentary.

Age — Appears to be old.

Author of the Text — Keśavadaivajña.
,, ,, Comm. — Gaṇeśadaivajña.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीमत्स्यध्वजताललक्ष्मसहितं विद्याधरैः सेवितं
लक्ष्मीसच्छयलालितं विधिपुरोगाराधितं सिद्धये ॥
यद्भूष्टांबुसुदुर्लभं सुमनसामप्यात्तरत्नाकरं
वंदे भीप्सितकामदं निजगुरुश्रीकेशवाच्छ्रंबुजं ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — 1*b*

अर्थद्वयवाची। विष्णुपक्षे गुरुपक्षे चेति। स यथा॥ श्रीलक्ष्मीः। मत्स्यध्वजो मदनः॥ ताललक्ष्मा बलभद्रः॥ तैः सहितं॥ etc.

Ends (Text) — fol. 157*a*

ज्योतिःशास्त्रमहार्णवः etc.

Ends (Comm.) — fol. 157*b*

श्रीकेशवोक्तं हि मुहूर्त्ततत्वं स्वल्पं मयान्यैबहुभिर्विशेषै॥
पूर्णं विधायथतदीयकासमापितानच्चरणप्रशसादात् ॥ २ ॥

यत्र सज्जनब्राह्मान्या यत्र पुण्यकृतोजवाः॥
यत्र न द्रोहिणो धूर्त्तास्तत्रैवेषास्तु सुस्थिवाः॥

इति श्रीसकलागमाचार्यवर्यश्रीकेशवदैवज्ञविरचितस्य मुहुर्त्ततत्वस्य टीका तदात्मजश्रीगणेशदैवज्ञविरता संपूर्ण॥ शुभमस्तु॥

Reference — See No. 348 / 1882-83.

मुहूर्ततत्त्व
with टीका

Muhūrtatattva
with Commentary

No. 903

406
1884-86

Size — 9 in. by 5⅛ in.

Extent — 80 leaves; 18 lines to a page; 35–36 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in single black lines; edges extremely worn out; every folio more or less moth-eaten; white chalk used for corrections; folios pasted with paper-slips; both the Text and the Commentary complete.

Age — Saṁvat 1817.

Author of the Text — Keśava.
" " Comm. — Gaṇeśa.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः ।।
श्रीकांतारेस्वराय नमः ॥

श्रीमत्स्यध्वजताललक्ष्मसहितं etc. up to ताललक्ष्मा बलभरः तैः सहितं । as in No. 140/A1882–83.

Ends (Text) — fol. 80a

ज्योतिः शास्त्र etc. up to मम यशोभिवृध्यै भुवि ॥ १७५ ॥ followed by श्रीकेशवोक्तं हि मुहूर्ततत्वं etc. up to धूर्त्तास्तत्रैवैषास्तु सुस्थिता ॥ ३ ॥ श्री श्री as in No. 140/A1882–83.

रामाष्टपंचेंदुमिते शाके १५८३ राधे सितासूर्यतिथौ गुरौ च ॥
श्रीकृष्णनामा ह्यलिखन्मुहूर्त्ततत्वस्य भाष्यं कुलिरस्थिते वो ॥ १ ॥

श्री ॥ संवत् १८१७ शाके १८५२ प्रवर्त्तमान्ये उत्तरायनगते श्रीसूर्ये वशंतरतौ महामंगल्यप्रदे पूण्यपवित्रमासोत्तमासे शुभकारिफाल्गुणमासे शुक्लपक्षे ५ घटो २८ पल ३९ मूहूर्त्ततिथौ बुधवासरे श्रीसूर्योदयात् गतघटी ३३ पल भूसमये मुहूर्त्ततत्वस्य टीकायां लिखितः ॥ कतारगांममाहाशुभस्थान्ये चातुर्वेदिमोठग्न्यातियजोसी श्री ५ जोसी श्रीदेवसुतजीवनेन लिखिता मुहूर्त्ततत्वटीकाआत्मपठनार्थं ॥ परोपकारार्थं ॥

यादृसं पुस्तकं दृष्टवा तादृसं लिखितं मया ।।
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥

लेषकपाठकयो शुभं भवतु श्रीकांतारेश्वरजयतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्री ॥

अदृष्टभावान्मतिविभ्रमाच्च यदर्थहीनं लिखितं मयात्र ॥
तत्सर्वमार्यैः परिशोधनीयं कोपं न कुर्यात् खलु लेखकस्य ॥

श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥

जे पूस्तकयो लवेतेने कांतारपूछे ॥ शारणेस्वर पूछे ॥ भरतेस्वर पूछे ॥ वेपराभवानि पूछे ॥ छ ॥ श्री ॥ ॥ छ ॥

Reference — See No. 348 / 1882–83.

मुहूर्ततत्त्व
with टीका

Muhūrtatattva
with Commentary

No. 904

550
1895–1902

Size — 11½ in. by 5¼ in.

Extent — 140 leaves; 12 lines to a page; 35–40 letters to a line.

Description — Rough country paper; Devanāgarī characters; old and blackish in appearance; handwriting clear and legible but rather careless; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers; Ms. worn out and moth-eaten; every folio more or less moth-eaten; both the Text and the Commentary complete.

Age — Śaka 1559. (Date of composition ?).

Author of the Text — Keśava.
" " Comm. — Viśvanātha.

Begins (Text) — fol. 2*b*

गणाधीशं नमस्कृत्य etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीमहागणपतये नमः ॥ श्रीविश्वेश्वराय नमः ॥
श्रीमत्स्यध्वजताललक्षसहितं विद्याधरैः सेवितुं
लक्ष्मीसच्छयलालितं विधिपुरागाराधितं सिद्धये ॥
यद्भ्रष्टावुसुदुर्लभं सुमनसांमप्यात्तरत्नाकरं
वंदेभीप्सितकामदं निजगुरु श्रीकेशवांघ्रयंबुजं ॥ १ ॥ etc.

Ends (Text) — fol. 140*a*

ज्योतिःशास्त्रमहार्णवा etc. up to मम यशोभिवृद्धये भुवि ॥

Ends (Comm.) — fol. 140*b*

श्रीसांवत्सरवर्पसेवितपदांभोजद्वयो विश्रुते
गोत्रे काश्यपकेभवद्गुणनिधिः श्रीविश्वनाथो द्विजः।

श्रीविश्वेश्वरदुढिभैरवमहाविस्थन्नपूर्णादिभिः
संकाशच्छुभकाशिकास्थितिपरश्रीबालकृष्णव्हयः ॥ १ ॥

ब्रह्माद्यैरपि वांच्छितेसुमणिकर्ण्याख्येभिशेकेरत-
स्तीर्थे नंदशरेषुभूमितशकेंद्रेऽलीलिखत्तुब्सुतः ॥
राधे कृष्णसचंद्रवासरशिवातिथ्यां सुटीकामिमां
भेजोधिश्वर आद्ययोग इह मे क्षंतव्यभागो भ्रमान् ॥ ३ ॥ छ ॥

विठ्ठलस्य पुस्तकं ॥

मुहूर्ततत्त्व with टीका

Muhūrtatattva with Commentary

No. 905

188
1902-1907

Size — 12 in. by 5 in.

Extent — 82 leaves; 12 lines to a page; 45-48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used to indicate the Text; yellow pigment used for corrections.

Age — Śaka 1736.

Author of the Text — Keśava.
" " Comm. — Gaṇeśa.

Begins (Text) — fol. 2a

गणाधीशं नमस्कृत्य etc.

Begins (Comm.) — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमत्स्यध्वजताललक्ष्मसहितं विद्याधरैः सेवितं
लक्ष्मीसच्छयलालितं विधिपुरोगाराधितं सिद्धये ॥
यम्द्रष्टांबुसुदुर्लभं सुमनसामप्यातरलाकरं
वंदेभीप्सितकामदं निजगुरुं श्रीकेशवांघ्रयंबुजं ॥ १ ॥

अर्थद्वयवाची ॥ विष्णुपक्षे गुरुपक्षे चेति स यथा ॥ श्रीर्लक्ष्मीः मत्स्यध्वजो मदनः ॥ etc.

Ends (Comm.) — fol. 82

नानाशास्त्रकलाकलापचतुरः श्रीकेशवो दैववित्
लक्ष्मीजानिरवात्यर्कं। निखनौ मौहूर्त्तंतत्वं व्यधात् ॥
अस्मिंस्तच्चनुभूगणेशरचिते तस्यामले प्रस्फुटे
व्याख्याने निरगादिदं प्रकरणं स्वमासदिष्टं फलं ॥

इति श्रीसकलागमाचार्यविरचितस्य मुहूर्ततत्वस्य टीकायां स्वमाध्यायः ॥ इति मुहूर्तखंडं समाप्तं ॥

इदं पुस्तकं स्थावरक्षेत्रनिवासिनां पुराणिकोपनामकानां सखारामभट्टानां ॥ शुभं ॥ श १७३६ चैत्रे शनौ समाप्तिमगमत् ॥ गजाननप्रसन्नोस्तु

Reference — See No. 348 / 1882-83.

मुहूर्तदर्शन — Muhūrtadarśana

No. 906 — 551 / 1895-1902

Size — 12 in. by 4⅛ in.

Extent — 114 leaves; 10 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking verse-numbers and headings; the Ms. is moth-eaten in the margins and else where; complete.

The Ms. is copied by one Śeṣagiri who seems to be a Kanarese man as seen from the last sentence.

Another name for the present work appears to be Vidyāmādhavīyā but it differs from the work of the same, a Ms. of which is described in the I. O. Cat. No. 6331A.

Age — A modern copy.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

श्रीवेदव्यासाय नमः ॥
॥ अथ मुहुर्त्तदर्शनप्रयोगः ॥

द्वैमातुरस्यमिव यत्र निजां प्रसिद्धिं
नेतुं ततो मनुजताभिजतोत्तमांगे ॥

भाति स्फुटं विघटिताखिलविघ्नसंघो
विघ्नाधिपः स दिशतादुनिशं श्रियः १ ॥

.....

पुरातनाचार्यसमीरितात्मा विचार्य तद्वाक्यशतैः समर्थयत् ॥
उदीरितं चानुदितं समर्पयदिमां विधत्ते सुमुहुर्त्तदीपिकां ॥ ६ । etc.

Ends — fol. 114a

एतद्विद्यामाधवीयाभिधाने ज्योतिः शास्त्रं ये पठंतीह भक्त्या ॥
प्रीतास्तेषामीश्वरांशग्रहास्ते कुर्वंत्यायुर्वित्तविज्ञानवृद्धिं ॥ २६ ॥

वदन्प्रसूनाग्रहचारमाला शास्त्रक्रमाचार्यसमुद्रवं च ॥
अध्याय एवं त्रिगुणाष्टसंख्यैः श्लोकैः कृतिः पंचदशोत्र पूर्णः ।

ऋतुलक्षणगोचरफळशास्त्रं क्रम आचार्योत्पत्तिमोदलादलक्षणगळनूविधि-
सुव इप्पत्तनाल्कुश्लोकदिदं रचितवादहदिनेदिनेय अध्यायविल्लि संपूर्णवाहतु ॥
श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ छ ॥ छ ॥ कोलापुरोपनामकः शेषगिरिस्यदं पुस्तकं ।

मुहूर्तदीपक

Muhūrtadīpaka

No. 907

841
1884–87

Size — 9 in. by 4 in.

Extent — 21 leaves ; 7 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters ; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in double red lines ; red ink used ; complete.

Age — Saṁvat 1884 : Śaka 1749.

Author — Rāmasevaka.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमन्नारायणं नत्वा रामसेवकशर्मणा ॥
मुहूर्तदीपको नाम बालबोधाय रच्यते ॥ १ ॥

माघफाल्गुनवैशाषजेष्टाषाढे शुभे दिने ॥
रोहिणीमृगहस्तान्त्यमघामूलोत्तरान्विते ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 21b

पूर्वाषढादिभे तुर्ये शनेः स्युर्दश वत्सराः
वसुत्रयं गुरोः प्रोक्ता ऊनविंशतिवत्सराः २४८

राहोस्तु द्वादश प्रोक्ता उतराभाद्रपादतः
एकविंशतिवर्षाणि शुक्रस्य कृतिकात्रये २४९
इत्यष्टोतरी दशा ॥ इति श्रीदेवीदतात्मजत्रिवेदरामसेवककृति मुहूर्त-
दीपक ॥ समाप्तः ॥

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- li, 107a; iii, 100a.

B- Descriptive Catalogues :- For a described Ms. of this work see A. S. B. Vol. III. No. 2793 where it is included under Dharma-śāstra.

मुहूर्तदीपक

Muhūrtadipaka

No. 908

716
1883-84

Size — 8¼ in. by 4¾ in.

Extent — 11 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; edges worn out and slightly seem to be moth-eaten; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Mahādeva.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥
प्रणम्यैकरदं देवं सारदां गुरुमेव च ॥
मुहूर्त्तदीपकं कुर्वे बालाज्ञानतमोपहं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 11a

आद्यानामवद्यपद्यरचनां नानान्विचित्यात्मना
लोकानां व्यवहारदर्शनविधौ ससेषु ५७ वृत्तौ स्फुटौ ॥
श्रीमद्दैवतराजपूजितपदः श्रीकान्हांनजिद्वाडवः
सूनूस्तस्य मुहूर्त्तदीपककरो देवं महादेवजित् ॥ ५९ ॥

इति श्रीमहादेवविरचिते मुहूर्त्तदीपकं संपूर्णं ॥
यादृशं पुस्तकं दृष्टवा तादृशं लिखितं मया ॥
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयते ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ श्रीः ॥ कल्याणमस्तु ॥

References — Mss. A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 463*b*; ii 107*a*, 218*a*; iii, 100*a*.

B– Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. No. 3026; B. B. R. A. S. Cat. No. 313.

मुहूर्तदीपक — Muhūrtadīpaka

No. 909 — 892 A / 1891–95

Size — 10 in. by 6½ in.

Extent — 8 leaves ; 12–13 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines; red pigment used for headings and verse-numbers; occasional diagrams used; edges worn out; slightly moth-eaten; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Mahādeva.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ मुहूर्त्तदीपकप्रारंभः ॥
प्रणम्यैकरदं etc. as in No. 716/1883–84.

Ends — fol. 8*b*

चापेत्य दिनक्रतू etc. up to श्रीमान्महादेवकः ॥ ५८ ॥ etc. as in No. 716/1883–84 followed by इति श्रीमुहुर्त्तदीपकं संपूर्णं ॥ समाप्तं ॥ संपूर्णं ॥ छ ॥

Reference — See No. 716 / 1883–84.

मुहूर्तदीपक
with टीका

Muhūrtadīpaka
with Commentary

No. 910

120
A/1879-80

Size — $11\frac{1}{5}$ in. by $5\frac{1}{8}$ in.

Extent — 43 leaves; 10-11 lines to a page; 30-35 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; folios numbered in both margins; Text in the middle with Commentary above and below it; both Text and Commentary complete.

Age — Not very old.

Author of the Text — Mahādeva.

Subject — A Commentary on the Muhūrtadīpaka of Mahādeva.

Begins (Text) — fol.1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्यैकरदं देवं सारदां गुरुमेव च
मुहूर्त्तदीपकं कुर्वे बालाज्ञानतमोपहं etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ग्रंथकर्त्ता कथयति ॥ अहं मुहूर्त्तदीपकं कुर्वे मुहूर्त्तान् जातकर्मादि संस्कार-समयात् दिपयतीति किं कृत्वा etc.

Ends (Text) — fol. 43*a*

श्रीमद्दैवतराजपूजितपदः श्रीकाहानूजीद्भाडवः
सुनुस्तस्य मुहूर्त्तदीपकंमकरोदेनं महादेवकः ।५८।

इति श्रीमुहूर्त्तदिपकसंपूर्णम्

Ends (Comm.) — fol. 43*a*

रत्नकोशव्यवहारसारशीघ्रबोधिव्यवहारप्रकशसज्जनवल्लभराजवल्लभदशशत-मुहूर्त्ततत्वादिनिबंधात् नानाः अनेकप्रकारेण आत्मना चित्तेन विचार्य विचित्या किंनिमित्तं लोकानां सर्वेषा व्यवहारऽमुहूर्त्तदर्शनस्य विधिस्तन्नि-मित्तं वस्तुव्यवहरदर्शनं नु दीपेनैव भवति। तथा सप्तेषु सप्तयं च सुवृत्तः

कृत्वा मुहूर्त्तदीपमकरोत् ॥ इति ॥ यथ दीपे वृत्तिस्तथात्र सप्तपंचाशत वृत्तलक्षणावृत्तिस्तथाहेतुभूतऽया वालावबोधा ॥ ५८ ॥

इति श्रीमुहूर्त्तदीपकायां संपूर्णम् ग्रंथसंख्या ८०० । समाप्तः ॥

मुहूर्तभैरव

Muhūrtabhairava

No. 911

544 (ii)
1899-1915

Size — 8⅝ in. by 4⅝ in.

Extent — 25 leaves; 13 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines: red pigment used for verse-numbers; foll. 1, 2, 22, 23, 24, 25, 27, 28 missing; incomplete.

As many folios are wanting it is difficult to ascertain the name of author.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins abruptly — fol. 3*a*

विवाहे गमने वेशे गुरुकार्कीनभूकुजौ ॥
सूर्यास्तपौ रवौ कामे ॥ ७।१३ मनुतक्षौनुकर्त्तरी ॥ २६ ॥

आनंदकालो धूम्राक्षौ सौम्यध्वांक्षौ ध्वजस्तथा ॥
वत्सवज्रौमद्गरश्च क्षत्रं मित्रं च मानसं ॥ २७ ॥

fol. 7*a* इति मुहूर्त्तभैरवे शुभाऽशुभप्रकरणम् ॥

fol. 11*b* इति मुहूर्त्तभैरवे नक्षत्रप्रकरणम् ॥

Ends — fol. 33*b*

तं धं पंचद्विवस्यग्नौथद्विफद्विरचद्वयं ॥
दिने कौद्याद्विरत्रक्षिणतं द्विधं मद्विरत्रयं ॥ ३ ॥

थद्विसद्विरवधंते शनौ निश्यमृतं क्रमात् ॥
सार्द्धवर्गत्रयं तार्यं गणनार्थं नृपा १ दक्षरेः ॥ ४ ॥

शुभत्तादनृतं प्रोक्तं प्रावर्तेकालउद्भजो ॥
शून्योद्भवे फलं दुष्टमसमान्तोक्तं पृथक् त्वह ॥ ५ ॥

शनिरात्रौ ॥

Then follows a Koṣṭaka.

मुहूर्तमञ्जरी — Muhūrtamañjarī

No. 912 — 431 / 1895-98

Size — 10⅝ in. by 4½ in.

Extent — 7 leaves; 11 lines to a page; 32-35 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small, clear and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for headings and colophons; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; the Ms. contains 1-4 gucchas.

The work seems to have been composed in 1726 Saṁvat, cf. the chronogram given in the extract No. 545 of the Ulwar Catalogue.

Age — Saṁvat 1897.

Author — Yadunandana.

Subject — A treatise on horoscopy.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

कारुण्यपूर्णौ चरणो शरण्यौ वंदे गुरूणां तरुणांबुजाभौ ॥
ययोः स्मृतेश्चनि सुखः प्रदायाः प्रसू ... पुंजाः प्रलयं प्रयांतिः ॥ etc.

fol. 2*b* इति श्रीमत्पंडितयदुनंदनं विरचितायां मुहूर्तमंजर्य्यां संस्कारमुहूर्त्त-विचारो नाम प्रथमो गुच्छ ॥

Ends — fol. 7*b*

कार्तिके पांडुरे पक्षे पूर्वभद्रेकादशीषु वा ॥
वड ... द्रि १२ (७) २६ भूमिते वर्षे समाप्तिमियमागताः ४८ ॥

गुच्छैश्चतुर्भिः सहितासुमंजुलाश्लोकैर्धरादि १.१ क्यमितैः समन्विता ॥
विनिर्मितेयं यदुनंदनेन सा सतां सुखायास्तु मूहुर्त्तमंजरीः ॥ ४९ ॥

इति श्रीमत्पंडितयदुनंदनविरचितायां मुहूर्त्तमंजर्य्यां व्यवहारविचारो नाम चतुर्थो गुच्छः शुभं भूयात् ॥ लिषतं मि । श्रभवानीप्रसादगंगाजीनी-

टरामघाटवासी जैपुरकापरजनामध्येद्यौसापरगनैजोज ॥ १ ॥ अग्रेयत २ फकु-
कृनकावति गोमनकट संवत् १८९७

References – Mss. –A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 463*b*; ii 107*a*, 218*a*; iii, 100*a*.

B – Descriptive Catalogues :– Ulwar Mss. Cat. No. 1906 Extr. No. 545; I. O. Cat. Nos. 3028 and 6362.

मुहूर्तमार्तण्ड Muhūrtamārtaṇḍa

No. 913 $\frac{717}{1883-84}$

Size — 8⅞ in. by 4⅞ in.

Extent — 20 leaves; 13–14 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear and legible; borders ruled in double black lines; complete.

The work was composed in Śaka 1493.

Age — Śaka 1677.

Author — Nārāyaṇa.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वतिय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
सींदूरोल्लसितमिभंद्रवक्त्रमंबां श्रीविष्णुवियतिचरान्गुरुन्प्राणम्य ।
बह्वर्थं विबुधमुदे लघुमुहुर्त्तमार्तण्डं सुगममहं तनोमि सिद्धयै ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 60*a*

त्र्यंकेद्रंप्रमिते १।४।९।३। वर्षे शालिवाहनजन्मतः ॥
कृतस्तपसि मार्तंडो यमले जयत्तूतः ॥ ६३ ॥

पूर्वं वाक्यार्थमादाय ग्रंथोपरचितो लघु ।
पठनार्थमशक्तानामंगीकार्यो बुधैर्मुखदो ॥ ६४ ॥

आसीसासमणैरणनगरे श्रीकौशिकास्यानूये-
नंतोवाजसनेपि पूज्यचरणे माध्यंदिनीयाग्रणीः ॥
कृष्णस्तत्तनयः श्रुतिस्मृतिविदामग्रेसरेज्यो हरि-
स्तत्पुत्रः श्रुतिवितदात्मजवरोनंतग्निहोत्री गुरुः ॥ ६५ ॥

शाके बाणअहिषवेदुं १५८५ परिमिते संवत्सरे शोभकृत्
पौशतिथौ अष्टमीदिने चंद्रेश्विरूक्षं तथा ॥
योगसिद्धमनौ च राघवकृते सर्वार्थं लिखितं मया ॥ १ ॥ छ ॥

इति श्रीमदनंताख्यच्यातुर्मास्ययाजिपुत्रनारायणविरचिते मुहूर्त्तमार्तंडे ग्रंथालंकारः ॥

प्रकरणं शोडशं संपूर्णं समाप्तोयं मुहूर्त्तमार्तंडग्रंथः ॥

Then follow some verses. At the end we have —

ईति मुहूर्त्तमार्त्तंड ग्रंथ समाप्तः सके १६७७ फाल्गुन

मुहूर्तमार्तण्ड — Muhūrtamārtaṇḍa

No. 914 — 967 / 1886-92

Size — 12¾ in. by 5⅛ in.

Extent — 11 leaves; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; white chalk also used; occasional marginal notes; edges slightly worn out; fol. 10, 11, 12 missing.

Age — Appears to be old.

Author — Nārāyaṇa.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

सिंदूरोल्लसितमिमेंद्रवक्त्रमंबा-
श्रीविष्णुं बियतिचरान् गुरून् प्रणम्य ॥
बन्हर्थं विबुधमुदे लघुं मुहूर्त्तमार्तंडं
सुगममहं तनोमि सिद्धयै ॥ १ ॥

यामार्द्धं कुलिकं दिनर्द्धिमवमं पूर्व्वं दलं परिघं
बिष्टिं वैधृतिपातसंक्रमणकं गंडांतमेकार्गलं ।

कृष्णानंग १३ चतुर्दिनं रविशशिक्रांत्योः समत्वं खलां
होरां रात्रिदिनार्द्धके क्षयदिनं पित्रोर्जनन्यार्त्तवं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 14*a*

श्रीमत्कौशिकपावनो up to तीर्थसिद्धिं ॥ as in No. 717/1883–84.
इति श्रीमदनंताख्यचातुर्मास्ययाजिपुत्रनारायणविरचिते मुहूर्त्तमार्तंडे ग्रंथालंकारः ॥

समाप्तोयं मुहूर्त्तमार्त्तंडः ॥ ग्रंथसंख्या श्लोक ४००

Reference — See No. 889 / 1891–95.

मुहूर्तमार्तण्ड Muhūrtamārtaṇḍa

No. 915 888 / 1891–95

Size — 10½ in. by 5 in.

Extent — 17 leaves; 10 lines to a page; 28–30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders of some folios ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; edges worn out; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Nārāyaṇa.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः अथ मुहूर्तमार्तंडमूलप्रारंभः ॥
मार्तंडोवतु वाचंतः पादैर्जाउपतमोहरः ॥
वृतबद्धतनुः सेव्योऽभीष्टदो विश्वलोचनः ॥ १ ॥
सिंदूरोल्लसितमिभेंद्रवक्त्रमंबां श्रीविष्णुं वियतिचरान् गुरून्प्रणम्य ॥
बव्हर्थं विबुधमुदे लघु मुहुर्तमार्तंडं सुगममहं तनोमि सिद्धयै १ ॥ etc.

fol. 5*a* इति श्रीमदनंताख्यचातुर्मास्ययाजिपुत्रनारायणविरचिते मुहुर्तमार्तंडे संस्कारकरणं ॥

Ends abruptly — fol. 17*b*

क्रोधक्षौररतिश्रमामिषगुडद्युतास्तु दुःधासवक्षाराभ्यंगमया सि .....

References — See No. 889/1891-95.

मुहूर्तमार्तण्ड

Muhūrtamārtaṇḍa

No. 916

889
1891-95

Size — 8¼ in. by 5⅞ in.

Extent — 21 leaves; 13 lines to a page; 22-24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible but not quite uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; occasional marginal notes; edges slightly worn out; complete.

The work seems to be composed in Śaka 1493

Age — Śaka 1752.

Author — Nārāyaṇa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
सिंदूरोल्लसितमिभेंद्रवक्त्रमंबा-
श्रीविष्णुं वियतिचरान् गुरून् प्रणम्य ॥
बह्वर्थं विबुधमुदे लघुं मुहूर्तमार्तंडं
सुगममहं तनोमि सिध्यै । १ ॥ etc.

Ends — fol. 21*b*

श्रीमत्कौशिकपावनो हरिपदद्वंद्वार्पितात्मा हरि-
स्तज्जोनंत इलासुरोचितगुणो नारयणः तत्सुतः ॥
ख्यातं देवगिरेः शिवालयमुदक् तस्मादुदक्टापर-
ग्रामस्तद्वसतिर्मुहूर्तसदनो मार्तंडमात्राकरोत् ॥ ६०

यषष्ठ्यायुतशत १६० वृत्तबंधमेनं मार्तंडं पठति नरः स विश्वपूज्यः ॥
बह्वायुः सुखधनपुत्रमित्रभृत्यां संप्राप्तो ... त्यविकलधीश्च तीर्थसिद्धिं ॥ १ ॥

त्र्यंकेंद्रप्रमिते वर्षे १४९३ शालिवाहनजन्मतः ॥
कृतस्तपसि मार्तंडोयमलं जयतूद्गतः

इति मुहूर्तमार्तंडः समाप्तः ॥ छ ॥

Then after two verses —

शके १७५२ विकृतिनामसंवत्सरे पौषे मासि शुक्लपक्षे प्रतिपद्यतिथौ गुरुवासरे पूर्वाषाढादिवसनक्षत्रे तद्दिने इदं पुस्तकं जोयसि इत्युपनामकहरिपंतात्मजेन माहादेवेन लिखितं ॥ स्वार्थं परोपकारार्थं च ॥

यादृशं पुस्तकं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया ॥
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न विद्यते ॥ १ ॥

श्रीगजानन प्रसन्नोस्तु ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 463*b*; ii 107*a*; iii, 100*a*.

B – Descriptive Catalogues :- Bikaner Mss. Cat. No. 684; I. O. Cat. Nos. 3023-24; B. B. R. A. S. Cat. Nos. 319-20.

मुहूर्तमार्तण्ड

Muhūrtamārtaṇḍa

No. 917

189
Viśrāma (i)

Size — 12 in. by 4⅛ in.

Extent — 23 leaves; 8 lines to a page; 45-50 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; borders of some folios ruled in two black lines with a red line between them; yellow pigment used for corrections; the folios numbered as 1-9; then 1-10 and then 5-8; incomplete.

Age — A modern copy.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ शुद्धां गोत्रकुलादिभिर्गुणगतां कांतां वरश्चोद्वहे-
द्वर्णोवश्यभयो निखेचरगुणाकूटं च नाडीक्रमात् ॥
वर्णाद्याबलिनो यथोत्तरमहीं द्वर्धं गुणैक्यं शुभं
वर्णा विप्रमुखा झषादिह वरो वर्णोत्तमस्याच्छुभः ॥ १ ॥ etc.

fol. 2a इति मुहूर्तमार्त्तांडघटितविचारः ॥

Ends — fol. 7b

तथा च नारदः ॥

ज्येष्ठेन ज्येष्ठयोः कार्यं नृनार्योः पाणिपीडनं।
तयोरेकतरज्येष्ठे ज्येष्ठमासेपि कारयेदिति ॥

दोषांतरमाह ॥

हिमरुचिचद्रमसंज्ञे ज्योनखेटान्वितं।
बुधगुरुरहितान्यखेटयुक्तं पापग्रहशुक्राणामन्यत .....

मुहूर्तमार्तण्डटीका — Muhūrtamārtaṇḍaṭīkā

No. 918 — 552 / 1895-1902

Size — 8⅝ in. by 5 in.

Extent — 100 leaves; 12-13 lines to a page; 25-28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old and blackish in appearance; handwriting careless and in some places not quite legible; borders ruled in double red lines; yellow pigment used for corrections; edges worn out; Ms. moth-eaten in the margins and elsewhere; red pigment occasionally used for marking verse-numbers; foll. 1-17, 54 & 66 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Begins abruptly — fol. 18a

..... मे ध्रुव ..... लघुभैर्वा नक्षत्रैर्वा निदध्यात् ॥ लग्नबळं पूर्ववत् ॥ तथा चोक्त बृहस्पतिना सहितायां ॥

खडवारोह प्रकर्त्तव्यो दशमे द्वादशोपि वा ॥
शोऽषे दिवसे वापि द्वाविंशे दिवसेपि वेति ॥ etc.

Ends abruptly — fol. 119b

लग्ने वृषमिथुनके सेषकन्यकायां शस्तं कृषिप्रकरणं प्रवये निधाने इति ॥ अन्यच्च ।

दशम्येकादशी चैव तृतीया च त्रयोदशी ॥
सप्तमी पंचमी चैव प्रतिपच्च सुखावह ॥
इत्यष्टमी बळीवर्द्धान्नवमी सस्यघातिनि ॥
चतुर्थी की ... ...

Reference — See No. 426 / A-1881-82.

मुहूर्तमार्तण्ड with टीका called मार्तण्डवल्लभा

Muhūrtamārtaṇḍa with Commentary called Mārtaṇḍavallabhā

No. 919

118
A/1879-80

Size — $9\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent - 158 leaves; 9-10 lines to a page; 32-35 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting clear but somewhat careless and not uniform; borders not ruled; red pigment used for colophons; yellow pigment used for corrections; occasional marginal notes.

Both the Text and the Commentary complete. The work was composed in Śaka 1494.

Age — A new copy.

Author of the Text — Nārāyaṇabhaṭṭa.

" " Comm. — "

Begins (Text) — fol. 3*a*

सिंदूरोल्लसित etc. as in No. 899/1891-95.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीमहागणाधिपतये नमः

मार्त्तंडोऽवतु etc. as in No. 426/A-1881-82.

fol. 14*b* इति स्वोक्तमुहूर्त्तमार्तण्डटीकायां मार्तंडवल्लभायां प्रथमार्तवप्रकरणं ॥

.....

Ends (Text) — fol. 15*b*

श्रीमत्कौशिकपावनो हरिपदं etc. up to कृतस्तपसि मार्तंडोयमलं जयन्नूद्गतः as in No. 899/1891-95.

Ends (Comm.) — fol. 157*b*

आसीत् etc. up to पुरुषार्थक्ष्मासमानः क्षमावान् as in No. 426/ A-1881-82 followed by इति श्रीस्वकृतमुहूर्तमार्त्तंडटीकामार्तंडवल्लभा समाप्ता ॥ छ ॥

Then again follows the Commentary of the last verse. We have at the end —

समुद्रलंघने खेदं हनमतेकः परं वेत्ति
पुस्तकलंघने खेदं विद्वज्जनो परं वेत्ति २

References — See No. 426 / A-1881-82.

मुहूर्तमार्तण्ड with टीका called मार्तण्डवल्लभा

Muhūrtamārtaṇḍa with Commentary called Mārtaṇḍavallabhā

No. 920

426 / A/1881-82

Size — 11⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 129 leaves; 2-3 lines to a page; 25-30 letters to a line. (Text)
8-10 „ „ 35-36 „ (Comm.)

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and legible; borders ruled in double red lines and edges in single; Text in the middle with Commentary above and below it; folios numbered in both margins; red pigment used for marking while yellow pigment used for corrections; both the Text and the Commentary complete.

The date of the composition of the work is Śaka 1493.

Age — Śaka 1703.

Author of the Text — Nārāyaṇabhaṭṭa.
„ „ Comm. — „

Begins (Text) — fol. 2*b*

सिंदुरोल्लसितमिभेद्रेवक्त्रमंबां
श्रीविष्णुं वियतिचरान् गुरून् प्रणम्य ॥
बन्ह्यर्थं विबुधमुदे लघुं मुहुर्त्त-
मार्त्तंडं सुगमहं तनोमि सिद्धयै ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥
मार्त्तंडोऽवतु वाचनः पेदैर्जाप्रतमोहरः ॥
वृत्तबद्धतनुः सेव्योऽभीष्टदो विश्वलोचनः ॥ १ ॥
अर्थद्वयवाची । तत्र थमं सूर्यपक्षे ॥
मार्त्तंडः श्रीसूर्यः नोऽस्माकं वाचं अवतु रक्षंतु ॥ etc.

Ends (Text) — fol. 128a

श्रीमत्कैशिकपावनो etc. up to इति श्रीमुहूर्त्तंडः समाप्तः ॥ as in No. 889/1891-95.

Ends (Comm.) — fol. 129a

तत्पुत्रस्तदनुग्रहात्तधिषणो नारायणष्टापर-
ग्रामे शिष्यगणेच्छया निजकृतग्रंथस्य टीकां स्फुटं
चक्रेस्यां कृपया परोपकृतये शोध्य दुरुक्तं बुधै-
र्मा दक्षस्य विलोक्य धाष्टर्यमपि ते कुप्यंति नो सज्जनाः ॥ २ ॥
सुखनिधिपुरुषार्थक्ष्मा ॥ १४९४ समाभिः समाभिः
परिमितशककाले जातमार्त्तंडटीकां ॥
लिखति पठति विप्रा सोऽय भूयाद्धरित्र्यां
सुखनिधिपुरुषार्थक्ष्मासमावाक्षमावान् ॥ ३ ॥
इति श्रीस्वकृतमार्त्तंडटीकायां मार्त्तंडवल्लभायां मुहूर्त्तमार्त्तंड समाप्त ॥
श्रीशके १७०३

References — Mss. - A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 463a; ii 107a, 218a; iii, 100a.

B- Descriptive Catalogues :- Bikaner Mss. Cat. No. 685; I. O. Cat. No. 3025; B. B. R. A. S. Cat. No. 321.

मुहूर्तमार्तण्ड with टीका called मार्तण्डवल्लभा

Muhūrtamārtaṇḍa with Commentary called Mārtaṇḍavallabhā

No. 921

176
A/1883-84

Size — 13⅛ in. by 6⅝ in.

Extent — 114 leaves; 15 lines to a page; 38-40 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; red pigment used for marking the portion; borders not ruled; edges slightly worn out; both the Text and the Commentary complete.

Age — Saṁvat 1866 : Śaka 1732.

Author of the Text — Nārāyaṇabhaṭṭa.
" " Comm. "

Begins (Text) — fol. 2*b*

सिं (दू) रोल्लसित etc. as in No. 889 / 1891-95.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः
मार्त्तंडोवतु etc. as in No 426/A1881-82.

Ends (Text) — fol. 112*b*

श्रीमत्कौशिकपावनो etc. up to कृतस्तपसि मार्त्तंडो यमलं जयकूटमः as in No. 899/1891-95.

Ends (Comm.) — fol. 113*b*

आशीत्सासमणौरनामनगरे etc. up to क्षमावा - ३ as in No. 426/A1881-82 followed by इति स्वकृतमुहूर्त्तमार्त्तंडटीका मार्तंडवल्लभा समाप्ता ।। संवत् १८६६ शाके १७३२ श्रावणकृष्णा षष्ठां ६ भौमवासरे ॥

Reference — See No. 426 / A1881-82.

मुहूर्तमार्तण्ड with टीका called मार्तण्डवल्लभा	Muhūrtamārtaṇḍa with Commentary called Mārtaṇḍavallabhā

No. 922 — 718 / 1883-84

Size — $11\frac{5}{8}$ in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent — 60 leaves; 9-10 lines to a page; 35-40 letters to a line.

Description — Modern paper; Devanāgarī characters; blackish in appearance; handwriting small but clear and legible; not

quite uniform; edges worn out; borders of the first few folios ruled in double red lines; the rest have no borders; the Ms. contains both the Text and the Commentary; incomplete.

Age — A new copy.

Author of the Text — Nārāyaṇabhaṭṭa.
,, ,, Comm. — ,,

Begins (Text) — fol. 2b

सिंदूरोल्लसित etc. as in No. 89ʔ/1891-95.

Begins (Comm.) — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
मार्तंडोवतु वाचं etc. as in No, 426/A-1881-82.

Ends (Text) — fol. 60a

अश्रंकोणमवक्रिरैति गुरु ... पुत्राः क्रमात्पूर्णया-
दृष्टवान्ये चरणोत्तरं च सकलाः पश्यति पूर्णं द्युतं ॥
भंहो रात्रिलवोनवांशक इनांशस्त्रिरादंशः क्रमा-
द्वर्गाः सन शुभजः परैस्तु सुहृदो नाऽध्युत्तवर्गा तनु ॥ ३५ ॥

Ends (Comm.) — fol. 60a

एतेषां पंचमंगाः ॥ सर्वे मिलिताश्चतुर्दश भंगाः संपद्यंते ॥ अथ दृष्टिलक्षणमाह ॥ followed by the verse above.

Reference — See No. 426 / A-1881-82.

मुहूर्तमार्तण्ड with टीका called मार्तण्डवल्लभा

Muhūrtamārtaṇḍa with Commentary called Mārtaṇḍavallabhā

No. 923

502
1892-95

Size — 11¾ in. by 5½ in.

Extent — 55 leaves; 18-20 lines to a page; 40-45 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting small and rather careless but legible; borders of the

first few folios ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for marking; edges slightly worn out; fol. 6*b* blank; complete.

Age — Saṁvat 1866.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीमते रामानुजाय ॥ श्रीगणेशाय नमः

मार्तंडोवतु etc. as in No. 426/A-1881-82.

Ends — fol. 55*a*

अथैतत् ग्रंथांगाकरणार्थं बुद्धप्रार्थना पूर्ववाक्यार्थमिति सुगमं। इति मुहूर्तमार्तंडव्याख्या समाप्ता आसित्सासमणौरनामनगरे etc. up to अग्निहोत्री गुरुः as in No. 426/A-1881-82 followed by सं १८६६ शा १७३१ पोस शु ५ गुरुवासरे

Reference — See No. 426/A1881-82.

मुहूर्तमार्तण्ड with टीका called मार्तण्डवल्लभा

Muhūrtamārtaṇḍa with Commentary called Mārtaṇḍavallabhā

No. 924

432
1895-98

Size — 12¼ in. by 4 in.

Extent — 129 leaves; 7 lines to a page; 50-52 letters to a line.

Description — Modern paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, beautiful and uniform; borders ruled in triple red lines; white chalk occasionally used for corrections; edges of some folios slightly worn out and moth-eaten; complete.

Age — Saṁvat 1861 : Śaka 1726.

Author — Nārāyaṇabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

मार्तंडोवतु etc. as in No. 426/A-1881 82.

Ends — fol. 128*b*

आसीत्सारमणौरनामनगरे etc. up to सुखनिधिपुरुषार्थक्ष्मासमाना समावान् as in No. 426/A-1881-82 followed by इति श्रीमदनंताख्य-चातुर्मास्ययाजिपुत्रनारायणविरचिते मुहूर्त्तमार्तंडे स्वकृतटीका मार्तंडवल्लभा समाप्ता ॥

संवत् १८६१ शके १७२६ मीति फाल्गुनशुक्लप्रतिपदा १ बुधवासरे ॥
यादृशं ..... यत्नेन प्रतीपालयेत् ॥ छ ॥
श्रीरामचंद्राय नमः ॥

References — See No. 426/A-1881-82.

मुहूर्तमाला

Muhūrtamālā

No. 925

968
1886-92

Size. — 12¼ in. by 4¾ in.

Extent — 50 leaves; 9 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; edges extremely worn out; some folios slightly torn; red pigment used for verse-numbers and colophons; foll. 26, 28 missing; the Ms. ends abruptly; incomplete.

Age — Fairly old.

Author — Raghunātha.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

प्रेंखंनखच्छविमिथच्छुरितेन यस्मिन्
रक्तांचलमथनकौतुकमन्वकारि
स्वेदोद्गमद्विगुणदानजलः स भूयान्
भूयात्करग्रहविधिः शिवयोः शिवाय १

रचयति कृष्णप्रीत्यै रघुनाथः सरसदैववित्तनयः
गुण्यां मुहूर्त्तमालामर्थवतीं सूक्तिमौक्तिकैर्वृत्तैः २ etc.

fol. 10*a* इति श्रीचित्तपावनजातीय-शांडिल्यकुलमंडनमण्डितज्योतिर्वित्सरसात्मज-रघुनाथकविकंठीरवविरचितायां मुहूर्त्तमालायां संज्ञाप्रकरणं १

Ends — fol. 52b

अस्ति स्वस्तिमदेकमास्यदमिह श्रीविद्यवोर्नीरधे-
स्तीरे दाल्भ्यपुरादपाग्दिशि पुरं श्रीपालमेताभिधं
रामार्च्यार्चितचित्तपावनकुलोत्पन्नः सतामग्रणीः
शांडिल्यान्वयमण्डनं गणिकविस्तत्रावसत्केशरः ६८

तस्मादाविरभूनृसिंह इति यः काश्यां कृतावस्थिति-
स्तत्तज्जातकसंहितागणितविद्वैदग्धवाचस्पतिः
शाहाकब्बरसार्वभौमतिलका दिल्लीमतल्लीश्वरा-
ज्योतिर्वित्सरसत्वमाप पदवीमारेरिदुर्गग्रहे ६९

साक्षरा विपरीताश्चेद्रा .....
इति तन्मृषा विपरीतोपि सरसः सरसत्वं न मुंचति ७०

तदात्मजन्मा रघुनाथशर्मा तन्विन्नवी ... सत्कवीनां
पुरारिपुर्यां व्यवहारधुर्यां मुहूर्त्तमालां न तथा विशालां ७१

एकतः कतिचि .....

Reference — See No. 552 / 1899–1915.

मुहूर्तमाला | Muhūrtamālā

No. 926 | 873 / 1887–91

Size — 7¾ in. by 5¼ in.

Extent — 50 leaves; 13 lines to a page; 24–25 letters to a line.

Description — Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; separate pagination for each Prakaraṇa; complete.

Age — A new copy.

Author — Raghunātha.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ त्याज्यप्रकरणं ॥

अथात्र तावत्तिथिवारतारकामुहूर्तयौगाय न मासपक्षतः ।
भवंति योगाविधाःशुभाशुभाः केषांचिदेषां ग्रहमग्रहं ब्रुवे ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol.

जित्वा दाराशाहं सुजाशाहं मुरादशाहं च ॥
अवरंजेबशाहे शासत्यवनीं मयायमुद्योगः ॥ ७१ ॥

विक्रमार्कनृपराज्यसमासु क्ष्माभृदिंदुकुभृदिदुंसमासु ॥
आश्विनस्य दशमेन्हि समाप्ता मत्कृतिः कृतिमुदेस्तु समाप्ता ॥ ७२ ॥

Then after two verses :

सूवर्णपूर्णैर्नवसूक्तिमौक्तिकैर्वृत्तै रसद्व्यष्टमितैर्विनिर्मिता ॥
यद्ग्रंथसंख्या रससप्तगोमिता मुहूर्त्तमाळा सुमुदे मधुद्विषः ॥ ७५ ॥

कविकंठीरवश्चक्रे ज्योतिर्वित्सरसात्मजः ॥
रघुनाथो मुहूर्तानां वास्तुशास्त्रनिरूपणं ॥ ७६ ॥

इति चित्तपावनजातीयशांडिलाकुलमंडनज्योतिर्वित्सरसात्मजरघुनाथकविकंठीरवविरचितायां मुहूर्त्तमालायां वास्तुप्रकरणं समाप्तं ॥ ॥ ग्रंथसंख्या ९७६ ॥
... यांचे पुस्तक स्वार्थं परार्थं च केशवसुत रामचंद्रेण लिखितं ॥

Reference — See No. 552 / 1899-1915.

मुहूर्तमाला — Muhūrtamālā

No. 927 — 553 / 1895-1902

Size — 12½ in. by 4⅕ in.

Extent — 38 leaves ; 10 lines to a page ; 45-46 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters ; new in appearnce ; handwriting small but clear, legible and uniform ; borders not ruled ; red pigment used for verse-numbers; white chalk used for corrections; complete.

Age — Śaka 1735.

Author — Raghunātha.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीदुर्गा जयति ॥
॥ प्रेंखन्नखच्छविमिथच्छुरितेन यस्मिन् etc.

Ends — fol. 37*b*

अस्ति स्वस्ति etc. up to वास्तुशास्त्रे निरूपणं ७४ followed by इति श्रीचित्तपावनजातीयशांडिल्यकुलमंडनज्योतिर्वित्सरसात्मजश्रीमहामहोपाध्याय-

रघुनाथकंठीरवविरचितायां मुहूर्तमालायां वास्तुप्रकरणं नवमम् ९ ॥ श्रीशके १७३५ श्रीमुखाब्दे आश्विनशुक्लचतुर्थि भौमवासरे समाप्तोसौ ग्रंथः ॥ छ ॥ रामकृष्ण मोरेश्वर पाठक

Reference — See No. 552 / 1899–1915.

मुहूर्तमाला

Muhūrtamālā

No.928

552
1899–1915

Size — 8½ in. by 4 in.

Extent — 98 leaves; 7–8 lines to a page; 25–28 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red ink used; yellow pigment used for corrections; Ms. extremely moth-eaten; complete.

Age — Śaka 1696.

Author — Raghunātha.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

श्रीकूळदेवतायै नमः ॥ अथ मुहूर्त्तमाळाप्रारंभः ॥

प्रेंखंन्नछविमिथश्छुरितेन यस्मिन् etc. as in No. 968/1886–92.

Ends — fol. 96*b*

अस्ति स्वस्ति etc. up to रघुनाथो मुहूर्त्तानां वास्तुशास्त्रनिरूपणम् ॥ ७६ ॥ as in No. 873/1887–91 followed by इति श्रीचित्तपावनजातीय-शांडिल्यकुलमंडनमहामहोपाध्यायज्योतिर्वित्सरसात्मजरघुनाथकविकंठीरवविरचितायां मुहूर्त्तमालायां वास्तुप्रकरणं समाप्तं ॥ शुभं ॥ शके १६९६ ॥ जयनाम-संवच्छरे माहे ज्येष्ठ वद्य १० रवौ तत्दिनि पुस्तकं समाप्तं ॥ शुभं चास्तुः ॥ ॥ छ ॥ छ पत्रे संख्या ९८ अठांने

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 463*b*; ii, 107*a*.

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss. Cat. No. 682; A. S. B. Cat. Vol. III. No. 2747; B. B. R. A. S. Cat. Nos. 322–23.

मुहूर्तमालाटीका called सौन्दर्यबोधिनी

Muhūrtamālāṭīkā called Saundaryabodhinī

No. 929

554
1894–1902

Size — 12 in. by 4⅛ in.

Extent — 101 leaves; 10 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting small, clear beautiful and uniform; borders not ruled; red pigment used for verse numbers and colophons; white chalk used for corrections; fol. 13*b* and 14*a* blank; slightly moth-eaten; complete.

Age — A modern copy.

Author — Maheśvara.

Subject — A Commentary on the Muhūrtamālā of Raghunātha who composed the work in Saṁvat 1717.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ छ ॥
शिवौ शिवकरौ नत्वा जगतः पितरौ परौ ॥
व्याख्यां मुहूर्तमालायाः कुर्वे सौंदर्यबोधिनीम् ॥ १ ॥

श्रीमान्रघुनाथदैवज्ञश्रिकीर्षितग्रंथस्य निर्विपरिसमाप्त्यर्थं शिष्टाचारानुमितश्रुतिबोधितकर्तव्याताकं आशिर्वादरूपं मंगलं वसंततिलकयोपनिबध्नाति ॥ प्रेंखंत्रखेति १ सः शिवयोः करग्रहविधिः शिवाय भूयात् । etc.

fol. 1*a* इति रामचंद्रसुतमहेश्वररचितायां मुहूर्तमालाटीकायां सौंदर्यबोधिन्यां संज्ञाप्रकरणम् ॥

Ends — fol. 100*b*

कविकंठीरवश्चक्रे० । ७४ । मुहूर्तानां वास्तुशास्त्रे निरुपम् ॥ कविकंठीरवः । कविर्सिंहः कविश्रेष्ठ इत्यर्थः ज्योतिर्वित् दैवज्ञः सरसात्मजः सरसनामकस्य पुत्रो रघुनाथो वास्तुशास्त्रे वास्तुप्रकरणे ये मुहूर्तास्तेषां निरूपण चक्रे कृतवान् ॥ ७४ ॥

इति श्रीसुकरोपाख्यरामचंद्रसुतमहेश्वरविरचितायां मुहूर्तमालाटीकायं सौंदर्यबोधिन्यां वास्तुप्रकरणं समाप्तं समाप्तश्चायं

This is the only Ms. of Mahesvara's Comm. on Mahūrta-mālā so far available.

———

मुहूर्तमुक्तावली — Muhūrtamuktāvali

No. 930 — 341 / 1879-80

Size — 9⅝ in. by 4⅜ in.

Extent — 6 leaves ; 9-10 lines to a page ; 35-36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for verse-numbers and topical headings; occasional marginal notes; edges slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Śrīkaṇṭha.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
श्रीशं श्रीहरसारदां गणपतिं ब्रह्मेंद्रनाकौकसां ॥
श्रीसूर्यप्रमुखान् ग्रहान् ऋषिगणान् भक्त्या नमस्कृत्य तान् ॥
नानाग्रंथसमस्तसारमखिलं व्यालोक्य सम्यग् धिया ॥
वक्षेहं शिशुबोधनाय विशदां मौहूर्त्तस्य मुक्तावलीं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 6a

मार्गे वैशाखपौषे तपसि च शुचौ रौद्रगोविंदपुष्ये ॥
ब्रह्मर्क्षे त्र्युत्तराणि शतभिषक्शुभे नंदपूर्णा जया च ॥
शुक्रे सौम्येंदुवारे वृषहरिघटभे तोरणं सध्वजं वा ॥
शस्तं प्रासादछत्रं उडुपतिसबलेविष्टिपातं विहाय ॥ ४५ ॥

श्रीकांतधाष्ट च वसु शततारिका च ॥
सर्व्वर्क्षे पुष्पशशिदिव्यबले च पक्षे
पूर्णाजयातिथिगुरुभृगुवासरेषु ॥
आरामपादपलतौषधिरोपणं च ॥ ४६ ॥

इति श्रीमौहूर्त्तमुक्तावली समाप्ता ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥

मुहूर्तमुक्तावली Muhūrtamuktāvalī

No. 931 $\frac{719}{1883-84}$

Size — 7¾ in. by 4½ in.

Extent — 10 leaves ; 7 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders and edges ruled in double red lines; slightly moth-eaten at the edges; complete.

Age — Śaka 1728.

Author — Śrīkaṇṭha.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगजाननाय नमः ॥ श्रीमातापुरनिवासिय नमः ॥
श्रीशं श्रीहरशारदां गणपतिं etc. as in No. 553/1899–1915.

Ends — fol. 1*b*

श्रीकठसध्रुवमृदुशततारका च
सर्वर्क्ष्यपुष्यशशीदिव्यबले च पक्षे ॥
पुर्णाजयातिथौ गुरूभृगुवासरे च
आरामपादपलतोवधिरोपणं च ॥ ४ ॥

इति श्रिकंठाचार्यविरचितायां मुहुर्तमुक्तावळि संपूर्णं ॥ छ ॥

मानिक्यमूक्ताफळविद्रूमानी ताक्ष्यं च सौम्यं विदुरं च निळं ॥
गोमेदकं चाथ विदूरकं च क्रमेण रत्नानि नवग्रहाणी ॥ १ ॥ छ ॥

शके १७२८ क्षयनाम सवत्सरे श्रावणाधिकमासे कृष्णपक्षे तिथौ ६ तद्दिने समाप्त ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ इदं पु (स्त) कं संपूर्णं ॥ छ ॥

मुहूर्तमुक्तावली Muhūrtamuktāvalī

No. 932 $\frac{969}{1886-92}$

Size — 9 in. by 4⅛ in.

Extent — 6 leaves; 10 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; red pigment used for verse-numbers; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1782.

Author — Bhāskarācārya.

Subject — A treatise on auspicious moments.

Begins —fol. 1*b*

॥ श्रीगुरुमुहूर्त्तये नमः ॥
श्रीशं श्रीहरशारदां गणपतिं ब्रह्मेंद्रनाकौकसः
श्रीसूर्यप्रमुखान् ग्रहान् ऋषिगणान् भक्त्या नमस्कृत्य च
नानाग्रंथं समस्तसारमखिलं व्योलोक्य सम्यक् धिया
वक्ष्येहं शिशुबोधनाय विशदां श्रीमुहूर्त्तमुक्तावलीं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 5*b*

इति आरामवानो महुर्त्तपाद पलतोषधिरोपणमहुर्त्त ॥
हरिमथा च सुभिक् रवासणै। मृगसिवानलभान्यविसाषयो
शशिजिवरविभृगुवासेरे। युवतिध्यर्यथोमणीकबधे ॥ ४७ ॥

इति कचकहाचुमुहुर्त्त ॥

इति श्रीभास्कराचार्यविरचितायां महुर्त्त। मुक्तावलि नाम ग्रथोर्यं सपूर्णम्॥ संवत् १७८२ वरषे जेवसुद ८ दिने। शवाहित्तेजावाचनकृते। श्रीश्रीश्री

References – Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– ii, 107*a*.
This is the only Ms. of Bhāskara's Muhūrtamuktāvalī mentioned by Aufrecht in his Cat. Cat.

मुहूर्तमुक्तावली — Muhūrtamuktāvalī

No. 933 — 553 / 1899-1915

Size — 8½ in. by 4½ in.

Extent — 5 leaves; 11–12 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red ink used for headings and verse-numbers; occasional marginal notes; complete; the Ms. contains some 6 verses more.

Age — Saṁvat 1846.

Author — Śrīkaṇṭha.

Subject — A small treatise on Muhūrtas.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीहरिः ॥

श्रीशं श्रीहरशारदां गणपतिं ब्रह्मेंद्रनाकौकसां
श्रीसूर्यप्रमुखान् ग्रहान् ऋषिगणान् भक्त्या नमस्कृत्य वै ॥
नानाग्रंथसमस्तसारमखिलं ह्यालोक्य सम्यग्धिया
वक्ष्येहं शिशुबोधनाय प्रवरामाहूर्त्तमुक्तावलीम् ॥ १ ॥

माघादौ पंचमासे शशिधवलगते शुक्रसौम्येंदुजीवे
वारे पूर्णा जया स्यात्तिथिवृषहरिभे वृश्चिके कुंभलग्ने
धात्रा पुष्पोत्तरात्रि मृग् अदितिकरे वासवे मूलमैत्रे
पूषाश्विन्योऽनिलर्क्षैस्त्रिदशगुरु सदा स्थापनं वा प्रतिष्टा ॥ २ ॥ etc.

Ends abruptly — fol. 5*a*

श्रीकंठसधुववसुः शततारिका च शर्वर्क्षपुष्पशशिदिव्यबले च पक्षे
पूर्णाजयातिथिगुरौ भृगुवासरेषु आरामपादपलतौषधिरोपणं च ॥ ४६ ॥

इति आरामलतारो. मू. ॥

इति श्रीमूहूर्तमुक्तावली संपूर्णम्।

संवत् १८४६ चत्र कृ त्रयोदश्यां लि. मिश्र-सदासुष etc.

.....

fol. 5*b* ... षष्टीशशांके नवमी च शुक्रे बुधे द्वितीयातपने चतुर्थी
जीवेष्टमीशौरिकुजेन्हि सप्तमी योगा विषाख्याः कुलनाशना स्युः ॥ छ ॥

मुहूर्तमुक्तावली — Muhūrtamuktāvalī

No. 934 — 554 / 1899-1915

Size — 6¼ in. by 5 in.

Extent — 10 leaves; 11–12 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small and legible; borders ruled in double red lines and edges in single; yellow pigment used for corrections; red ink used for topical headings; left-hand edges slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1797.

Author — Śrīkaṇṭha.

Begins — fol. 1*b*

श्रीवरदमूर्त्तिर्ज्जयतु ॥

श्रीशं श्रीहरशारदां etc. as in No. 341/1879–80.

Ends — fol. 10*b*

स्युग्रामनिवेशनव्यनगरं नुच्छेपणं चानिधि·
मल्लस्तोरणसध्वजं वसतरं स्याच्छत्रकं वाटिका
मुहूर्त्तानुक्रमतो मया निगदितं षट् वेदमुक्तावलीं
वालानां हृदि बोधनाय सततं मौहूर्त्तमुक्तावलीं ॥ ६१ ॥

इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यविरचिता मुहूर्त्तमुक्तावली समाप्ता ॥ दशकतवषतरामगोधावेटानेभसी गोधाका ॥ सं १७९७ मिती मागिश्र बुद्धि-ऽऽचाटसुमध्ये लिषतं वारलवाडी देहरस्याम .....

मुहूर्तरत्न — Muhūrtaratna

No. 935 — 177 / A/1883–84

Size — 11 in. by 7 in.

Extent — 69 leaves; 16–17 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Rough country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; foll. 40 to 69 blue in appearance; borders not ruled; red pigment used for marking the portion; yellow pigment used for correction; complete.

The date of the composition seems to be Śaka 1585.

Age — Saṁvat 1910.

Author — Iśvaradāsa.

Subject — On auspicious conjunctions of planets and stars.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमो गणेशाय

ॐ सोम सौम्य .. गुभास्करभोमादेवपूज्यरविजावपि नित्यं
यं नमंति निजवाञ्छितसिद्धयै सिद्धिदो भवतु मे स गिरीशः १

अथ कक्राक्रमेण ग्रहाः

देहार्धामक्तकांतालककुसुममयो भालनेत्रानलार्चिः
पीनोष्मा मौलिचञ्चच्चलितसुरधुनीनीररम्यश्रिवो नः
स्फूर्जश्चूडेन्दुकांतिर्दिरदतिदृढाश्छादनव्यक्तशीलः
सोयं भूषास्थिकुन्दप्रकरपरिवृत्तः पातु सर्वर्तुमूर्तिः २ etc.

fol. 4*a* इती शुरदासविरचिते मुहूर्तरत्ने कालमानादिसंवत्सरप्रकरणं प्रथमम्

fol. 5*a* इति श्रामदेशुरदासकृते मुहूर्तरत्ने तिथिप्रकरणं द्वितीयम्

.....

fol. 69*a* इतीश्वरदासज्योतिषविरचिते मुहूर्तरत्ने देवप्रतिष्टाप्रकरण षड्विंशं ॥ २६ ॥

Ends — fol. 69*a*

तज्जस्त्वीश्वरदासाख्यो व्यवहारविदां मुदे ।
ग्रथं मुहूर्तरत्नाख्यं कृत्वा चक्रे शिवार्पणं ॥
पंचाष्टबाणेंदुगते १५८५ शकाब्दे विष्णुप्रबोधेहनि सूर्यवारे ।
संपूर्णमासीत्तु मुहूर्त्तरत्नं प्रस्थे मधोनस्त्ववरंगराज्ये ।

Then after two verses.

इति श्रीमज्जोतिषरायात्मजेश्वरदासविरचिते मुहूर्त्तरत्नाभिधो व्यवहार-ग्रंथः संपूर्णः ।

संवत्,१९१० वैशाखकृष्णप्रतिपदि रवौ संपूर्णमगमत् । शुभमस्तु ॥

References — Mss. A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 464*a*; ii, 107*a*, 218*a*.

B– Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss. Cat. No. 686; R. Mitra, Notices No. 1694.

———

मुहूर्तरत्न Muhūrtaratna

No. 936 842 / 1884-87

Size — 8½ in. by 4 in.

Extent — 138 leaves; 9-12 lines to a page; 25-30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting legible but careless; from fol. 59 onwards the Ms. seems to be written in a different hand and the handwriting is clear, beautiful and uniform; red pigment used for marking while yellow pigment used for corrections; foll. 26, 34, 35 & 47 repeated and foll. 36, 72-79, 83, 94, 96-98 missing.

Age — Saṁvat 1868.

Author — Iśvaradāsa.

Subject — On auspicious conjunctions of planets and stars.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः

देहार्द्धासक्तकांतालककुसुममयो भालनेत्रानलार्च्चिः
स्तोत्रोष्मा मौलिशश्वत्खलितसुरधुनीनीररम्यः शिवो नः
चंचच्चूडेंदुकांतिर्द्विरदहतिदृढाछादनव्यक्तशीतः
सोयं भूषास्थिकुंदप्रकरपरिवृतः पातु सर्व्वर्तुरूपः १

fol. 9*a* इति श्रीमज्ज्यौतिषरायात्मजेश्वरदासविरचिते मुहूर्त्तरत्ने संवत्सरप्रकरणं संपूर्णं ॥

Ends — fol. 148*a*

अथ सार्वभौमजहांगीरादालमगीरवंशानुवर्णनं etc. up to एतत्मुहूर्तरत्नं हि प्राकरोदीश्वरार्पितं ५ as in No. 177/A1883-84.

Then after two verses we have

इति श्रीज्योतिषरायात्मजेश्वरदासविरचिते मुहूर्तरत्नाभिधो व्यवहारग्रंथः समाप्तः ॥ श्रीः ॥ शुभं भूयात् ॥ सं १८६८ आश्विकृष्ण ११ भृगौ लिखितमिदं ॥ श्रीः

Reference — See No. 177/A1883-84.

———

मुहूर्तरत्नाकर Muhūrtaratnākara

No. 937 433/1895-98

Size — 7½ in. by 4⅛ in.

Extent — 14 leaves; 6–7 lines to a page; 16–18 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders ruled in double red lines and edges also in double; folios worn out; seems to be complete.

Age — Saṁvat 1880.

Author — Hari.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
अथ मुहुर्तरत्नाकर लिक्षते ॥
श्रित्संश्रिहरिशारदं गणपतिं ब्रह्मेंद्रनाकौकसां
श्रीसुर्यः प्रमुखान् ग्रहांन् ररषिगणान् भक्त्या नमस्तुत्यपि ।
नानाग्रंथसमस्तसारमखिलं व्यालोक्य संम्यधिया
वृक्षे शिशुबोधनाय विसदं श्रीमुहुर्तरत्नाकरं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 14*a*

चापाडग्रांमे चतुरः सुविसि ॥ श्रीवाडवानां चरणप्रसादात् ॥
हरिश्चनोमां क्रियते सुबोधो संलग्नमुर्ताभिधयश्च ग्रंथां ॥ ४८ ॥

इति श्रीजोतिशास्त्रे मुहुर्तरत्नाकर शमप्तः ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥

याद्रकं पुस्तकं द्रष्टवा ताद्रशं लिखितं मया ॥
यदि सुधमथवा मम दोपो न दियते – ॥ ४९ ॥

शंवत १८८० शाके १७४५ अस्वनवदि ५ ॥ भौमवार शमाप्तः ॥ पलासपुरः जो० । क्र... ग्रांम लिखितं ॥ पारोपकार्थः ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्यां ए मस्तु ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– ii, 107*a* (and Comm.).

मुहूर्तसंग्रह Muhūrtasaṁgraha

No. 938 178 / A-1883-84

Size — 10 in. by 6⅜ in.

Extent — 43 leaves; 8 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Rough country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; red pigment used for marking; occasional marginal notes; yellow pigment used for corrections; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — A treatise on auspicious moments.

Begins — fol. 1b

ॐ श्रीगणेशाय नमः॥ ॐ अथ मुहूर्तसंग्रहं लिख्यते। अथ गर्भाधानं।
ॐ गंडांतं त्रिविधं त्यजेन्निधनजन्मर्क्षे मूलांतकं
दास्रं पोष्णमथो परागदिवसान् पान तथा वैधृतिं॥
पित्रोः श्राद्धदिनं दिवा च परिघा घर्व्वं स्वपत्नीगमे
भान्वोत्पातहतानि मृत्युभवनं जन्मर्क्षतः पापभ॥
भद्रां षष्टी ६ पर्वरिक्ताश्च संध्यां भौमार्काकी माघरात्रीश्चतस्रः॥
गर्भाधानं त्र्युत्तरेंद्वर्कमैत्रब्रह्मस्वातीविष्णुवस्वंबुपेसत् ॥ २॥ etc.

Ends — fol. 43a

आज्यं तिलोदनं मत्स्यं पयश्चापि यथाक्रमं।
भक्षयेद्दोहदं दिश्यमाशां पूर्वादिकां व्रजेत्
भक्ष्याभक्ष्यमिदं विचार्य मतिमान् भक्षेत्तथालोकयेत्।
भक्ष्याऽभक्षं। अभक्ष्यमालोकयेत्।

इति विशेषपात्राविचारः। इति मुहूर्तसंग्रहः समाप्तः।

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

मुहूर्तसंचय Muhūrtasaṁcaya

No. 939 970 / 1886-92

Size — 9 in. by 4½ in.

Extent — 18 leaves; 12–13 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders not ruled; edges worn out and slightly moth-eaten; yellow pigment sometimes used for corrections.

The Ms. contains the 'मिश्रप्रकरण'

Age — Appears to be old.

Author — Kṣemarāma.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः

श्रीगणेशं नमस्कृत्य ज्योतिशास्त्रविलोक्य च
क्रियते क्षेमरामेण मुहूर्तसंचयो यथा १
अथ तिथीशाः
तिथीशावह्निको गौरी गणेशोऽहिर्गुहो रविः
ईशो दुर्गांतको विष्णु हरिः कामशिवः शशी २ etc.

Ends — fol. 18*b*

पश्चिमे तृणसंपत्तिरुत्तरे धान्यसंभवः
यद्याकासशिखा भूपा दुर्गराजानमाश्रयेत् ६३
अथ आषाढो फलं
आषाढयां भास्करास्ते सुरपतिककुभो वा युवा तेसु वृष्टिः
सस्यध्वंसं च भूयाद्यदि दहनदिशो याम्यतो मंदवृष्टिः
नैर्ऋत्यां मध्यमा स्याद्वरुणदिशि जलं वायुना वायुकोपः
कौवेर्यां शस्यपूर्णा भवति वसुमतो सर्वदिक् सर्वसौख्यं। ६४
इति मुहूर्तसंचये मिश्रप्रकरणं ॥

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

मुहूर्तसर्वस्व Muhūrtasarvasva

No. 940 555/1895–1902

Size — 10 in. by 4¼ in.

Extent — 25 leaves; 8–9 lines to a page; 30–35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders of the

first few folios ruled in double red lines; folios moth-eaten; the Ms. contains diagrams; folios sometimes pasted with paper-silps; seems to be complete.

Age — Saṁvat 1836 : Śaka 1701.

Author — Raghuvīra Dikṣita, son of Viṭṭhala Dīkṣita composed in 1636 (cf. Auf. Cat. Cat. I, 464*a*).

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

गौरीपुत्रं नमस्कृत्य दीक्षितं विठ्ठलं गुरुम्
मुहूर्त्तानां तु सर्वस्वं रघुवीरेण रच्यते १

शाकः सार्कः १२ षष्ठि ६० तष्टो नर्मदा दक्षिणे भवेत्
संवत्सरोन्यदेशे स्यात्स एव दशसंयुतः २

प्रभवो विभवः शुक्लः प्रमोदोथ प्रजापतिः
अंगिराः श्रीमुखो भावो युवा धाता तथैव च ३ etc.

fol. 8*a* इति श्रीमुहूर्त्तसर्वस्वे नक्षत्रप्रकरणम् ७

Ends — fol. 24*b*

चित्रकोशे मूहूर्त्तादिसर्वस्वं यस्य विद्यते
स पूरयेद्धि सर्वेषां वांछितार्थान्सदा नरः ३८

इति श्रीशालिवाहनशके ससपंचेषु ५५७ प्रमे चक्रे मूहूर्त्तसर्वस्वं रघुवीरो विमुंकं ... श्रीरामचंद्र जयति श्री ॥ श्री

इति श्रीदीक्षितरघुवीरविरचिते मूहूर्त्तसर्वस्वे मिश्रप्रकरणम् श्रीसंवत् १८३६ शके १७०१

भाद्रे कृष्णचतुर्थ्यां च भोमवारसमन्वितं
श्रीकृष्णलेखको नाम राजमंदिरस्वस्तये १

Then follow six stray verses.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 464*a*.
B – Descriptive Catalogues :– R. Mitra, Notices No. 204.

मुहूर्तालंकार — Muhūrtālaṁkāra

No. 941

423
A/1881-82

Size — 11⅛ in. by 4⅞ in.

Extent — 30 leaves; 12 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines.

Aufrecht ascribes the following works to Jayarāma :-

(1) Kāmadhenupaddhati.
(2) Khecarakaumudī.
(3) Grahagocara.
(4) Muhūrtālaṁkāra.
(5) Ramalāmṛta (composed in Saṁvat 1802, cf. Dikshit, *Indian Astronomy*, p. 489).

Age — Saṁvat 1719.

Author — Jayarāma, resident of Prakāśe in Khandesh.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीवागीश्वरी जयति ॥

शब्दब्रह्ममयं चाद्यं काव्यज्ञानप्रकाशकं ।
अंतर्दीपिकरं शश्वद्वंदे श्रीशाङ्गिणोर्महः । १ ।

संवर्ग्यं गर्गादिमुनेर्वराहादेश्च सन्मतं ।
विबुधप्रीतिदां वक्ष्ये मुहूर्त्तालंकृतिस्फुटं ॥ २ । etc.

fol. 2*a* इति श्रीभट्टजयरामोदिते मुहूर्त्तालंकारे संवत्सरप्रकरणं प्रथमं ॥

Ends — fol. 30*b*

मुहूर्त्तालंकृतिः काव्यं विशेषात्कीर्त्तितं मया ॥
अज्ञानाद्दोषनिचयाः शोधनीया दयालुभिः ॥ ६० ॥

इति श्रीजयरामोदिते मुहूर्त्तालंकारे वास्तुग्रहप्रवेशाद्याधानसुरप्रतिष्ठा-प्रकरणं सप्तदशमं ॥ छ ॥ संवत् १७१९ वर्षे ज्येष्टमासे शुक्लपक्षे तृतीयाभृगु-वासरे लिषितो मुहूर्त्तालंकारः ॥ छ ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ छ ॥

Reference —Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 464*a* ;

मुहूर्तालंकार-
व्यवहारभूषण

Muhūrtālaṅkāra-
vyavahārabhūṣaṇa

No. 942

556
1895-1902

Size — 10⅞ in. by 5⅛ in.

Extent — 170 leaves; 10 lines to a page; 40–42 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; almost every folio more or less moth-eaten; the left edge of fol. 1 considerably worn out so that some of the portion is lost; foll. 44 and 162 repeated; complete.

The work was composed in Śake 1554.

Age — Saṁvat 1880.

Author — Gaṅgādhara.

Begins — fol. 1*b*

.....शाय नमः श्रीकृष्णाय नमः
चंचत्कर्णाघातसंजातवातोद्धूतैर्गंडालेपसिंदूरपूरैः
अभ्रं ... जयन्नाविश्वायं संध्याकालः पातु वाचं गणेशः १

धरासुरामर्त्यसमूहवद्धभुजांजलिस्तौतवि ...
स्वर्भानुसंवर्द्धितशीतभानुर्मेतिं मम त्रातु सदैव भानुः २

वीणा प्रवीणां सततं यदीया करद्वयी ... मयी विभाति
सा शुद्धवेशा कुमुदप्रकाशा भाषा ममाशापरिपूरणेस्तु ३ etc.

Ends — fol. 167*a*

मुनिवरकृततंत्रैः समुहूर्त्ताभिधा
ललितपदसुपूर्णलंकृतिः साधुः वध्वा
त्रिपुरहरनगर्यां भैरवस्वात्मजेन
सुजनचतुरकंठेलंकृतिः सास्तु नित्यं ९

इति श्रीसकलागमाचार्यश्रीकृष्णदैवज्ञात्मजसकलदैवज्ञचक्रचूडामणि-श्रीभैरवदैवज्ञात्मज – दैवज्ञगंगाधरेण रचितः सकलसंहितासारमुहुर्त्तालंकार-व्यवहारभूषणः समाप्तः शुभमस्तु संवत् १८८० मिती जेष्टकृष्ण १२ द्वादश्यां शुकरवारे. लिष्यतं जपुरमध्ये क्षेत्रीहरिदयाल .....

श्रीराधाकृष्णाय नमः श्रीरामाय नमः

References—Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- ii, 107*a*.
B – Descriptive Catalogues :- See Stein's Cat of, Jammu Nos. W. 170 and 343.

मेघमाला

Meghamālā

No. 943

346
1880-81

Size — 9¼ in. by 4¼ in.

Extent — 21 leaves; 11-12 lines to a page; 28-30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; edges slightly worn out and moth-eaten; complete.

Same as No. 844/1884-87.

Age — Saṁvat 1817; Śaka 1682.

Author — Garga.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः॥ ॐ नमो महेश्वराय॥
नित्या तावदमी नराधिपतयः etc.

fol. 3*b* इति माहेश्वरीमेघमालायां कार्त्तिकादिषण्मासलक्षणं कथितं

Ends — fol. 21*b*

ज्येष्टस्य कृष्णपक्षस्य मुलं संश्रवते यदि॥
षष्टिदिनानि वर्षंते पश्चाद्वृष्टि भविष्यति॥ २॥

वैशाषे शुक्लपंचम्यां अभ्रच्छिन्नं गजितं॥
तदा धान्यसंग्राह्यं भाद्रपदे विक्रयंगयं॥ ३॥

इति रौद्रीमेघमालायां शुभाशुभं फलं॥ लेषकपाठ (क) योः शुभं भवतु॥स्वस्ति श्रीमंन्नृपविक्रमार्कसमयातितसंवत १८१७ वर्षे शाके १६८२ प्रवर्त्तमाने उत्तरायनगते श्रीसूर्ये शशिऋतौ मासोत्तममासे शुभकारिपौषमासे कृष्णपक्षे ३ तृतीयायां भृगुवासरे इटोलावासी त्रवाडी धनेश्वर लालजी आत्मपठनार्थं वा परोपकारार्थं लेषकपाठकयोः शुभं भवतु। कल्याणमस्तु॥ श्रीरस्तु॥पत्र १२ मे मंडलफलानि

मेघमाला

Meghamālā

No. 944

187
A/1883-84

Size — 11⅝ in. by 6 in.

Extent — 30 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgaī characters; old in appearance; handwriting somewhat careless but clear and legible; red ink used for marking the portion; folios numbered in both margins; complete.

Raudrimeghamālā from the Garga-saṁhitā.

Same as No. 844/1884-87.

Age — Appears to be old.

Author — Garga.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ।

अथ मेघमाला ज्येतिष लिख्यते ।

ॐ नीत्या तावदमी नराधिपतयः पाल्याः प्रजाः पुत्रवत्
तावन्नीतिविदः । स्वधर्मनिरतास्तावन्मुनीनां तपः ।
तावन्मित्रकलत्रपुत्रपितरः स्नेहेन तिष्ठत्यहो
यावत्वं प्रतिवत्सरं जलधर क्षोणीतले वर्षति । १ । etc.

Ends — fol. 29*b*

अनेन ज्ञायते सर्वं वर्षणं चाप्यवर्षणं
एतत्स परमं गुह्यं सगर्भाधानमुत्तमं ३१

विद्युत्संयोगचिन्हं तु न देयं यस्य कस्यचित् ३२ ॥

इति गार्गीसंहितायां रौद्रीमेघमालायां गर्भसंयोगं संपू समाप्तं ॥

समैविणठीरोहिणी सभैविणवहिमूलआषाढ हि पडवा प्रथमजौत पैसातैतुलश्लोकसंख्या ७८ सभैनक्षत्रवहिगयेसोवनकरीयहुनाहिभादौ वणुमेलसीठटिअनुराधा आहिथीथी

मेघमाला

No. 945

Meghamālā

407
1884-86

Size — 10⅝ in. by 6⅛ in.

Extent — 45 leaves; 15-16 lines to a page; 26-28 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform;

borders not ruled; folios stuck together; red pigment used for marking the portion; incomplete.

The present treatise appears to be a part of the author's larger work called *Granthasaṁgraha*.

Age — Appears to be old.

Author — Prajāpatidāsa.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः

ॐ इष्टदेवं नमस्कृत्य गोपालं कुलदैवतं ॥
श्रीप्रजापतिदासेन क्रियते ग्रंथसंग्रहः । १ ॥

नवग्रहान्नमस्कृत्य देवी चैव सरस्वतीं ।
प्र ... पत्य गुरुं किंचिज्ज्योतिर्ग्रंथे वदाम्यहं ॥ २ ॥

सद्वैद्यकुलजातेन परिहारः कृतो मया ।
ज्योतिर्वित्सु च सर्वेषु ब्राह्मणेषु विशेषतः । ३ ॥

वराहकृतसूत्रेण यत्किंचित्क्रियते मया ।
ज्योतिर्विदा प्रपश्यंतु ग्रहाणां तु विचारतः ४ etc.

Ends — fol. 45*a*

ओचिष्टं शिवनिर्माल्यं वमनं कर्पटस्तथा
स्नाधेसंसपवित्राणि दुहिताकुत्तडतिला
अगस्तंश्रंगराजवतुलसीसतपत्रिका ।
तिलं वै तिलपुष्पं ... षवैसेपित्रवलभा

मेघमाला

No. 946

Meghamālā

843
1884–87

Size — 9⅞ in. by 3¾ in.

Extent — 25 leaves; 12 lines to a page; 30–35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; very old and musty in appearance; handwriting small and uniform but not quite clear; borders ruled in double black lines; blank squares in the centre of folios; red pigment used for

marking verse-numbers; edges extremely worn out; fol. 1 missing; incomplete.

Age — Fairly old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 2a

... त्यंतपीडिताः ।
अल्पाल्पकतरोत्पन्नाल्पाल्पप्रदा मही ॥ १०

एतस्मात्कारणाद्देवि ब्रह्माद्या देवतैः सह ।
चिंतितं परमोपायं येन वर्षंति ते घनाः । ११ etc.

fol. 18b इति श्रीभैरवेण श्रीदेव्याग्रे मेघमाला कथिता समाप्ताः ॥ छ

Begins — fol. 24a

ॐ नमो महाभैरवाय ।
कूर्म्मचक्रं मया ज्ञातं पातालादि व्यवस्थितं ।
वर्णयस्थाणुखं चक्रं महदाश्चर्यकारकं । १ । etc.

Ends — fol. 26b

मित्रवाडी महासौख्यं वर्त्तते पृथिवीतले ।
शनिसूर्यस्तथा राहु भूमिपुत्रश्चतुर्थकः ॥ ३

अतिवक्रगतास्तेयमहादुर्भिक्षकारकाः ।
अंगारक ... मार्गे यदा चरति भास्करः

गुरवारेर्वषवे ... वो षंड ... वर्षंति ॥ इति नवाडकं ॥ छ ॥ नवनाडकं ॥

Then there is a चक्र called पद्मिनीचक्र

मेघमाला

Meghamālā

No. 947

844
1884-87

Size — $8\frac{8}{8}$ in. by $4\frac{1}{6}$ in.

Extent — 12 leaves; 17 lines to a page; 35-36 letters to a line.

Description — Rough country paper; Devanāgarl characters; handwriting small and uniform but somewhat careless; red pigment used for marking; borders not ruled; complete.

The present portion appears to form part of a larger work called Gārgīsaṁhitā ascrsbed to Garga.

Age — Saṁvat 1860.

Author — Garga.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नीत्या तावदमी नराधिपतयः पाल्याः प्रजाः पुत्रवत्
तावन्नीतिविदः स्वधर्मनिरतास्तावन्मुनीनां तपः
तावन्मित्रकलत्रपुत्रपितरः स्नेहेन तिष्ठत्यहो
यावच्च प्रतिवत्सरं जलधर क्षोणितले वर्षति । १ ।

यं देवां न जानंति तं पृच्छति हेलया
लोकास्खलिते हास्यं कुर्वंति मिलिते न विस्मयः २

एष ज्योतिषशास्त्रं कलियुगकालेषु गर्वमुद्वहते·
पश्यैकतार्किककनिवहैर्न शक्यते चालनं कर्तुं ३ etc.

fol. 2*b* इति श्रीरौद्रीमेघमालायां कार्त्तिकादिषण्मासपर्यंतं गर्भलक्षणं कथितं

Ends — fol. 12*b*

विद्युदंभो धनुर्मत्स्यो यद्येकोपि न जायते
स ऋक्षं वर्षते तं तु न कालं वर्षते ध्रुवं १४

अनेन जायते सर्वं वर्षणं चाप्यवर्षणं
एतत्परमं गुह्यं सगर्भाधानमुच्यते
विद्युत्संयोगचिन्हं तु न देयं यस्य कस्यचित् ॥ छ ॥

इति श्रीगार्गीसंहितायां रौद्रीमेघमालायां गर्भसंयोगं समाप्तमिति ॥
सं १८६०

मेघमाला

Meghamālā

No. 948

845 / 1884-87

Size — 12⅜ in. by 6 in.

Extent — 8 leaves; 14-15 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small and clear but not uniform; borders not ruled; edges worn out; white chalk used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1826.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*a*

ॐ ॥ संधि श्रीगणेशाय नमः

मेघमालां प्रवक्षामि यदा फलं शुभाशुभं
येन विज्ञानमात्रेण वृ ... जानाति संकरः १

कैलाशे च महास्थाने गौरी पृच्छति शंकरः
श्रूयते मेघसद्भावं कथितेश्चिते त्वया २

शिव उवाच

पूर्वे चाग्नेययाम्ये नैऋते पश्चिमे तथा
वायव्यं उत्तरे ईशं मध्यदेशं विधीयते etc.

Ends — fol. 8*b*

वायव्ये तु यदा मेघा जायते वरवर्णनी
वातवृष्टि विजानीया अहोरात्रं न संशयः ३१

इति श्रीलक्षणे उमामहेश्वरसंवादे मेघमालाप्रकरणं स्मासं शुभं भूयात् लिखितं नेतरामेण आंधीसीलकाडेरामध्ये मीतिमाघकृष्णपक्षे तिथौ ९ नवम्यां संवत् १८२६

मेघमाला

Meghamālā

No. 949

971
1886-92

Size — 9½ in. by 5½ in.

Extent 30 leaves; 12 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but careless; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; folios extremely worn out; sometimes torn also; complete.

Age — Saṁvat 1759 : Śaka 1624.

Author — Maheśvara.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्री ॥ ॐ नमो श्रीगणेशाय नमः ॥

लबोदर नमस्तुभ्यं सततं मोदकप्रियः ॥
अ ..... कुरु मे देव सर्वकार्येषु सिद्धिदः ॥ १ ॥

fol. 3b इति श्रीमाहेश्वरीमेघमालायां षट् मसस्य मेघस्य लक्षणं समसं ॥

fol. 9b इति माहेश्वरिमेघमालायां अर्घकांडं समसं ॥

जलयोगाधिकारोयमुक्तः केशवकीर्त्ति ॥
लोकानामुपकारोय चिंतनीयो विचक्षणैः ॥ २९ ॥

श्री इति श्रीमाहेश्वरीमेघमालायां ज्येष्टाषाढश्रावणादिविचारः ॥ इति मेघमाला समाप्ता ॥ श्री ॥ छ ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ संवत १७५९ वर्षे शके १६२४ प्रवतमामेने चैत्रसुद्धतृतीया ३ शुक्रे ग्रथं संपूर्णं समाप्ताः पाठक रणछोडसुत लीब ... जी पूस्तकं ॥ हस्ताक्षरं ॥ शुभमस्तुः । श्री ॥ ॥ छ ॥ ॥ श्री ॥

मेघमाला

Meghamālā

No. 950

$\frac{972}{1886-92}$

Size — 10¾ in. by 4⅞ in.

Extent — 19 leaves; 10 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders not ruled; fol. 12 missing; otherwise complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — In the signs of coming clouds, rains etc.

Begins — fol. 1a

ॐ ॥ सधि श्रीगणेशाय नमः

मेघमालां प्रवक्षामि यदा फलं शुभाशुभं
येन विज्ञानमात्रेण वृष्टि जानाति साधकः १

कैलाशे च महास्थाने गोरी पृच्छति शंकरः
श्रूयते मेघसद्भावं कथिते चश्रिते त्वया २ etc.

Ends — fol. 20a

वायव्ये तु यदा मेघा जायते वरवर्णनी
वातवृष्टि विजानीया अहोरात्रं न संशयः ३१

इति श्रीलक्षणो उमामहेश्वरसंवादे मेघमालाप्रकरणं समासं हहरहरहर लोषितं रावकसः

मेघमाला

Meghamālā

973
1886-92

No. 951

Size — 10⅝ in. by 5¼ in.

Extent — 20 leaves; 11 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearances; handwriting clear and legible but not quite uniform; red pigment used for marking; complete.

Age — Saṁvat 1895 : Śaka 1760.

Author — Attributed to Bhairava.

Begins — fol. 1a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

पार्वत्युवाच ॥

मेघोत्पत्ति महादेव मेघमालाविनिर्णयं
ग्रहोदयसमाचारग्रहराजविवक्षया १

रोहिणीमूलयोगं च वत्सरं पर्वणस्तथा
सूर्योदये ग्रहाश्चैव नाडीभेदं वद प्रभो २ etc.

Ends — fol. 20a

कन्या मिथुने तथा सिंहे मकरे प्रत्यूषमेव च
संक्रांतिमानेन देवेशि वारसंख्या प्रकीर्त्तिता ॥ ८

इति श्रीभैरवोक्तमेघमाला संपूर्णं ।
संवत् १७९५ साके १८६० मिति चैत्रशुक्ल ५ भृगुवौसरे

यादृशं पुस्तकं दृष्टं तादृशं लिखितं मया
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दीयतां ॥ १ ॥

श्रीरस्तु कल्याणमस्तु ॥

मेघमाला

Meghamālā

552
1895-98

No. 952

Size — 9⅛ in. by 6⅜ in.

Extent — 64 leaves; 11-12 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Rough country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible but not quite uniform; borders not ruled; red pigment used for headings and colophons; edges of some folios slightly worn out; complete.

The present treatise forms part of Rudrayāmala. See Bikaner Mss. Cat. No. 1314.

Age — Saṁvat 1897.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः
कैलासशिखरासीनं भैरवं परमेश्वरं
गणकोटिसमाकीर्णं अप्सरागणकिन्नरैः etc.

fol. 9*b* इति श्रीरुद्रयामले सारोधारे उमामहेश्वरसंवादे मेघमालायां अर्धकांडे गुरुमते मेघश्वरूपं तथा द्वादशराशिगते गुरुफलाध्यायः प्रथमः

fol. 20*a* इति ..... राजादिफलाध्यायः ३

Ends — fol. 63*b*

एकं ऋक्षसमायोगे जायते यदि खेचरैः
तत्र काले महावृष्टिर्यावत्तस्थं शके शशी १४ ॥

मीती श्रावणशुक्ल ७ संवत् १८९७ दसकतचनसुखका ॥ लिषितं घोसामध्ये ॥ श्री ॥ श्री ॥

Then follow two verses.

मेघमाला

Meghamālā

No. 953

564
1895–1902

Size — 12½ in. by 3$\frac{15}{16}$ in.

Extent — 34 leaves; 7 lines to a page; 35-40 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; blue in appearance; handwriting bold, clear and legible but not quite uniform; folios numbered in both margins; complete.

Same as No. 844 of 1884-87.

Age — Modern.

Author — Garga.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः सिध्धं ॥

अथ रौद्रीयमेघमाला लिख्यंते ॥

नीत्या तावदमी नराधिपतयः पाल्याः प्रजा पुत्रवत् etc.

fol. 1b इति रौद्रीयमेघमालायां कार्तिकादिषण्मासपर्यंतं गर्भलक्षणं कथितं ॥

fol. 6b इति मेघमालायां अर्धकांडं समाप्तं ॥

Ends — fol. 33b

विद्युदंभो धनुर्मत्स्यो यद्यो कोपि न जायते ॥
सरुक्षं वर्षते तं तु न कालं वर्षते ध्रुवं ॥ ३० ॥

अनेन ज्ञायते सर्वं वर्षणं चाप्यवर्षणं ॥
एतच्च परमं गुह्यं सगर्भाधानमुत्तमं ॥ ३१ ॥

विद्युसंयोगचिन्हं तु न देयं कस्य कस्यचित् ।

इति गर्गीय संहितायां मेघमालायां गर्भसंयोगं समाप्तं ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥
छ ॥ रामकृष्ण मोरेश्वर पाठक

यन्त्रचिन्तामणि
with टीका

Yantracintāmaṇi
with Commentary

No. 954

408
1884-86

Size — $8\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent — 28 leaves; 8 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting somewhat careless but clear and legible; borders ruled in double red lines; yellow pigment used occasionally for corrections; folios numbered in both margins; the Ms. contains both the Text and the Commentary; complete.

Age — Saṁvat 1795.

Age — Cakradhara, son of Vāmadeva.

Begins (Text) — fol.1*b*

नत्वा फलाप्त्यै प्रमथाधिनाथं रविं गुरोरंघ्र्यरविंदयुग्मं ॥
यंत्रं प्रवक्ष्ये गणितानपेक्षमाशुप्रबोधं समयादिकानां ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ ॐ ॥ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥
विजानतां गोलमदोऽस्ति गम्यं तस्मात्परेषां सुगमं यतोऽतः ॥
तद्यंत्रचिंतामणिनामधेयं निजप्रणीतं विवृणोमि यंत्रं ॥ १ ॥ etc.

Ends (Text) — fol. 27*a*

लभ्यं त्रिज्यापरिणतकृतं तन्त्रिभज्याप्रमाणा-
त्त्रिज्याभीवे फलमिह भवेदिष्टमेवं च सर्वं ॥
यस्मिन्यंत्रे गणितजनितं जायतच्चलीला-
गम्यं रम्यं रचिमुचितं तुर्यमाश्चर्यकारि ॥ २६ ॥

Ends (Comm.) — fol. 28*a*

आसीदग्रजराजवंदितपदः श्रीवामनो विश्रुता
ज्योतिःशास्त्रमहार्णवामृतकरः तत्सूक्तरत्नाकरः ॥
तत्सूनुः क्षितिपालमौलिविलसद्रन्तं ग्रहग्रापणी-
श्चक्रे चक्रधरः कृती सविवृतिं सद्यंत्रचिंतामणौ ॥ २७ ॥

इति श्रीवामदेवसुतंत्रज्ञश्रीचक्रधरविरचितं यंत्रचिंतामणिविवरण समाप्तं ॥
॥ संवत् १७९५ तत्र अश्विनशुदि ७ शुक्रे कृष्णेन स्वपठनार्थं ॥
यादृशं पुस्तकं etc. ..... दोषो न दीयते ॥ १ ॥

Reference — See No. 43 (i) / 1898-99.

यन्त्रचिन्तामणि with विवरण

Yantracintāmaṇi with Vivaraṇa

No. 955

43 (i) / 1898-99

Size — 9⅛ in. by 3½ in.

Extent — 12 leaves ; 12 lines to a page ; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters ; old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled

in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; egdes worn out and moth-eaten; both the Text and the Commentary complete.

The Ms. contains another work called चाबुकयंत्र

Age — Saṁvat 1812, Śaka 1677.

Author of the Text — Cakradhara.

„ „ Comm. „

Subject — A treatise on armillary sphere.

Begins (Text) — fol. 1*b*

नत्वा भवानीं प्रमथाधिनाथं etc. as in No. 408/1884-86.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

विजानतां गोलमदोऽस्ति गम्यं etc.

fol. 4*b* इति श्रीवामदेवसुततंत्रज्ञसिंहश्रीचक्रधरविरचिते यंत्रचिंतामणिविवरणे यंत्रोपकरणसाधनं ॥

Ends (Text) — fol. 12*a*

आसीदग्रजराजवंदितपदः etc. as in No. 408/1884-86.

Ends (Comm.) — fol. 12*a*

स्पष्टोऽर्थः ॥ २६ ॥

इति श्रीवामदेवसुततंत्रज्ञसिंहश्रीचक्रधरविरचितंस्तविरचितयंत्रचिंतामणिविवरणं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु ॥

References — Mss. - A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 472*a*; ii, 109*b*; iii, 101*b*.

See also Dikshit : Bhār. Jyo. p. 352.

B- Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 2909.

यन्त्रप्रकाश
with टीका

Yantraprakāśa
with Commentary

No. 956

975
1886-92

Size — 9⅝ in. by 4⅛ in.

Extent — 71 leaves; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; edges of some folios slighly worn out; yellow pigment occasionally used for corrections; folios numbered in both margins; the Ms. contains both the text and the commentary on Adhyāyas 1–6.

Age — Appears to be old.

Author of the Text — Rāmacandra; composed in Saṁvat 1485, Śaka 1350 i.e. A.D. 1438. (See fol. 20*a* of the Ms.).

" " Comm. "

Begins (Text) — fol. 1*b*

व्याकोशनाय मतिकैरवकोरकाणां
विघ्नांधकारपटलीदलनाय पुंसां।
नानामनोरथचकोरकुलस्य पूर्त्यै
विभ्रज्जयत्यमृतरश्मिकलां गणेशः ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ ॐ नमो श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ शंभोः पदांभोजयुगं प्रणम्य स्पष्टार्थतां गूढपदानि नेतुं।
यंत्रप्रकाशस्य निजाहितस्य करोति टीकां कविरामचंद्रः।
विघ्नोपशमनाय विघ्नराजं प्रणमति। etc.

Ends (Text) — fol. 71*a*

इडेंदुनाड्यामथ पिंगलायां सौर्यां घटीपंचकमेव भूयः।
प्राणो वहे द्वादशसंक्रमास्तद्दोषाह्नि च स्पष्टतरा विलोक्याः ॥ ३० ॥ etc.

Ends (Comm.) — fol. 71*b*

वत्सस्यास्ते महर्षेः प्रयततरकुले सर्व विदग्धः
सद्बुद्धिः शैवदासिर्बुध्वनलिननरविवीक्षितः सूर्यदासः
तत्सूनु रामचंद्रो गुरुगुरुकृपयाध्यायमेतं तु षष्टं
वैशालाक्षेय आधाद्बहुलकुतुककृच्चानुयंत्रप्रकाशे ॥ ७३ ॥ etc.

इति श्रीमहामाहेश्वराचार्यश्रीरामचंद्रविरचितायां स्वविरचितयंत्रप्रकाशटीकायां कुतूहलयंत्रप्रकाशनो नाम षष्ठोध्यायः समाप्तः ॥ ॥ छ ॥ श्रीरस्तु ॥ समाप्तश्च यंत्रप्रकाश ॥

References — Mss. — Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– ii, 109*b*.
This is the only Ms. recorded by Aufrecht in his Cat. Cat.

यन्त्ररत्नावली
(ध्रुवभ्रमणाधिकार)
with विवृत्ति

Yantraratnāvalī
(Dhruvabhramaṇādhikāra)
with Vivṛtti

No. 957

463
A/1881-82

Size — 12 in. by $6\frac{1}{5}$ in.

Extent — 10 leaves ; 10–11 lines to a page ; 36–38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking while yellow pigment used for corrections ; edges slightly worn out.

The Ms. contains ध्रुवभ्रमणाधिकार only.

Age — Saṁvat 1889

Author of the Text — Padmanābha.
" " Comm. — "

Begins (Text) — fol. 1*b*

श्रीनर्मदानुग्रहलब्धजन्मनः etc. as in No. 976/1886-92.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीरामजी ॥ अथ ध्रुवभ्रमाख्योयं अधिकारो व्याख्यायते etc. as in No. 976/1886-92.

Ends (Text) — fol. 10*b*

नक्षत्रात्समयं ज्ञानं etc. up to तदेतत्कौतुकात्कृतं ॥ ३० ॥ as in No. 976/1886-92 followed by इति श्रीमन्नार्मदज्योतिर्विदात्मजपद्मनाभविरचितयंत्ररचनावत्यां स्ववृत्तौ ध्रुवभ्रमणाधिकारो द्वितियं २ ॥

Ends (Comm.) — fol. 10*b*

सार्धाक्षा घटिका etc. up to प्राग्वदिति as in No. 976/1886-92. लिपकृतं जीवणरामेण पूनामध्ये संवत् १८८९ मिति पौषशुद्ध ८ चंद्रवासरे

Reference — See No. 202/1883-84.

यन्त्ररत्नावली
(ध्रुवभ्रमणाधिकार)
with विवृत्ति

Yantraratnāvalī
(Dhruvabhramaṇādhikāra)
with Vivṛtti

No. 958

202
1883-84

Size — 9⅛ in. by 4⅝ in.

Extent — 8 leaves; 10-11 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Dveanāgarī characters; very old in appearance; handwriting legible but careless; borders ruled in double black lines; edges worn out; foll. 1-6 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1761 : Śaka 1627.

Author of the Text — Padmanābha.
" " Comm. — "

Subject — Rules for construction of an instrument for measuring time.

Begins (Text) — fol. 7*a*

ध्रुवतिमिमुख्यपुछाधिष्टिते तारकेघे-
युगपदिति भवेतां वेघरंध्रस्य मध्ये ॥
मुकुररीव कराभ्यां संग्रहीतेह्यमुष्मिन् ।
हरिदिशि भवतीष्टं चंचुका ... विलानं ॥ ११ etc.

Begins (Comm.) fol. — 7*a*

दयग्रसकामाभिमुखं तुलाकंटकवत् तिष्टतीति मावः ॥ छ ॥ etc.

Ends (Text) — fol. 14*a*

नक्षत्रात् सायनज्ञानं तमिस्त्रायाः पुरोदितं
ध्रुवात् केनापि न प्रोक्तं तदेव कौतुहलात् कृतं ॥ ३१ ॥

इति श्रीनार्म्मदात्मजपद्मनाभविरचितं यंत्ररत्नावल्याऽस्ववृत्तौ ध्रुवभ्रमाधीकारो द्वितीयः ॥

ग्रंथसंख्या २५० इति ध्रुवभ्रमभाष्यां लिखितं ॥ संवत् १७६१ वा .. शा १६२७ प्रवर्त्तमाने अथ वैशाखमासे शुक्लपक्षे १२ तिथौ भौमवासरे ॥

...10

चेटपद्रवास्तव्यं कंडोलकज्ञातीयजोशी श्री ५ विश्वनाथसुत जोशी पीडारसुत जोशी नीलकंठसुतजोशी लाडकाख्येन लिखितं पुत्रपौत्रादिकपठनार्थं परोपकाराय श्रीरस्तु

References — Ms. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 472a ; ii, 109b. See Dikshit's Bhāratīya Jyotiḥśāstra pp. 255, 256 and 351.

यन्त्ररत्नावली
with विवृत्ति

Yantraratnāvalī
with Vivṛtti

No. 959

976
1886-92

Size — 10⅛ in. by 4⅛ in.

Extent — 16 leaves; 7 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Smooth country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear legible and uniform; red pigment used for marking; white chalk used for corrections; the Ms. contains both the Text and the Commentary.

The Ms. contains, ध्रुवभ्रमणाधिकार only.

Age — Not very old.

Author of the Text — Padmanābha.
" " Comm. "

Begins (Text) — fol. 1b

श्रीनर्मदानुग्रहलब्धजन्मनः पदारविंदं जनकस्य सद्गुरोः
नत्वा त्रियामास मयादिबोधक ध्रुवभ्रमं यंत्रवरं ब्रवीम्यथ १ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ ध्रुवभ्रमाख्ययंत्राधिकारः प्रारभ्यते अत्रापि निर्विघ्नपरिसमाप्त्यर्थमभिमतेष्टदेवतानमस्कारमिंद्रवज्रयाहः followed by the verse above & then,

अथेत्यनंतरं ध्रुवभ्रमं ब्रवीमि etc,

Ends (Text) — fol. 16a

अथ यंत्ररचनाकारणमनुष्टुच्छंदसामाह

नक्षत्रात्समयज्ञातं तमिश्राया पुरोदितं
ध्रुवात्केनापि न प्रोक्तं तदेतत्कोतुकात्कृतम् ॥ ३१ ॥

इति श्रीनार्मदात्मजश्रीपद्मनाभविरचितां यंत्ररत्नावल्यां स्ववृत्तौ ध्रुवभ्रमणाधिकारो द्वितीय समाप्ति ॥

Ends (Comm.) — fol. 15b

सार्द्धाक्षाघटिका इत्यादिना यावंतस्ताभिर्वेधोद्भवा नाड्यः ...ऊनाः संत्यरात्रेर्गता घटिका भवंति यदि सायनषडभसूर्यघटिकाः वेधघटिकाभिर्हीना क्रियंते तदारभ्य त्रिंशत्या शेषारात्रेरेष्यघटिकाः भवंति लग्नं तु प्राग्विदिति ...

followed by the verse above.

References — See No 202/1883–84.

यन्त्रराज

Yantrarāja

No. 960

179
1883–84

Size — 11¼ in. by 6¼ in.

Extent — 36 leaves; 9 lines to a page; 25–30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders not ruled; red ink used for daṇḍas; red pigment used for colophons; yellow pigment used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1867.

Author — Not mentioned.

Subject — On the construction of a general sun-dial.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

तत्र परिभाषा ॥ तत्र यंत्रांतर्गतखंडानि रेखावृत्तानि च यानि संति तेषां संज्ञा प्रोच्यते ॥ तत्र यंत्रराजकिरीटासक्तरज्जुः अवलंबरज्जुः प्रोच्यते ॥ तदाधारीभूतधातुमयं कुंडलं कुंडलशब्देनोच्यते ॥ etc.

fol. 4b इति प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥

Ends — fol. 36*b*

अथ तत्पश्चाद्दुष्टग्रीवासदृशानि मिथस्तुल्यप्रमाणानि कियंत्यपि नक्षत्राणि उदितानि भवंति ॥ तस्य तन्मध्ये यदभास्वरभं प्रथममुदितं तन्नामकर्त्तितकर इति । एवं मया विंशतिनक्षत्राणि कथितानि ॥ एभ्योन्नतांशज्ञानं भवति ॥ यत एतेषां सम्यग्ज्ञानं चेद्भवति तदा यंत्रराजाद्रात्रिकालानयने भ्रमो भवति इति विंशतितमोध्यय: २० ॥ समाप्तोयं मिति यंत्रराज: ॥ सं १८६७ ज्येष्टे कृ ६ शुभं ॥

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogorum :- i, 472*a*.

यन्त्रराज or यन्त्रराजागम with टीका

Yantrarāja or Yantrarājāgama with Commentary

No. 961

848
1884-87

Size. — $9\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent — 56 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting somewhat careless but clear and legible; red pigment used for marking the portion; white chalk used for corrections; edges slightly worn out; leaves brittle; foll. 1-14 missing; the Ms. contains both the Text and the Commentary; incomplete.

Malayendusūri was in the service of one Piroj, probably Phiroz Shah Taghlak. For delailed information See I. O. Cat. No. 2906.

Age — Appears to be old.

Author of the Text — Mahendra.
" " Comm. — Malayendu.

Begins (Text) abruptly — fol. 15*a*

फलैर्विहीना गगनाष्टरूप १८० शेषास्तथाक्षाः पृथगेव धार्याः ।
शेषाक्षयोर्वासरखंडकेभ्यो द्युज्या फलं वै परिसाधनीयं ॥ १२ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 15*a*

अनेनांतरेणाधःस्थाः कलाः त्रिंशद्गुणिता जाताः । ३०० अस्यांकस्य षष्ट्या ६० भागे लब्धा ५ etc.

fol. 43a इति यंत्रराजागमे घटनाध्यायो द्वितीयो गतः ॥ २ ॥

Ends (Text) — fol 68b

अभूद्भृगुपुरे वरे गणकचक्रचूडामणि
कृती नृपतिसंस्तुतो मदनसूरिनामा गुरुः
तदीयपदशालिना विरचिते सुयंत्रागमे
महेंद्रगुरुणोद्धृतां जनविचारणा यंत्रजा ॥ ६६ ॥

श्रीपेरोजशकेंद्रसर्वगणक प्रश्नो महेंद्रप्रभु-
जातः सूरिवरस्तदीयचरागंभोजैकभृंगद्युता ।
सूरिश्रीमलयेंदुना विरचिते श्रीस्मिन्यंत्रराजागमे
व्याख्याने प्रविचारणादिकथनाध्यायोगमत्पंचमः । ६७ ।

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 472a; ii 109b 218b; iii, 101b.
See also Dikshit : Bhār. Jyo. p. 351.

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss. Cat. No. 760. I. O. Cat. Nos. 2905–8.

(2) Printed Editions :– Edited by Sudhakar Dvivedi at Benares.

यन्त्रराजरचना

Yantrarājaracanā

No. 962

180
A/1883-84

Size — 8 in. by 4 in.

Extent — 23 leaves; 10 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description — Country paper Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red ink used for daṇḍās; complete.

Age — Not very old.

Author — Jayasiṁha

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ यंत्रराजरचनाप्रकारो लिख्यते ॥

आदावभिष्टं पत्रं धातुजं दारुजं वा वर्तुलं कार्यं ॥ तस्य मध्ये केंद्रं कृत्वाश्-

ऽपाते व्यासार्च्चमितेन कर्कटेन वृतं कार्यं तन्मकराहोरात्रवृतं भवति ॥ तस्य केंद्रध्रुवस्थानं ज्ञेयं ॥ etc.

Ends — fol. 23*a*

अथ नक्षत्रस्थापनं ॥

अभिष्टनक्षत्रस्य राशादिको विभागे क्रांतिवृते मेषादितोंकनीयस्तत्र चिन्हं कार्यं तच्चिन्हे यत्कदंबवृतं पतितं तस्मिन् कदंबवृते गृहीतनक्षत्रस्य शरांसा चेदुतरदिशी दक्षिणाश्चेदक्षिणदिशि विगणज्य तत्र गृहीतनक्षत्रस्य स्थानं कार्यमिति दिक् ॥ १ ॥

इति श्रीमन्महाराजाधिराजेश्वरश्रीजयसिंहकारितयंत्रराजरचनोपपतिप्रक्रिया संपूर्णं ॥ १ ॥

References – Mss. A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 472*a*; ii 10*b*.

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss. Cat. No. 759.

यन्त्रविचारणा — Yantravicāraṇā

No. 963 — 557 / 1899-1915

Size — 10⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 17 leaves; 6 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines and edges in single; folios numbered in both margins; the Ms. contains both the Text and the commentary.

Age — Saṁvat 1882.

Author of the Text — Not mentioned.

" " Comm. — "

Subject — A treatise dealing with astronomical instrument.

Begins (Text) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणपतये नमः ॥

अथ यंत्रविचारणाध्यायो व्याख्यायते ॥ छ ।

अथ शेषग्रहाणां नक्षत्राणां च ज्ञतांशानयनमाह ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol 1*b*

व्याख्या ॥ अपसव्ये इति दक्षिणे तथा छिद्रयुगे इति भुजापादसंबद्धे शेषं स्पष्टम् ॥ छ ॥ etc.

Ends (Text) — fol. 16*b*

यंत्रेण मध्योन्नतभागकेभ्यो देशे निजे योस्ति परिस्फुटोऽर्कः ॥
सिद्धांतयुक्त्यापि च साधितो यस्तद्विप्रयोगादयनांशकाः स्युः ॥ ३० ॥

Ends (Comm.) — fol. 17*a*

व्याख्या ॥ इष्टयंत्रेण मध्यान्होन्नतेभ्योऽर्के स्फुटीकृते तथा सिद्धांतयुक्त्यापि स्फुटीकृते उभयोर्यदंतरभागाद्यं तदेव तत्र देशेऽयनांशको भवति इति यंत्रविचारमध्ये स्वार्थाय किंचित्संक्षिप्तं व्याख्यानं अलं ॥ कृष्णं तु एतावदेव नास्ति ॥ संवत १८८२ मितौ कार्त्तिककृष्णतृतीयायां ॥ स्वामिकुमाराय ज्ञानचंद्राय शास्त्रमिदमलेखि माणिक्यचंद्रेण ॥

यन्त्रसार Yantrasāra

No.964 $\frac{851}{1884-87}$

Size — 11¼ in. by 4¾ in.

Extent — 37 leaves; 10 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders of the first few folios not ruled; borders of the rest ruled in double red lines; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both margins; complete.

Age — Saṁvat 1859 : Śaka 1724.

Author — Miśranandarāma.

Begins — fol. 1*b*

॥ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥
॥ श्रीमद्गोकुलनाथं नत्वा वक्ष्ये लघुक्रियया ॥
किंचिद्यंत्रसमुद्रात्सारं बालावबोधाय ॥ १ ॥

इष्टज्यकासंमितकर्कटेन विधाय वृत्तं चतुरस्रमस्मिन्
खांका ९० लवास्तत्र तुरीयभागे तेषां स्वकांक्षांशलवेषु जीवां ॥ २ ॥ etc.

fol. 13*b* इति श्रीमिश्रनंदरामकृते यंत्रसारे गणितानपेक्षयंत्रतत्वं समाप्तं ॥

fol. 18*b* इति श्रीमिश्रनंदरामकृते यंत्रसारे यंत्रराजप्रकारः समाप्तः ॥

Ends — fol. 32*b*

किमत्र तस्माद्दहुनोदितेन etc. up to इति श्रीमिश्रनंदरामविरचिते यंत्रसारे उपसंहाराध्यायः ॥ as in No. 504/1892-95 followed by समाप्तोयं ग्रंथः ॥ संवत् १८५९ शाके १७२४ भाद्रपदकृष्णा १२ बुधवासरे । लिखितं मिश्र मोतीराम शंडज्ञातीयेन ब्राह्मणेन ॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीः श्रीः ॥

Reference — See No. 504 / 1892-95.

यन्त्रसार Yantrasāra

No.965 504 / 1892-95

Size — 8 in. by 5¾ in.

Extent — 21 leaves ; 13 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear but rather careless, also not quite uniform; borders not ruled; yellow pigment used for corrections; red pigment used for marking; fol. 6 missing; edges slightly worn out and moth-eaten.

The work was composed in Śaka 1693 = A. D. 1771.

Age — Saṁvat 1887

Author — Miśranandarāma.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमद्गोकुलनाथं नत्वा वक्ष्ये लघुक्रियया ॥
किंचिद्यंत्रसमुद्रात्सारं बालावबोधाय ॥ १ ॥

इष्टज्यकासंभृतकर्कटेन विधाय वृजं चतुरस्त्रमस्मि
शखांकालवास्तत्र तुरीयभागे तेषां स्वकांक्षांशलवेषु जीवां ॥ २ । etc.

fol. 8*b* इति यंत्रसारे यंत्रं विनैव दिनाद्यानयनप्रकारः समाप्ताः

Ends — fol.

श्रीमद्भरद्वाजकुले बभूव श्रीभालचंद्रो निजकर्मनिष्ठः
चतुर्षु तत्सनुषु यो द्वितीयो नाम्ना हरिश्चंद्र इतीह सोभूत् ३...

कल्याणमिश्रेति बभूव नाम्ना तदौरसोमग्रहशास्त्रदक्षः
द्विजर्षभाणां गणनासु लोके संस्तूयतेद्यापि जनैस्तदाख्या ५

..... षट् स्वस्य पुत्रेब बभूव मुख्या नाम्ना जगद्राम इति द्वितीयः
कृष्णाश्रायस्तर्थरुचिर्वदान्यो बंधूयकारे निरतो यशस्वी ६

चत्वारः संत्यस्य पुत्राः कानिष्ठाज्जेष्ठस्तेषां दीपचंद्रेति नाम्ना
यः शीलेनाजातंशत्रर्वदान्यो भक्तः श्रीमन्नंदसूनोरनन्यः ७

चतुर्षु मुख्यस्तनयोस्य नाम्ना यो नंदरामो गणिते सुचितः
त्र्यंकाष्टि शाके १६९३ कृतयंत्रसारं गोविंदपादांबुजलब्धबोधः ८

मदुक्तयंत्ररत्नानां मंजूषेयं मया कृता
धूर्भवौरमिपातद्रैः स्वहृत्कोष्टे निधीयतां ९

यै सम्यग्विज्ञातं गोलं रुपं हरेः स्थूलं
भकेद्रगशेषादि विशेषांतं तान्नमामि विभून् ॥ १० ॥

इति श्रीमिश्रनंदरामविरचिते यंत्रसारे उपसंहाराध्यायः ॥ समप्तोयं ग्रंथ संवत १८८७ का

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– ii, 109*b*; iii, 101*b*.

यन्त्रागम
with टीका

Yantrāgama
with Commentary

No. 966

846
1884-87

Size — 8⅜ in. by 5¾ in.

Extent — 14 leaves; 15 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in two double red lines and edges in single; white chalk used for corrections; red pigment used for marking; the Ms. contains both Text and the Commentary; incomplete.

Age — Does not appear to be very old.

Author of the Text -- Not mentioned.
" " Comm. — "

Begins (Text) — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः
यंत्रघटनाध्यायो व्याख्यायते ॥
आदौ यंत्रं मृन्मयं धातुजं वा वीस्तीर्णं च स्वेच्छया कारयित्वा
दैर्घ्यन्यासौ पालिवृभस्य तस्मिन्नार्यैः कार्यौ यंत्रवक्रानुमात् १ etc.

Begins — (Comm.) fol. 1a

व्याख्या मृत्प्रसिद्धाः धातवः पितलाद्या मृन्मयं धातुमयं वा यंत्रमिच्छया विस्तीर्णं च कारयित्वा यंत्रमुखानुमानात्तस्मिन्यंत्रे पालिवृभस्य दैर्घ्यन्यासौ आयामविस्तारौ आर्यैः कार्यौ etc.

Ends (Text) — fol. 14b

निरक्षभूजेथ कुजेर्कभागं दत्वा मृगे चिन्हमिह द्वयं स्यात्
चरं हि तन्मध्यगतं च सौम्यं याम्यं भवेन्मेषतुलादितः स्यत् २७

Ends (Comm.) — fol. 14b

निरक्षभूजातुरतोथ साक्षभूजांतमध्यस्थगतं चरार्द्धं
भूजस्पृशेद्यत्र च कालवृत्ते ते स्युर्लवाः षड्विहृताश्च नाड्ये २६

तथा साक्षकुजं निरक्षात्पुरो व्रजेत्तत्र चरार्द्धवृद्धि एवं हुजं याम्यदिशोरगं स्यात् मृणादिर .....

यवनजातक Yavanajātaka

No. 866A 349/1882-83

Size — 9¾ in. by 5½ in.

Extent — 89 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; handwriting clear and legible but not uniform; borders ruled in double black lines; edges worn out; red pigment frequently used; corrections on the margins; folios 133, 134 missing; the Ms b gins from the folio 50; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 50*b*

श्रीगणेशाय नमः

अभिमतवरदादेवीं चिंतयामि सरस्वितीं ।
नमस्ते तु भावफलं खेचराणां वंदामि हितार्थमयीणं ॥ १ ॥

Ends — fol. 140*b*

धने व्यये यदा लग्ने सप्तमे शुचये ग्रहा
सदा हीनकुले जातः छत्रयोगं विनिर्दिशेत ॥ ६८ ॥

याम्यमार्ग्रे यदि सर्वखेचरा जायते भवति जन्मविलग्ने ।
वर्षविंशति तथा च त्रिंशमे अश्ववृंदगजवेष्टिनो नरः ॥ ६९ ॥

इति श्रीयवनजातके राजयोगाध्यायः समाप्तः ॥

अथ राजयोग भ

यवनीयमत
(गोलाध्यायव्याख्या)

Yavanīyamata
(Golādhyāyavyākhyā)

No. 967

203
1883–84

Size — 6¼ in. by 8⅝ in.

Extent — 37 leaves; 20–24 lines to a page; 18–20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old and musty in appearance; handwriting clear and legible except on fol. 1*a* but not quite uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; foll. 1 & 2 torn and edges worn out; the Ms. is in the book-form; incomplete.

Age — Appears to be very old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

श्री गणेशाय नमः ॥

अथ यावनीयमते गोलाध्या ..... को लिख्यते तत्रादौ संज्ञाध्यायः .....
प्रकीर्णकः । ..... संज्ञाज्ञा ..... संज्ञाध्याये खंडद्वयं । etc.

Ends — fol. 37*b*

यदा चोत्तरकदंबः परमोन्नतांशे परमक्रांतितुल्ये एव प्राप्नोति तदा आयनवृत्तं याम्योत्तर ..... त्ते लीनं मिलितं भवति तदैव मकरादि ..... क्रांतिवृत्तस्थं खमध्यात् दीक्षणदिशि परमक्रांतितुल्यं याम्योत्तरवृत्ते मिलति। तदा कदंबस्योन्नतांशाः

———

युद्धकौशल

Yuddhakauśala

No. 968

182
A/1883-84

Size — $14\frac{7}{8}$ in. by $6\frac{1}{2}$ in.

Extent — 6 leaves; 15 lines to a page; 50 letters to a line.

Description — Modern country paper Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; folios numbered in both margins; complete.

Same as No. 852/1884-87.

Age — Saṁvat 1940.

Author — Rudra.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

उमापतिं विश्वपतिं प्रणम्य समस्तविद्यार्थविदं स्वभावतः
बालप्रबोधाय मया विधीयते युद्धोपयोग्यार्थविशेषसंग्रहः १

आदित्ये जन्मनक्षत्रे यदा भवति तद्दिने
युद्धादिकार्यं कुर्वाणश्चावश्यं मरणं व्रजेत् २ etc.

Ends — fol. 6*a*

हिमालयस्य रेखायां यदा याति हिमद्युतिः ॥
हेलामात्रं जयेद्यायी सूर्ये स्थातुर्वधः स्मृतः १०८

इति श्रीरुद्रविरचितं युद्धकौशलं समाप्तं ॥ लिखितं नानुरामब्राह्मणपठनात् ॥ संवत् १९४० का पौशमासे शुक्लपक्षे भौमवासरे

मीनांदोसृष्टिमार्गेण पूर्वयाम्ये जलोत्तरे
देया यत्रस्तथा खेटाचक्रे चायुधसंज्ञके १

रभ्यारभानुजविद्धंतुदकेतुदचंद्रः एकस्थिता भवति चायुद्धपातचक्रे
तस्मिन् दिने सुभटकोटिसमुत्थरक्तजघः प्रवाहवहवस्फुटयुद्धमृत्यु २

युद्धकौशल

Yudhakauśala

852
1884-87

No. 969

Size — 8¾ in. by 4⅞ in.

Extent — 11 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and topical headings; complete.

Age — Saṁvat 1816.

Author — Śrīrudra.

Subject — A treatise for the use of princess to be used in wartime.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणाधिपतये नमः
उमापतिं विश्वपतिं प्रणम्य समस्तविद्यार्थविदं स्वभावतः ॥
बालप्रबोधाय मया विधीयते युद्धोपयोगार्थविशेषसंग्रहः ॥ १ ॥

आदित्यजन्मनक्षत्रं यदा भवति तद्दिने ।
युद्धादिकार्यं कुर्वाणो ब्रह्मविश्यमरणं भवेत् ॥ १ ॥ etc.

fol. 1b इति नक्षत्रादित्ययोगफलं ॥

Ends — fol. 11a

हिमालयस्य रेखाया यदा याति हिमधुतिः
हिमालयवधोयात् सूर्येस्थातुर्वंध स्मृत ॥ १०५ ॥

ईति श्रीरुद्रविरचिता युद्धकौशल समाप्ता ॥ १ ॥ लिषतं रत्नचंदसोगाणी स्वपठनार्थं ॥ ॥ संवत् १८१६ ॥ मिती पोसवदि ७ सुभ भवत् ॥ सवाई जैपुरमधो ॥

Reference — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 476b; ii 110b, 218b.

युद्धकौशल Yudhakauśala

No. 970 893 / 1891-95

Size — $10\frac{1}{8}$ in. by $4\frac{3}{4}$ in.

Extent — 5 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; edges slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — A treatise on astrology dealing with military tactics with the help of planetary movements.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ कोटचस्थनरज्ञानोपार्यार्थं श्लोकः ॥

कोटचक्रं यथोक्तं तत् ग्रहऋक्षादि लिखेद्बुधः ॥
यस्मिन्स्थाने ग्रहा यत्र स्थापनीया प्रयत्नतः ॥ १ ॥

आदित्यो स्वग्रहो यत्र तत्रस्थाश्च कलिकृताः ॥
सूर्यो नखा २० कुजे पिंडा २८ बुधेष्टादश १८ संख्यका ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 5*b*

गोलिकास्तत्र वर्त्तंते लक्षमेकं नगाधिकं १०००.७
परिधीस्थासराग्राह्यास्त्रिभियुक्ताः कृतिकृताः ॥ ६८ ॥

भास्करैर्भाजिता लध्वौ शरा ज्ञेया विचक्षणै ॥ ६९ ॥

इति युद्धकौशल्य संपूर्णः

युद्धजयोत्सव Yuddhajayotsava

No. 971 853 / 1884-87

Size — 14 in. by $5\frac{3}{8}$ in.

Extent—11 + 6 = 17 leaves; 11–12 lines to a page; 35–36 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting careless but legible; bordsers ruled in double black lines; red pigment used for marking headings and colophons; white chalk used for corrections; folios worn out and torn; yellow pigment used also for corrections; diagrams used; the Ms. contains 1-5 Prakāśas and 6 extra folios.

Age — Saṁvat 1914 : Śaka 1779.

Author — Gaṅgārāma.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा श्रीरघुनाथपंकजयुगं etc. as in No. 409/1899-1915.

fol. 5a गंगारामकृते चारुग्रंथे युद्धजयोत्सवे
यात्राविवृतिचक्रेस्मि प्रकाशः प्र मोगमत् ॥ १ ॥

Ends — fol. 11b

स्वर्णाभां सिंहिकाकिन्या सिंही षष्टः सतज्जटाः ॥
अंतस्थः पारदः शिक्थमुद्रो जयति आस्यगः ॥
गृहीतं शुभनक्षत्रे अपामार्गसमूलकम् ॥
लेपमात्रेण वीराणां सर्वशास्त्राणि वारयेत् ॥

इति शस्त्रवारणम् ॥

इति श्रीगंगारामकृते चारुग्रथे युद्धजयोत्सवे
मंत्रयंत्रौषधाख्यश्च प्रकाशः पंचमोऽगमत् ॥

संवत् १९।१४ शाके १७।७८ माघशुक्लतृतीयायां चन्द्रवासरे लिखितं कालिकाप्रसादश्य इदं पुस्तकं समाप्तेयं ग्रंथः श्रीकालिकादेव्यै नमः

Reference — See No. 409 / 1899-1915.

युद्धजयोत्सव Yuddhajayotsava

No. 972 409/1899-1915

Size — 8½ in. by 6¼ in.

Extent — 11 leaves; 11 lines to a page; 18-20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold but sometimes not quite clear; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking; edges worn out; some diagrams used.

The Ms. contains the first Prakāśa only.

Age — Appears to be old.

Author — Gaṅgārāma.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः श्री ॥

नत्वा श्रीरघुनाथपंकजयुगं सिद्धेश्वरीभैरवः ॥
गौरीपुत्रमथो समीरतनयं ... रुद्रं यशोदासुतं
वक्ष्ये युद्धजयोत्सवं ग्रहविदां प्रीतिप्रदं प्रस्फुटं
नानायामलतो विलोक्य रचितं राज्ञां परं प्रीतिदं १ etc.

Ends — fol. 11*a*

जागर्ति विषमे शेषे शेते ग्रामे हि भे समे
एतद्विचार्य ज्योतिर्विपुला भारिषु वेश येत्। ७४

इति गंगारामकृते युद्धजयोत्सवे
यात्राविवृत्तिचक्रेस्मिन् प्रकाशः प्रथमोगतः १

On fol. 11*b* we have some diagrams and two more verses.

References — Mss. - A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 476*b*; ii 110*b*, 219*a*.

B- Descriptive Catalogues :- Ulwar Mss. Cat. No. 1917 Extract No. 551.

योगजातक Yogajātaka

No. 973 505 / 1892-95

Size — 8¾ in. by 4⅛ in.

Extent — 7 leaves; 12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled

in double black lines; edges extremely worn out and torn; brittle leaves; complete.

Age — Saṁvat 1714.

Author — Yamunācārya.

Subject — Horoscopy.

Begins — fol. 1*b*

सिद्धिः श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ योगजातक लिक्षते ॥

तनु १ धनु २ सहज ३ सुरिद ४ सुत ५ रिपु ६ जायां ७
मृत्यु ८ धर्म ९ कर्म १० आय ११ व्यय १२ इति लग्नाद्भावा ॥ १ ॥

जथाहि जोगा अमृता इते विषं ॥ विषा इते मध्वपिसर्प्पिषास्नं ॥
तथा विहाय सफलानुर्षेचरा ॥ फलप्रीयच्छंति योगसंभवं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 7*a*

षष्टाष्टम स्थाने। मेको बुधप्रदापये।
वर्षमेक भवे मृत्यु ॥ शंकरो यदि रक्षसी ॥ ११० ॥

चतुर्थे दस्मे स्थाने। जजाराहुग्रहो भवे।
तस्य पिता भवे मृत्यु। शंकरो यदि रक्षसी ॥

इति श्रीयमुनाचार्यविरचिते योगाजातक पूर्वं ॥ संवत् १७१४ वर्षे अश्वनि मासे शुक्लपक्षे द्वतीया गुरुवारे लिषतं श्रीधरश्रीजैवंतपुत्र शुभं भवतु श्रीः भवतु

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– iii, 102*b*. This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

योगयात्रा Yogayātrā

No. 974 $\frac{70}{1869-70}$

Size — 11⅞ in. by 6¼ in.

Extent — 18 leaves; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; folios numbered in both margins; the Ms. contains Adhyāyas 1-16.

Age — Appears to be old.

Author — Varāhamihira.

Begins — fol. 1*b*

पद। ॐ नमो श्रीगणेशाय॥
यश्चक्षुर्जगतः सहस्रकरदवद्धाम्नी च धामार्घ च-
न्मोक्षद्वारमपावृतं च रविबद्धातांतकृत्सूर्यवत॥
आत्मा सर्वशरीरिणां सवितृ। वृत्तिग्मांशुचत्कालकृत्।
साध्वीं नः स गिरं करोति सविता योन्यैरतुल्योपमः॥ १॥ etc.

fol. 2*b* इति वराहमिहरकृतायां दैवपुरुषाकारः प्रथमोध्यायः॥ १॥

fol. 4*a* इत्याचारो द्वितीयः

Ends — fol. 18*b*

स्वविषयमुपगम्य मानवेन्द्रो बलिनूपया च कानि वाधिकानि॥
निगदितविधिनैव संविदध्यात॥ प्रथमगुणासुरभूतदेवताभ्यः १५॥

इति अचतिकाचार्यवराहमिहरकृतौ योगयात्रायां षोडशोध्यायः समाप्तः॥ १६॥ श्रीरस्तु॥ ॥ शुभं भवतु॥

Reference — See No. 855 / 1884–87.

योगयात्रा — Yogayātrā

No. 975 — 854 / 1884–87

Size — 11⅝ in. by 4½ in.

Extent — 20 leaves ; 13 lines to a page ; 40–42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small and uniform but not quite clear on some folios; borders ruled in double red lines; edges worn out; red pigment used for marking the colophons; brittle leaves; the Text is complete but the last colophon इति etc. is incomplete as the last folio is missing.

Age — Appears to be old.

Author — Varāhamihirācārya.

Begins — fol. 1*b*

ॐ ॥ श्रीविघ्नराजाय नमः ॥

यश्चक्षुर्ज्जगतः etc. as in No. 70/1869-70.

fol. 2*b* इति श्रीवराहमिहराचार्यविरचितायां योगयात्रायां दैवपुरुषकाराध्यायः प्रथमः ॥ १ ॥

fol. 4*a* इति श्रीयोगयात्रायामाचाराध्याय द्वितीयः ॥ २ ॥

Ends — fol. 20*b*

स्वविषयमभिगम्य मानवेंद्रो
वलिमुपयाचितकानि चाधिकानि ।
निगदितविधिनैव संविप्रदद्यात्
प्रमथगणाशुरभूतदेवताभ्यः ॥ ४३ ॥ इति श्री

Reference — See No. 855 / 1884-87.

योगयात्रा Yogayātrā

No. 976 855 / 1884-87

Size — 11 in. by $5\frac{1}{8}$ in.

Extent — 37 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders of some folios ruled in double black lines and some in double reddish lines; white chalk often used for corrections; edges extremely worn out and moth-eaten; the colophons say that it is a commentary written by Bhaṭṭotpala but it is the bare text; the text is complete; the work is also called *Jyotiṣayogayātrā* or *Bṛhaddyogayātrā*

Age — Saṁvat 1799.

Author — Varāhamihira.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः

ब्रह्मासशंकररवींदुकुजज्ञजीवशुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरून्प्रणम्य ।
यस्संग्रहोर्कवरलाभविबुद्धबुद्धेर्घात्वत्तैकस्य तमहं विवृणोमि कृत्स्नम् ॥ १ ॥

यश्चक्षुर्जगतः etc.

fol. 3*b* इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां योगयात्राविवृतौ दैवपुरुषंकाराध्याय प्रथमः ॥

Ends — fol. 37*a*

यात्रावजार आदावाचारश्चाभियोज्य देशश्च ।
योगाध्यायो ... श्रकवल्युपदारं तथा स्नानं ॥ १५ ॥

अग्निनिमित्तं नक्षत्रकैटुभं लक्षणं तथावार्याः ।
शालाविधिर्गजेंगितमदकरणे वाजिनां चेष्टा ।
खड्गविधिः प्रास्थानिकशाकुनमुत्साहपुरनिवेशश्च ।
अध्यायसंग्रहोयं समासतः कीर्तितोत्र मया ॥ १६ ॥

इति श्रीयोगयात्राया समाप्तः ॥ संवत् १७९९ मिती चैत्रशुदी १ शुक्र लिषितं अनीरायदीक्षतसनोढिया शुभं ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 478*a*; ii, 111*a*, 219*a*.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. No. 2990.

(2) Printed Editions :– By H. Kern. Indische Studien 10 (1868), Text in Roman characters and translation.

योगयात्रा with टीका

Yogayātrā with Commentary

No. 977

856 / 1884–87

Size — 10¾ in. by 5½ in.

Extent — 99 leaves; 15–16 lines to a page; 32–35 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting small and clear but not quite uniform; red pigment used for marking the portion; folios numbered in both margins; both the text and the commentary complete.

Age — Saṁvat 1863; Śaka 1728.

Author of the Text — Varāhamihira.
" " Comm. — Bhaṭṭotpala

Begins (Text) — fol. 2*a*

यश्चक्षुर्जगतः etc. as in No. 854/1884-87.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ब्रह्माजशंकररवींदुकुजज्ञजीव-
श्चक्रार्कपुत्रगणनाथगुरून्प्रणम्य ॥
यः संग्रहोऽर्कवरलाभविवृद्धबुद्धे
ऽऽरावर्त्तकस्य तमहं विवृणोमि कृत्स्नं ॥ १ ॥ etc.

fol. 14*a* इति भट्टोत्पलविरचितायां योगयात्राविवृतौ दैवपुरुषकारः प्रथमोध्यायः।

Ends (Text) — fol. 98*a*

धर्मेण पृथ्वीं परिपालयित्वा etc. up to गणासुरभूतदैवतेभ्यः॥ as in No. 854/1884-87.

Ends (Comm.) — fol. 98*a*

टीकेयं संक्षिप्ता यानविधाने वराहमिहिरकृते ॥
षट्त्रिंशच्छतमाना रचिता शिष्यानुकंपयात्र मया ॥

इति भट्टोप्तलविरचितायां योगयात्राविवृतौ पुरप्रवेशोपदेशाध्यायः ॥ संवत् १८६३ शकाः १७२८ माघमासे शुक्लपक्षे १० भौमवारे रात्र्यां च लिखितं शंडछंगामिश्रेण शंडस्तु ज्ञातीयवाचकः ॥

References — Mss. — Aufrecht's Catalogus Catalcgorum :- i, 478*a* ; ii. 111*a*, 219*a*;

B – Descriptive Catalogues :- R. Mitra, Notices No. 47.

योगसार

Yogasāra

No. 978

410 / 1884-86

Size — 12 in. by 5⅛ in.

Extent — 53 leaves; 10-12 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold and clear but not quite uniform ;

borders not ruled; red pigment used for marking the portion; edges slightly worn out; some folios pasted with paper-slips; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — An astrological treatise.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥
ज्ञानिनां च हितार्थाय कविपृष्टं भृगूदितं
यस्य ज्ञानप्रभावेण जायते च शुभाशुभं १

येषु विषमदमध्येष्वष्टाधिकशतसंख्यकाः
योगा प्रकीर्त्तिपूर्णा भृगुणादिष्टसूचकाः २

ग्रहयोगप्रभावेन ज्ञायते पूर्वजन्मकृत्
बहुधा राज्य ... गानां लक्षणं प्रोच्यते मया ३ etc.

Ends — fol. 53*b*

शुभयोगाश्च प्रोक्ताश्च दानाभावे वृथा फलं ॥
कविनां च कृतग्रन्थो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३

इति हरितयोगफलभू ॥ इति योगसारे शुक्रभृगुसंवादे कुमुदाद्यार्द्धोत्तर-शतराज्ययोग समाप्तः ॥ पौष मासे एकादश्यां तिथौ भृगुवासरे लिखितं शुभं इति श्रीभृगुसंहितायां शुक्रभृगुसंवादे राज्ययोगः इति शुभम् शुभम्

योगसार — Yogasāra

No. 978A — 435(a) / 1895–98

Size — 7¼ in. by 5½ in.

Extent — 73 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting clear, beautiful and uniform; borders and edges ruled in double and single red lines; edges slightly worn out; red pigment frequently used, folio 26 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1[b]

श्रीगणेशायनमः ॥

प्रणम्य केशवं शंभुं ब्रह्माणं गणनायकं ।
पूर्वोक्तं मनसास्थाय क्रियते योगसागरः ॥
त्रिंशद्वर्षसहस्राणि सप्तलक्षशतत्रयं ।
त्रेतायुगगते वर्षे योगसागर संभवः ॥

भृगुरुवाच

युगवेदा कतिः संख्या जन्मतः प्रश्नतोपि वा ।
ग्रहयोगप्रमाणेन ज्ञायते पूर्वकर्मकृत् ॥
एतस्मिन् योगमध्ये तु योगाः पंचाशनः क्रमात् ।
तेषु खेटप्रमणेन ज्ञातव्याः पुन्यसंग्रहाः ॥

अथ योगनामानि

मनोज्ञो विभवः सौम्यो यातुधान्यश्च भीष्मकः ।
जीमूतो विजयानंदः पिंगलो विकलः समः ॥

fol. 36[a] इति श्रीयोगसागरे संमीचीनदेशे शुक्रभृगुसंवादे मनोज्ञयोगादिपंचाशद्योगः स्माप्तः

Ends — fol. 74[a] भृगुरुवाच ।

रुद्रमंत्रं नव त्रीणि वीजमंत्राक्षरं जपेत् ।
अयुतार्द्धं तु कर्तव्यं पूर्वोक्तविधिना सह ॥
ततो दानं प्रकर्त्तव्यं षट्कद्वादश हाटकं ।
रजतं द्विगुणं वस्तुं दद्यात्वष्टिकराणि च ।
एतदानेन वै पुत्र शांतिकाले विशेषतः ।
एतदानप्रभावेण त्रिकाले जायते सुखं ॥
दानाभावे महादुः भृगुणा परिभाषितं ।

इति प्रमोदयोगफलं इति योगसागरः समाप्तं शुभंमस्तु लिखितं श्री-जैपुरमध्ये आसारांम कायस्थवासी भदावर देश ग्रांम श्रीनगर भूललिषी होय ताकौ माफकरनै श्री

पंचमे नवमे स्थाने प्रदा पापग्रहो भवेत ।
आदौ जाता विनाशंति पश्चाज्जातो न जीवति ॥
लग्ने तिष्टंति पापानि पापासप्तमगस्तथा ।
मृयेते जननी तस्य अथवा वालो न जीवती ॥

योगसिन्धु Yogasindhu

No. 979 857/1884-87

Size — $10\frac{7}{8}$ in. by $5\frac{1}{5}$ in.

Extent — 2 leaves; 20 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines and edges in single; red pigment used for marking the verse-numbers; white chalk used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1884 : Śaka 1749.

Author — Bhavānīrāma, son of Jaitarāma.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीविष्णवे नमः ॥

श्रीविष्णोः पादपद्मं स्वशरणसुखदं सर्वदा श्रीरमाभं
नत्वा विद्वज्जनानां मनसि सुपरमानंदसंवृद्धिहेतो ।
गौडश्रीजैतरामद्विजवरतनयः श्रोतृहीनो भवानी-
रामोनल्पप्रकाशात्मजममृतपदं योगसिंधुं करिष्ये ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 2*b*

सिद्धांतःस्योपि चेत्स्यात्समुचितसदसत्पद्मकालानभिज्ञः
शस्तो नैवागुरूणां गुरुरपि शिथलः स्वार्जनेयः समंतात् ।
साक्षाद्दक्षोपि किंवा कृपणसुकरवीराह्व यागेषु तस्मा-
त्सोदारग्राहकेषु प्रसरतु कवितैषा मदीया सुविद्भिः ॥ ३६ ॥

इति श्रीमद्गौडवंशोद्भवसकलसद्गुणालंकृतश्रीव्यासजैतरामात्मजभवानीराम-ज्योतिर्विद्विरचितयोगसिंधुः समाप्तः संवत् १८८४ शाके १७४९ कार्तिकमासे कृष्णपक्षेऽमायां लिखितमिदं ग्रंथपत्रद्वयं ग्रंथकारकभवानीरामशर्मणा

योगार्णव Yogārṇava

No. 980 148/A/1882-83

Size — $11\frac{1}{3}$ in. by $5\frac{1}{3}$ in.

Extent — 12 leaves; 13 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; folios numbered in both margins ; yellow pigment used for corrections ; the Ms. contains 1-8 Adhyāyas.

Age — Appears to be old.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा तं मनसा etc. as in No. 979/1886-92.

fol. 3*b* इति योगार्णवे प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥

Ends — fol. 12*b*

आचार्यवर्यो निगमांगशास्त्रे विनिश्रितार्थः सुमतिः सुशीलः ।
श्रीवेंकटेशो भुवि मानवानां चकार योगार्णवमत्र भूमौ ॥ ३६ ॥

इति श्रीयोगार्णवेऽष्टमोध्यायः ॥ ८ ॥ श्रीरस्तुः ॥

Reference — See No. 979/1886-92.

योगार्णव Yogārṇava

No. 981 979/1886-92

Size — 12 in. by 5⅝ in.

Extent — 14 leaves; 13 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description — Thick country paper ; Devanāgarī characters; not very old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in triple red lines and edges in double red pigment used for marking the portion ; complete.

Age — Saṁvat 1889.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Subject — Calculations of conjuntions with reference to the places of planets in a horoscope and their effects on the destiny of human beings.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीमहागणाधिपतये नमः ॥

नत्वा तं मनसा मतंगवदनं श्रीवेंकटेशः सतां
श्रीमानप्ययभूः सुरात्मजवरो होराविदां प्रीतये ॥
ज्योतिःशास्त्रमहार्णवप्रतरणे संगृह्य शास्त्रांतरात्
वक्ष्ये जातकशास्त्रमार्गफलदं योगार्णवाख्यं स्फुटं । १। etc.

fol. 4*b* इति यानयोगार्णवे गजयोगार्णवः ॥

fol. 7*b* इत्यश्वयोगार्णवाध्यायो द्वितीयः ॥

Ends — fol. 14*b*

जन्मतो हि भवंत्येते तद्दशायां भवं विवा
एतत्सवं हि सूर्येण कथितं द्विजवेधसे ॥ २३ ॥

उपदिष्टं मया तेद्य नगाधिपतिकन्यके

पार्वत्युवाच ।

महादेव महादेव कृतार्थास्मि नवोक्तितः ।
मोहध्यांतमणिं ब्रूहि संज्ञार्णवमथो पुनः । २४ ॥

इति यानयोगार्णवः समाप्तः ॥ ॥ शुभं ॥ संवत् १८८९ ॥ के ॥ रामं

योगार्णव Yogārṇava

No. 982 980 / 1886-92

Size — 12 in. by 5⅝ in.

Extent — 11 leaves; 13 lines to a page; 35–36 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in double; red ink used for daṇḍas; the Ms. contains 1–8 Adhyāyas.

Age — Not very old.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः । पार्वत्युवाच॥

देव देव महादेव गजानामधिपो भवेत् ॥
यैर्योगैर्वैद तं क्षिप्रं गजयोगार्णवाभिधं ॥ १ ॥

श्रीईश्वरोवाच ॥ etc.

fol. 3*b* इति योगार्णवे प्रोक्तं वेंकटेश्वरशर्मणा ॥
त्रिस्कंधार्थविदां सम्यक् प्रथमोध्यायवर्णनं ॥ ४८ ॥

इति प्रथमः ॥ १ ॥

fol. 4*b* इति योगार्णवे द्वितीयोध्यायः ॥ २ ॥

Ends — fol. 11*b*

आचार्यवर्यो निगमांतशास्त्रे विनेश्चितार्थः सुमतिः सुशीलः ।
श्रीवेंकटेशो भुवि मानवानां चकार योगार्णवमप्रभूमौ । ३६ । २६१ ॥

इति योगार्णवेऽष्टमोध्यायः ॥ समाप्तोयं योगार्णवः ॥

Reference — See No. 979 / 1886-92.

योगार्णव

Yogārṇava

No. 983

506 / 1892-95

Size — $12\frac{1}{3}$ in. by $5\frac{1}{16}$ in.

Extent 14 leaves; 9 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear legible and uniform; folios numbered in both marging; red ink used for daṇḍas and colophons; edges slightly worn out; the Ms. contains Adhyāyas 1-8.

Age — Appears to be old.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीराम ॥ अथ राजयोगः ॥
नत्वा तं मनसा etc. as in No. 979/1886-92.

fol. 3*a* इति योगार्णवे प्रथमोध्यायः ॥

Ends — fol. 14*b*

आर्य्यवर्य्यो निगमांतशास्त्रे विनिश्चितार्थं सुमति सुशीलः ॥
श्रीवेंकटेशो भुवि मानवी चका(र) योगार्णवमंत्रभूमौ ॥ ३६ ॥ २६१ ॥

इति योगार्णवेऽष्टमोध्यायः ॥

Reference — See No. 979 / 1886-92.

योगार्णव

Yogārṇava

559
1895-1902

No. 984

Size — 10⅝ in. by 5¼ in.

Extent — 16 leaves; 10-11 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; folios numbered in both margins; Ms, extremely moth-eaten folios being torn and patsted with paper-slips; the Ms. contains 1-8 Adhyāyas.

Age — Saṁvat 1798.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा तं मनसा etc. as in No. 979/1886-92.

fol. 3*b* इति श्रीयोगार्णवे प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥

fol. 5*b* इति द्वितीयोध्यायः ॥ २ ॥

Ends — fol. 16*a*

आचार्यवर्यो निगमांगशास्त्रे विनिश्चितार्थं सुमति सुशीलः ।
श्रीव्यंकटेशो भुवि मानवानां चकार योगार्णवमंत्रभृत्ये ॥ ३५ ॥

इति श्रीयोगार्णवेऽष्टमोध्यायः ८ ॥ संपूर्ण ॥ संवत् १७९८ मिती फाल्गुण-वदी ६ सोमवार लिखितं अनीरायदीक्षतसनोढिया ताजागंज ब्राह्मणको ॥ नगरा शुभं भवत् ॥

References — See No. 979/1886-92.

योगावली

Yogāvalī

No. 985

858
1884-87

Size — $8\frac{1}{4}$ in. by $4\frac{1}{5}$ in.

Extent — 12 leaves; 9 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red ink used for daṇḍas; edges slightly worn out; the Ms. altogether contains 132 verses.

Age — Saṁvat 1869.

Author — Not mentioned.

Subject — A manual on horoscopy.

Begins — fol 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ केचिद्राजयोगा लिख्यते ॥
दशमे बुधसूर्ये च भौमराहू च षष्टगौ ॥
राजयोगस्तयोर्जातः स पुमांनायको भवेत् ॥ १ ॥

आदौ जीवः शनिः स्वांते ग्रहामध्ये निरंतरं ॥
राजयोगं विजानीयात् कुटुम्बबलसंयुतं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 12*a*

लग्नातसप्तमो जीव अथवा जीवसंयुत ॥
जीवजोग स विख्यात दीघायुशततं भवेत् । ३२

सीती वैशाख सूदी । ४ । संवत् १८६९ लिषायतं जागेश्वरपठनार्थं पुस्तकं च मनीराम पुत्र जागेश्वर क्रमेण ॥ श्री । पत्र १२ पोथी योगावलीनी ॥

———

योगावली

Yogāvalī

No. 986

894
1891-95

Size — $8\frac{7}{8}$ in. by $5\frac{1}{8}$ in.

Extent — 36 leaves; 9 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Rough country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold and clear but not quite uniform; borders of some folios ruled in double red lines; edges slightly worn out; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Śrīkṛṣṇa.

Subject — Horoscopy.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीहनुमते नमः ॥

उमासूतं नमस्कृत्य अंबिकां हंसवाहिनीं ॥
योगानंदं गुरुं वंदे परमानंदरूपिणं ॥ १ ॥

उमारमणमोकारं सर्वेशं शशिशेखरं ॥
नीलकंठं महादेवं शकरं प्रणमाम्यहं ॥ २ ॥

श्रीजामदग्न्युद्भवग्रंथकर्ता श्रीकृष्णनामाखिलशास्त्रवेता ॥
सिद्धांतशास्त्रे बहुधा समर्थो योगावलीं जातकभावकर्ता ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 36*a*

संख्याता जनसंख्यानां वस्तूनां चक्षरं भवेत् ॥
आरुढप्रश्नलग्नं च संगमं द्विगुणं भवेत् ॥
त्रिभिर्युक्तं जनैर्भक्तं शेष च चोरनामकं ॥ १ ॥

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

योगिनीदशा

Yoginīdaśā

No. 987

351
1882-83

Size — 9⅛ in. by 5⅛ in.

Extent — 7 leaves; 11 lines to a page; 25–28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; folios numbered in both margins; complete.

Age — Saṁvat 1797 : Śaka 1662.

Author — Not mentioned.

Subject — Tantric astrological work dealing with the influences of fairies called Yoginīs on the destiny of men.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ योगिनीदशा लिख्यते ॥

नत्वा गणेशं गिरीजाब्जयोनीं विष्णुं शिवं सूर्यमुखान् गृहेंद्रान् ॥
वक्ष्ये स्फुटं रुद्रकृताद्यशास्त्रांतस्सात्फलं सत्किल योगीनीजं ॥ १ ॥ e'c.

fol. 3*b* इति दशाष्टौ फलानि ॥

Ends — fol. 7*a*

उत्साहो विविधः पुंसां नीजमित्रसुषोदयं ॥
मानप्रसंनतामेति सिद्धा चेत्संकटागता ॥ ८१ ॥

इति योगिनीदशा संकटामध्येंतर्दशाः ॥ छ ॥

इति योगिनीदशा समाप्तः ॥ संवत् १७९७ वर्षे शाके १६६२ प्रवर्त्तमाने कार्त्तिकमासे कृष्णपक्षे तिथौ ३० अमावास्या शनिवासरे अद्येह श्रीसिंहपुरवास्तव्यं उदीच्यसहस्रज्ञातियपंडाहरिस्यात्मज - पंडादेवाकरसुतरत्नेश्वरेण लखितं ॥ आत्मपठनार्थं ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥

योगिनीदशाक्रम

Yoginīdaśākrama

No. 988

350
1882-83

Size — $9\frac{1}{16}$ in. by 5 in.

Extent — 3 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red ink used for topical headings and colophons; complete.

This Ms. and the Ms. No. 351/1882-83 are written by the same scribe viz. Patneśvara son of Pandā Devākara.

Age — Saṁvat 1796 : Śaka 1661.

Author — Bālakṛṣṇa.

Subject — A tantric astrological treatise.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ योगिनीदशा लिख्यते ॥

श्रीमद्रामजिभटपादकमलंद्वंद्वैकपुष्पंधयः
श्रीमद्यादवजस्तदायभजनाल्लब्धावबोधः परं ॥
शंभूक्तस्वरशास्त्रपुष्पचयतो नूनं त्रिनोत्यभ्दूतं
योगिन्यष्टदशाद्रबुधमनोश्रृंगालसत्वं ननु १ ॥ ...

भवानी नमस्कृत्य वक्षे सदर्थां दशां योगिनीं बालकृष्णाभिधानः ॥
स्वभंरामयुक्तं भुजंगैस्तष्टंदशामंगलाद्या भवति क्रमेण ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 3*a*

विज्ञातवेदस्मृतिशास्त्रसारो यस्याऽद्भवद्रामजीभट्टनामा ॥
तस्यात्मजे यादवभट्टनामा काव्यं विधात् कांतपदानुकिर्णम् ॥ १८ ॥

इति श्रीभट्टयादवात्मजबालकृष्णभटविरचिते योगिनीदशाक्रमः ॥ छ ॥
स्वस्तश्रीसन्नृपविक्रमार्कराज्यसमयातित् संवत् १७९६ वर्षे तस्मि शालि-वाहननाम्नि कृतशाके १६६१ प्रवर्त्तमाने दक्षिणायने गते श्रीसूर्ये हेमंतऋतौ माहामांगल्यप्रदमासोत्तमपवित्रमार्गशीर्षमासे शुक्लपक्षे तिथौ ९ बुधवासरे अद्येह श्रीसिंहपुरवास्तव्यं उदीच्यसहस्रज्ञातियपंडाहरिस्यात्मजपंडादेवाकरसूत-रत्नेश्वरेण लखोतं ।छ।। आत्मपठनार्थं ॥छ॥ शुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु ॥ छ ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥

योगिनीदशाक्रम Yoginidaśākrama

No. 989 560 / 1895-1902

Size — 9¾ in. by 3⅝ in.

Extent — 8 leaves; 8 lines to a page; 26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small and somewhat careless but clear and legible; borders of the first four folios ruled in two double red lines; borders of the remaining folios ruled in two double black lines; every folio more or less moth-eaten; complete.

The work was composed in Śaka 1584 i. e. in A. D. 1662. Same as No. 351/1882-83.

Age — Śaka 1591.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रिगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीगोपालो जयति ॥ छ ॥ योगीनीदशा ॥

॥ नत्वा गणेशं गिरिमज्वंयोनीं विष्णुं शिवसूर्यमुखान् गृहेंद्रान् ॥
वक्षे स्फुटं रुद्रकृताच्च शास्त्रा दशाक्रमं तं किल योगीनीजं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 7*a*

अष्टौ नेखचरा रविप्रभृतयः प्रोक्ता मया यामले
देवि त्वं शृणु सावधानमनसा वक्ष्यामि खेटांतरं
योगिन्यो वसुसंख्यकाः स्वसुतवनाम्ना समानं फलं
पाके स्वीयभवे भवेत्कलीयुगे गोप्यं प्रकाशं न च २

इति योगिनीदशा समाप्ता

शाके वेदगजेषु १५८४ परिमिते काश्यां विरोध्यब्दके
मासे माधवकृष्णपक्षगिरिजे दीने शनौ शक्रभे
योगे साध्यरवौ अजेथ घटगे जीवे परार्थं तथा
स्वार्थं चैव दशाफलं सुलिखितं देवेन पत्रीबलं १

Then follows a koṣṭaka.

इत्यंतर्दशदिनानि ॥ छ ॥

इति श्रीयोगिनीदशा समाप्ता कासिराजेन लिखितं ॥ शके १५९१ चैत्र वदि १० पुस्तकं लिखितं श्रीमोरमा ॥

मंगला पिंगला धन्या भ्रामरी भद्रिकास्तथा
योगिन्योष्टौ समाख्याता उल्का सिद्धा च सकटा ॥ १ ॥

रत्नजातक
(भावाध्याय)

Ratnajātaka
(Bhāvādhyāya)

No. 990

957
1886–92

Size — $8\frac{1}{5}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent — 7 leaves; 10 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; brittle leaves; red pigment used for

...14

marking verse-numbers and colophons; the Ms. contains भावाध्याय only.

Same as No. 847/1887-91.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

लग्नस्थितो दिनपतिः प्रकरोति नित्यं
देहं सरोगमतुलं किल वायुपीडां।
गुल्मादिकं शिरसि वस्ति विकारदोषं
विर्य्यक्षयं तु बहुमूत्रकृतातिदोषान् । १ ॥ etc.

fol. 2*b* इति चंद्रद्वादशभावफलं ॥

fol. 4*b* इति बुद्धद्वादशभावफलं ॥

Ends — fol. 7*b*

नेत्रे च रोगं किल पादघातं प्रपंचभावं किल वाक्प्रतापं ॥
दुष्टे रुचिर्मध्यमसेवनं च करोति पानं व्ययगे तमे च ॥
इति राहुद्वादशभावफलं ॥ ८ ।

इति रत्नजातकमते भावाध्यायः ॥

द्वयं द्वयं त्रिद्युस्थाने त्रिद्युस्थानेषु चैककं
छात्रचामरयोगोयं राजदो धनदो मतः ॥ १ ॥

रत्नजातक — Ratnajātaka

No. 991 — 847/1887-91

Size — 9⅜ in. by 4¾ in.

Extent — 9 leaves; 11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; edges worn out;

white chalk used for corrections; folios numbered in both margins; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — A small treatise on horoscopy.

Begins — fol. 1*b*

ॐ ॥ श्रीरामो जयति ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ रत्नजातकमते भावाध्याय लिष्यते ॥

लग्नस्थितो दिनपति प्रकरोति नित्यं । etc. as in No. 957/1886-92.

fol. 2*b* इति रविद्वादसभावफलं ॥

Ends — fol. 9*a*

नेत्रे च रोगं किल पादघातं प्रपंचभावं किल वाक्प्रतापं
दुष्ये रुचिर्मध्यससेवनं च करोति पानं व्ययगे तमे च ॥ १२ ॥

इति राहुद्वादशभावपालं ॥ इति श्रीरत्नजातके नवग्रहाणां द्वादशभावफलं संपूर्णं ॥ शुभमस्तु ॥

रत्नदीप

Ratnadipa

No. 992

859
1884-87

Size — 9 in. by 4 in.

Extent — 17 leaves; 14 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; red pigment used for topical headings and verse-numbers; yellow pigment used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1874.

Author — Gaṇapati.

Begins — fol. 1*b*

ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ योगाधिकार लिष्यते ॥

प्रणम्य सारदां देवीं गणेशं शिवनंदनं
ब्रह्मविष्णुमहेशादि वक्ष्येहं जन्मजं फलं १

विलोक्य नानामुनीनां मतानि सर्वार्थदं जन्मफलं प्रकाशं
नत्व गुरुपादयुगं चमायुः करोति रम्यं किल रत्नदीपं २ etc.

fol. 2a इति गणपतिकृते रत्नदीपे ग्रहस्वरूपवर्णनं ॥

Ends — fol. 17b

श्रीगोपालं गुरुं नत्वा रत्नदीपाख्यजातकं
चक्रे गणपतिश्चक्रे सुगमं गणकप्रियं २२

इति गणपतिकृते रत्नदीपे निर्वाणयोगं संपूर्णं लिखितं पं जीवणविजयेन लिपीकृतं मिति मागसिर सुदि ४ संवत् १८७४ वर्षे

Reference — See No. 183 / A 1893-84.

रत्नदीप

Ratnadīpa

No. 993

507 / 1892-95

Size — 10⅜ in. by 4⅓ in.

Extent — 12 leaves; 15 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Dveanāgarī characters with पृष्ठमात्रास; old in appearance; handwriting legible and uniform; borders ruled in two double black lines with a thick red line between; red pigment used for marking the portion; red discs in the centre and in the margins; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Gaṇapati.

Begins — fol. — 1a

॥ श्री सिद्धेभ्य नमः ॥

प्रणम्य सारदा देवी etc. as in No. 859 / 1884-87.

Ends — fol. 12b

इति श्रीभट्टगणपतिकृते रत्नदीपे निर्वाणयोगः ॥ छ ॥

इति श्रीसमाप्तः ॥छ॥ छ॥

Reference — See No. 183/A-1883-84.

रत्नदीप

Ratnadīpa

No. 994

561
1895-1902

Size — 8¾ in. by 5 in.

Extent — 14 leaves; 16 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting careless but legible; borders carelessly ruled in double black lines; edges worn out; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Gaṇapati.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः श्री ॥

प्रणम्य शारदां देवीं etc. as in No. 859/1884-87.

Ends abruptly — fol. 14*b*

जीवशुक्रौ तु स क्रूरो चंद्रोपी नीचतां गतः ॥
कर्मभावाधिपो नीचो जातिभ्रंशो भवेन्नरः १२ ॥

इति जातिभ्रंशयोगः ॥ अथ जातिभ्रंशलक्षणं ॥

गुरुपत्नी राजपत्नी भगिनी गोत्रिजास्तथा ॥
मातरं श्वसुरंश्चैव भ्रातृभां .....

Reference — See No. 183/A-1883-84.

रत्नदीप

Ratnadīpa

No. 995

562
1895-1902

Size — 10¼ in. by 4⅕ in.

Extent — 14 leaves; 13-15 lines to a page; 40-45 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders

ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for marking; edges slightly worn out; moth-eaten; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Gaṇapati.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ ॥ लग्नस्थितो दिनपति प्रकरोति नित्यं ।
देहं सरोगमलिनं किल वायुपीडां ।
गुल्मादिकं शिरसि वस्थिविकारदोषात् ।
वीर्य्यक्षयं तु बहुमूत्रकृतादिदोषान् ॥ १ etc.

fol. 1*b* इति रविफलम् ॥

fol. 2*a* इति चंद्र २ ॥

fol. 4*b* इति रत्नदीपके ग्रहभावाध्याय १६ ॥

Ends — fol. 14*a*

श्रीपालगुरुं नत्वा रत्नदीपाख्यजातकं
चक्रे गणपतिश्चैव सुगमं गणकः प्रियं २२

इति गणपतिकृते रत्नदीपे निर्वाणयोगः समाप्त संपूर्ण ॥

References — See No. 183 / A-1883-84.

रत्नदीपक

Ratnadīpaka

No. 996

183
A/1883-84

Size — 10 in. by $4\frac{1}{5}$ in.

Extent — 14 leaves; 15 lines to a page; 40–42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple black lines; red pigment used for marking; occasional marginal notes; blank spaces in the centre of folios; portion at the beginning is lost; incomplete.

Age — Saṁvat 1662

Author — Gaṇapati.

Subject — An astrological treatise dealing with the influence of planets on the destinies of men.

Begins abruptly — fol. 2*a*

..... स्करे। विविधसौख्यसमागमकारके।
धनविलाससुखान्मनुजो भवे। द्विजयतां जयतां खलु धर्मणः॥ ९ etc.

fol. 7*a* इति रत्नदीपके गणपतिकृते राजयोगः॥

fol. 7*b* इति गणपतिकृते रत्नदीपके द्रव्ययोगः॥

Ends — fol. 14*a*

श्रीगोपालगुरुं नत्वा। रत्नदीपाख्यजातकं।
चक्रे गणपतिश्चैव। सुगम्यं गणकप्रियं॥ ५३

इति श्रीरत्नदीपके। गणपतिकृते। निर्वाणयोगः संपूर्णः॥ संवत् १६६२ वर्षे। वैशाषशुदि १४ रवौ। देवपल्लीमध्ये लखितं॥ ॥

जं अवसरेण हु अंदाणविणउसुभासियं वयणं।
पच्छागयं वकाले अवसररहीएण किं तेण॥ १॥

References — Mss. – A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 490*b*; ii 114*b* 219*b*; iii, 105*a*.

B – Descriptive Catalogues :- R. Mitra Notices No. 713.

रत्नद्योत

Ratnadyota

No. 997

184
A/1883–84

Size — 10¾ in. by 6¼ in.

Extent — 10 leaves ; 15 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; red pigment used for marking the portion; occasional notes ; complete.

Age — Saṁvat 1846 (?)

Author — Gaṅgārāma.

Subject – An astrological work.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः॥

ॐ नत्वा रामं गणपतिं समीरतनयं शिवं।
रत्नद्योतमहं वक्ष्य बालानां हितकामया। १।
अथादौ वरकन्ययोर्मैत्रीविचारः। etc.

fol. 3*b* इति श्रीगंगारामविरचिते रत्नद्योते विवाहप्रकरणं प्रथमम्॥

Ends — fol. 10*a*

व्यायामं विस्तरं चैव एकीकृत्वा त्रिधा पुनः
एकोनं नवभिर्भागं शर्षं च फलमुच्यते।
ताद नृपतिनपुंसकतस्करभोगविचक्षण अभय
दरिद्रधनाधिपः क्रमेणैते ज्ञेयः।

इति गृहसंज्ञा इति श्रीमद्गंगाराम विरचिते रत्नद्योतं समाप्तम् शुभं संवत् १८४६ फाल्गुणशुदे १५ रवै लिखितमिदं पुस्तकं शिवार्पणम्॥ संवत् १४८६ बालस्वरकरप्रथमं अर्धमध्यम् अंतकरसुरं शुभम्

रत्नमाला (सटीक) Ratnamālā with Commentary

No. 997A — 508 / 1892-95

Size — 10¼ in. by 4¼ in.

Extent — 82 leaves; 15 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; yellow pigment used for corrections; Red pigment frequently used; some blank space left in the middle of each folio; corrections on the margin; complete.

Age — Appears to be old.

Author of the Text — Śrīpati.
,, ,, Comm. — Mahādeva.

Begins — fol. 1*b*

श्रीजिनाय नमः॥ श्रीशारदायै नमः॥ श्रीगौतमाय नमः॥
प्रणम्य भानुं त्रिजगन्न(?)मस्यमशेषसर्गस्थितिनाशहेतुं।
दैवज्ञ॰बोधाय मृदुस्फुटार्थां व्याख्यायते ज्योतिषरत्नमाला॥ १॥

आमशर्म्मप्रदेंदुश्च विवृद्धिमतिवारधिः ।
महार्धान् विवृणोम्येष रत्नमालामलं तदा ॥ १ ॥

अत्र सतां तावदयमाचारः । यत्प्रवक्तुश्रोत्रमध्ये नृणामात्मनश्च शेषांतरायोपशमायेष्टदेवतानमस्कारं विदधाति । etc.

E. 1 — fol. 82b

शस्तशशिमिश्रैः १८५ संमिते सोमैः शाककालेन क्षसित-
चतुर्थ्यांमिद्रपुत्रस्यवारे । निजमति परिणामात्
तान् जेनं च तेन ॥ विवृतिरिति किल श्री श्रीपतिःप्रोक्तशास्त्रे ॥ २० ॥

प्रकरण वीस समाप्त ॥ ग्रंथाग्रं ४००० ॥

इति श्रीमहादेवविरचिते रत्नमालामहादेवीवृत्तिः ॥ समाप्ताः ॥ शुभं भवतु ॥

रत्नसमणिका — Ratnasamaṇikā

No. 998 — 563 / 1895-1902

Size — 8½ in. by 4 in.

Extent — 35 leaves; 6-8 lines to a page; 20-25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting not quite clear, also not uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; edges worn out fol. 1 torn; complete.

Age — Saṁvat 1828.

Author — Haranātha

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीकृष्णराधा च पदारविंदं ॥
नत्वा गणेशं गुरुभारती च
श्र ... क्रता रत्नसुमर्णिका च
सिष्यार्थपुत्रार्थ विलोक्य सास्त्रं ॥ १ ॥ etc.

fol. 15a इति श्रीह(र)नाथकृतो र ... र्णिका ... प्रकरणं प्रथमं

fol. 23b इति श्रीहरनाथभटाचार्जक्रतो रत्नसुमर्णकाया जोतिगसस्वजो नीर्लय समाप्तं ॥

Ends — fol. 35*b*

परमदिनं दिनमानविहीनं सप्तस्ताडितपचविभक्तं
कार्यभटेन विनीमतिमाया सा च भवेदिनमधमक्षप । ३३३

ययत्रकाले भवति हि क्षाया ।। मध्यहहीनास्युद्दाशंकुयुक्ता
तया दिनं षक्षणुणीतं विभाज्यं यं लभ्यते तां घटीका फलनी ३३४ ।।

इति श्रीह(र)नाथभटाचार्यक्रतौ(र)त्नसमर्णिका समाप्त संवत १८२८ लिषतं शुभं .....

रमलचिन्तामणि — Ramalacintāmaṇi

No. 999 — 352 / 1882–83

Size — 10⅜ in. by 4⅝ in.

Extent — 26 leaves; 12 lines to a page; 28–30 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines; red pigment used for marking; folios numbered in both margins; edges slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1811 : Śaka 1676.

Author — Cintāmaṇi.

Begins — fol. 1*b*

।। श्री गणेशाय नमः ।। श्रीढुंढिराजाय नमः ।।

गजास्यं सिंदूरारुणितवदनं etc. as in No. 413/1889–1902.

Ends — fol. 26*b*

स्वस्ति श्रीमन्नृपविक्रमार्कसमयात् संवत् १८११ वर्षे शाके १६७६ प्रवर्त्तमाने । पार्थिवनाम्नि संवत्सरे भाद्रपदमासे शुक्लपक्षे तिथौ ३ भौमवासरे ।। अद्येह शीहोरपुरेवासी - उदीच्यसहस्राज्ञातीय - पंड्याहरिसुत - पंड्यादेवाकरसुत-पंड्यारत्नेश्वरपठनार्थं लिखितं । आत्मपठनार्थं ।। भाई वीरेश्वरपठनार्थं ।। शुभम् भवतु । श्रीरस्तु ।।

यादृशं पुस्तकं दृष्टवा । १ ।। तैलाद्रक्षेजलाद्रक्षे । २ ।। लेखकपाठकयोर्मंगलं रमलचिंतामणिग्रंथ समाप्तः पत्र २६ ।। अथ शरमानप्रश्नं ।।

कृतपरिधे वर्गो द्वादश १२ हृतो भवेच्छरसंख्या स्युः ॥
शरसंख्यारवि १२ गुणिता कृतमूला न्यूनमिता भवेत्परिधिः १ ...

References – Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 493*a*; ii 115*a*, 219*b*; iii. 105*b*.

See Dikshit : Bhāratīya Jyotiḥśāstra p. 489.

रमलचिन्तामणि (?) or रमलशास्त्र

Ramalacintāmaṇi (?) or Ramalaśāstra

No. 1000

412
1895-1902

Size. — 9¾ in. by 3⅞ in.

Extent — 22+12=34 leaves; 8 lines to a page; 35–36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; very old in appearance; handwriting clear and legible but somewhat careless; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking the topical headings; edges extremely worn out; every folio more or less moth-eaten.

The Ms. consists of two parts; the first part contains foll. 1–22; the second pt. begins abruptly with 7th folio and ends with 18th; the Ms. is incomplete.

Age — Śaka 1638.

Author — Cintāmaṇī.

Begins — fol. 1*b* (pt. I)

श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥
अथ रमलशास्त्रे नानाप्रश्नफलानि लिख्यंते ॥
अथ द्रव्यलाभपृच्छा ॥
आद्यशक्रोद्भवं खंडं दाखिलं च यदा भवेत् ॥
द्रव्यलाभस्तदा ज्ञेयो लाभालाभश्च खारिजे ॥ १ ॥
चरखंडे स्वल्पलाभ स्थिरेनैव कदाचन ॥
द्विःस्वभावे फलं श्रेष्ठं लाभो भवति निश्चितं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 22*a* (pt. I)

जीवन्मृतशकुनः ॥ गतनक्षत्रेषु ॥

खषट्ग्नं भयातंभभोगीद्व्रतं तत् खतर्कघ्नधिष्ट्येषु युक्तद्विनिघ्नः ॥
नवाप्तं शशीभागफर्वस्तु भुक्तिः खखाभ्राष्टनेदाभभोगेन भक्ताः ॥ ६ ॥

Begins abruptly — fol. 7a (pt. II)

..... निंद्योपोद्वा च कलहप्रियः ॥ ७६ ॥

रक्तस्रावी शस्त्रवैद्य नापिको लोहकारकः ॥
तस्करो सिंहकश्चैव पतिनेत्रो व्रणांकितः ॥ ७७ ॥ etc.

Ends — fol. 18a (pt. II)

बिंदुः कष्टं नृपति ... यदो बंधुपीडा विवादो
मुक्तं शस्त्रैर्विषमपतितैर्वित्तसंहारकर्त्ता ॥
चित्तोद्वेगो भवति बहुधा भूमिनाशं कलिं वा
बुद्धिभ्रंशं भवति च सदा वाहनाद्वानिरेव ॥ २५ ॥

राहुकेत्वो शनिवत् ॥ ॥ इति रेखाबिंदुफलं ॥

इति श्रीदैवज्ञचूडामणिश्रिमन्(म)हाराजाधिराजवंदितपादांबुजशिष्यजनानंददायि-सर्वविद्याकुशल-सर्वशास्त्रकश्रमश्रिमच्चितामणिपंडितवर्यविरचिते ज्योतिःशोस्त्रे प्रथमसंज्ञातंत्रम् संपूर्णं ॥ छ ॥

शेके १६३८ दुर्मुखे श्रावणे शुक्ले १४ मंदे समाप्तं ॥

Then follows a Koṣṭaka.

रमलचिन्तामणि or रमलशास्त्र

Ramalacintāmaṇi or Ramalaśāstra

No. 1001

413
1895-1902

Size — 9½ in. by 4¾ in.

Extent — 38 leaves; 11–12 lines to a page; 24–25 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; handwriting clear and legible but not uniform ; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking the proportion; edges of some folios slightly worn out ; moth-eaten ; complete.

Age — Śaka 1710.

Author — Cintāmaṇi.

Begins — fol. 1*b*

।। श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ ॥

गजास्यं सिंदूरारुणितवदनं विघ्नदमनं
स्वकार्ये वृंदारैर्नमितचरणं शिर्षकमलैः ॥
तथा देवि वंदे सुजनसुखदात्रीं त्रिभुवने
ह्युदि पंचक्रुस्थं सकलदुरितौघार्दनमजं ॥ १ ॥

विलोक्य यावनं शास्त्रं रमलं प्रश्नसंग्रहं ॥
चिंतामणिस्तनोत्येवं रमलोत्कर्षमद्भुतं ॥ २ ॥ etc.

fol. 3*a* इति चिंतामणिदैवज्ञकृतौ शकलपरिज्ञानाध्यायः ॥

fol. 21*b* इति श्रीदवज्ञचूडामणिविरचिते यवनागमसारोद्धारे रमलशास्त्रे लह्यान। दिषोडशदलानां संज्ञातंत्र नाम प्रथमाधिकारः

Ends — fol. 37*b*

विश्व १३ प्रथमयो १ सूर्य ४ शक्र १४ नृपाशयोः १६।१०

समागयोर्योगजातिर्केंद्रखंडानि तानि वै ॥ ९४ ॥

तेभ्यः शुभाशुभं वाच्यं रमलेषु विपश्चिता ॥ ९५ ॥

इति चिंतामणिकृत रमलशास्त्रं संपूर्णं ॥

त	ध	स	सु	सु	रि	जा	मृ	ध	क	आ	व्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१३	१४	६	१६	९	१०	११	१२	०	६	७	८

साक्षिखंडानि ॥ शके १७१० किलक०

१३	१४	१५	१६
१	२	३	४

रमलतन्त्र

Ramalatantra

No. 1002

189
1902-1907

Size — 12 in. by $5\frac{3}{6}$ in.

Extent — 57 leaves; 15 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled

in double red lines and edges in single; edges slightly worn out; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Yavanācārya.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ।
अथ रमले चमत्कारिकरं लिख्यते ॥

चंचत्कांचनरूचये देववधूटीसुनेत्रमुखराय ।
नाभेयाय नमस्तु केवलकमलात्मने तुभ्यं । १ ॥ ...

यवनाचार्या तस्माद्विज्ञातानेकशास्त्रसंभारः
चक्रे रमलं विमलं तत्वचतुष्टयमिदं शास्त्रं । ११ ॥

fol. 3*a* इति रमलतंत्रे प्रथमोध्यायः ॥

Ends — fol. 57*b*

अथवा नष्टतुः शुध्यै भयापवहनं च
यस्य शशीरं समीकर्तुं रोगं हर्तुं तथैव च ४७

गुप्तं निरीक्षितुं तद्वद्विवाहं कर्तुमिच्छसि
मै ... स्त्रियोधिविवाहस्य धनाशाया विचितनं ४४

परिणामे भविता किं च विवाहो मे कदा .....

रमलनवरत्न — Ramalanavaratna

No. 1003 — 438 / A1881-82

Size — 8¾ in. by 4⅜ in.

Extent — 46 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear; legible and uniform; borders not ruled; complete.

The work was composed in Saṁvat 1867.

Age — Śaka 1780.

Author — Paramasukha.

Begins — fol. 1*b*

श्री गणेशाय नमः ॥

लंबोदरं विघ्नविनाशनं च नत्वा भवानीतनुजं शिवप्रदं ।
यस्य प्रसादेन सुराः समस्तास्तिष्ठंति स्वे स्वे च पदे सदैव ॥ १ ॥

नत्वा श्रीरमलाचार्यान् परमाद्य सुखाभिधैः ॥
उद्धृतं रमलांभोधेर्नवरत्नं तु ... भनं ॥ २ ॥ etc.

fol. 7*a* इति संज्ञाद्यकुलावतंसपरमसुखोपाध्यायकृते रमलनवरत्ने संज्ञारत्नं प्रथमं ॥ १॥

Ends — fol. 46*a*

सीताराममस्य पुत्रेणानूपादेव्यासुतेन च ॥

परमसुखेषा शिष्यार्थं ग्रथितं नवरत्नकं ॥ २७ ॥

इति श्रीसनाद्यकुलावतंसपरमसुखोपाध्यायकृते रमलनव(र)त्ने वर्षफलं नाम नवमरत्नं संपूर्णं ॥ ९ ॥ शके १७८० कालयुक्त नाम संवत्सरे वैशाख-शुक्लसप्तम्या अयं ग्रंथं समाप्तिं अगमत् ॥

वैद्योपनामकेन अयं ग्रंथं लिखितं ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 493*a* ; ii 115*a*.

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss. Cat. No. 710; Ulwar Cat. No. 1931 Extr. No. 558.

रमलनवरत्न — Ramalanavaratna

No. 1004 — 710(1) / 1883-84

Size — 8½ in. by 5¾ in.

Extent — 52 leaves; 10–11 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Rough country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; folios numbered in both margins; contains 1–8 and the 9th inc.

The Ms. contains another work viz., Phārasīprakāśa.

Age — Appears to be old.

Author — Paramasukhopādhyāya.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ जोतिश्यप्रश्न ॥
श्लोक ॥ चारप्रवृत्तिमाह ॥
रेखा स्वदेशांतरयोजनानि
पादेन हीनानि पलानि तानि
युतानि पश्चात्तिथिनाडिकाभिः
प्राक्तद्विहिनानि निजध्रुवः स्यात् ॥ १ ॥ etc.

fol. 7*a* इति संनाढ्यकुलावतंसपरमसुखोपाध्यायविरचिते रम्लनवरत्ने संज्ञारत्नं प्रथमं ॥

fol. 15*b* इति सना-न्निधेबलाबलवि नाम द्वि. रत्नं ॥ २ ॥

fol. 51*b* इति ..... चौरादीनां नाम कथनं नामाष्टमरत्नं समाप्तं ॥

Ends — fol. 52*b*

तनुधनादिभावानां शकलानां च योगतः ॥
शुभाशुभानां वशतः पुष्टि हानिं च निर्दिशत् ॥ ७ ॥ अशुभे...

References — See No. 438 / A-1881-82.

रमलनवरत्न Ramalanavaratna

No. 1005 $\frac{981}{1886-92}$

Size — $11\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent — 28 leaves; 14 lines to a page; 40–45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting not quite clear; carelessly written; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1867 (Date of composition)

Author — Paramasukhopādhyāya

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः
अथ रमलनवरत्नस्य प्रारंभो मया क्रियते
लंबोदरं विघ्नविनाशनं च etc as in No. 509/1892-95.

fol. 5a इति श्रीसनाढकुलावतंशपरमसुखोपाध्यायकृते रम्लनवरत्ने संज्ञारत्नं प्रथमं १

Ends — fol. 28a

एवं प्रोक्ते रम्लशास्त्रस्य सारं etc. up to वर्षफलकथनाख्यं नवमं रत्नं संपूर्णं as in No. 509 / 1892–95 followed by समाप्तोयं रमलनवरत्नाभिधो ग्रंथः

संज्ञारत्ने च मणयः प्रोक्ता नवतिसंख्यकाः
बलाबलविचाराख्ये रत्ने चश्र्यधिकं शतं १

References — See No. 438 / A-1881–82.

रमलनवरत्न

Ramalanavaratna

No. 1006

509 / 1892–95

Size — 8¾ in. by 3¾ in.

Extent — 69 leaves; 8 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; complete.

The work was composed in Saṁvat 1867.

Age — Saṁvat 1885.

Author — Paramasukhopādhyāya.

Begins — fol. 1a

ॐ श्रीगणेशाय नमः

लंबोदरं विघ्नविनाशनं च नत्वा भवानीतनयं गजास्यं
यस्य प्रशादेन सुरासमस्तास्तिष्टंति स्वे स्वे च पदे सदैव १

नत्वा श्रीरमलाचार्य्यान् परमाद्यसुखाभिधैः
उधृतं रमलांभोधेः नवरत्नं सुसोभनं २ etc.

Ends — fol. 69a

सीतारामस्य पुत्रेण नूपादेव्या सुतेन वै
परमसुखेन नाम्ना वैशिशिष्यार्थं नवस्त्रकं

इति तिश्रीसनाम्रकुलावतंसपरमसुखोपाधायकृते नवरत्नरम्लसारे वर्षफलकथनं नाम नवरत्नं समाप्तम् संवत् १८८५ भाद्रपदकृष्ण ५ भृगु.

Reference — See No. 438 / A1881-82.

रमलनवरत्न

Ramalanavaratna

No. 1007

52
1907-15

Size — 8⅝ in. by 5¾ in.

Extent — 53 leaves; 12 lines to a page; 20-22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; red pigment used for colophones; edges of the first two folios worn out; complete.

The work was composed in Saṁvat 1867.

Age — Śaka 1736.

Author — Paramasukhopādhyāya.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

लंबोदरं विघ्नविनाशनं च etc. as in No. 509/1892-95.

fol. 8*a* इति संन्नाद्यकुलावतंस परमसुखोपाध्याय कृते रम्लनवरत्ने संज्ञारत्नं प्रथमं ॥ ३ ॥

Ends — fol. 53*a*

एवं प्रोक्तं रम्लशास्त्रस्य सारं etc. up to वर्षफलं नाम नवरत्नं संपूर्ण ॥ १ ॥ as in No. 508/1892-95 followed by समाप्तोयं ग्रंथो रमलशास्त्रस्य ॥

शके १७३६ भावनाम संवत्सरे माघशुक्ल-एकादश्यां इंदुवासर समाप्ता ॥ इदं पुस्तकं अनंततनयस्य ज्योतिषोपनामकस्य दिनकरस्येदं पुस्तकं ॥

श्रीकृष्णो जयति ॥

Reference — See No. 438 / A1881-82.

रमलप्रश्नतन्त्र Ramalapraśnatantra

No. 1008 446/A1881-82

Size — 8 in. by $3\frac{15}{16}$ in.

Extent — 36 leaves; 12–13 lines to a page.

Description — Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting small and not quite legible on some of the folios; red pigment used for marking; some folios are blank on one side; extremely moth-eaten; incomplete.

Age — Modern.

Author — Not mentioned.

Subject — Ramalaśāstra.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

अथ रमलस्य प्र ..... ते ।

अथ प्रथमशकलविचारः । हरिः ।

देहः कार्यारंभ आयुः प्र ... स्थानं जीवनं सौख्यदुःखे ॥
वार्ता देहः शीर्षमास्यं च वर्णो ज्ञेयः सूज्ञे ... विशेषात् ॥ १ ॥ etc.

fol. 2*a* इति प्रथम शकलं ॥

fol. 4*a* इति द्वितीयशकलं ॥

Ends — fol. 36*b*

दिवसैः सप्ततिमतैर्न्ययेनस्नददा ...

रमलप्रश्नतन्त्र Ramalapraśnatantra

No. 1009 447/A1881-82

Size — $5\frac{3}{4}$ in. by $2\frac{5}{8}$ in.

Extent — 55 leaves; 7 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Modern paper with water-marks Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and

uniform; red pigment occasionally used; foll. 1–15 missing; borders not ruled; incomplete.

Age — Śaka 1779.

Author — Not mentioned.

Begins abrupty — fol. 16*a*

.....प्रोक्तं गुणाढ्यं कीर्तितं बुधैः ॥ २ ॥

अतबेखारिजं दुष्टमशक्तं दीर्घदेहकं ॥
व्रणांकीत पृथुमुखं स्थूले ह्यूच्चस्थलं तथा ॥ १ ॥ etc.

fol. 19*b* इति कार्यस्थानानि

fol. 20*a* इति शकलशुभाशुभनिर्णयः ॥

... ...

fol. 33*b* इति वर्षफलं तंत्रं

Ends — fol. 69*a*

एव सर्वेषु खंडेषु पुनरुक्तिर्वशात्फलं ॥
तत्तस्थानवशा ज्ञेयं रमलेतिविचक्षणैः ॥ ३ ॥

इति रमलप्रश्नतंत्रं द्वितीयं २ समाप्तिमगमत् ॥
तैलाद्रक्षे ..... यत्नेन प्रतिपालयेन् ॥

इदं पुस्तकं बापटोपनामकेन महेश्वरेण लिखितं ॥ शके १७७९ पिंगल-नाम संवत्सरे कार्तिककृष्णदशमी सौम्यवासरे तद्दिने समाप्तं ॥

यादृशं पुस्तकं ..... न विद्यते ॥
श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥

रमलवैचित्र्य — Ramalavaicitrya

No. 1009A — 436 / 1895–98

Size — $8\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent — 57 leaves; 8 lines to a page; 20–25 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used for topical headings and colophons; white chalk often used for corrections; complete,

Age — Not very old.

Author — Rāma.

Subject — Geomancy.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशायनमः ॥

अथ रमलशास्त्रं लिख्यते

वंदे तत्पदपंकजं गणपतेर्यद्वीक्ष्य रक्तांबुजं
गंडस्था भ्रमरावली मधुधिया भाति स्पृशंती मुहुः
मंजीरध्वनिदत्तचित्तजमहान्प्रोड्डीय किंचित्पदान्
मंजीर प्रतिशब्दितं विदधती सत्तांडवे कालिका १ ...

विलोक्य यावनं शास्त्रं तद्व्याख्यातृगिरस्तथा
श्रुत्वा तनोमि विमलं रमलोत्कर्षमद्भुतं ३ etc.

fol. 39*b* इति श्रीरामविरचिते रमलशास्त्रे प्रथमतंत्रं समाप्त

Ends — fol. 57*a*

भारद्वाजकुलावतंसगणकुश्रीरामरुद्राव्हय-
स्तत्पुत्रो गणकाग्रणीः पृथुयेशाः श्रीरामनामाव्हयः
तत्सूनुर्मतिमान्महद्विधिविदां श्रेष्टस्तु कृष्णाभिधः
पुत्रस्तस्य बभूव सद्गुणगणैर्युक्तस्तु रामाभिधः १

चक्रे रमलवैचित्र्यं बव्हंशकलषोडशैः
दृष्टवा यवनशास्त्रोक्तं बद्धं गीर्वाणभाषया २
इति रामविरचितं रमलवैचित्र्यं समाप्तम्

रमलशास्त्र

Ramalaśāstra

No. 1010

720
1883–84

Size — 12¼ in. by 4⅕ in.

Extent — 10 leaves ; 15–16 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description — Modern paper with water marks ; Devanāgarī characters ; not old in appearance ; handwriting small but clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines ; folios numbered in both margins ; complete.

Age — Modern.

Author — Cintāmaṇi.

Begins — fol. 1*a*

श्रीलक्ष्मीनृसिंहाय नमः ॥
गजास्यं सिंदूरारुणितवदनं विघ्नदमनं
स्वकार्ये वृंदारैर्नमितचरणं शीर्षकमलैः ॥
तथा देवीं वंदे सुजनसुखदात्रीं त्रिभुवने
द्युदीपं चक्रस्थं सकलदुरितौघार्जनमिदं ॥ १ ॥
विलोक्य यावनं शास्त्रं रामलं प्रश्नसंग्रहम् ॥
चिंतामणिस्तनोत्येतद्रमलोत्कर्षमद्भुतम् । २ ॥ etc.

fol. 5*a* इति श्रीमद्दैवज्ञचिंतामणिकृतौ शकलानां प्रतिस्थापनं फलानि ॥

Ends — fol. 10*b*

एवं सर्वेषु खंडेषु पुनरुक्तिवशात्फलं ॥
तत्तत्स्थान भवतेभ्यो विज्ञेयं च विचक्षणैः ॥
इति श्रीमद्दैवज्ञचिंतामणिविरचितं रमलशास्त्रं समाप्तं ॥
॥ श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥ छ ॥ छ ॥
श्रीरामजयरामजयजयराम ॥ छ ॥

रमलशास्त्र — Ramalaśāstra

No. 1011 — 546 / 1875-76

Size — 12¾ in. by 5¾ in.

Extent — 10 leaves; 16 lines to a page; 40–45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; broders ruled in two double black lines; red pigment used for marking; edges slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1803.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*a*

॥ ॐ नमः ॥
वंदे तत्पदपंकजं etc.
करोति पद्यांतरंगो upto शिवं वः ॥ २ ॥ as in No. 496/1895-98.

कुर्व्वे रमलशास्त्रस्य वैचित्र्यं सुमनोहरं ।
रामो देवविदां प्रीत्यै । पुरोक्तं यवनैर्यथा ॥ ३ ॥ etc.

fol. 4*a* इति प्रथमशकलफलं ॥ १ ॥

Ends — fol. 10*b*

द्वितीये पुनरुक्तं चेद्रव्यमाश्रित्य तिष्ठति
षष्टे रोगयूतो ज्ञेयं सप्तमे स्त्रीदशोयूतो भवेत् ॥ २ ॥

इति श्रीरमलशास्त्र संपूर्ण ॥ श्रीरस्तु ॥ सं १८०३ मिति फागुणसुदि ६ दिने पं. मयारांम लिषतं श्रीसवाईजैपुरमध्ये ॥ ॥ कल्याणमस्तु ॥ ॥ १ ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ श्री ॥

रमलसार — Ramalasāra

No. 1012 — 982 / 1886-92

Size — 12¼ in. by 6¼ in.

Extent — 12 leaves; 15 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders not ruled; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both margins; complete.

Age — Saṁvat 1880.

Author — Śrīpati.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः

ॐ मंजुलारुणविस्तीर्णकरपुष्कराजितं
शिवोद्भवं तं भास्वंतं कमलामोददं भजे १

यः प्रशास्त्रविख्यात रम्लशाप्रघर्तकः
ज्योतिर्मतानुसारेण तमाचर्यं नतोस्म्यहं २

यः सिंहनदपूर्वासी हरेत्युपनामवान्
गुलावरायः पुण्यात्मा यशस्वी तत्तनूभवः ३

गुरोर्गोविंदरायस्य क्षात्रवंशशिरोमणेः
प्रसादा क्रियते रम्लसारः श्रीपतिना मया ४ etc.

fol. 3b इति श्रीगोष्टकुलवास्तव्ययोष्टीशालोपनामलक्ष्मीनृसिंहभट्टात्मजश्रीपति-विरचिते रम्लसारे शकलस्वरूपगुणनामकथनं नाम प्रथमं प्रकरणं ॥

Ends — fol. 12b

यथामतिर्मया प्रोक्तो गुरुशिक्षानुसारतः
रम्लसारः श्रीपतिना श्रीगोकुलनिवासिना ७३ ।

इति श्रीगोकुलवास्तव्यलक्ष्मीनरसिंहभट्टात्मजश्रीपतिकृते रम्लसारे प्रश्न-विशेषकथनं नाम चतुर्थं प्रकरणम् । संवत् १८८० पौषशुक्लादशमे रविसरे लिपीकृतं स्वाथमाथं शुभं दीघायुः चिरं जीवतु ॥ श्लोकसंख्या १४४.

Reference — See No. 895 / 1891-95.

रमलसार

Ramalasāra

No. 1013

895
1891-95

Size — 12¾ in. by 6 in.

Extent — 11 leaves; 14-15 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold and legible but rather careless; borders not ruled; red pigment used for marking the portion; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both margins; edges slightly worn out; additions made in the margins; folios pasted with paper-slips; fol. 5 is smaller in size than the rest; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Śrīpati.

Begins — fol. 1b

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरोत्तमम् ॥
देवीं सरस्वतीं व्यासं ततो जयमुदीरयेत् ॥ १

मंजुलारुणविस्तीर्णकरपुष्कराजितम् etc. as in No. 982/1886-92.

Ends — fol. 11a

मया मत्तिमया प्रोक्तो गुरुशिक्षानुसारतः
रम्लसारः श्रीपतिना श्रीगोकुलनिवासिना ॥
लोकानां च हितार्थाय भूयाद्वरप्रदो महान् ६०

इति श्रीगोकुलयास्तव्य-लक्ष्मीनृसिंहात्मजभट्टश्रीपतिकृते रमलसारे प्रश्न-विशेषकथनं नाम प्रकरणं चतुर्थं समाप्तं शुभमस्तु ॥

Then follows a koṣṭaka.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 493*a*; ii 115*a* 220*a*; iii, 105*b*.

B – Descriptive Catalogues :- R. Mitra Notices, No. 1479.

रमलसार

Ramalasāra

510
1892-95

No. 1014

Size — 12¼ in. by 6 in.

Extent — 11 leaves; 14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders not ruled; edges worn out; red pigment used for marking the portion; white chalk used for corrections; folios numbered in both margins; brittle leaves; complete.

Age — Saṁvat 1878

Author — Śrīpati.

Begins — fol. — 1*b*

ॐ श्रीगणाधिपतये विघ्नहर्त्रे नमः

ॐ मंजलारुणविस्तीर्णकरपुष्कराजिनं ।
शिवोद्भवं तं भास्वंतं कमलामोददं भजे १ etc.

as in No. 982 / 1886–92.

Ends — fol. 19*a*

यथामति मया प्रोक्तो गुरुशिक्षानुसारतः
रम्लसारः श्रीपतिना श्रीगोकुलनिवासिना ८९ ।

इति श्रीगोकुलवास्तुव्दलक्ष्मीनृसिंहभट्टात्मजश्रीपतिकृते रम्लसारे प्रश्नविशेषकथनं नाम चतुर्थं प्रकरणं समाप्तम् । सं १८७८ वैशाषशुक्ला १२ रवौ संपूणम्

Then follows a koṣṭaka.

Reference — See No. 895/1891-95.

रमलसार

Ramalasāra

No. 1015

437
1895-98

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 26 leaves ; 8 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; red pigment used for marking the portion while yellow pigment used for corrections; follos numbered in both margins.

The Ms. contains 1-4 Prakaraṇas.

Age — Not very old.

Author — Śrīpati.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः श्री ॥

मंजुलारुणविस्तीर्णकरपुष्कराजितं
शिवोद्भवं तं भास्वंतं कमलामोददं भजे १ etc.

fol. 7*a* इति श्रीगोकुलवास्तव्यगोष्टीशालोपनामलक्ष्मीनृसिंहभट्टात्मजश्रीपति विरचिते रम्लशास्त्रे शकलस्वरुपगुणनाम प्रथमप्रकरणं १

Ends — fol. 26*b*

यथामति मया प्रोक्तो गुरुशिक्षानुसारतः
रम्लसारः श्रीपतिना श्रीगोकुलनिवासिना ८२

इति श्रीगोकुलवास्तव्यलक्ष्मीनृसिंहात्मजः श्रीपतिकृते रम्लसारे प्रश्न-विशेषकथनं नाम चतुर्थप्रकरणं ४

References — See No. 895 / 1891-95.

रमलसार

Ramalasāra

No. 1016

448
A/1881-82

Size — 8 in. by $3\frac{7}{8}$ in.

Extent — 40 leaves; 8 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Modern paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; extremely worn out and moth-eaten on the left so that some portion on every foilo is gone; edges on the right also moth-eaten; incomplete.

Age — Śaka 1716

Author — Not mentioned.

Subject — A treatise an geomancy.

Begins — fol. 1*a*

.....भवेत्तदा प्रष्टा ह्यार्यादिभिः पृथ्वीपतिते
जत्वादिभिश्च प्रा .. शमगृहविचारांशै सह
प्रष्टा फलं प्राप्नुयात् etc.

Ends — fol. 40*a*

तदाह ... बिंदवो बहुतरास्तदाधातुः यदि प्रश्नरमलेस्य वा वायुर्बिंदवा बहुतरास्तदा धातुः मिश्रिते समाने मिश्रितं फलं वाच्यं नात्र संदेहः

इति रमलसार समाप्तः॥ शके १७१६ आनंद नाम संवत्सरे॥ इदं पुस्तकं जोगलेकरोपनामकहरिभट्टतमजपरशुरामेण लिखापितं॥ स्वार्थं परार्थं॥ शुभं भवतु॥

रमलामृत

Ramalāmṛta

No. 1017

983
1886-92

Size — $7\frac{1}{2}$ in. by $4\frac{3}{4}$ in.

Extent — 18 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; red pigment used for marking the portion; edges slightly worn out; yellow pigment occasionally used for corrections; complete.

The date of composition of the work is Saṁvat 1802.

Age — Not very old.

Author — Jayarāma.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशांबिकागुरुभ्यो नमः ॥ श्रीपरमात्मने नम ॥

श्रीहरिनारायणाय नमोस्तु

गणपतिगुरुपादाभोजसंयोजितात्मा
गणकगणगुरुस्तान् गर्गमुख्थान् प्रणम्य
यवनगहनभाषागूढसंदर्भगर्भं
रमलममलभाषा तत्सुबोधं करोमी १ etc.

fol. 2*a* इति पाशकोत्पत्तिः

fol. 6*a* इति रमलामृते दशगृहोत्पत्तिकथनप्रकरणं २

fol. 17*b* इति रमलामृते भवनांतर्गततत्वभावनिरूपणं नाम सप्तमं ७ प्रकरणं

Ends — fol. 17*b*

द्विव्योमनागविधुसंवति मासि माघे
शुक्ले शनौ प्रतिपदि प्रतिपूजितांबः
आचूडमूलयवनोत्तमशास्त्रसिद्धं
निर्मथ्य मंक्षु रमलामृतमुद्दधार ४९

इति श्रीमज्जोतिर्वित्पूज्यश्रीमज्जयरामभट्टाविरचितो रमलामृतः समाप्तः श्रीरस्तु शुभमस्तु ॥

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 493*a*; ii, 115*b*, (Tee present Ms.)

See S. B. Dikshit : Bhār. Jyo. p. 489.

———

रमलार्कप्रकाश

Ramalārkaprakāśa

No. 1018

511
1892-95

Size — 10⅝ in. by 4¼ in.

Extent — 34 leaves ; 12 lines to a page ; 25-28 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; very old in appearance ; handwriting uniform but not quite clear on some folios ; borders ruled in double red lines ; red pigment used for marking ; yellow pigment used for corrections ; edges slightly worn out ; white chalk also used for corrections ; edges of the first few folios torn ; fol 34 missing ; incomplete.

Date of composition Saṁvat 1800.

Age — Fairly old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ नमः सिद्धेभ्यः ॥

प्रणम्य सिरसा देवं सर्वज्ञं प्रयवादित ॥
रमलार्कप्रकाशं तु वक्ष्ये पूर्वैः कृतं यथा ॥
रमलं विमलं शास्त्रं दानियालेन निर्मितं ॥
ज्योतिर्विदां प्रीतिकरं प्रश्नं सवर्गांसिद्धिदं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 35*b*

श्रीमत्कोशस्य बंशे हरिचरणयुगाराधनैकाग्रचित्तः
विप्रश्रीरामनामा इति पठितजनै मोघसंघा हरंति ॥
तेषां दासो विराटे प्रवरगुणवतां प्रांजलिर्नान्यचेता ॥
गोविंदाख्यः प्रशस्तो मृदुवररमलार्कप्रकाशे सुबोधः ॥ १ ॥ ...

इंदुप्रकाशे रमलं सदृशं नैवं दृश्यते ॥
तस्मादर्कप्रकाशेपि यादृगेव प्रपश्यतां ॥ ५ ॥

इति रमलार्कप्रकाशनामशास्त्रं संपूर्णं ॥ कल्याणमस्तु । श्रीरस्तु सर्वजगतः ॥
सरस्वत्यै नमः

This is Ms. only the recorded by Aufrecht.

रमलेन्दुप्रकाश Ramalenduprakāśa

No. 1019 185 / A/1883-84

Size — 8½ in. by 5¼ in

Extent — 36 leaves; 11 lines to a page; 20–22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting legible and uniform; edges worn out; slightly moth-eaten; foll. 35–57 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Vālmīki, alias Rudramaṇi Tripāṭhī.

Subject — A treatise on geomancy.

Begins — fol. 1*b*

॥ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥

जेया जेयान् जयति दितजान्यत्प्रसादेन विष्णुः
जिष्णुः लोकानवदशकलान्यत्पदाच्चा प्रसादात् ॥
स्थाणुर्लोकान् हरति शकलान् प्रांतकाले च सा वा
विघ्नेशं वा हरति दुरतं मे सुसिद्धः विधत्तां । १ ॥

गौडत्रषाठि भगवतसुतो भूद्वाल्मीकला ...
विशदो विशदो गुणोघैः ॥
वाल्मीकनाम मुनिवतकविराजराजाः ॥ etc.

Ends — fol. 59*b*

शीर्षे पलायनं शत्रोः कर्णयो जाग्रति किलः
वामपादेषु हस्तेषु निश्चितं धार्य्यते रिपुः । ३ ॥

दक्षहस्तेध्रिध्रिष्णेषु शत्रतत्रैव गच्छति ॥
जाग्रच्चद्रेति विख्यातं त्रिषु लोकेषु दुर्लभं । ४ ॥

इति जाग्रचंद्रफलं ॥

वहिर्वामे पदे पाणौ शीर्षे याम्ये करपदे ।
वहिहिरेकैकं कुर्यात् सुभारत्येनृचतुष्टये ४५१ ॥ वन्हि ..

References — Mss. A — Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 493*a*; ii. 115*b*, 220*a*; iii. 105*b*

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 3130–31; Ulwar Mss. Cat. No. 1936.

रमलेन्दुप्रकाश Ramalenduprakāśa

No. 1020 512/1892-95

Size — 8½ in. by 6¼ in.

Extent — 8 leaves; 28 lines to a page; 38-40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear and legible; red pigment used for marking and yellow for corrections; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Vālmīki.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुचरणकमलेभ्यो नमः
जेया जेयान् जयति दितिजान्मत्प्रसादेन विष्णु-
र्जिष्णुर्लोका नवतिसकलान्यत्पदार्चाप्रसादात्
स्रष्टा स्रष्टान्हरति च हरः प्रीतकाले च सांव-
विघ्ने वा हरतु दुरितं मे सुसिद्धिं विधत्तां ॥ १ ॥

गौडः त्रिपाठी भगवत्सुतोऽभू-
द्वाल्मीकिनामा विशदो गुणोघैः
वाल्मीकिवज्जगति यः कविचक्रवर्त्ती
श्रीमत्शिवाचरणलब्धवरप्रसादः २

ज्योतिर्विदां सुबोधाय रमलांभोधिसारतः
रमलेंदुप्रकाशोयं शकलैस्तेन तन्यते ४

Ends abruptly — fol. 8*b*

यदि सत्फलदा विनोवली यानपरःप्रष्टः रसं तिचे-
... हीनः सवलानीषु न वापभानि संति प्रशुभान्येव
विचार ... अवस्थाक्रयचक्रं

Reference — See No. 185/A-1883-84.

रमलोत्कर्ष Ramalotkarṣa

No. 1021 896/1891-95

Size — 10⅞ in. by 4⅝ in.

Extent — 34 leaves; 9 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — ountry Cpaper; Devanāgarl characters; handwriting bold and clear but not quite uniform; borders ruled in double red lines; folios numbered in both margins; red pigment used for verse-numbers, topical headings and colophons; edges slightly worn out; brittle leaves; complete.

Age — Śaka 1706.

Author — Cintāmaṇi.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुचरणाभ्यां नमः ॥

गजास्यं सिंदूरारुणितवदनं etc. as in No. 413/1895–1902.

fol. 14*b* इति वर्षफलतंत्र

Ends — fol. 33*b*

तरिखायां तनौ दूरादूरलाभः सुताजनिः ॥
व्ययहाराश्रया चिंता सर्वकार्येषु शोभनं १६ ॥

इति लह्यानादि प्रथमस्थानस्थितफलं ॥ ॥ श्रीशके १७०६ क्रोधीनाम संवत्सरे श्रावणकृष्णचतुर्थ्यां इदं पुस्तकं —

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 493*a*; iii. 105*b*.

B – Descriptive Catalogues :– For a described Ms. see B.B.R.A.S. Des Cat. Nos. 390–91.

राजमार्त्तण्ड — Rājamārtaṇḍa

No. 1022 — 342 / 1879–80

Size — 11⅛ in. by 5 in.

Extent — 83 leaves; 10–12 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-num-

bers and topical headings; edges worn out; complete; the Ms. contains various topics.

Age — Saṁvat 1655.

Author — Bhojarāja.

Subject — A compilation of astrological rules as applied to religious ceremonies.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

श्रीमत्पितृगुरुसरस्वतीचरणकमलेभ्यो नमः ॥

यच्छास्त्रं सविता चकार विपुलं स्कंधैस्त्रिभिर्ज्योतिषं
तस्योच्छित्तिभयात्पुनः कलियुगे संस्मृत्य यो भूतलं।
भूयः स्वल्पतरं वराहमिहरव्याजेन सर्वं व्यधा-
दित्थं यत्प्रवदंति योगकुशलास्तस्मै नमो भास्वते ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 83*b*

भेदावुभागपरसंशयनीशकर्म
दंभव्रतानि च भवंत्युदाय घटस्य ॥
मीनोदये च शुभमंगलपौष्टिकानि ॥
कर्माणि यान्यभिहितानि च चापलग्ने ॥

इति मेषादिलग्नफलं ॥

इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीभोजविरचितं राजमार्त्तंडाभिधानं ज्योतिःशास्त्रं समाप्तः ॥ संवत् १६५५ वर्षे चैत्रशुदि ८भृगुवासरे लिषितं ॥ ग्रंथसंख्या २१०० श्रीकृष्णाय नमः ॥ छ ॥ छ ॥ श्री ॥

References — Mss. – A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 502*a*; ii 118*a*; iii 107*a*.

B– Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 3034–35.

राजमृगाङ्क

Rājamṛgāṅka

No. 1023

105
1873–74

Size — 11⅛ in. by 5⅞ in.

Extent — 5 leaves; 11 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; the Ms. contains only two Adhikāras called मध्यमग्रहाधिकार and ग्रहस्पष्टीकरणचारवक्तमार्गास्तोदयाधिकार.

Age — Saṁvat 1844.

Author — Bhoja.

Begins — fol. 1*b*

॥ ओं नमः ॥

अर्कश्चन्द्रः कुजः सौम्यो जीवः शुक्रः शनिस्तमः ।
केतुग्रहा नवाप्येते पान्तु वो दुरितच्छिदः ॥ १ ॥
वासनासारसर्वस्वसंक्षिप्तं लघुकर्मवत् ।
ब्रूमो राजमृगाङ्काख्यं ज्योतिषां करणं स्फुटम् ॥ २ ॥ etc.

fol. 3*b* इति श्रीभोजनरेन्द्रविरचिते राजमृगाङ्के मध्यमग्रहाधिकारः ॥

Ends — fol. 4*b*

इत्युर्वीपतिवृन्दवन्दितपदद्वन्द्वेन सद्बुद्धिना
श्रीभोजेन कृतं मृगाङ्ककरणं ज्योतिर्विदां प्रीतये ।
योधीते य इदं शृणोति यदि वा संवाच्यमानं सदा
तस्यार्कप्रमुखा नभोवसतयः स्पष्टा भवन्ति ग्रहाः ॥ ३० ॥

॥ इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीभोजविरचिते राजमृगाङ्कनाम्नि करणे ग्रहस्पष्टीकरणचारवक्तमार्गास्तोदयाधिकारः समाप्तः ॥ १ ॥ सं १८४४ वर्षे वैशाष वदि ७ ॥ ले. सं. १९३३ ॥

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 502*a*.
See Dikshit; Indian Astronomy, pp. 238–39.

राजमृगाङ्क — Rājamṛgāṅka

No. 1024 — 343 / 1879-80

Size — 9½ in. by 4⅛ in.

Extent — 31 leaves; 8 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for

verse-numbers and colophons; occasional marginal notes; edges slightly worn out; the Ms. contains 1–8 Adhikāras.

Age — Saṁvat 1715.

Author — Bhoja.

Begins — fol 1*b*

॥ श्रीभवानी जयतु ॥

अर्कश्चन्द्रः कुजः सौम्यो जीवः शुक्रःशनिस्तमः
केतुग्रहा नवाप्येते पातु वो दुरितःछिदः । १ । etc.

Ends — fol. 31*b*

सर्वभूपालवंद्येन तेन श्रीभोजभूभुजा ।
मृगांकसंज्ञं करणं चक्रे सर्वेष्टसिद्धये । ९१ ।

इति श्रीराजमृगांके श्रीमहाराजाधीराजश्रीभोजविरचिते मृगांकनाम्नि करणे ग्रहयुत्यादिरध्यायोष्टम संवत् १७१५ वर्षे शाके १५८० प्रवर्त्तमाने श्रावण-वदि १ भौमे लषितोयं ग्रंथ शुभं भवतु । श्रीरस्तु ॥

Reference — See No. 105/1873–74.

राजमृगाङ्कसारिणी — Rājamṛgāṅkasāriṇī

No. 1025 — 513 / 1892–95

Size — 8⅜ in. by 3¾ in.

Extent — 6+3=9 leaves; 20 lines to a page; 50 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; handwriting very small but clear and legible; borders ruled in double red lines; the first seven folios contain some कोष्टक; incomplete.

Age — Not very old.

Author — Not mentioned.

Subject — Appears to be a commentary on the Rājamṛgāṅka of Bhoja.

Begins — fol. 1a

॥ ॐ नमो श्रीगणेशाय नमः ॥

अर्कश्चंद्रेति। एते नवग्रहापि वो युष्माकं पातु रक्षां करोतु किल क्षणाः दुरितछदः दुरितान् छंदंतीति दुरितच्छदः स्तामाराहुः अन्ये प्रसिद्धाः वासना-सारसर्वस्वमिति अहं राजमृगांकाख्यं ब्रूमः किंविशिष्टः ज्योतिषां करणं स्फुटं etc.

Ends abruptly — fol. 3b

इति चंद्रसूर्ययोः स्पष्टौ भवतः केंद्रवशात् ऋणं चक्रार्द्धं इति ज्ञायेत फलं ज्ञेयं। सीघ्रफलं। तस्मान्मंदार्द्धं .....

———

राजविजय

Rājavijaya

No. 1026

186
A/1883-84

Size — $11\frac{7}{8}$ in. by $6\frac{3}{8}$ in.

Extent — 33 leaves; 15 lines to a page; 55 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; folios numbered in both margins; red pigment used for marking the colophons; the Ms. contains Adhyāyas 1–5.

Age — Saṁvat 1940.

Author — Raṇahasti.

Subject — On omens for going to battle.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीमहागणपतये नमः ॥

वरदपाशरदांशुकुविस्फुरत्करं उमास्यसरोरुहभास्करः
दिशतु नः श्रियमंबुरुहासनः शशिकलाञ्चितमौलिरिभाननः १ .....

ब्रह्मेशविष्णुरचिताऽमलयामलेभ्यः
सारं विचिन्त्य गिरिजादिमतानुसारम्

रारच्यते स्वरविदामखिलाऽर्थसिद्धयै
तेनेह राजविजयो रणहस्तिसंज्ञः ८ etc.

fol. 6a इत्यत्र राजविजये रणहस्तिसंज्ञे ग्रंथे सतामभिमते रणहस्तिचोक्ते
अध्याय एष रचितः प्रथमत्वसंख्यो मात्राक्षरप्रभृतिभेदविचाररम्यः १

Ends — fol. 32b

भूवलं हि मया प्रोक्तं प्रारभूतं न चेतरम् ॥
यदाश्रयबलादाशु शत्रुश्रीः करगीमिनी ॥ ९ ॥

इति श्रीरणहस्तिविरचिते राजविजये स्वरोदये भूवलाध्यायो पञ्चमः ५॥...

राज्यभ्रष्टो लभेद्राज्यं क्षीणायुर्मृयते न च ॥
मुक्तापीडां ग्रहास्सर्वे शांतिं कुर्वन्ति सर्वदा १०॥

अभिषेकाऽनन्तरं पूजा कर्तव्या पूर्वमण्डले ॥
मृत्युञ्जयेन मंत्रेण पूर्वोक्ता विधिना ततः ॥ १ ॥

लिखितं नानुरामब्राह्मणपठनात् ॥ फाल्गुने मासे शुक्लपक्षे मंदवासरान्वितायां संवत् १९४० का साके १८०५ ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥

References — Ms. - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 502b ; ii, 118a.

राजविजय Rājavijaya

No. 1027 984 / 1886–92

Size — 9⅝ in. by 4½ in. Not uniform throughout.
10 in. by 4½ in. „ „

Extent — 135 leaves ; 9 lines to a page; 20–22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters ; old in appearance; handwriting clear but careless and not quitt uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; edges of some folios slightly worn out; incomplete.

Same as No. 186/A1883–84.

Age — Appears to be old.

Author — Raṇahasti.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

वरदपाशरदांकुशविस्फुरत् etc. as in No. 186/A1883–84.

fol. 27*b* इत्यत्र राजविजये रणहस्तिसंज्ञे
ग्रंथे सतामभिमते रणहस्तिनोक्ते ॥
अध्याय एष रचितः प्रथमत्वभाव्यो
मात्राक्षरप्रभृतिभेदविचाररम्यः ॥ १ ॥

Ends — fol. 135*a*

खखाग्निवेदाप्तभवेन हीनाः पिंडः स्वभूव्यालकरांशयुक्तः ॥
षड्भिर्जिनैः सप्तभिरिंदुनाग्निवेदैर्वियुक्तयोन्मिति हि ध्रुवःस्यात् ॥
मासि मासि क्षिपेदेकं वारेदंता घटीषु च ॥
द्वे पिंडे तिथिवारैक्यं शेषं वारो भवेदिह ॥
मनुहृत्तिथिपिंडैक्यं शेषस्य तु पदं भवेत् ॥ ६ ॥

राजावली

Rājāvalī

No. 1028

7
1874–75

Size — 11¾ in. by 6 in.

Extent — 15 leaves; 10 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; folios numbered in both margins; complete.

Age — Saṁvat 1898.

Author — Not mentioned.

Subject — Astrology (?)

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ राजावली लिख्यते ॥ अथ संवत्सरानयनं

शाकः सूर्येषुचंद्रै १५१२ श्रहीनः शेयः समाः समाः
गताब्दास्तत्र विज्ञेया वत्सरा नयने पुनः

याताब्दा यम २ वार्जिता नग ७ गुणा शून्यां वरांगोद्धृताः ६००
भाद्यं लब्धमिताब्दनेत्रदहना ३२ढ्यं साब्दशक्रेंदुतः ११४
दिग्भांगाप्तकलायुतं मभवतोब्दषष्टिशेषा स्मृता ६०
शेषां शारविभि १२र्हृता दिनमुखं मेषार्कतः प्राग्भवेत् २ etc.

Ends — fol. 15*b*

शाके दलापृथगाकृतिघ्नशशाकनंदश्वियुगे समेतः
सुराद्रिविश्वे नु हृतः सलब्धषष्टयासंशेषे प्रभवादयोब्दा १
इयं थैहषष्टिपरिवत्सराणां
बृहस्पतेर्मध्यमराशिभोगात्
उदाहृता पूर्वमुनिप्रवर्यैः।
निवेदनीमा गणनायकेण।

इति राजावली संपूर्ण॥ शुभं संवत् १८९८ ॥ समाप्त ॥

राजावली

Rājāvalī

No. 1029

353 / 1882-83

Size — 9⅛ in. by 5⅛ in.

Extent — 7 leaves; 12 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking the portion; folios numbered in both margins; edges slightly worn out and moth-eaten; complete.

Age — Saṁvat 1896.

Author — Not mentioned.

Subject — Divination or Phalagrantha.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ राजादिफलानि लिख्यते ॥
शाको द्विवेदविश्वो नः प्रथक् त्रिघ्नो गतत्वहृत् ॥
फलषवेदाढ्यः षष्टयाप्तशेषमाब्दयाः ॥ १ ॥
नंदशैलाकुरामैश्च शाको युक्तकलिर्गतः ॥
स्तेवह्निना कलिसंख्याः शेषं शेषकलिस्मृतः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 7*b*

क्षयो मार्गशीर्षोस्तदा सौम्यवृष्टि
सुखं सज्जनानां नृपो प्रेमकारि ॥
गवातिवदुग्धतं तैलदायि
सुतप्रेम यः शिपितुर्भक्तिकारि ॥ ३ ॥

इति राजादिकं फलं ॥ छ ॥

संवत् १७९६ वर्षे माघमासे कृष्णपक्षे तिथौ १२ द्वादशी बुधवासरे सींहपुरवास्तव्यं उदिच्यसहस्रज्ञातिय · पंडाहरिस्यात्मज · पंडादेवाकरसुतरत्नेश्वरेण लखितं ॥ छ ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु ॥ छ ॥ लेखकपाठकयो शुभं भवतु ॥ आत्मपठनार्थं लखितं ॥ ॥ इदं राजाबलीग्रंथ ॥

राजावलीफलग्रन्थ — Rājāvalīphalagrantha

No. 1030 — $\frac{354}{1882-83}$

Size — 10 in. by 4¾ in.

Extent — 22 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in triple red lines; red pigment used for marking; edges worn out and moth-eaten; occasional marginal notes; complete.

Age — Saṁvat 1803 : Śaka 1669

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ राजावलीफलग्रंथ लिख्यते ॥
अथ ज्योतिर्निबंधे संवत्सरफल ॥ ज्योतिःप्रकाशे ॥
शककार्कं भजेत् षष्टया ६० शेषस्याद्वयावहारितः ॥
प्रमाथीपूर्वकोदस्तु तुषारकरपानजा ॥ १ ॥
नंदास्यष्टिगुणै ३१७९ र्युक्तः शालिवाहनकः शकः ॥
कवे ... निहिनो सोत्तेनांकेन शको भवेत् ॥ २ ॥ etc.

fol. 3*a* इति षष्टि संवत्सरनामानि

Ends — fol. 2*b*

पार्वतीरमण ... यदा दिवा स्याद्दिवाकरसमन्वितं तदा ॥
जायते वसुमती कणोनिता तस्करादिकभयं जलाल्पता ॥ १ ॥

दिवार्द्रा सस्यनाशाय रात्रौ सस्याभिवृद्धये
अस्तगेर्केधरात्रे चासमर्थत्वसुवृष्टि ...

आर्द्राप्रवेशे लग्नफलं ॥

आर्द्राप्रवेशे किल भास्करस्य चंद्रत्रिकोणे यदि केंद्रगो वा ।
जलाशय सौम्य निरीक्षिऽते च संपूर्णसस्या सुदुघा धरित्रीं ॥ १ ॥

संवत् १८०३ शाके १५६९ द्वितीय चैत्र एकादश्यां शुक्रे लिखितं पंडया-
दिवाकरसुतरत्नेश्वरेण ॥ आत्मपठनार्थं ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥

Reference — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- I, 503*a*.

रामम्ल्ल

Rāmamalla

985
1886–92

No. 1031

Size — 9⅜ in. by 4¼ in.

Extent — 19 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; yellow pigment used for corrections; brittle leaves; edges worn out; foll. 1–2 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1736.

Author — Not mentioned.

Subject — Effects of the Tithis in particular undertakings.

Begins abruptly — fol. 3*a*

..... यां नृपादीनां यात्राज्ञानं भवेन्न वा ॥ ३३ ॥

चतुर्थ्यामशुभं भव्यं यात्रायाः किं भवेन्न वा ॥
पंचम्यां जयजं ज्ञानं युद्धकालस्य चिंतयेत् ॥ ३४ ॥

षष्ठ्यां युद्धादागमनं देशे नो वेति चिंतयेत् ॥
सप्तम्यां तूच्चनीचेभीगृहे नो वेति चिंतयेत् ॥ ३५ ॥ etc.

Ends — fol. 21*b*

उपद्रवे भयं नास्ति ९ युद्धागममनं पलायनपरो भूत्वा
च क्षयः १० युक्षद्धे महालाभः प्रीतिश्च ११ पथि मरण-
कारिणी यात्रा भविष्यति १२ ॥

इति राममल्लाख्यो ग्रंथः समाप्तः ॥ संवत् १७३६ वर्षे द्वितीय ज्येष्ठशुदि १ । शनिवारे लिषितं अतिरामेणात्मार्थं ॥

रामविनोद

Rāmavinoda

No. 1032

204
1883–84

Size — 12⅞ in. by 5⅞ in

Extent — 20 leaves ; 11–12 lines to a page ; 35 letters to a line.

Desrciption — Thin country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear and legible; red pigment used for colophons; fol. 17 missing; hence incomplete.

The work was composed in Śaka 1535.

Age — Saṁvat 1867 : Śaka 1731.

Author — Rāmabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरवे नमः ॥

ॐ शुंडादंडेन यस्मिन् etc. as in No. 986/1886–92.

fol. 6*a* इति श्रीदैवज्ञानंतसुतदैवज्ञरामचंद्रकृते रामविनोदे मध्यमाधिकारः ॥ १ ॥

fol. 11*a* इति ..... स्पष्टाधिकारः ॥

Ends — fol. 21*b*

रामेण यत्नादिह रामदास etc. up to रामविनोदाख्ये पाताधिकारः as in No. 986/1886–92 followed by शुभं भवतु ॥

बाणांग्रीषुसुधांशु १५३५ संभितशके चैत्रे सितेऽजातिथौ
सूर्यस्यादिभवस्य भासितविभोर्भेलेख्यनंतेन वै ॥
तद्यद्रामविनोदनामकरणं रामस्वकारिप्रभो-
र्भानोर्भूतविभोरभूदतिमतं यो भाति भाभिः शुभं

श्रीराम संवत् १८६७ शाके १७३१ ज्येष्टशुक्ला १४ शनौ

Reference — See No. 986 / 1886-92.

रामविनोद Rāmavinoda

No. 1033 986 / 1886-92

Size — 10¼ in by 4¼ in.

Extent — 18 leaves; 12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; edges slightly worn out; red pigment used for marking the colophons; the Ms. contains portion up to पाताधिकार.

The work was composed in 1614 A.D. for Rāmabhūpāla who was a minister of Akbar. Dikshit, however, gives the date of the composition as Śaka 1512 i. e. A.D. 1590. The author also states that he composed his work in the 35th era of Akbar, which comes to A. D. 1590.

Age — Saṁvat 1713.

Author — Rāmabhaṭṭa.

Subject— A treatise dealing with data for the computation of calendars.

Begins — fol. 1*a*

॥ ॐ ॥ गणपतिमभिवंद्यः श्रीशपादारविंदम्।
स्मरणविततयोनंतजो रामचंद्रः।
अकबरनृपशाकाद्वक्ति पंचांगपत्रं।
ग्रहगतिसमवेतं रामभूपालतुष्टयै ॥ १ ॥ etc.

fol. 3*b* इति श्रीसमस्तसामंतसीमंतिनीसिंदूरपूरदूरोत्सारणकारणनिष्कृपकृपाणधारावलुसमेदिनीपतिमुंडमुंडलीमंडितचंडीशमूर्त्तिमहीमंडलमंडन- श्रीमदकबरशाह-महात्यधुर्यमहाराजाधिराज - श्रीरामदासदेवकारिदैवज्ञानंतभट्टात्मज - रामविरचिते रामविनोदाख्ये पंचागग्रहानयनाधिकारः ॥ २ ॥

Ends — fol. 17*b*

रामेण यत्नादिह रामदास। प्रीत्यै कृते रामविनोदनाम्नि।
श्रीसूर्यसिद्धांतमतानुसारी। पाताधिकारः परिपूर्तिमागात् ॥ १७ ॥

दैवज्ञभूषणमिदं। कंते धृत्वा विपश्चितः।
मुदमाचांतुसिद्धांत। संदोहामृत निर्भराः॥ १८ ॥

इति श्रीप्रौढप्रचंडदोर्दंडकुंडलतिकोदंडविनिस्मरकांडखंडितरातिमुंडमुडलीमंडितचंडीशमूर्तिमहीमंडलमंडनश्रीमदकबरशाह - परमामात्पुर्यं। श्रीमहाराजाधिराजश्रीरामदासकारिते दैवज्ञानंतभट्टसुतदैवज्ञरामभट्टविरचिते रामविनोदाख्ये पाताधिकारः संपूर्णः। संपूर्णोयं ग्रंथः। संवत् १७१३ वर्षे आसोजवदि २ दिने। श्रीमहिमनगरमध्ये लिखिता प्रतिरियं॥ उपाध्याय श्री श्री श्री दयाकीर्त्तिगणिमणीनां॥ शिष्यपंडितकमलहर्षगणिना स्ववाचनाय.

Reference — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 519*a*; ii 122*a*, 221*b*; iii. 110*b*.
Cf. also S. B. Dikshit : Bhàr. Jyo. pp, 182, 184, 185 and 278.

B - Descriptive Catalogues :- Bikaner Mss. Cat. No. 712; I. O. Cat. No. 2944.

रामविनोदोदाहरण — Rāmavinododāharaṇa

No. 1034 — 848 / 1887-91

Size — 11⅛ in. by 4¾ in.

Extent — 10 leaves; 12 lines to a page; 40-42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; edges worn out and moth-eaten; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — Commentary on the Rāmavinoda of Rāmabhaṭṭa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः॥ रामविनोदाहरणक्रमः॥

संवत् १६७२ तदा अकबरस्य राज्यप्राप्तिः॥ अयं १६१२ बाणरामविधुभिः १३५ रहितः जातः अकबरस्य राज्यप्राप्तिसमये शालिवाहिनीय शकः १४७७ अनेन इष्टशकः १५४८ रहितः जाताः अकबरः राज्याद्गतसमाः ७१

fol. 8b इति रामविनोदस्योदाहृतिः समाप्ता। अथ संवत्सरादीनामानयनंमाह ॥

Ends — fol. 10b

दिग्भिर्दिनैर्वेदघटीभिरर्को वैश्वप्रवेशाद्विधिभं प्रयाति ॥
दिनत्रयानंतरतोभिजित्भात्सविष्णुधिष्णं प्रविश्यत्यवश्यं ॥

प्रतिवर्षं यो राजा भवति तस्यैव आयव्ययौ लेख्यौ ॥ सिद्धवत्कारेण ॥
रामविनोदाहृतिः समाप्ता श्रीलक्ष्मीनृसिंहार्पणमस्तु ॥

Then follows a Koṣṭaka.

रिष्टारिष्टप्रकरण Riṣṭāriṣṭaprakaraṇa

No. 1035 53/1907-15

Size — 11½ in. by 4 in.

Extent — 11 leaves; 9 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwritting clear, bold, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking; white chalk used for corrections; folios numbered in both margins.

The Ms contains two Adhyāyas from वीरसिंहोदय viz.

1. रिष्टाध्याय.
2. रिष्टभङ्गनिरूपणोदय.

The present portion is a part of a larger work known as Virasiṁhodaya.

Age — Śaka 1758

Author — Viśvanāthapaṇḍita.

Subject — Means of warding off evils with the help of astrology.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥
अथारिष्टाध्यायो निरूप्यते ॥
तत्रारिष्टं त्रिविधं ॥ योगजं नियतमनियतं च ॥
तत्र योगजान्याह कण्याणवर्म ॥ १ ॥ etc.

fol. 8a इति श्रीमन्महाराजाधिराजवीरसिंहदेवकारिते श्रीमद्दैवज्ञरामात्मज-विश्वनाथपंडितविरचिते वीरसिंहोदये जातककांडे रिष्टाध्यायः ॥

Ends — fol. 11a

इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीवीरसिंहकारिते समस्तविद्याविशारद-रामज्योतिर्वित्पुत्रविश्वनाथपंडितविरचिते वीरसिंहोदये रिष्टभंगनिरूपणोदयो नाम प्रकाशः ॥.....

ग्रहर्क्षजातां समवाप्य पीडां पूजां विधेया विधिना स्वकेन ॥
ततः शुभं विंदति राजसिंहविधूतपापः पुरुषः सदैवेति ॥

समाप्तोयं ग्रंथः ॥ ज्योतिषोपनामकदिनकरातनयाऽनंतेन लिखितस्तस्यायं ॥ शके १७५८ दुर्मुखनामसंवत्सरे मार्गशीर्षशुक्ल ७ बुधे सपूर्णोयं ॥ स्वार्थं परार्थं च ॥ ॥ श्रीगजाननार्पणमस्तु ॥ श्री ॥

इति रिष्टाध्यायप्रकरणं ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

रोमशसिद्धान्त — Romaśasiddhānta

No. 1036 — 34 / 1870–71

Size — 9¼ in. by 5⅛ in.

Extent — 28 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Modern country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; folios numbered in both margins; complete.

Age — Not very old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ रोमसिद्धांत लिख्यते ॥
कालस्य कर्त्ता कमलस्य भर्त्ता etc. as in No. 106/1873–74.

Ends — fol. 27b

अष्टाशीति etc. up to सूत्रे पर्य्येति च त्रयम् ११५ as in No. 106/1873–74 followed by इति श्रीरोमससिद्धांत समाप्तम् ॥

References :– See No. 106/1873–74.

रोमशसिद्धान्त Romaśasiddhānta

No. 1037 106/1873-74

Size — 11⅜ in. by 5¼ in.

Extent — 17 leaves; 11 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; red pigment used for marking the verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both margins; complete.

Age — Does not appear to be very old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीवरदमूर्त्तिर्जयति ॥
कालस्य कर्त्ता कमलस्य धर्त्ता
लोकस्य धर्त्ता तिमिरस्य हर्त्ता ।
विकर्त्तनः सत्पथवर्त्तिनावं
स्फूर्तिं गिरां कीर्त्तिसखीं क्रियान्नः ॥ १ ।

नारायण उवाच ॥ etc.

fol. 5*a* इति श्रीरोमशसिद्धांते मध्यमाधिकारः ।

fol. 7*a* इति श्रीरोमशसिद्धांते स्फुटग्रहाधिकारः ॥

Ends — fol. 17*b*

महर्लोको विष्णुपदं चतुर्विंशतिलक्षकं ।
एतद्विश्वस्थितिज्ञानं सर्वपापप्रणाशनं । १४

निर्यातं ग्रहसंधार्यं सुधीत्यतिकृठादयः ।
अधो व्रजेदलाब्दादि सूत्रे पर्येति च त्रयं । १५ ।

References – Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 535*a*; ii 126*a*,
See Dikshit : Bhāratīya Jyotiḥśāstra p. 188.
B – Descriptive Catalogues :– Weber's Berlin Mss. Cat. No. 1737.

रोमशसिद्धान्त Romaśasiddhānta

No. 1038 411/1884-86

Size — $9\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{7}{8}$ in.

Extent — 14 leaves; 12 lines to a page; 38-40 letters to a line.

Description — Smooth country paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for verse-numbers and yellow pigment used for corrections; the Ms. contains Adhikāras 1-11.

Age — Saṁvat 1942.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

कालस्य कर्ता कमलस्य भर्त्ता etc. as in No. 106/1873-74.

fol. 4*a* इति रोमशसिद्धांते मध्यमाधिकारः प्रथमः ॥

fol. 5*b* इति रोमशसिद्धांते स्पष्टाधिकारो द्वितीयः

Ends — fol. 14*a*

अष्टाशीतिसहस्राणि ऋषीणामूर्ध्वरेतसां ॥
नवलक्षं महर्लोको यत्रधीगोमकाशिनः । ११३ ।

महर्लोको विष्णुपदं चतुर्विंशतिलक्षकं ॥
एतद्विश्वस्थितिज्ञानं सर्वपापप्रणाशनम् । ११४

इति श्रीवशिष्टरोमशाभ्यां विष्णुपदिष्टे नारदोपनिबद्धे रोमशसिद्धांते गोलाध्याय एकादशाधिकारः सं १९४२ श्रावणकृष्णा ३ लिप्यकृतं गणेश ब्राह्मणगुजर्गोड

Reference — See No. 106 / 1873-74.

लग्नकलाप्रदीप Lagnakalāpradīpa

No. 1039 875/1887-91

Size — 7 in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent — 9 leaves; 11 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; edges slightly worn out and moth-eaten; complete.

The date of composition is given as Śaka 1629 i. e. A. D. 1707.

Age — Śaka 1707.

Author — Keśava son of Rudra. He belonged to the family of Gaṇeśa Daivajña, the reputed author of the Grahalāghawa.

Begins — fol. 1*b*

श्री गणेशाय नमः ॥

श्रीमच्छिवागिरिशयोर्नवसंयुतिर्नः
श्रेयो ददातु सुचलद्वलदक्षिलक्ष्मीः ॥
सर्पोत्फणामणिविभूषणमौक्तिकांशु-
गुंफश्चकार रूचिरं शिवमाशु यत्र ॥ १ ॥ etc.

fol. 3*a* पराब्धिपूरस्थितनंदिपूरदैवज्ञरुद्रात्मजकेशवेन ।
प्रोद्ग्रंथिते लग्नकलाप्रदीपे सामान्यतो दोषविचारणासीत् ॥

Ends — fol. 9*b*

नंदिग्रामे पश्चिमांभोधितीरस्थायिन्यार्यः कौशिकर्षिर्विधिज्ञः ॥
रुद्रोभूत्तत्सूनुना केशवेन प्रोक्तो द्राहा सत्करग्नाभिभंगी ॥ ७ ॥

पराब्धितीरस्थितनंदिपूरदैवज्ञरुद्रात्मजकेशवेन ॥
प्रोद्ग्रंथिते लग्नकलाप्रदीपे ग्रंथस्य पूर्त्तिः समभूत्सुवृत्तैः ॥

॥ श्रीशके १७०७ विश्वावसु संवत्सरे ॥ भाद्रपदवद्यप्रतिपदी इंदुवासरे तद्दिनी ज्योतिषीकुलोत्पन्नकेशवात्मजरामचंद्रेण लिखितं सत् ॥ श्रीहेरंबार्पणमस्तु ॥

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

लग्नचन्द्रिका — Lagnacandrikā

No. 1040 — 344 / 1879-80

Size — 10¼ in. by 4⅜ in.

Extent — 67 leaves; 8–9 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for colophons; folios numbered in both margins.

The Ms. contains Adhyāyas 1–9.

Age — Saṁvat 1908

Author — Kāśīnātha

Begins — fol. 1*b*

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

तमिश्राजगरग्रस्तं etc. as in No. 559/1899–1915.

fol. 32*a* इति श्रीसर्वसास्त्रविशारदश्रीकासिनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायां प्रथमो परिच्छेदः १

Ends — fol. 67*a*

श्वमोक्षफलं etc. upto न गद्यते १५ as in No. 559/1892–1915 followed by इति श्रीसर्वसास्त्रविसारद-श्रीकासीनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायोगाध्यायो नवम परिच्छेद संपुर्णम् ९ सम्वत् १९०८ माघकृष्णा १ बुधवासरे शुभं भूयात्

References — See No. 188 / A-1883–84.

लग्नचन्द्रिका — Lagnacandrikā

No. 1041 — 161 / A1882–83

Size — $9\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{1}{5}$ in.

Extent — 13 leaves; 20 lines to a page; 60–65 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रास; old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in double; edges slightly worn out; yellow pigment occasionally used for corrections; fol. 1 missing; incomplete.

Age — Appears to be fairly old.

Author — Kāśīnātha.

Begins abruptly — fol. 2a

..... वेत् केंद्रे । बलयुक्तो शुभेक्षितः ।
करोति परमामृद्धि । राजवंशोद्भवाधिकां । ५२

लग्नाच्चतुर्थपर्य्यंतं । क्रूराः सौम्याग्रहा यदा ।
तदेंद्रबाहुर्योगोयं । विपरीतेन गो भवेत् ॥ ५३ । etc.

fol. 8a सर्वशास्त्रविशारदश्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायां प्रथमपरिच्छेदः ॥ १ ॥

fol. 12a इति लग्नचंद्रिकायां श्रीकाशीनाथकृतौ द्वितीयः परिच्छेदः ॥ २

Ends abruptly— fol. 14b

अध्यापकः शुभमतिर्नृपतिप्रधाना ।
लोकोत्तराय विभवो गुणवानुदारः ।
सत्कीर्त्तिमान् सुतनयो निरुजः सुमित्र ।
स्तुंगे बुधे भवति सर्व्वजनोपकारी ॥ ७३ ॥

भूमंडलाधिपतिरुदारमतिश्च दाता ।
ब्रह्मा ... बोधवि । .....

Reference — See No. 188 / A-1883-84.

लग्नचन्द्रिका

Lagnacandrikā

No. 1042

188
A/1883-84

Size — 9¼ in. by 5¼ in.

Extent — 22 leaves; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; edges slightly worn out; red pigment used for marking the portion; white chalk used for corrections; incomplete fol. 1 missing.

Age — Appears to be fairly old.

Author — Kāśīnātha.

Subject — A treatise on horoscopy.

Begins abruptly — fol. 2a

..... शुभा दीर्घजीवी महाप्राणो जातको नाथको भवेत् २७

घने शुक्रश्च भौमश्च मीने जीवस्तुलेबुधः
नीचस्थौ शनिचंद्रौ च राजयोगोभिधीयते २८

अस्मिन् योगे यो जातः स राजा धनवर्जितः
दाता भोक्ता च विख्यातो मान्यो मंडलनायकः २९ etc.

fol. 13*a* इति श्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायां प्रथमः परिच्छेदः १

fol. 16*a* इति श्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायामेकग्रहे योगाध्यायः ।

fol. 22*a* इति सर्वविद्याविशारदश्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायां द्वितीयः परिच्छेदः ॥

Ends — fol. 23*b*

शुभा ... यो ग्रहायुक्ताः कुर्वंति सुखिनं नरं
पापास्त्रयो दुःखिनं च दुर्विनीतं विगर्हितम् ८८ ॥

इति श्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायां त्रिग्रहपरिच्छेदः ॥

ॐ चंद्रचार्किकुजाकीनां योगो लिपिकरो नरः
तस्करो मुखरो वामी मायायां कुशलो भवेत्
... चंभौ ... रभौमभास्करमंदेज्यप्रसंगे निपुणो धनी
तेजस्वी गतशोकश्च नीतिज्ञा भवेन्नरः १०
भौसूशजी सूर्येंदुभौमशुक्राणां योगो विज्ञेय संग्रही सुखी पुत्री ...

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 127*b*; ii. 127*b*, 223*a*; iii. 114*b*.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 3099 and 6364.

लग्नचन्द्रिका

Lagnacandrikā

No. 1043

988
1886-92

Size. — $9\frac{1}{16}$ in. by $6\frac{3}{4}$ in.

Extent — 45 leaves; 16-18 lines to a page; 20-25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophones; edges slightly worn out; the Ms. contains portion up to तुङ्गफल.

Age — Appears to be old.

Author — Kāśīnātha.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

तमस्राजगरग्रस्तं etc. as in No. 559/1899–1915.

fol. 22*b* इति सर्वशास्त्रविशारदकाशीनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायां प्रथमपरिच्छेदः १

fol. 27*a* इति ..... ग्रहयोगाध्यायः २ ॥

Ends — fol. 45*b*

भवति धरणिपालो नीचजाते प्रतापी
हयगजधनयुक्तो ज्ञातिवर्णेभ्यस्तु ॥
कुटिलमतिरभीति भूरिभांडारयुक्ता-
स्तुमासमिथुनसंस्थे जायते मानवेंद्रः ॥ ७० ॥

इति श्रीकाशीनाथविरचितायां लग्नचंद्रिकायां तुंगफलं समाप्तं शुभमस्तु ।

Reference — See No. 188 / A–1883–84.

लग्नचन्द्रिका — Lagnacandrikā

No. 1044 — 559 / 1899–1915

Size — 8 in. by 3⅞ in.

Extent — 108 leaves; 7–8 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; red pigment used for verse-numbers and colophons; edges of some folios slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Kāśīnātha.

Subject — Horoscopy.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः

॥ तमिश्राजगरग्रस्तं यो जीवयति भूतलं ॥
तं वंदे परमानंदं सर्वसाक्षिणमीश्वरं १ etc.

fol. 53a इति काशिनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायां प्रथमपरिच्छेदः ॥

fol. 87a इति श्रीसर्वविद्याविशारदश्रीकाशिनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायां द्वितीयः परिच्छेदः

Ends — fol. 108a

परमोच्चदशांशे कः शशी अंशे भौमोष्टाविंशके शके
बुधः पंचदशांशे च पंचमांशे बृहस्पतिः
सप्तविंशांशके शुक्रो विंशत्यंशे शनैश्चरः
सिंहिकेयश्च विंशांशे परमोच्चो न गद्यते ॥ ४ ॥

इति श्रीसर्वशास्त्रविशारदश्रीकाशीनाथकृतौ लग्नचंद्रिकायां समाप्तमगमत् ॥ श्रीरस्तु शुभं भवत् ॥

पुस्तककवर रामचकस स्वआत्मपठनार्थं लिप्यकृतं

Reference — See No. 188 / A-1883-84.

लग्नशुद्धिप्रकरण Lagnaśudhiprakaraṇa

No. 1044A

515
1892-95

Size — 8 in. by 4½ in.

Extent — 15 leaves; 7 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters; handwriting clear, bold and uniform; borders and edges ruled in triple and single red lines; complete.

Age — Saṁvat 1945.

Author — Haribhadrasūri.

Begins — fol. 1b

श्रीवीतरागाय नमः ॥
अथ लग्नशुद्धिप्रकरणं लिख्यते ॥

अवितह सव्वाएसं नमिउं चउवीसमंलिणवरेसं ।
वुछामि समासेणं लग्गं सुगुरूवएसेणं ॥ १ ॥

कज्जं कुणं तयाणं सुहावहो होई समिलोभणिउ ।
काललवो सोलग्गं कज्जं पुण बहु विहंज इवि ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 15*a*

इय सुंदरे विलग्गे सुहस उणबलेण कुण सुकज्जांइ ।
अश्वनिमित्तबलेणं वयणमिणं हारिभद्दोत्ति ॥ २८ ॥

इयतिविहसुद्धिजुत्तं तीएविउत्तं च वत्तियं लग्गं ॥
जं किंचि इह अजुत्तं सोहं नुतं विडसा ॥ २९ ॥

इति हरिभद्रसूरिकतं लग्नशुद्धिप्रकरणम् ॥ श्रीरस्तु ॥ सं. १७४५ ज्येष्ठ. कृष्ण ६ भृगु.

लग्नसारसमुच्चय — Lagnasārasamuccaya

No. 1045 — 989 / 1886-92

Size — 10⅓ in. by 4¼ in.

Extent — 9 leaves ; 18 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description — Thin country paper ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; old in appearance ; handwriting small but clear, legible and uniform ; borders ruled in triple red lines ; complete.

The author takes the year Saṁvat 1666 for calculation. This date has led Peterson to conclude that the work was composed in Saṁvat 1666 i. e. in A. D. 1610. (See Fourth Report by Peterson, Extract No. 989 on p. 59).

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — Horoscopy.

Begins — fol. 1*a*

ॐ नमः ॥

अथातः संप्रविक्षामि लग्नसारसमुच्चयं
येन विज्ञानमात्रेण त्रैलोक्यं दृश्यते स्फुटं १

प्रथमं तनुः प्रतिपाद्यते रूपलक्षणवर्णानां क्लेशदोषसुखा एतानि मूर्तितो निरीक्षणीयानि तत्र फलाफलपृच्छां वृणोमि etc.

Ends — fol. 9*a*

अथ पृच्छको वदति यः कश्चिद्देवदत्तः तात्कालिकलग्नवशात् गृहेस्ति नास्ति वा इति कथयति तदा यल्लग्नं चंद्रराशिप्रथमार्द्धे भवति केंद्रस्थो दृश्यते तदा देवदत्तोपि गृहेऽस्ति कथनीयं विपरीतं ॥ ८ इति लग्नसारसमुच्चयः संपूर्णः भद्र भूयात् लेखकपाठकयोः ॥

Then follow some seven verses beginning with अथ भोजन-चिंता etc. The only Ms. recorded by Aufrecht.

लघुचिन्तामणि

Laghucintāmaṇi

No. 1046

902 / 1884-87

Size — $5\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{3}{4}$ in.

Extent — 31 leaves; 13–14 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear and legible; borders ruled in red lines; the Ms. contains various koṣṭakas; yellow pigment used for corrections; incomplete.

Age — Not very old.

Author — Ganeśa, son of Keśava.

Subject — An abridgment of the author's own larger work called Tithicintāmaṇi — a religio-astrological work composed in Śaka 1447.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

यश्चिंतामणिरंकलेख्यबहुलस्वल्पक्रियो मत्कृत-
स्तिथ्याद्यावगमप्रदोस्यसुखिनो ये लेखने भीरवः ॥
तत्प्रीत्यै लघुमल्पकृत्यममलं तिथ्यादिचिंतामणिं
विघ्नेशार्कसुखान्प्रणम्य कुरुते श्रीमद्गणेशः कृती ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 28*b*

कोष्टं च द्विगुणीकृत्य पूर्वकोष्टेन चोनितं ॥
अग्रिमं कोष्टकं विद्यात्कोष्टशुद्धिस्मृता बुधैः ॥ १ ॥

References — Mss. A — Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 540*b* ; ii. 127*b*; iii, 115*a*

B – Descriptive Catalogues :– For a described Ms. of this work see Des. Cat. of Sanskrit Mss. Govt. Sans. College, Calcutta, part IX No. 121, p. 122.

लघुचिन्तामणि

Laghucintāmaṇi

No. 1047

898
1891–95

Size — 9⅛ in. by 4½ in.

Extent — 3 leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; folios numbered in both margins; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Gaṇeśa Daivajña.

Begins — fol. 1*b*

श्री गणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
श्रीकुलदेवतायै नमः ॥ गुरुभ्यो नमः ॥

यश्चिंतामणिरंकलेख्यबहुलोत्यल्पक्रियो मत्कृत-
स्तिथ्याद्यावगमप्रदोस्य सुखिनो ये लेखने भीरवः ॥
तत्प्रीत्यै लघुमल्पकृत्यममलं तिथ्यादिचिंतामणिं
विघ्नेशार्कमुखान्प्रणम्य कुरुते श्रीमद्गणेशः कृती ॥ १ ॥ etc.

fol. 2*b* इति श्रीगणेशदैवज्ञविरचिते लघुचिंतामणौ उपकरणसाधनं समाप्तं ॥

Ends — fol. 3*b*

मेषा द्वादशसंक्रमैश्च सहिताश्चैत्रादिमासा अमां-
तो मासः सविसंक्रमोधिक इति द्विःसंक्रमः सक्षयः ।
स्यात्स्पष्टाजभसंक्रमो ध्रुवतिथेः पूर्वं तृतीये दिने
शुद्धे प्राक् तिथयो मधुप्रतिपद स्युः पूर्ववर्षध्रुवै ॥ ८ ॥

इति केशवसांवत्सरात्मजगणेशदैवज्ञविरचिते लघुचिंतामणिः समाप्तः ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — See No. 902/1884-87.

लघुचिन्तामणि with टीका

Laghucintāmaṇi with Commentary

No. 1048

876 / 1887-91

Size — 8 in. by $4\frac{1}{16}$ in.

Extent — 11 leaves; 7 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in double; folios numbered in both margins; edges slightly worn out; both the text and the commentary complete.

Age — Śaka 1760.

Author of Text — Gaṅeśa Daivajña.
,, ,, Comm. — ,,

Subject — Commentary on the Laghucintāmaṇi.

Begins (Text) — fol. 1*b*

श्री गणेशाय नमः ॥
अथ लघुचिंतामणीटीकाप्रारम्भः ॥
गणपतिगुरुपादयुग्मं नीजहृदयांबुरुहेण पूजइत्वा ॥
विमलमतिकरं सुखप्रदं च स्वजनकारणरामपादयुग्मं ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

अस्यार्थः ॥ विघ्नेशार्कमुखान् प्रणम्यः वीघ्नानां इशाः अर्कमुखान् ग्रहान् प्रणम्य नमस्करोमी ॥ etc.

Ends (Comm.) — fol. 11*a*

यत् यत् प्रथक् क्षेपककरणेन सा तिथिचालितातसक्षजा दृक्समा तिथी भवंति ॥ १९ ॥

इति श्रीकेशवसावत्सरात्मज - श्रीगणेशदैवज्ञविरचिते लघुचिंतामणौस्य व्याख्या समुळे समाप्तिं गमत् ॥ छ ॥ छ ॥ श्लोक २०११ शके १७६० विलंबी नाम संवत्सरे माहे श्रावणशुद्धषष्टी भृगुवासरे तद्दिने भुलेसंनिधे रात्रौ प्रथमप्रहर समाप्तं ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

लघुजातक

Laghujātaka

No. 1049

427
A-1881-82

Size — 10¼ in. by 4½ in.

Extent — 14 leaves ; 9 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; the Ms. contains portion up to नष्टजातकाध्याय.

The work is also called *Svalpajātaka* or *Sūkṣma-jātaka*.

Age — Śaka 1704.

Author — Ascribed to Varāhamihira (cf. Bikaner Cat. No. 692)

Subject — Horoscopy.

Begins — fol. 1*b*

श्री गणेशाय नमः ॥

यस्योदयास्तसमये सुरमुकुटनिघृष्टचरणकमलोपि ॥
कुरुतेंजलिं त्रिनेत्रः स जयति धाम्नो निधिः सूर्यः ॥ १ ॥

होराशास्त्रं वृत्तैर्मया निबद्धं निरीक्ष्य शास्त्राणि ॥
यत्तस्याप्यार्यभिः सारमंहं संख्यं प्रवक्ष्यामि ॥ २ ॥ etc.

fol. 4*b* इति लघुजातके ग्रहयोनिप्रभेदाध्यायः ॥

Ends — fol. 13*b*

दिवारात्रिप्रसूतिं च नक्षत्रानयनं तथा ॥
सप्तकेषु च वर्गेषु नित्यमेवोपलक्षयेत् ॥ ५ ॥

वेलामथ विलग्नं च होरामंशकमेव च ॥
पंचकेष्टेवजानीयान्नष्टजातकासिद्धये ॥ ६ ॥

इति लघुजातके नष्टजातकाध्यायः ॥

शके १७०४ शुभकृत्तनामसंवत्सरे ज्येष्टशुद्धएकादशि तद्दिने संपूर्णं ॥
॥ ओजेपिलग्ने प्रथमे षट्के समे विलग्ने त्वपरे च षटके ॥
चंद्रे च होरे प्रथमे त्रिकोश्योत्सूर्यै च होरेत्वपरे निके स्यात् ॥
आद्ये दकाणे प्रथमश्च राशिर्मध्ये दकाणे त्वपरश्च राशिः ॥
अंत्ये दकाणे चरमश्च राशिर्नवांशतो ऋक्षमुदाहरंति ॥ छ ॥
वैद्यनाथसूनसुब्रह्मण्यदैवज्ञस्येदं पुस्तकं ॥ श्री ॥ छ ॥

References — (1) Mss. -A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 540*b*; ii, 27*b*, 223*a*; iii, 115*a*,

See also Dikshit : Indian Astronomy pp. 214, 235, 267, 311 and 485.

B - Descriptive Catalogues :- Bikaner Ms. Cat. No. 692; I. O. Cat. No. 3067-68; Mad. Des. Cat. No. 14076.

(2) Printed Editions : Edited by A. Weber with text in Roman characters and translation of chapters 1-2, Indische Studien 2 (1853).

लघुजातक
with टीका

Laghujātaka
with Commentary

No. 1050

990
1886-92

Size — 10⅓ in. by 4¼ in.

Extent — 19 leaves; 17 lines to a page; 55-60 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders of foll. 1-16 ruled in triple red lines; blank space left in the centre of folios; borders of foll. 17-19 ruled in single black lines; edges worn out; the Ms. contains both the text and the commentary; complete.

Age — Saṁvat 1537.

Author — Varāhamihira.

Begins (Text) — fol. 1*a*

यस्योदयाऽस्तसमये सुरमुकुटनिघृष्टचरणकमलोऽपि
कुरुतेंजलिं त्रिनेत्रः स जयति धाम्नाम्निधिः सूर्यः ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*a*

अयं प्रकटार्थः ॥

होराशास्त्रं वृत्तैर्मया निबद्धं निरीक्ष्य शास्त्राणि ।
यत्तस्याप्यार्याभिः सारमहं संप्रविष्यामि

होरेति etc.

fol. 3*a* इति वराहमिहराचार्यकृतो राशिप्रभेदो नामाध्यायः प्रथमः समाप्तः ॥ छ ॥

fol. 5*a* इति सूक्ष्मजातकटीकायां ग्रहयोनिभेदो द्वितीयोध्यायः .....

Ends — fol. 19*b*

नवभिर्भागमपहृत्य यच्छेषं ते निवांशकश्चोदितः संस्थारममात्रौ द्विगुणा छायांगुलैः पदसमायुक्ताः त्रेनवकभक्तं न लब्ध । नक्षत्रं तद्धनिष्टादिद्विद्विचतुर्दश दशत्रियंते ॥

इति आचार्यवराहमिहरस्य कृतौ सूक्ष्मजातकटीकायां नष्टजातकाध्यायः ॥ छ ॥ इति लघुजातकं समाप्तं ॥ छ ॥ शुभं भवतु ॥ संवत् १५३७ वर्षे चैत्र वदि वीज वार शिनि ॥ छ ॥ श्री ॥

लघुजातक with वृत्ति — Laghujātaka with Vṛtti

No. 1051 — 897 / 1891-95

Size — 12 in. by 5½ in.

Extent — 20 leaves; 16 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and nniform; borders ruled in triple red lines and edges in single; folios numbered in both margins; yellow pigment used for corrections; both the text and the commentary complete.

Age — Saṁvat 1879.

Author of the Text — Varāhamihira.
,, ,, Comm. — Bhaṭṭotpala·

Begins (Text) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यस्योदयास्तसमये सुरमुकुटनिघृष्टचरणकमलोपि ॥
कुरुजेंजलिं त्रिनेत्रः स जयति धाम्नां निधिः सूर्यः ॥ १ ॥ etc.

Begins — (Comm.) fol. 1b

स सूर्यो जयति कीदृशः सूर्यः धाम्नां निधिः सकयस्योदयास्तसमये यस्य उदयसमये अस्तसमये त्रिनेत्रो महादेवोंजलिं कुरुते नमस्करोतीत्यर्थः etc.

fol. 3b इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां लघुजातकटीकायां राशिप्रभेदाध्यायः प्रथमः ॥

fol. 5b इति ..... ग्रहयोनिभेदाध्यायो द्वितीयः ॥ २ ॥

Ends (Text) — fol. 19b

वेलामथ विलग्नं च होरामंशकमेव च ॥
पंचकोष्टे च जानीयान्नष्टजातकसिद्धये ॥ ६ ॥

Ends (Comm.) — fol. 19b

तथान्येषां अंगानां यथा विदितफलानि वक्तव्यानीति ॥ ६ ॥

इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां लघुजातकवृत्तौ टीकायां नष्टजातकाध्यायः पंचदशमः । १५ । समाप्तोयं ग्रंथः ॥ लिखितं पंडितबखतरामेन स्वपठनार्थं ॥ संवत् १८७९ का वर्षे प्रवर्त्तमाने मासोत्तममासे सांवणमासे कृष्णपक्षे तिथौ ११ रविवारे तृतीयप्रहरे संपूर्णं कृतं ॥ सवाईजयपुरमध्ये ।

लग्ने नूनं चिंतयेद्देहभावं होरायां वै संपदाद्यं सुखं च ॥
द्रैष्काणैस्याद्भ्रातृजं मोदमुग्रं सप्तांसे स्यात्संततिः पुत्रपौत्री ॥ १ ॥

नूनं नवांशे हि कलत्रभावं स्याद्द्वादशांशे पितृमातृसौख्यं ॥
त्रिंशांशकेरिष्टफलं विचार्य एवं फलं सप्तकवर्गजं हि ॥ २ ॥

Then follows some portion in Gujarati.

Reference — See No. 598 / 1895–1902.

लघुजातकटीका
called शिष्यहिता

Laghujātakaṭīkā
called Śiṣyahitā

No. 1052

877
1887–91

Size — 9⅝ in. by 5 in.

Extent — 40 leaves; 2–3 lines to a page ; 30 letters to a line. (Text.)
8–10 „ „ 32 „ „ (Comm.)

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform ; borders

ruled in double red lines; red pigment used for marking the verse-numbers, colophons and some portion; yellow pigment used for corrections; white chalk also used; folios numbered in both margins; text in the middle with the commentnay above and below it; complete.

Age — Not very old.

Author of the Text — Varāhamihira.

,, ,, Comm. — Bhaṭṭotpala.

Begins (Text) — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यस्योदयास्तसमये सुरमुकुटनिघृष्टचरणकमलोपि ।
कुरुतेंजलिं त्रिनेत्रः स जयति धाम्नां निधिः सूर्य्यः ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm) — fol. 1*a*

। श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणिपत्य महादेवं भुवनगुरुं दिनकरं च लोकेशं ॥
भट्टोत्पलो लघुतरां जातकटीकां करोति शिष्यहितां ॥ १ ॥ etc.

fol 5*b* इति भट्टोत्पलकृतौ लघुजातके राशिप्रभेदो नाम प्रथमोऽध्यायः

Ends (Text) — fol. 40*b*

वेलामथ विलग्नं च होरामंशकमेव च ॥
पंचकोष्टे च जानीयान्नष्टजातकसिद्धये ॥ ६ ॥
इति लघुजातके नष्टजातकाध्यायः ॥ १३ ॥

Ends (Comm.) — fol. 40*b*

अथ विलग्नमित्यादिकाले जाते राश्यादिलग्नं कर्त्तव्यं अथ अविलग्नहोरा-द्रेष्काणनवांशद्वादशांशभागत्रिंशभागस्तात्कालिकाः । अथाभिहितफलस्य निर्देशः कर्त्तव्य इति ॥ ६

इति भट्टोत्पलविरचितायां लघुजातकटीकायां नष्टजातकाध्यायस्त्रयोदशः समाप्तः समाप्तश्चायं ग्रंथः श्लोक ११२३

Reference — See No. 598/1895-1902.

लघुजातकटीका
called शिष्यहिता

Laghujātakaṭikā
called Śiṣyahitā

No. 1053

516
1892-95

Size — 13 in. by 6¾ in.

Extent — 40 leaves ; 13 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in double; red pigment used for marking the portion, yellow pigment used for corrections; the Ms. contains both the text and the commentary; complete.

Age — Saṁvat 1904 : Śaka 1769.

Author of the Text — Varāhamihira.

„ „ Comm. — Bhaṭṭotpala.

Begins (Text) — fol. 1*b*

यस्योदयास्तसमये सुरमुकुटनिघृष्टचरणकमलोपि ॥
कुरुतेजलिं त्रिनेत्रः स जयति धाम्नां निधिः सूर्यः ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ नमः परमार्थैकरूपाय परमात्मने ॥
स्वेच्छाविभाषिता शेषभेदभिन्नाय संभवे ॥ १ ॥

प्रणिपत्य महादेवं भुवनगुरुं सर्वलोककर्त्तारं ॥
भट्टोत्पल लघुजातकटिप्पणिका करोति शुभं ॥ २ ॥

सतामयमाचारो यच्छास्त्रप्रारम्भे ॥ अभिमतदेवतानमस्कार कुर्व्वं ॥ etc.

fol. 6*a* इति भट्टोत्पलविरचितायां लघुजातकवृत्तौ शिष्यहिताभिधानायां राशिभेदाध्यायः प्रथमः ॥ १ ॥

fol. 14*a* इति भट्टोत्पलविरचितायां लघुजातकवृत्तौ शिष्याहिताभिधानोध्यायः

Ends (Text) — fol. 40*b*

वेलाप्रथमविलग्नं च होरामंसकमेव च ॥
पंचकेष्वेव जानीयात् । नष्टजातकसिद्धये ॥ etc.

Ends (Comm.) — fol. 40*b*

मया संक्षेपतः श्रोक्ता टीका शिष्यहिताभिधा गुरुदेवप्रसादेन भारत्याश्च विशेषतः ॥ इत्यावंतिकाचार्यश्रीमद्वराहमिहिकृत्तौ लघुजातके भट्टोत्पलविरचितायां विवृतौ शिष्यहिताभिधानायां नष्टजातकाध्याय समाप्तं ॥ श्रीसंवत् १९०४ शाके १७६९ प्रवर्त्तमाने माशोत्मांशे श्रावणमांशे शुक्लपक्षे तिथौ २ गुरुवासरे.

Reference — See No. 598 / 1895-1902.

लघुजातकटीका
called शिष्यहिता

Laghujātakaṭīkā
called Śiṣyahitā

No. 1054

598
1895-1902

Size — 9½ in. by 3¾ in.

Extent — 35 leaves; 10 lines to a page; 30-35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; edges extremely worn out; brittle leaves; some folios yellowish in appearance.

The Ms. contains 1-13 Adhyāyas.

Age — Saṁvat 1729 : Śaka 1594

Author — Bhaṭṭotpala.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमो विघ्नवल्लीकुठाराय ॥
प्रणिपत्य महादेवं भुवनगुरु सर्वलोककर्त्तारं ॥
भट्टोत्पललघुजातकटीकां करोमि शुभां ॥
सतामयमाचारो यत् शास्त्रप्रारम्भे अभिमतदेवतान् नमस्कारं कुर्वंति । etc.

Ends — fol. 21*b*

अथ विलग्नमित्यादि । काले ज्ञातेरास्यादिलग्ने कर्त्तव्यः । ततस्तत्र लग्नस्य होराद्रेष्काणनवांशद्वादशांशत्रिंशद्भागाः कर्त्तव्यः । तात्कालिका लग्नग्रहाश्चा ततो यथाभिहितदशाष्टवर्गादिभिः फलनिर्देश कर्त्तव्य इति ॥ छ

इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां सूक्ष्मजातकटीकायां शिष्यहिताभिधानायां नष्टजातकाध्यायस्त्रयोदशः ॥ स्वस्ति श्रीसंवत् १७२९ शाके १५९४ प्रवर्त्तमाने आषाढमासे शुक्लपक्षे दशम्यां इदं पुस्तकं काशीपाठकात्मजवामनेन लिखितं स्वार्थं परार्थं च ॥ श्रीरस्तु ॥ शंकर ॥

References — Mss. — A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i. 540*b*; ii 127*b*, 223*a*; iii. 115*a*.
Dikshit — Bhar. Jyot. p. 214

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. No. 3069-70 and 6379.

———

लघुजातकटीका

Laghujātakaṭīkā

No. 1055

991
1886-92

Size — 9⅜ in. by 4½ in.

Extent — 38 leaves; 12 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting beautiful, clear and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red daṇḍas used; folios numbered in both margins.

Age — Saṁvat 1844.

Author — Maheśvara, father of Bhāskarācārya.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ब्रह्मायेशगुरु नत्वा यथामति महेस्वरः ।
लघुटीकां करोत्यल्पजातकार्थासयेर्थिनं ॥ १ ॥

आवंतिको ब्राह्मणो वराहमिहरसंज्ञास्त्रिस्कंधज्योतिःशास्त्रैकनिधिर्लोकोपकाराय लघुहोराशास्त्रं वक्तुकामो निष्पापनुत्तये । etc.

fol. 6*a* इति लघुजातकटीकायां राशिप्रभेदाध्याय प्रथमः ॥ १ ॥

fol. 9*b* इति लघुजातकटीकायां ग्रहनिभेदाध्यायो द्वितीय ॥ २ ॥

Ends — fol. 38*a*

प्रथमे मासि जन्म वक्तव्यः । यदा शेषं सौन्यं तदा द्वितीयमासि । यस्य विंशेत्यधिकाद्वर्षं शतापिदधिकं । जीवितं तस्य नष्टजातकज्ञानोपयो नास्ति योऽष्टहतो राशितं द्विधा स्थाप्यः ॥ एकत्र द्वाभ्यां भजेत् । शेषं पक्षा· शुक्लकृष्णपक्ष वा । अन्यत्र पंचदश निभजेत् शैषं जन्मतिथिः । अथ सप्ताह तं राशि द्विधा स्थाप्यः । ऐकं द्वाभ्यां भजेत् । शेषं यद्योकोऽवविष्टा ते तदा दिवा जन्म । यदि सून्यं तदा रात्रौ वक्तव्यं द्वितीयं सप्तविंशत्या भजेत् । शेषनक्षत्रं अथ पंचगुणो राशि ॥ तत् यथाविधं जन्मकाले दिनमानेन रात्रि ।

इति लघुजातकटीका संपूर्ण समाप्ताः । संवत् १८४४ का पोथी हरसेवगकी चिरंजीव

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 540*b*; ii. 127*b*, iii, 115*a*.
Cf. S. B. Dikshit : Bhàr. Jyo. p, 245,

लघुजातकवृत्ति

No. 1056

Laghujātakavṛtti

860
1884-87

Size — 10 in. by 4¼ in.

Extent — 26 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Smooth country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders ruled in triple black lines; red pigment used for verse-beginnings and colophons; edges slightly worn out; yellow pigment used for corrections; complete.

The Ms. was composed in Śaka 1673.

Age — Saṁvat 1860. Śaka 1725.

Author — Bhaṭṭotpala.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

सः सूर्यो जयति कीदृशः सूर्यः धाम्नां निधिः सः कः यस्योदयास्तसमये त्रिनेत्रो महादेवोऽजलिं कुरुते नमस्करोतीत्यर्थः etc.

fol. 5*b* इति भट्टोत्पलविरचितायां सूक्ष्मजातकटीकायां राशिप्रभेदाध्यायः प्रथमः ॥ १ ॥

Ends — fol. 26*a*

ततो यथाविहतनिधानादध्यष्टकवर्गाः । तदभिहतकुलस्य निर्देशः कर्त्तव्यः तदान्येषां योगानां यथाभिहितफलानि वक्तव्यानीति ॥

इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां सूक्ष्मजातकवृत्तौ नष्टजातकाध्यायस्त्रयोदशः समाप्तमिति ॥

गुणाद्रितर्कभू १६७३ नभोऽशुक्लाऽमातिथौ
रवौ जातकटीकेयं जगाम परिपूर्णतां ॥

सं. १८६० शा. १७२५ ज्येष्ठकृष्णा ५ बुधे समाप्तोयं ग्रंथः ॥ लिखितं मिश्रगोडान्वये वासि...गोत्रोद्भडूगरमल्लपठनार्थं स्वार्थं परार्थं वा ॥ शुभमस्तु ॥

Reference — See No. 598/1895-1902.

लघुजातकवृत्ति

No. 1057

Laghujātakavṛtti

861
1884-87

Size — 10 in. by 4½ in.

Extent — 20 leaves; 17 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small and uniform but not quite clear in some places; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; borders not ruled; verse-beginnings marked with red pigment; edges slightly worn out; complete.
A commentary on Laghujātaka of Varāhamihira.

Age — Appears to be old.

Author — Bhaṭṭotpala.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ गणेशाय नमः ॥

यस्योदयास्तसमये सुरमुकुटनिघृष्टचरणकमलोपि
कुरुतेंजलिं त्रिनेत्रः स जयति धाम्नां निधिः सूर्यः १
व्याख्या स सूर्यो जयति कीदृशः सूर्यः धाम्नां निधिः etc.

fol. 3*b* इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां सूक्ष्मजातकटीकायां राशिप्रभेदाध्यायः प्रथमः १

fol. 5*b* इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां सूक्ष्मजातकटीकायां ग्रहयोनिभेदाध्यायो द्वितीयः २

Ends — fol. 20*a*

वेलामथेति ६

व्याख्या जन्मकाले ज्ञाते राश्यादिलग्नं कर्त्तव्यं तस्य लग्नस्य होराद्रेष्काणनवांशकद्वादशांशत्रिंशद्भागाः कर्त्तव्याः ततोथ वाभिहिदविधातादप्यष्टवर्गादिभिहितस्य निर्देशः कर्त्तव्यः तथान्येषां अंगानां यथाविदितफलानि वक्तव्यानीति ६

इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां लघुजातकवृत्तौ टीकायां नष्टजातकाध्यायः पंचदशमः १५

References :- See No. 598/1895-1902.

लघुप्रश्न

Laghupraśna

No. 1058

878
1887-91

Size — 7 in. by 4⅝ in.

Extent — 12+1 = 13 leaves; 10-12 lines to a page; 20-22 letters to a line.

Description — Modern paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear and legible; occasional marginal additions; the Ms. contains various topics; complete.

Age — Śaka 1707.

Author — Nārada.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ भट्टोत्फलप्रारंभः ॥

रविशशिकुजबुधगुरुसितरविजगणेशान् प्रणम्य भक्त्यादौ ॥
वक्ष्येहं स्पष्टतरं प्रश्नज्ञानं हिताय दैवविदां (लोकानां) ॥१ ॥

दशभेदं ग्रहगणितं जातकमवलोक्य निर्विशेषमपि ॥
यः कथयति शुभमशुभं तस्य न मिथ्या भवेद्वाणी ॥ २ ॥ etc.

fol. 7*a* इति भट्टोत्पलविरचितायां भट्टोत्पल समाप्तः ॥

Ends — fol. 13*a*

प्रभुदर्शनवेलाया द्वारभे शीघ्रदर्शनं ॥
गर्भे रोग विजानीया न दृष्टं बाह्यभे तथा ॥ ३५ ॥

वृष्टीचिंतनवेलायां द्वारभे वाति वर्षति ॥
न वर्षगर्भभे चैव बाह्य चैव तुषारका ॥ ३६ ॥

स्थैर्यं प्रश्नाद्वारराशौ अचंद्रार्कं स्थिरं भव ॥
बाह्यष रामासमात्रेण गर्भे अब्द पृथक् पृथक ॥ ३७ ॥

इति नारदविरचितो लघुप्रश्न समाप्तः ॥ शके १७०७ वीस्वावसुनाम सवत्सरे माहे भाद्रपदशुद्ध ९

सूर्य	भौम	शुक्र	बुध	गुरु	शनी	चंद्र	राहू
अ	क	च	ट	त	प	य	श
गरुड	मार्जार	सिंह	श्वान	सर्प	मूषक	गज	मृग
ध्वज	धूम	सिंह	श्वान	वृषभ	खर	गज	ध्वांक्ष उष्ट्र

Then follows some portion beginning with अथ वर्गप्रीति ॥

लघुबोध

Laghubodha

No. 1059

993
1886-92

Size — 12⅛ in. by 5¾ in.

Extent — 81 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwritting clear but somewhat careless and also not quite uniform; red pigment used for verse-numbers and topical heading; edges extremely worn out; fol. 31 missing; there is a stray folio in the MS; complete.

Age — Saṁvat 1761; Śaka 1626

Author — Not mentioned.

Subject — An astrological treatise.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगोकुलनाथाय नमः श्री गणेशाय नमः

सुरासुरैर्वंदितपादपद्मं शिवात्मजं भक्तजनस्य शंदं
तं विघ्नराजं प्रणतोस्मि नित्यं वागीश्वरं देवगुरुं हरिं च १

नानाशास्त्रमतं ज्ञात्वा क्रियते लघुबोधकः
मुहूर्त्तसाधनार्थाय लोकानां व्यवहारतः २ etc.

fol. 2*a* इति षष्टिसंवत्सरफलं

fol. 3*b* इति ज्योतिषलघुबोधे तिथिप्रकरणं ॥

Ends — fol. 8*a*

मीनलग्ने शाकिनी दोषः ज्वरगात्रभंगदाह शोकशूलं च रोदनं । द्वास्यं क्रोध उदरव्यथा शिरोवेदना अरुचिः अचेष्टाः अंगभंगः उत्तराणा दध्योदनेन सतघृशर्करा मनुष्यान्हारः स्वर्परे स्थाप्य दीपचतुष्टयं वलीकोणेन मोचनं कुमारिका ३ भोज्यं आमालं गोदानं ब्रह्मभोज्यः अभिषेकः आशीर्वादः ॥ १२ ॥

इत्यक्षतनिरीक्षणं समाप्तम् समाप्तोयं लघुबोधः संवत् १७६१ शकः ॥ १६२६ ज्येष्टमासे कृष्णपक्षे ८ सोमे लिखतं चतुराः पटनार्थं स्वामस्य ॥ शुभ भूयात् शुभः ॥

अंकादिवारे संक्रांतौः करकस्याब्ददि शोडाजाः नषासूर्याधृतिष्टादससयकः
र चं म बु वृ शु श समो विश्वा जातो
१० ८ २० १२ १५ १२ १५

There is a stray folio in the Ms. which begins and ends as follows—

Begins —

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ मंगलादियोगिनीदशानां फलानि

सद्वर्जद्विजदेवगोपुरजनोत्कर्षप्रदात्री नृणां ॥
नानाभोगयशोर्थशन्नृपवसाश्वेभादरप्राप्तिदा ॥
सन्मांगल्यविभूषणां वरचयः स्त्रीभोगसंदायिनी
नानानंदकरी दशा भवति चेत्सलुण्यतो मंगला १ etc.

Ends —

इति योगिनीदशाफलं ॥

वारं शत्रुविनाशाय नक्षत्रं पापनाशनं ॥
तिथिः आयुकरो देवयोगक्षेमो वलप्रदः ॥ १ ॥

This is the only Ms. of Laghubodha recorded by Aufrecht

लघुरामविनोदग्रन्थ — Laghurāmavinodagrantha

No. 1060 — 560 / 1899-1915

Size — 11⅛ in. by 5¼ in.

Extent — 28 leaves.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; borders ruled in double red lines; white chalk occasionally used for corrections; the entire Ms. consists of different koṣṭakas; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*a*

श्री ॥ श्रीगणेशाय नमः अथ लघुरामविनोदग्रंथः ॥ मेषसंक्रांतिशकः । श्रीगुरूवे नमः

Then follow various koṣṭakas.

Ends — fol. 28*b*

लघुरामविनोद संपूर्णः ॥

लम्पाकशास्त्र
with टीका

Lampākaśāstra
with Commentary

No. 1061

565
1895-1902

Size — 9½ in. by 4⅛ in.

Extent — 27 leaves; 12-14 lines to a page; 30-40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting small, clear, legible and uniform; borders ruled in two double red lines; red pigment used for marking; text in the middle with commentary above and below it; seems to be incomplete.

The commentary of Sadāśiva is not noticed by Aufrecht in his Catalogus Catalogorum.

Age — Does not appear to be very old.

Author of the (Text) — Padmanābha.
,, ,, (Comm.) — Sadāśiva

Subject — A treatise on Praśnaśāstra or divination.

Begins (Text) — fol. 1*b*

अध्यासीनं महादेवं महापद्मे द्विषट् १२ दले ॥
विघ्नराजं नमस्कृत्य वक्ष्ये लंपाकमुत्तमं ॥ १ ॥

नमस्ते शूलहस्ताय चंद्रार्धकृतशेखरं ।
त्वत्प्रसादात्प्रवक्ष्यामि लंपाकं लोकभूषणं ॥ २ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ गणनाथं रविमुख्यखेचरान्कुलदेवीं विधिविष्णुशंकरान् ॥
प्रणिपत्य सदाशिवः रवमूर्ध्ना लंपाके तिलकं करोति सम्यक् ॥ १ ॥

fol. 15*b* इति पद्मनाभविरचिते लंपाकशास्त्रे संज्ञाध्यायः सप्रथमः संपूर्णं ॥

Ends (Text) — fol. 27*a*

दिक्काष्ठाध्वा स्मृतन्यस्तनष्टैरर्कादिभानुभिः ॥
वदेत्तथा भुक्तितश्च सर्वं पूर्वोक्तमादिशेत् ॥ ११ ॥

Ends (Comm.) — fol. 27a

अस्मृतं विस्मृतं। न्यस्तं क्वापि स्थापितं। नष्टं गतं। हृतं चौरेण हृतं। एतैः सूर्यादिककिरणैश्च ॥ अलक्ष्य विचार्य दृष्टौ सर्वं वदेत् ॥ एवं मुक्तावपि सर्वमालक्ष्य ब्रूयात् ॥ ११ ॥

अथ शास्त्रकर्तृनाम शास्त्रज्ञफलं तद्ग्रंथं संख्या च ॥ निरूपयन् ग्रंथमुपसंहरति ॥

लम्पाकशास्त्र with टीका

Lampākaśāstra with Commentary

No. 1062

561 / 1899-1915

Size — 8⅜ in. by 4 in.

Extent — 32+1 leaves; 9 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Modern paper watermarks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; red pigment used for marking; the Ms. contains both text and commentary; fol. 25b blank; complete.

Age — Śaka 1729.

Author of the Text. — Padmanābha

" " Comm. — Not mentioned.

Begins (Text) — fol 1a

बीजांघ्रिकुक्षीवक्षोहोशिरःखुक्षादिदक्षिणे
क्रमाद्वामोपि कौर्प्पादियुक्तमातानि निर्दिशेत् ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीईष्टदेवताकुलदेवताभ्यो नमः ॥

यथा दैतमयं नित्यं शक्तिसंभिन्नमीश्वरं
प्रणम्य क्रीयते श्रीमल्लंपाके विवृतिः परा ॥ १ ॥

प्रारिप्सितस्य ग्रंथस्याविघ्नपरिसमाप्तये ॥
प्रचयगमनाय च स्वाभिमतां देवतां प्रणमति पद्मनाभो ग्रंथकारः ॥ etc.

fol. 12b इति लंपाकशास्त्रे सज्ञाविधौ प्रथमोध्यायः ॥

fol. 16a इति लंपाकशास्त्रे द्वितीयोध्यायः ॥ श्री ॥

Ends (Text) — fol. 31*b*

अरूढपादादुपरिमितद्राशिस्थपादगैः ।
नष्टद्रव्याधिपास्तस्य द्रव्याधिकमूदाहरेत् ॥

Ends (Comm.) — fol. 32*b*

लंपाकशास्त्रे चोरशीलाध्यायः पंचमः ॥

पद्मानाभकृतंशास्त्रं शिष्यानां हितकाम्यया ॥
द्विषष्टिश्लोकसंयुक्तं लंपाकलोकभूषणं ॥

लंपाकशास्त्रं संपूर्णं ॥ श्रीरस्तु शके १७२९ प्रभवनामसवत्सवे फाल्गुनमासे शुक्लपक्षे पंचम्यायां तु सौम्यवासरे द्वितीयप्रहरे नारायणभट-जोयशि लिखितं श्रीविश्वेश्वर

लीलावती

Lilāvati

597 (ii)
1895–1902

No. 1063

Size — 7¾ in. by 4⅞ in.

Extent — 12 leaves; 12 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out and moth-eaten; foll. 1–36 missing; incomplete.

Age — Śaka 1613.

Author — Bhāskarācārya.

Subject — Gaṇita.

Begins abruptly — fol. 37*a*

...चापवर्त्यं जीवाः साध्यंते तथापि ता एव भवंति ॥ अपवर्तिते न्यासः ॥ परिधिः ॥ १८ ॥ etc.

fol. 37*b* इति श्रीभास्करपंडिताचार्यविरचितायां गणितपाटयां लीलावत्यां क्षेत्रव्यवहारः ॥ छ ॥

Ends — fol. 48*b*

येषां सुजातिगुणवर्गविभूषितांगी
शुद्धाखिलव्यवहृतिः खलु कंठसक्ता ॥

लीलावतीह सरसोक्तिमुदाहरंती
तेषां सदैव सुखसंपदुपैति वृद्धिं ॥ १ ॥

इति अंकपाशः ॥

इति भास्कराचार्यविरचिता लीलावती संपूर्णा शके १६१३ मार्गशीर्षशुद्ध-चतुर्दश्यां गणेशदैवज्ञेन प्रतिष्ठाने लिखिता शुभं भवतु ॥

References — Mss. – A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 545a; ii 129a, 223b; iii 116a.

B– Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 2791–2803, 6318–19; Mad. Des. Cat. Nos. 13477–80; B. B. R. A. S. Cat. Nos. 266–70. etc.

(2) Printed Editions :– Repeatedly printed

लोमशसंहिता — Lomaśasaṁhitā

No. 1064 — 851 / 1887–91

Size — 11¾ in by 4⅞ in.

Extent — 83 leaves ; 9 lines to a page ; 40–42 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and uniform; red pigment used for colophons; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both margins; the Ms. contains 1–10 Adhyāyas of the प्रथमोत्थान and 1–16 Adhyāyas of the द्वितीयोत्थान.

The MS is copied by one Narayana Govinda Mehendale at Benaras.

Age — Saṁvat 1938 : Śaka 1803 (1802 ?).

Author — ?

Subject— An astrological treatise ascribed to Lomaśa.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ निर्विघ्नमस्तु ॥

शिवशक्रादयो देवा ध्यायंतीहमहर्निशं ॥
तं वंदे रामभद्रं यो लीलाफारव्यतेखिलं ॥ १ ॥

श्रीलोमश उवाच ॥

एकदा मुनयः सर्वे शौनकाद्या बहुश्रुताः ॥
नैमिषे सुतमासीनं पप्रच्छुरिदमादरात् ॥ २ ॥ etc.

fol. 27b इति श्रीलोमससंहितायां षष्टिसाहस्र्यां प्रथमोत्थाने लोमससुजन्मा-
विप्रसंवादे सुखदुखादिकथनो नाम दशमोध्यायः ॥ १० ॥

fol. 1b (28b) श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीलोमश उवाच ॥

अधुना द्वितीयोत्थानो वक्ष्यामि सुमतीसुत
ग्रहाणां सूक्ष्मरीत्या तु फलं सर्वं यथाक्रमं ॥ १ ॥.....

दत्तं स्वशिष्यपुत्राभ्यो न देयं यस्य कस्यचित् ॥ ३६ ॥

कुपुत्राय कुशिष्याय प्राणांतनप्रकाशिते ॥
गुह्याद् गुह्यमिदं शास्त्रं प्राप्तं शंभुप्रसादतः ॥ ३७ ॥

इति श्रीलोमससंहितायां षष्टिसाहस्रे सुजन्मालोमससंवादे द्वितीयोत्थाने राजयोगकथनं नाम षोडशोध्यायः ॥ १६ ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीसीतारामचंद्राय नमः इद पुस्तकं मेहदले इत्युपनाम गोविदात्मज नारायणेन लेखनं ॥ ॥ संवत् १९३८ शके १८०३ जयनाम संवत्सरे दक्षिणायने हेमंतऋतौ मार्गशीर्षे मासे शुक्लपक्षे पंचम्यां तिथौ मंदवासरे श्रीगंगाकाशी-विश्वेश्वरसन्निधौ समाप्तः ॥ श्रीदत्तात्रयाय नमो नमः ॥ सुखं मे भूयात् दुःखं मे मा भूत् ॥ ॥ श्रीपार्वतीवल्लभाय नमः ॥ छ ॥

References — Ms. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 546b ; ii, 129b, 223b.

B - Descriptive Catalogues :- Ulwar Mss. Cat. No. 1955. Extr. No. 570

वर्णमालाप्रश्नविद्या — Varṇamālāpraśnavidyā

No. 1065 — 574 / 1895-1902

Size — 5¼ in. by 8⅜ in.

Extent — 4 leaves; 16-20 lines to a page; 10-15 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting careless, but legible; borders ruled in double black lines, edges worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — Divination by means of letters.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीगणाय नमाः अथ सनकावलि लिषतः ॥
ॐसीकारे सिधिनिरदिसश्चांतरिक्षाच्छुभं भवेत् ॥
अर्थानां विपुलं लाभं जीवितं सफलं भवेत्
सिद्धंकारे धनवृद्धिः स्याद्धर्मकमार्थसंपदः ॥
धनलाभं भवेत्क्षिप्रं श्रवनं कामावापुवत् ॥ etc.

Ends — fol. 4*b*

इति शास्त्रं महगुं ... प्रसनचिता मनोरमा
साधकाक्षरभेदेन शुभाशुभफलप्रदा
हिताय सर्वजंतुनां नारदेन माहात्मना
धरमात्सर्वप्रयत्नेन रक्षणीयं तु सर्वदा ॥
इति वर्णमालप्रश्नविद्या समाप्ता ॥ श्री श्री श्री श्री

वर्षगणितपद्धति — Varṣaganitapaddhati

No. 1066 — $\frac{518}{1892-95}$

Size — 11 in. by 5½ in.

Extent — 5 leaves; 13 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting rather careless but clear and legible; borders ruled in double red lines and edges in single; topical headings written in red ink; yellow pigment occasionally used for corrections; edges slightly worn out; complete.

The work is also called *Rathoddhatā*.

Age — Appears to be old.

Author — Divākara, son of Nṛsiṁha. For the author see also S. B. Dikshit's *Bhāratīya Jyotiḥśāstra*, p. 287.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

मोहांधकारौघहरं सुवृत्तं गुरोरधोपिस्थितिभाजमुच्चं ॥
गोभिः समुद्बोधेतसद्विजेशं शिवं गुरुं नौमि खगाधिराजं ॥ १ ॥

सुज्ञकृष्णतनयो नयोज्जितां श्रीनृसिंह इति यो सुत विश्रतां
वार्षिकस्य गणितस्य पद्धिती तत्सुतः प्रकुरतेरथोद्धतां ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 30*a*

संम्यक्तया मंदधिया याति रोकादिं हर्षस्यत्साख्यं
निमीयते तच्छिवपादपद्मे मूर्द्धा मदीयो भामराजितोस्तु ॥ ७६ ॥

इति श्रीकृष्णदैवज्ञात्मजनृसिंहगणकस्य सुतेन दिवाकरेण विरचितं वर्षगणितपद्धतिभूण समाप्तं ॥ १ ॥

References – Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 554*a* ; iii 117*b*,

B – Descriptive Catalogues :– Weber's Catalogue of Berlin Mss No. 874.

वर्षगणितपद्धतिटीका called मञ्जुभाषिणी

Varṣaganitapaddhatiṭīkā called Mañjubhāṣiṇī

No. 1067

506
1895-1902

Size — $10\frac{7}{8}$ in. by $3\frac{5}{8}$ in.

Extent — 14 leaves; 12–13 lines to a page ; 45-50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance ; handwriting somewhat careless but legible; borders ruled in two double red lines ; edges worn out; folios numbered in both margins ; moth-eaten ; complete.

The commentary composed in Śaka 1591.

Age — Saṁvat 1753.

Author — Divākara, son of Nṛsiṁha.

Subject — A commentary on Varṣapaddhati by the author himself.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

लोकदर्शनविरोधनोद्भवस्फीतपापधरमंधतामसं ॥
यो महीधरगुहासु पातयन्नौवितीं वहति त रविं भजे ॥ १ ॥

त्रिस्कंधविद्यानिपुणाच्छिवाख्याच्चिन्यतस्तानृसिंहशास्त्रं ॥
अन्यानि चाधीत्म मतिर्मदीया जाता लतावद्विनता नितांतं ॥ २ ॥

अतिसुज्ञगाणितिकतोषहेनवे प्रथितः पितृव्यव्यकृपया दिवाकरः ॥
स्वकृतेः सेमोत्थगणितस्य पद्धते प्रकरोति वृत्तिमथ मंजुभाषणीम् ॥ ३ ॥

fol. 7*a* इति दिवाकरकृतौ मंजुभाषिण्यां भावाध्यायः ॥

fol. 11*a* इति श्रीदिवाकरविरचितायां वर्षपद्धतिटीकायां मंजुभाषिण्यां दशाध्यायः ॥

Ends — fol. 14*b*

अत्रिनेत्रजनवेषुभूमिते १५९१ निर्मिते यमिह वेत्ति यः शकं ॥
भावयामि भुवि तं दिवाकरं बीजवित्कमलवोधने परं ॥ ३ ॥ छ ॥

इति श्रीसकलगणकसार्वभौमश्रीकृष्णदैवज्ञात्मजनृसिंहगणकस्य सुतेन दिवावरेण विरचिता स्वोक्तवर्षगणितपद्धतिभूषणस्य टीका मंजुभाषणी समाप्तमगमत् ॥ छ ॥

इदं पुस्तकं विश्वनाथज्योतिर्विदस्य ॥ ॥ श्री ॥ संवत् १७५३ समये ज्येष्ठवदी दशम्यां समाप्तमगमत् ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

Aufrecht does not record any Ms. of this commentary in his Catalogus Catalogorum.

वर्षतन्त्र

Varṣatantra

No. 1068

414
1884-86

Size — 9⅞ in. by 4½ in.

Extent — 24 leaves; 13 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in single; red pigment used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; fol. 9 missing; hence incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭha.

Begins — fol. 1b

ॐ ॥ नमः श्रीपरमयोतिरूपाय ॥

प्रणम्य हेरंबमथो दिवाकरं ।
गुरोरनंतस्य तथा पदांबुजं ।
श्रीनीलकंठो विवनक्ति सूक्तिभि ।
स्तत्ताजिकं सूरिमनःप्रसादकृत् ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 25b

आसीदसीमगुणमंडितपंडिताग्र्यो etc. upto तद्वर्षतंत्रं मृगवादियुक्तं ॥ ३८ ॥ followed by

शके नंदाभ्रबाणेंदुमिते १५०९ स्वाश्विनमासके
शुक्लेष्टम्यामुमुं ग्रंथं नीलकंठो बुधोकरोत् ॥ ३१ ॥

इति नीलकंठविरचितं वर्षतंत्रं समाप्तं ॥ छ

Reference — See No. 904 / 1884-87.

वर्षतन्त्र — Varṣatantra

No. 1069 — 904 / 1884-87

Size — 9¾ in. by 4½ in.

Extent — 14 leaves; 13-14 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; edges slightly worn out; fol. 3 missing; incomplete.

The work was composed in Śaka 1509

Age — Appears to be old.

Author — Nīlakaṇṭha.

Subject — Second part of Nīlakaṇṭha's work called the Tājika.

Begins — fol. 1a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

स्वस्वाभिलाषं न हि लब्धुमीशानिर्विघ्नमीशानमुखा सुरौघाः ।
विना प्रसादं किल यस्य नौमि तं ढुंढुराजं मतिलाभहेतो ॥ १ ॥

जातकोदितदशाफलं यतः स्थलकालफलदं स्फुटं नृणां
तत्र न स्फुरति दैवविन्मतिस्तब्दवब्दफलमादिताजिकात् ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 15*a*

तदात्मजोनंतगुणोस्त्यनंतो गोधुक् सदुक्तीः किल कामधेनुं ॥
सन्तुष्टये जातकपद्धतिं च न्यरूपयदुष्टमतं निरस्य ॥ ५२ ॥
पद्मांवपासा विनतो विपश्चित् श्रीनीलकंठः ॥ श्रुतिशास्त्रनिष्टः
विद्वष्टि व प्रीतिकरं व्यधासीत् तद्वर्षतंत्रं मृगयादियुक्तं ॥ ५३ ॥

शके नंदाभ्रबाणेंदु मितश्राश्विनमासके ।
शुक्लेष्टम्यामुं ग्रंथं नीलकंठबुधोकरोत् ॥

इति श्रीकाशीनिवासिनीलकंठविरचिते वर्षतंत्रं समाप्तं ॥

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 554*a*; ii. 131*a*; iii. 117*b*.

वर्षतन्त्र

Varṣatantra

No. 1070

440 / 1895-98

Size — 8⅝ in. by 4⅜ in.

Extent — 63 leaves; 8 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders of the first few folios ruled in double red lines; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; complete.

Same as No. 904/1884-87.

Age — Saṁvat 1840.

Author — Nīlakaṇṭha.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणम्य हेरबमथो दिवाकरं गुरोरनंतस्य तथा पदांबुजं ॥
श्रीनीलकंठो विविनक्ति सूक्तिभिस्तत्ताजिकं सूरिमनः प्रसादकृत् ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 63*a*

पद्मांबया सा विततो विपश्चिच्छीनीलकंठः श्रुतिशास्त्रनिष्टः ॥
विद्वच्छिवप्रीतिकरं व्यधासीत्तद्वर्षतंत्रं मृगयादियुक्तं ॥ ५२ ॥

इति श्रीमद्दैवज्ञानंनंतसुतनीलकंठविरचितं वर्षतंत्रं समाप्तिमगमन् ॥ संवत् १८४० वर्षे वैशाखशुक्ल १४ गुरुवासरे ॥ भवानीरामेण पुस्तकमिदं लिखितं ॥ ॥ शुभं भयतु ॥ ॥ श्रीरस्तु । श्री.

वर्षतन्त्रटीका Varṣatantraṭīkā

No. 1071 191/A/1883-84

Size — 10⅜ in. by 6¼ in.

Extent — 44 leaves; 12-13 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; red pigment used for marking; handwriting on some folios not quite clear; foll. 1-16 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1867.

Author — Viśvanātha.

Subject — A commentary on the *Varṣatantra* of Nīlakaṇṭha Daivajña.

Begins abruptly — fol. 17*a*

ॐ अथारिष्टभंगाध्यायो व्याख्यायते

ॐ लग्नाधिपः १ वर्षलग्नस्वामी बलयुतः पंचवर्गीबलेन बलिष्टः यदा शुभेक्षितयुतः शुभग्रहेण ईक्षितः । दृष्टः युतो वा अथवा त्रिकोणकेंद्रगः त्रिकोण-नवपंचमं केंद्रं प्रथमचतुर्थसप्तमदशम एतत्थानस्थः सन् अरिष्टं नाशयेन् etc.

Ends — fol. 59*b*

इति स्वप्नम् अथालंकारः आसीदसीमगुणेति स्पष्टं १६ तदात्मजा १७ पद्माबधेति १८ इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजविश्वनाथदैवज्ञविरचिते श्रीनील-कंठीटीकायां वर्षतंत्रे स्वप्नविचारः समाप्तः संव १८६७ शकेज्येष्टकृष्णाप्रति-पद्यं शनौ १७३१ शुभमस्तु सर्वजगतां श्रीकृष्णार्पणमस्तु शुभं भूयात् etc.

References—Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 554*a*; ii, 131*a*

B – Descriptive Catalogues :- R. Mitra, Notices No 2754; I O. Cat. Nos. 3052, 6348 and 63?1.

वर्षतन्त्रविवृति or
समाविवेकविवृति
called शिशुबोधिनी

Varṣatantravivṛti or
Samāvivekavivṛti
called Śiśubodhini

No. 1072

206
1883-84

Size — 8¾ in. by 4⅜ in.

Extent — 88 leaves; 10 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters ; old in appearance; handwriting bold, clear but not quite uniform; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections edges slightly worn out; foll. 2, 7, 72, 73, 74 missing; there are three stray folios at the end ; incomplete.

The work was composed in Śaka 1555. Commentary same as No. 1011/1886-92.

Age — Appears to be old.

Author — Mādhava, son of Govinda,

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः
यत्पादपद्मं सुरसिद्धदैत्या अभीष्टसिद्ध्यै प्रणमंति नित्यं
तं विघ्नराजं मनसा स्मरामि भक्तप्रियं भागमुखं गणेशं .....
तस्यात्मजो गणितविद्गणकाग्रगण्यो
मल्लारसेवनसमुद्गतशास्त्रपण्यः
सच्छास्त्रबुद्धिसुहृदां च महाशरण्यः
श्रीविश्वनाथगणकः सुतरां चकास्ति
आसीन्नाम्ना नीलकं ..... etc.

1fol. 2*b* इति श्रीविद्वद्दैवज्ञसुतगोविंदमाधवज्योतिर्विद्विरचया तत्र समाविवेकवृत्तौ शिशुबोधिन्यामब्दफलाध्यायः

Ends — fol. 85*a*

अस्तप्रशस्तधरणीसुरसंघसेव्यो etc. up to जहांगीरसाहातिमान्यं ५ as in No. 911/1891-95 followed by 9 verses

अक्षबाणशरभूमितशाके शुक्लपक्षकशुचौ शिवपुर्यां
ग्रंथपूर्तिसुकृतार्पणतस्तान्मह्यमिष्टफलदो भस्मनाथः ९

इति श्रीविद्वद्दैवज्ञमुकुटभूषणगोविंदज्योतिर्वित्सूनुमाधवज्योतिर्विद्विरचितायां समाविवेकटीकाविवृतौ शिशुबोधिन्यां मासादिफलसाधनाध्यायः समाप्तः ७ समाप्तोयं ग्रंथः ॥

Then follows अथ मासेशफलं etc. from fol. 86*b* to 90*b*. Then there are three extra leaves at the end.

वर्षतन्त्र or समाविवेक
with टीका
called शिशुबोधिनी

Varṣatantra or Samāviveka
with Commentary
called Śiśubodhini

No. 1073

1011
1886–92

Size — 11¼ in. by 5⅛ in.

Extent — 27 leaves; 3-4 lines to a page; 30–32 letters to a line. (Text.)
7–8 „ „ 45–50 „ „ (Comm.)

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; text in the middle with the commentry above and below it red pigment used for marking the portion; both the text and commentary complete.

Age — Saṁvat 1896 : Śaka 1761.

Author of the (Text.) — Nīlakaṇṭha.
„ „ (Comm.) — Mādhava.

Subject — Commentary on the Varśatantra, the 2nd part of Nīlakaṇṭha Tājika.

Begins (Text) — fol. 1*b*

यो भावः स्वामिसौम्याभ्यां दृष्टो युक्तोयमेधते
पापदृष्टयुतो नाशो मिश्रैर्मिश्रफलं वदेत् १

लग्नाधिपे वीर्ययुते सुखानि नैरुज्यमर्थागमनं विलासः
स्यान्मध्यवीर्येऽल्पसुखार्थलाभः क्लेशाधिकल्पं विपदल्पवीर्ये २ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीभुवनेश्वर्यै नमः
गणनायकं हृदयवांछितप्रदं प्रणिपत्य तातपद्ममथि
बुधमाधवः प्रकुरुते विवृति प्रमिताक्षरां शरदि भावततो १ etc.

Ends (Text) — fol. 26*b*

श्रीगर्गान्वयभूषणं गणितविच्चिंतामणिस्तत्सुतो-
नंतोनंतमतिर्व्यधात्खलुमतध्वस्त्यै जनुःपद्धतिं
तत्सूनु खलु नीलकंठविबुधो विद्वच्छिवानुज्ञया
संतुष्ट्यै विदधाद्विवेचनमिदं भावेषु सताजिकान् १

Ends (Comm.) — fol. 27*a*

विद्वद्विधिज्ञगणसेवितपादपद्मगोविंदसंज्ञसुता माधवनिर्मितायां
श्रीवर्षतंत्रविवृतौ शिशुबोधवत्यां तन्वादि भावविवृतिः परिपूर्त्तिमागात्

इति श्रीविद्वद्दैवज्ञमुकुटभूषणगोविंदज्योतिर्वित्सूनुमाधवज्योतिर्विद्विरचितायां समाविवेकटीकायां शिशुबोधिन्यां तन्वादिद्वादशभावविचार संपूर्णम् ॥
सं १८९६ शा १७६१ द्वि. ज्येष्टकृष्णा ८

वर्षतन्त्रटीका or
समाविवेकटीका
called शिशुबोधिनी

Varṣatantraṭīkā or
Samāvivekaṭīkā
called Śiśubadhinī

No. 1074

525
1892-95

Size — 10⅝ in. by 4⅜ in.

Extent — 42 leaves; 8 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; commentary complete in 12 chapters.

Age — Appears to be old.

Author — Mādhava.

Subject — Commentary on the Tājika (Varṣatantra) of Nīlakaṇṭha.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः
गणनायकं हृदयवांछितपदं प्रणिपत्य तातपदपद्ममपि
बुधमाधवः प्रकुरुते विवृतिं प्रमिताक्षरां शरदि भावततेः १

अथ द्वादशभावफलाध्यायं वक्ष्यमाणः प्रथमात्तिक्रमेकारणाभावात् प्रथम-भावप्रकरणं वदन् सामान्यतः समस्तभावफलादेशं युगपदेवानुष्टुभाह यो भाव इति etc.

fol. 4*b* इति गोविंदज्योतिर्वित्सूनुमाधवज्योतिर्विद्विरचितायां समाविवेके टीकायां शिशुबोधिन्यां प्रथमभावः १ ॥

Ends — fol. 42*b*

विद्वद्विधिज्ञगुणसेवितपादपद्मगोविंदसंज्ञसुतमाधवनिर्मितायां
श्रीवर्षतंत्रविवृतौ शिशुबोधवत्यां तन्वादिभावविवृतिः परिपूर्त्तिमागात् १

इति श्रीविद्वद्दैवज्ञमुकुटभूषणगोविंदज्योतिर्वित्सूनुमाधवज्योतिर्विद्विरचितायां समाविवेकटीकायां शिशुबोधिन्यां तन्वादिद्वादशभावप्रकरणं समाप्तिमगात् ॥

वर्षफलपद्धति — Varṣaphalapaddhati

No. 1075 — 192 / A/1883-84

Size — 7⅝ in. by 4½ in.

Extent — 16 leaves; 9 lines to a page; 25-26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; complete.

The date of the composition seems to be Śaka 1550.

Age — Saṁvat 1856.

Author — Gaṅgādhara son of Bhairava. This Gaṅgadhara appears to be identical with Gaṅgādhara, the author of *Muhūrtālaṁkāra*.

Subject — An astrological treatise.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

न्यायाब्धिः कलुषीकृतश्च सहसा दुर्गम्यपारो महा-
न्मीमांसार्णवकुंभसंभवकृतं पीतं ह्यपातंजलम्
सांख्यं वेदऋचामकारि नितरामर्थं सुसत्प्रीतिदं
श्रीकृष्णो जयतीह सावनितले भूपालमान्यः प्रभुः

तत्सूनुर्जगतीतले जयति सः श्रीभैरवः कीर्तिमान्
राजामत्यजनैस्तु सेव्यचरणस्वत्सूनुगंगाधरः
हेरंब कुलदेवतां च शिरसा नत्वा ग्रहाणां पतिं
कुर्वे पद्धतिसारमाशुकरणं स्पष्टं जनेर्जातके etc.

Ends — fol. 16*a*

बभूवतुस्तस्य सुतौ तद्वाधश्रीर्गिरधरः शास्त्रचयेधिपाद्यः
गंगाधरोक्ते सुगमे सुवृत्ते लब्धंकको पद्धतिसारवाम्नि
मनुष्यजन्माशुभसत्फलाद्ये प्रकीर्णनामा परिपूर्णमेव २१
रद्दक्षि २१ तुले जनितो गताप्ये शाके विंयद्वाणशरेन्द्र १५५० तुल्यं
मसे गते केन्द्रमिते दिनेषु पचेन्दुरुषुसमाप्तिमागात्
इति श्रीगंगाधरकृतपद्धतिः समाप्ता सम्वत् १८५६ चैत्रकृष्णपक्षे बुधवासरे

वसन्तराजशकुन — Vasantarājaśakuna

No. 1076 — 314 / Viśrāma (i)

Size — 9⅜ in. by 4⅛ in.

Extent — 103 leaves; 10 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; पृष्ठमात्राs used throughout the Ms; edges of some folios worn out; the Ms. contains 1–23 Vargas.

The work is also known by the name शकुनार्णव or शकुनशास्त्र or शाकुन.

Age — Appears to be old.

Author — Vasantarāja, son of Bhaṭṭa Śivarāja and younger brother of Vijayarāja.

Subject — Augury. A work on omens and divination.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमो विघ्नराजाय ॥ ॐ नमो गणपतये ॥
शिवंविरंचिनारायणशंकरेभ्यः । शचीपतिस्कंदविनायकेभ्यः ।
लक्ष्मीभवानीपथिदेवताभ्यः । सदा नवध्योपि नमो ग्रहेभ्यः ॥ १.....
भट्टश्रीशिवराजादोषोजितमूर्त्तिरस्ततेजश्री-
सूर्य इव सत्या समजनि सूनुर्विजयराजा । ३

पूर्णकलोऽप्यकलंको जातारुस्थ समलो सुधाकिरणः
तत्पादसमुपजीवी वसंतराजोऽनुजस्तस्य । ४ etc.

fol. 3*b* इति वसंतराजशाकुने सदागमनार्थशोभने
समस्तसत्यकौतुकं प्रतिष्टितं हि शाकुनं ।

fol. 4*b* इति वसंतराजशाकुने सदागमनार्थशोभने
कृतोऽत्रशास्त्रसंग्रहः ॥ इति द्वितीयो वर्गः ।

Ends — fol. 101*b*

वेदाः प्रमाणं स्मृतयः प्रमाणं लोके पुराणानि यथा प्रमाणं
विशुद्धबोधाव्यभिचारभावात्तथा प्रमाणं शकुनागमोऽयं ८

अपायरक्षा सदुपायवृत्ती स्यातं सदा शिक्षितशाकुनस्य
स्याद्यहिकामुष्मिकसारभूतात्रिवर्गवृद्धिः शकुनप्रसादात् ९.....

उत्साहत्यवसायद्वैयैजनकराज्यातिसंसूचकं
युद्धे दानविवाहदिव्यजयदं लक्ष्मप्रदं क्षेमदं ॥
यात्रामंत्ररसायनौषधविधौ सिद्धिप्रसिध्यावहं
प्राग्जन्मार्जितकर्मणाश्वपिशुनं शास्त्रं महाशकुनं ॥ १४ ॥ छ ॥

इति श्रीवसंतराजशास्त्र(श)कुने सदागमार्थशोभने
समस्तसत्यकौतुके कृतप्रभावसंकीर्त्तनं नाम विशतिमो वर्गः ॥ १० ॥ छ ॥

Then follows the अनुक्रमणिका

References — Mss. A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 6'2*b* ; ii. 148*b*, 22 *a*; iii, 130*a*

B – Descriptive Catalogues :– R. Mitra, Notices No. 535; I. O. Cat. Nos. 3106–7; Weber, Berlin Cat. Nos. 896, 897. B.B.R.A.S. Cat. No. 392, (here the work is called Śakunanirṇaya)

———

वसन्तराजशाकुन — Vasantarājaśākuna

No. 1077 — 58 / 1869-70

Size — 9⅞ in. by 4½ in.

Extent — 91 leaves; 11 lines to a page; 35–36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; bor-

ders ruled in two double black lines; red pigment used for verse-numbers, topical headings and colophons; edges of some folios slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1599

Author — Vasantarāja.

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमो गणेशाय ॥

विरंचिनारायणशंकरेभ्यः शचीपतिस्कंदविनायकेभ्यः ।
लक्ष्मीभवानीपथि देवताभ्यः सदा नवभ्योपि नमो ग्रहेभ्यः । १ etc.

fol. 3*a* इति श्रीवसंतराजशाकुने सदा गमार्थशोभने
समस्तसत्पाकोतुकं प्रतिष्ठितं दिशाकुनं ॥

fol. 3*b* इति ..... कृतोऽत्र शास्त्रसंग्रहः
इति द्वितीयो वर्गः ॥

Ends — fol. 9*a*

उत्साहाध्यवसायवीर्यजनकं राज्याप्तिसंसूचकं
युद्धव्रतविवाददिव्यजयदं लक्ष्मीप्रदो क्षमदं ।
यात्रामंत्ररसायानोषधविधौ सिद्धिप्रसिध्यावहं
प्राग्जन्मार्जितंकर्म्मपाकपिशुनं प्रोक्तं महाशाकुं । १४ ।

इति वसंतराजशाकुने सदागमनार्थशोभने
समस्तसत्यकौतुके कृतं भावकीर्त्तनं ॥

॥ इति बृहद्वसंतराजे विशंतिमो वर्गः ॥ छ ॥
संवत् १५९९ वर्षे श्रावणवदि ९ शनि लिषित ॥ छ ॥

Reference — See No. 314 / Viś I

वसन्तराजशाकुन Vasantarājaśākuna

No. 1078 $\frac{347}{1879-80}$

Size — $10\frac{3}{8}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Extent — 69 leaves; 14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in two double red lines; red pigment

used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1561 : Śaka 1425.

Author — Vasantarāja.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ नमो हयग्रीवाय नमः ॥ ॐ नमः श्रीसद्गुरुभ्यो नमः ॥
विरंचिनारायणशंकरेभ्यः शचीपतिस्कंदविनायकेभ्यः
लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः सदा नवभ्योपि नमो ग्रहेभ्यः ॥ १ etc.

fol. 2*b* इति श्रीवसंतराजशाकुने सदागमार्थशोभने
समस्तसत्यकौतुके प्रतिष्ठितं हि शाकुनं ॥
इति शकुनप्रतिष्ठाः । प्रथमो वर्गः ॥

fol. 3*a* इति श्रीवसं(त)राज शाकुने कृतोत्र शास्त्रसंग्रह इति शास्त्रसंग्रहो नाम द्वितीयः सर्गः ॥ २ ॥

Ends — fol. 69*b*

उत्साहाध्यवसायधैर्यजनकं etc. upto इति विंशतिमो वर्यः as in No. 314 Viśrāma (i) इति श्रीवसंतराजविरचितं दारिद्र्यविद्रावणं नाम शाकुनं ग्रंथोयं संपूर्णमिति भद्रं ॥ शुभं भूयात् ॥ कल्याणमस्तु ॥ स्वस्ति श्रीसंवत् १५६१ वर्षे शाके १४२५ प्रवर्त्तमाने अद्येह श्रीगंभीरपुरुस्थिसेन अश्विन्मासे शुक्लपक्षे सप्तम्यां तिथौ रविवासरे मूलनक्षत्रे श्री श्री आगमपक्षे श्रीमहोपाध्याय-श्री-मुनिसागर शष्यीनुशष्य - श्री श्री उपाध्याय - अमरसागरेण ग्रंथोयं लिखितं ॥ यत्नेन परिपालनीयं ॥ आत्मकार्ये वाचनार्थं अथ परोपकारार्थमलेषि

Reference :– See No. 314 of Viśrāma (i).

वसन्तराजशकुन — Vasantarājaśakuna

No. 1079 — 164 / A/1882–83

Size — 10½ in. by 4½ in.

Extent — 59 leaves ; 14–15 lines to a page ; 38–40 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः ; old and musty in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines ; red pigment used for verse-numbers and colophons ; edges worn out considerably ; moth-eaten ; fol. 1 2?, 23 missing ; incomplete.

Age — Saṁvat 1504.

Author — Vasantarāja.

Begins abruptly — fol. 2*a*

.....णिशास्त्राणि तथापराणि ।

सत्याधिकं शाकुननामधेयः ज्ञानं समस्तानि समश्रितानि । २८ etc.

Ends — fol. 62*a*

वेदाः प्रमाणं etc. upto प्रोक्तं महाशाकुनं । १४५ as in No. 314/ Viśrama (i) followed by इति श्रीवसंतराजशाकुने सदागमाद्यशोभने समस्तसत्यकौतुके कृतं प्रभावकीर्तनं ॥ २ ॥ विंशतिमो वर्गः ॥

इति भट्टश्रीवसंतराजविरचितं दारिद्रद्रविणावणं नाम सर्वशाकुनं समाप्तं ॥ संवत् १५०४ वर्षे कार्तिकशुदि ११ गुरौ ॥ अद्येह कापिकाश्रीमहास्थाने कापिलज्ञातीयभट्टश्रीकृष्णादत्तेन श्रीवसंतराजस्य पुस्तकं लिखापितं ॥ ॐ मा श्रीवच्छसुत ॐमाहरिदासेन लिखितमिति ॥ श्रीः ॥ छ ॥

यादृशं ..... यत्नेन परिपालयेत् ॥ २ ॥ शुभं भवतु कल्याणमस्तु ॥ लेखकपाठकयोः ॥ श्रीः

Reference — See No. 314/Viś I.

वसन्तराजशकुन

Vasantarājaśakuna

No. 1079A

866
1884-87

Size. — 11½ in. by 5½ in.

Extent — 63 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear, and legible; borders ruled in double black lines; red ink used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; edges worn out; foll. 6-10, 27-50 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Vasantarāja

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

विरिंचिनारायणशंकरेभ्यः etc. as in No. 314/Viśrāma (i)

Ends — fol. 91b

वेदाः प्रमाणं etc. upto प्रोक्तं महाशाकुनं ॥ १५ ॥ as in No. 314/Viśrāma (i) followed by इति वसंतराजशाकने सदागमनार्थशोभने समस्तसत्यकौतुके कृतं प्रभावं कीर्तितं । १६ ॥ इति वसंतराजविचारिते दारिद्रविद्रावणं नाम सर्वशाकुनं समाप्तमिति ॥ शुभं भवतु ॥

Reference — See No. 314/Viś. I.

वसन्तराजटीका

Vasantarājaṭīkā

No. 1080

995 / 1886-92

Size — 11⅝ in. by 4 in.

Extent — 28 leaves; 15 lines to a page; 35-36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small, clear and legible but rather careless; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking; edges worn out and moth-eaten.

The Ms. contains the commentary on वसतराजशकुन (1-20 Vargas).

Age — Saṁvat 1643.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1b

॥ ॐ ॥ सिद्धिः ॥ श्रीमहागणपतये नमः ॥
अथ वसंतराजटीका लिख्यते ॥

विरंचिनारायणशंकरेभ्यः सचीपतिस्कंदविनायकेभ्यः ॥
लक्ष्मीभवानीपतिदेवताभ्यः सदा नवेभ्योऽपि नमो ग्रहेभ्यः ॥ १ ॥

अस्य व्याख्या ॥ एभ्योऽपि देवेभ्यः स्वकं निबद्धस्य ग्रंथस्य निर्विघ्ननिःष्पतिनिमित्तं ग्रंथकारो वसंतराजपंडितो नमस्कारं कुरुते स्म ॥

Ends — fol. 28b

उदरं कंडूयते दक्षिणपादेन भोज्यलाभः । यात्रायां श्वानस्य वामगमनं दक्षिणं चेष्टितं शांतदिग्गमनं वहं सचारविचारश्च तथा वामः । एतत्सर्वं श्वान-

शकुने संपूर्णशोभनप्रदं ॥ इति श्रीवसंतराजशाकुने सदागमार्थशोभने श्वानशकुनं समाप्तं ॥ १ ॥ संवत् १६४३ वर्षे चैत्रवदि ११ गुरौ ॥ श्रीमदर्गलापुरश्रीनगरे । श्रीमहाराजाधिराज – श्रीअर्कबरनृपतिराज्ये प्रवर्त्तमाने ॥ लिषितं त्रिपाठिदेवकृष्णात्मज – त्रिवेदीजगन्नाथेनात्मपठनार्थं ॥ स्वयमालेषि ॥ लेषकपाठकयोः शुभमस्तु ॥

वसन्तराजटीका Vasantarājaṭīkā

No. 1081 415/1899-1915

Size — 11⅛ in. by 5⅞ in.

Extent — 28 leaves; 13–14 lines to a page; 32–35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment occasionally used for colophons; edges worn out; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Bhānucandragaṇi.

Begins — fol. 1*a*

अथेति करथिकारुतकथनानंतरं काकरुच्य(त)मुच्यते कथ्यते कीदृशं शाकुनभाषितानां भूद्भी स्थिता सर्वेभ्योप्यधिकमित्यर्थः पुनः कीदृशं अचिंतिता वेदितकार्यमिति अचिंतितं अवेदितं भूवि कार्यं येन ततथाकेन पूर्वादिकाष्ठाप्रहरक्रमेणेति पूर्वादिकाः दिशः जासु प्रहरादिक्रमः प्रथमप्रहरे कीदृक् फलं द्वितीयप्रहरे कीदृगित्यादिकः तेन १

fol. 5*b* इति शत्रुंजयकरमोचनादिसुकृतकारिमहोपाध्याय - श्रीभानुचंद्रगणिविरचितायां वसंतराजटीकायां काकालयप्रकरणं द्वितीय

Ends — fol. 28*a*

एवंविधो गजो भयकृत् भवति तथा अप ..... शीः भृशं सकृत्भयकृद्भवति तथादिवश्चिद्रूठं मभाति अथवा स्थाणुवृक्षसमूहं ..... ति तथा हृष्टझंष्टि तथा त्वरितगतिः गजेन्द्रः राज्ञो जयं ददाति इति हस्ति ..... रंगः ..... रंगपदं उच्चं स्थानं ददाति यो वामतो हेषारवं मुंचति दक्षे अतिवदानभूमा तद्दस्वसिचकितमकुलितदृष्टिः वहकालं स्वप्नशोलविपरितगतिः

References — (1) Mss. –A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 622*b*; ii, 148*b*, 228*a*.

B – Descriptive Catalogues :– for a described Ms. of this commentary see R. Mitra, Notices Vol. V. No. 1939.

वशिष्ठसंहिता

Vaśiṣṭhasaṁhitā

No. 1082

900
1891-95

Size — 11⅝ in. by 5⅛ in.

Extent — 11 leaves; 11 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; verse-numbers and topical headings marked in red ink; edges slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Vasiṣṭha.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ गणेशाय नमः ॥

यो निर्गुणो गुणमयं वितनोति विश्वं
तापत्रयं हरति यस्तपनोप्यजस्रं ॥
कालात्मको जगतजीवयते च जंतून्
ब्रह्मांडसंपुटमणिं द्युमणिं तमीडे ॥ १ ॥

शाके सूर्यशरेन्दुभिर्विरहिते याताः समाः ॥
जाताब्दा यमवर्जितानगगुणा शून्यां वरांगो ६००द्धृता-
भाद्यं लब्धमिताब्दनेत्रदहना ३२ ढयं शाब्दशक्रेंदुतः ॥
दिग्भागाःसकलायुतं प्रभवतोऽब्दाः षष्टिशेषाः स्मृताः
शेषांशराविभिर्हृता दिनमुखं मेखार्कतः प्राग्भवेत् ॥ २ ॥ etc.

fol. 4*a* इति संवत्सरफलं

Ends — fol. 11*a*

अथ शनिदृष्टिज्ञानं ॥

मेषादित्रयमारभ्य पूर्वतोत्तरतस्तथा
शनिदृष्टिश्च विज्ञेया यत्र दृष्टिरशोभना ॥ १ ॥

मालाकारस्यांबुराशौ तटे चेद्रोहिण्यास्ते राजके वाणिजे च ॥
संधौ शैले कुंभकारे निविष्टा गेहे वाचं उचुरादिर्मुनींद्राः ॥ १ ॥

इति वशिष्टसंहिता संपूर्णाः ॥

मेषसंक्रांतिवेलायां यन्नक्षत्रं भवेत्ततः
लिख्यंते सृष्टिमार्गेण अष्टाविंशतिसंख्यया १

पूर्वकेंद्रादि गिण्यंते यत्रागच्छति रोहणी
तत्र स्थानानुनुसारेण वृष्टिसंवत्सरो वदेत् ॥ २ ॥

मेषसंक्रांतिसमये यन्नक्षत्रं वहति तत् आदौ समुद्रे स्थाने स्थाप्य शेषाणि सृष्टिक्रमेण लिख्य विलोकनीयं यत्र स्थाने रोहणी समायाति तत् विचार्यं ॥

Then follows a Koṣṭaka.

वसिष्ठसिद्धान्त (गणितस्कन्ध) or विश्वप्रकाश

Vasiṣṭhasiddhānta (Gaṇitaskandha) or Viśvaprakāśa

No. 1083 — 35 / 1870-71

Extent — 36 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Smooth country paper; Devanāgarī characters; hand-writing bold, clear, legible and nniform; borders ruled in double red lines; folios numbered in both margins; the Ms. contains 1–13 Adhikāras

Age — Not very old.

Author — Vasiṣṭha.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

नमस्ते चित्स्वरूपाय पराय परमात्मने ॥
योगिध्येयाय शांताय कालरूपाय विष्णवे ॥ १ ॥

नैमिषेऽनिषक्षेत्रे वामदेवो द्विजोत्तमः ॥
अभिवाद्य सुखासीनं वसिष्टं परिपृच्छति .....

वसिष्ट उवाच etc.

fol. 6*b* इति श्रीब्रह्मर्षिवृद्धवसिष्टप्रणीते गणितस्कंधे विश्वप्रकाशे मध्यमाधिकारः प्रथमः ॥

fol. 9*b* इति ..... स्पष्टाधिकारो द्वितीयः ॥ २ ॥

Ends — fol. 36*b*

सायनं तदहोरात्रं सूर्यादेरसुसंचयं
ज्ञेयं मध्यममानेन वामदेव द्विजोत्तम ॥ २८ ॥

इति श्रीब्रह्मर्षिवृद्धवशिष्टप्रणीते गणितस्कंधे विश्वप्रकाशे ग्रहकक्षाध्यायः ॥ १३ ॥ संख्या ७००३० ॥

Reference — See No. 78 / 1869–70.

वसिष्ठसिद्धान्ते
भूगोलाध्याय

Vasiṣṭhasiddhānte
Bhūgolādhyāya

No. 1084

26
1869–70

Size — 8⅛ in. by 4¼ in.

Extent — 8 leaves; 8–9 lines to a page; 26–28 letters to a line.

Description — Modern paper with water-marks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear and legible but somewhat careless: borders ruled in double black lines; the Ms. contains भूगोलाध्याय only.

Age — Saṁvat 1912.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ श्रीवसिष्टसिद्धांत लिखते ॥

अणीमादिगुणाधारमप्रतर्क्यमगोचरं ॥
निर्गुणं निरविवंद्यं नमामि ब्रह्म सर्वदा ॥ १ ॥

स्वारोचिषमनाराध्य युगादौ मुनिसत्तमं ॥
अग्रगण्योयमभवत् मांडव्यो महतौ महान् ॥ २ ॥

ग्रहनक्षत्रजं ज्ञानं जिज्ञासु दिव्यमुत्तमं ॥
उपागममुनिश्रेष्टं वसिष्ठमिदमब्रवीत् ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 8*a*

षट्स्वाहोरात्रवृत्तानि बध्वा गुरुमुखोदितं ॥
विलोक्य भग्रहादिनि वदेत् सर्वेशुभाशुभं ॥ ९३ ॥

य इदं शृणुयाद्भक्त्या पठेद्वा सुसमाहितः ॥
ग्रहलोकमवाप्नोति निसेति मुक्तिकल्मषः ॥ ९४ ॥

इति वसिष्टसिद्धांते भुगोलाध्यायः ॥ संवत् १९१२ वर्षे श्रीरस्तु ॥ शुभं भवतु

Reference — See No. 78/1869-70.

वसिष्ठसिद्धान्त
(भूगोलाध्याय) or
विश्वप्रकाश

Vasiṣṭhasiddhānta
(Bhūgolādhyāya) or
Viśvaprakāśa

No. 1085

78
1869-70

Size — 8¼ in. by 5⅜ in.

Extent — 12 leaves; 9 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; folios numbered in both margins.

Age — Saṁvat 1926 : Śaka 1791.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ वसिष्टसिद्धांते भूगोलाध्यायो लिख्यते ॥
वामदेवोथ तच्छ्रुत्वा हर्षेणोत्फुल्लविलोचनः ॥
नत्वा प्रदक्षिणीकृत्योपविश्य च तदग्रतः ॥ १ ॥
कृतांजलिर्विनीतात्मा प्रत्युवाच पुनः स तं ॥
शांतात्मानं सुखासीनं वसिष्टं भक्तवत्सकं ॥ २ ॥ etc.

fol. 11*a* इति वसिष्टसिद्धांते भूगोलाध्यायः ॥

Ends — fol. 12*b*

सावनं तदहोरात्रं सूर्यादेरसुसंवयं ।
ज्ञेयं मध्यमवामेन वामदेव दिवद्विजोत्तमः ॥ ३० ॥

इति श्रीब्रह्मर्षिवृद्धवसिष्टप्रणीते गणितस्कंदे विश्वप्रकाशे कक्षाध्यायश्चतुर्थः

॥ यादृशं पुस्तकं दृष्टवा तादृशं लिखितं मया ॥
यदि शुद्धमशुद्धं वा मम दोषो न दियते ॥

संवत् १९२६ शाके १७९१ श्रावणवद १ चन्द्रवासरे ल. भट दयारामवृ. नरसि ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 556*b*; ii 131*b*.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. No. 2766 (Gaṇitādhyāya); R. Mitra, Notices No. 1903.

———

वार्षिकतन्त्र

Vārṣikatantra

No. 1086

575
1895–1902

Size — 8¾ in. by 3⅝ in.

Extent — 14 leaves; 9 lines to a page; 25–28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting somewhat careless and not quite clear; borders ruled in double black lines; edges worn out; yellow pigment used for corrections; the Ms. contains portion up to ग्रहयोगाधिकार.

Mr. S. B. Dikshit believes the work to be older than 1600 Śaka. For this work see his Bhār. Jyo. pp. 291–92.

Age — Appears to be old.

Author — Viddaṇācārya, a Karṇāṭaka Brahmin.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥

आब्रह्मकलयं विचरन्भचक्रे नक्षत्रचंद्रग्रहतारकाश्च ॥
विभारयत्यात्ममहः प्रभावात्सोहूनांपतिः पातु सदा जगंति ॥ १ ॥ .....

तस्यात्मजो विद्दणनामधेयः सूरि सुधारोचिरिव द्वितीयः ॥
सुवृत्तवानुध्धृतपैत्रलोकस्तन्निर्मितं वार्षिकतंत्रमेतत् ॥ ४ ॥ etc.

fol. 6*a* इति श्रीविद्दणाचार्यकृते वार्षिकतंत्रे स्पष्टाधिकारः ॥

fol. 8*a* इति श्रीवार्षिके ग्रहतंत्रे छायाधिकारः ॥ छ ॥

Ends — fol. 14*b*

खांगाः खरामारसवन्हयोथो याम्येर्द्धभागोर्द्धदद्दिश्यथ स्युः ॥
वेदाश्विनस्तर्कंकरावियच्च दस्रादिभानामिति बाणभागाः। ७ ॥

ध्रुवाधिकोनेखचरे गतैष्यो ज्ञेयो हि योगस्त्वनृजौ विलोमं ॥ ॥

इति श्रीवार्षिकेभग्रह्योगाधिकारः ॥ छ ॥

एतदीयध्रुवाः समाप्त्यंते लिखिताः संति ।
आदितो वृत्तसंख्या १४८ श्रीरामः शरणं ।

साम्ये दिशोरंतरमिदुंभान्वोः क्रांत्योर्युतिर्भिन्नदिशाश्रयंत्योः ॥
तज्ज्याश……

Aufrecht records one Ms. of this work which is noticed by Rice in his Catalogue. There he says that this work is a commentary on a work called Vārṣika. This statement appears to be doubtful.

वार्षिकतन्त्र — Vārṣikatantra

No. 1087 — 576 / 1895–1902

Size — 10 in. by 4½ in.

Extent — 7 leaves; 8 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting careless but legible and uniform; borders ruled in double black lines; edges slightly worn out; the Ms contains मध्यग्रहाधिकार and स्पष्टग्रहाधिकार only.

Same as No. 575/1895–1902.

Age — Appears to be old.

Author — Viddaṇācārya.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

आब्रह्मकल्पं विचरन् भचक्रे etc. as in No. 575/1895–1902.

fol. 4b इति श्रीविष्णाचार्यकृतौ वार्षीके ग्रहतंत्रे मध्यग्रहाधिकारः प्रथमोध्यायः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

Ends — fol. 7b

खखाष्टशुद्धा सरवींदुलिप्ता योगा विलिप्ता गतियुक्धृता स्युः ॥
तिथ्यर्धभोगं करणं स्थिराणि कृष्णे चतुर्दश्यपरार्धत स्युः ॥ २२ ॥

इति श्रीविष्णाचार्यकृतौ वार्षिके ग्रहतंत्रे स्पष्टाधिकारो द्वितीयः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

वास्तुप्रकरण — Vāstuprakaraṇa

No. 1088 — 207 / 1883-84

Size — 12½ in. by 6⅜ in.

Extent — 13 leaves; 12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear and legible; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1873 : Śaka 1738.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1b

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः श्रीगुरुभ्यो नमः

ॐ त्रंकटिमात्रं स्कंधमात्रं तु शीर्षकं
एतत्मात्रं स्व(१)नित्वा तु सोध ३ तत्र पूरयेत् ४

पाषाणे कल्याणं चैव अंगारोगसंभचा-
टिकुरीधन्यध्यानं च इष्टकाधनमेव च ५

त्रिणे व्याधिकरं रोगं अस्त्यं च कुलनाशनं
त्वचायां तु धनं धान्यं कांचनं सर्वसिद्धिदं ६ etc

fol. 2b इति सूत्रधारणलक्षण ॥

fol. 12b इति ग्रहप्रकरणं

fol. 13b इति लग्नफलं

fol. 13b इति राहुचक्रं

Ends — fol. 14*a*

खरमज्झते लब्धं मासशेषादिनानि च
मासद्वासभागतेन लब्धं वर्षप्रमानतः
खेग्रहस्तां यतां पंच पंचभक्तिक्रमेन च
शेषलब्धविजानीयं व्याधिश्च ग्रह उच्यते ॥ १७

इति अष्टग्रहगण नाम ॥ इति वास्तुप्रकरणं संपूर्णं संवत् १८७३ शा १७३८ वैशाखकृष्ण १२ बुधे संपूर्णं.

वास्तुप्रदीप — Vāstupradipa

No. 1089 — 208 / 1883-84

Size — 11⅜ in. by 5¼ in.

Extent — 14 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold but not quite clear; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; white chalk also occasionally used; left hand edges worn out and moth-eaten.

The work gives the date as Śaka 1573 i.e. A. D. 1651. But Aufrecht says that this work is quoted in the Nirṇaya-sindhu of Kamalākara, which was composed in A. D. 1612. If Dr. Aufrecht's statement is correct the date of the composition of the present work will have to be regarded as *Saṁvat* 1573 and not *Śaka* 1573.

Age — Saṁvat 1856.

Author — Vāsudeva.

Subject — A treatise dealing with the *Śakuna* due to the building of a house.

Begins — fol. 2*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः
ॐ विद्वच्छाब्दिकसंगतोक्तरचणैर्यद्वास्तुवियाव-
त्तामानंदाभिगमो भवेन्मुनिमतः सज्ज्योति उद्योतितः

तत्संप्रत्यवासुदेवसुधिया वास्तुप्रदीपाभिधो
ज्योतिर्वेदविदां विधीयत इति प्रत्यक्षदुग्बुद्धये । १ ।

fol. 1*b* इति श्रीत्तावापरदेशीयवासीमगद्विजहरिहसवंसोद्भव पंडितयोगानन्दात्मज पंडितवासुदेवरचिते वास्तुप्रदीपे गृहारंभप्रकारः

Ends — fol. 14*a*

कराद्रिधस्रैः १५७२ प्रमिते शकेब्दे त्वियेशिते चंद्रदिने दशभ्याम्
वास्तुप्रदीपो रचितः स्वबुध्या श्रीवासुदेवेन मगद्विजेन १९४।

इति श्रीभावानदेशीयवासिमगद्विजहरिहंसवंशोद्भवपण्डितयोगानन्दात्मज-पंडितवासुदेवरचिते वास्तुप्रदीपः समाप्तः संवत् १८५६ मार्गकृष्णत्रियोदश्यां रवौ लिख्यतं स्वार्थं संवत् ४८७५

Reference — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 568*b*.
(= the present Ms.)

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

———

विंशोत्तरीदशायाः सिद्धसारिणी

Viṁśottarīdaśāyāḥ Siddhasāriṇī

No. 1090

901
1891-95

Size — 8⅞ in. by 5⅛ in.

Extent — 6 leaves ; 12 lines to a page ; 25 letters to a line

Description — Country paper; Devanāgarī characters ; not very old in appearance ; handwriting clear and legible ; borders ruled in double red lines ; edges moth-eaten ; the Ms. contains various koṣṭakas ; complete.

Age — Does not appear to be very old.

Author —Pāṭila.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ विंशोत्तरीदशायाः सिद्धसारिणी लिख्यते ॥

विघ्नेशं श्रीगुरुं नत्वा कुर्वे लोकसुखाशये ॥
पाटिलोपकनामाहं स्फुटां विंशोत्तरीदशां ॥ १ ॥

अदावायुश्च जानीहि पश्चाज्ज्ञेयं दशाक्रमं ।।
जन्मतारादिभिर्गण्यं दशा लेख्या विचक्षणैः ।। २ ।। etc.

Ends — fol. 6b

इति विंशोत्तरीसिद्धमहर्दशासारिणी समाप्तः ।। श्रीम्हालसाकांतार्पण-मस्तु ।। छ

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

विजयकल्पलता — Vijayakalpalatā

No. 1091 — 209 / 1883-84

Size — 9¾ in. by 3⅜ in.

Extent — 24 leaves; 7 lines to a page; 35-40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small and rather careless, also not quite uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for topical headings; edges extremely worn out; the Ms. contains Adhyāyas 1-3.

The beginning of the present Ms. does not agree with that of Ms No. 1964 of Ulwar Mss. Cat. though the name of the work and the name of the author are the same in both cases.

Age — Appears to be old.

Author — Cakrapāṇi, son of Kāmaraja Gaṇaka, who was son of Vāsudeva (cf. Ulwar Mss Cat. No. 1964).

Subject — A treatise dealing with certain rules that are to be observed for getting success in the battle.

Begins — fol. 1b

स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥ छ ॥

लक्ष्मीं तनोति हरति प्रणतस्य विघ्नां
लोकस्य यो गजमुखं तमहं प्रणम्य

... चक्रपाणिगणकः सुजनः स्वरजः
प्रीतिप्रदां विजकल्पलतां करोमि ॥ १ ॥ etc,

fol. 4*b* इति ज्योतिर्विच्चक्रपाणिविरचितायां विजयकल्पलतायां स्वरचक्राध्यायः प्रथमः ॥ श्री ॥

Ends — fol. 24*b*

विज्ञाय चक्राण्यखिलान्यमूनि यः संगरं प्रारभते महीशः ।
एकोप्यरातीन्स विहंत्यपारान् दितेस्तनूजानिव चक्रपाणिः ॥

इति श्रीज्योतिर्विच्चक्रपाणिविरचितायां विजयकल्पलतायां चक्राध्यायस्तृतीयः ॥ ॥ ० ॥ छ ॥

चंद्राखेटकयोर्मध्ये भानि पापयुतानि च ।
तावंतः प्राणिनो वध्याः शुभदृष्ट्या पलायनं ।

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 570*a*; ii. 225*a*.

B – Descriptive Catalogues :– Ulwar Mss. Cat. No. 1964, Extract No. 577.

विद्वज्जनवल्लभा or प्रश्नज्ञान

Vidvajjanavallabhā or Praśnajñāna

No. 1092

337 / 1882-83

Size — 8½ in. by 3⅝ in.

Extent — 9 leaves; 13 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance; handwriting careless and not quite clear; borders ruled in double red lines; red pigment used for colophons; edges worn out; fol. 1 missing; incomplete.

The present work is identical with No. 13994 described in the Mad. Des. Cat. Vol. XXIV.

Age — Fairly old.

Author — Bhojadeva.

Begins abruptly — fol. 2*a*

..... च्यमेतत्समर्थं १७ ।

मैत्रीकार्यं वृद्धिमर्थं जयं वा मित्रक्षेत्रं वीक्ष्यमाणा करोति
निःसंदेहं खेचरः पृच्छकस्य व्याचष्टे च प्रायसो नष्टलाभः १८ etc.

fol. 3*a* इति महाराजाधिराजः भोजदेवविरचिते विद्वज्जनवल्लभाख्ये प्रश्नज्ञाने लाभाध्यायः प्रथमः ॥ १

fol. 3*b* इति द्विद्वज्जनवल्लभाख्ये प्रश्नज्ञाने द्विषत्समागमाध्यायो द्वितीयः ॥ २

Ends — fol. 10*a*

आख्येदालिलचारिराशिरशनावच्छेदिनीं मेदिनीं
शास्त्येकां नगरीमिव प्रतिहतो प्रत्यर्थिनो यस्य सा
प्रश्नज्ञानमिदं स पार्थवशिरोवित्पपादांबुजः
श्रीविद्वज्जनवल्लभाख्यमकृत श्रीभोजदेवो नृपः । ८१

इति श्रीमहाराजाधिराभोजदेवविरचिते प्रश्नज्ञाने चिंताध्यायोष्टादशः ॥ १८ गणिश्रीहर्षरत्नपठनार्थं.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 575*b*.

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss Cat. Burnell's Cat of Tanjore Mss. 77*b*.

विवाहपटल Vivāhapaṭala

No. 1093 $\frac{107}{1873-74}$

Size — 8⅝ in. by 5⅝ in.

Extent — 62 leaves; 12 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red ink used for daṇḍas; folios numbered in left hand margin; edges of some folios slightly worn out; complete.

The work is also called Sārṅgasamuccaya or Sārasamuccaya.

Age — appears to be old.

Author — Śārṅgadhara

Begins — fol. 1*b*

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥

सुरासुरैर्वंदितपादपद्मं शिवात्मजं भक्तजनस्य सिदा
तं विघ्नराजं प्रणितोस्मि नित्यं वागीश्वरी देवगुरुं हरीतं ॥ १ ॥

विष्णुरूपेण यः साक्षी च्छ्रीविष्णुं ब्रह्मसद्गुरुं ॥
हृच्चितकस्य सुषद मुकुदं तं नमाम्यहं ॥ २ ॥

नानाशास्त्रधृतं सारं वैद्यनाथेन यत्कृतं ॥
अन्यैयश्च यद्गृहीतत्र वक्षे सारसमुच्चयं ॥ ३ ॥ etc.

fol. 9*a* इति शारंगीये सारसमुच्चये राशिकुटाध्यायः प्रथमः ॥

Ends — fol. 62*b*

स्त्रीविवाहः कुले नर्गमः कथ्यते ॥ पुंविवाहः प्रवेशो मुनिद्रैः स्मृतः
निर्गमादादितो न प्रविशस्ततस्तत्र संवत्सरोतोविधिः कीर्त्तितः ॥ २४ ॥
हरिदेवः ॥

ऊर्द्धविवाहाशुभदो नरस्य नारीविवाहाथ ऋतुत्रये स्यात् ॥
नारीविवाहं तदहेपि शस्तं नरस्य पाणिग्रहमाहुरार्याः ॥ २५ ॥

इति श्रीसर्वग्रंथसारसमुच्चये विवाहपटले शारंगधराचार्यविरचिते । समाप्त ग्रंथं च ॥ संपूर्ण राम ॥ राम ॥ राम ॥

References — Mss. - A = Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i 580*b*; ii. 137*a*.

B- Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. No. 3036.

विवाहपटल Vivāhapaṭala

No. 1094 $\frac{346(i)}{1879-80}$

Size — 9¼ in. by 3¾ in.

Extent — 1*a* to 6*a* leaves; 7 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; edges worn out; complete.

The Ms. contains two other works called प्रश्नग्रन्थ and घडियालग्नविचार.

Age — Saṁvat 1557.

Author — Bhāskara.

Begins — fol. 1*a*

ॐ नमो श्रीगणेशाय ॥

संक्रांतितो भुक्तकलाः खरामैर्हतास्ततः संक्रममध्यभुक्ताः ।
अंशादिक स्याद्गतराशियुक्तप्रभाकरस्याय न भोग्यसंगात् । १ etc.

Ends — fol. 6*a*

गोपैर्यष्ट्या हतानां खुरपटदलिता यांति गोधूलिर्दिनांते ।
द्रावंते सर्वदोषा होमगिरिशिखिरे सूर्यरश्मिप्रतिष्टाः ।
तस्मिन् कालेऽपिथत्ते न च तिथिनैंव लग्नं न योगं ।
सोद्वाहे सुंदरीणां विपुलधनयुता सर्वसौभाग्यकर्त्ता ३

इति भास्करविरचितं विवाहपुटलं संपूर्णं ॥ श्री ॥

विवाहपटल

Vivāhapaṭala

No. 1095

198
A/1883-84

Size — 8⅞ in. by 4⅜ in.

Extent — 21 leaves; 12 lines to a page; 28-30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old and musty in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in single black lines; edges slightly worn out; fol. 14 missing; yellow pigment used for corrections; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

श्री गणेशाय नमः

सुरासुरैर्वंदितपादपद्मं शिवात्मजं भक्तजनस्य शंदं
तं विघ्नराजं प्रणतोस्मि नित्यं वागीश्वरीं देवगुरुं हरिं च १

नानाशास्त्रोधृतं सारं वैजनाथेन यत्कृतं
अन्यैर्यच्चे गृहीत्वाहं वक्ष्ये सारसमुच्चयं २ etc.

fol. 8*b* श्रीसारंगीयसमुच्चये विवाहपटले ग्रहचारतिविशेषदोषनिर्णयः २

fol. 17*a* श्रीसारंगीविवाहपटले पंचांगशुद्धिः प्रमुखोध्यायः

Ends — fol. 22*b*

वारफलं होरायां लग्नफलं चांशके विनिर्देश्यं
अंशस्थोंश पश्यति यस्माच्चिंत्यं प्रयत्नेन ८१

तिथिरेकगुणा प्रोक्ता बलेन द्विगुणक्षणः
चतुर्गुणं च नक्षत्रं वारः षष्ठगुणः स्मृतः ८८

———

विवाहपटल

Vivāhapaṭala

No. 1096

996
1886-92

Size — $9\frac{1}{4}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Extent — 22 leaves; 8–9 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible but not quite uniform; borders ruled in double black lines and edges in single; red pigment used for verse-numbers and colophons yellow pigment and white chalk used for corrections; the Ms. contains 1–10 Adhyāyas.

Age — Appears to be old.

Author — Śaunaka.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणपतये नमः ॥

तपसो बलेन महता गुरुप्रसादेन वेदशास्त्रबलात् ।
शौनकमुनिर्विचित्रं कथयति सविपाकमुद्वाहं ॥ १ ॥ etc.

fol. 3*b* इति श्रीशौनकीये विवाहपटले प्रश्नोदयनामाध्यायः प्रथमः ॥ १ ॥

fol. 5*a* इति श्रीशौनकीये विवाहपटले कन्यालाभौ द्वितीयोध्यायः ॥ २ ॥

Ends — fol. 22*b*

अपरीक्षितं विलग्नं । न हि देयं पंडितेन । दैवविदा ।
धर्मार्थसुखाय दंपत्योः तद्विपरीतमनिष्टं । ह्यनागतातीतकालेन ॥

इति श्रीशौनकीये विवाहपटले चतुर्थाकर्माध्यायो दशमः ॥ समाप्तोयं शौनकीयविवाहपटलः

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 580b; ii 137a.

विवाहपटल Vivāhapaṭala

No. 1097 854 / 1887–91

Size — 9⅞ in by 4 7/16 in.

Extent — 15 leaves ; 12 lines to a page ; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; very old in appearance ; handwriting uniform but not quite clear in some places; borders ruled in two double black lines ; red pigment used for marking the portion ; edges of some folios slightly worn out ; slightly moth-eaten ; occasional marginal additions ; complete.

Age — Saṁvat 1664.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1b

॥ श्री सूर्याय नमः ॥
रविशुद्धो गृहकरणं रविगुरुशुद्धौ व्रतं विवाहं च ।
क्षौरं तारविशुद्धा शेषं चंद्राश्रितं कर्म ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 15b

अंते गुरुर्धनवती दिनकृद्दरिद्रं
चंद्रो धनव्ययकरी कुलटां च राहुः ॥
साध्वी भृगुः शशिसुतो ... पुत्रपौत्री ।
पानप्रशक्तिहृदयां रविजः कु ...

संवत् १६६४ वर्षे फाल्गुनमासे शुक्लपक्षे ५ पंचम्यां तिथौ ... भूवासरे श्रीमन्नागपुरीयतपागच्छे भ० श्री श्रीमान् कीर्त्तिसूरि ... ज्योतिर्विदमाधवेनालेखि । तारापति गौडान्वये वैराटी ।

विवाहपटल Vivāhapaṭala

No. 1098 441 / 1895–98

Size — 9¾ in. by 4⅝ in.

Extent — 18 leaves; 15 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance ; handwriting clear legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in single; red ink used for marking ; white chalk used for corrections;folios numbered in right hand margin ; the Ms. contains the text and its Gujarati commentary ; complete.

Age — Saṁvat 1855.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
ॐ जंभारात्रपुरोहिते हरिगते सुत्थे मुकुंदे विभौ
जाते धर्मघृणौ धनुः स्मरयो क्षीणे तुषारात्विषि
अस्ते भार्गवजीवयोः कुजदिने मासाधिके वैधृतौ
गंडांते व्यतिपातविष्टिषु शुभं कार्यं न कार्यं बुधैः ॥ १

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

जंभाराजकहितां देवता तेहनो पुरोहित बृहस्पति हरि सिहराशि अर्वितो शुभकार्य न होय सुत्ये मुकुंदे° etc.

Ends (Text)— fol. 18*a*

मासांते दिनमेकं तु तिथ्यांते घटिकाद्वयं
नक्षत्रे घटिकामिश्रविवाहादौ विवर्ज्जयेत ७५
मासाते म्रियते कन्या तिथ्यंते चाप्यपुत्रिणी
ऋक्षाते चापि चैधव्यं मृतिर्विष्टो द्वयोर्भवेत् ७६

इति श्रीविवाहपटलः समाप्तं लिक्तविनयदेवचंदजी रुप्रिमचंदेन लपिकृतं। संवत् १८५५ माह सुवद १२ दिन वार रवौ ॥ followed by a Koṣṭaka.

Ends (Comm.) — fol. 18*a*

चंद्रावस्था पहिली ३ शुभ कर्मे टालीजें नटालीजैतो स्वनाम सरिषो फलकरे अनेकेतला एंक आचार्य कहे छैजे चंद्रावस्थाभली इति चंद्रावस्था

———

विवाहपटल
with टीका

Vivāhapaṭala
with Commentary

No. 1099

477
1892-95

Size — 10⅜ in. by 4⅝ in.

Extent — 35 leaves; 7 lines to a page; 34 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders of some folios ruled in triple red lines and edges in double; red pigment used for marking; the Ms. contains Gujarati rendering.

Age — Saṁvat 1874.

Author — Not mentioned.

Begins (Text) — fol. 1*a*

॥ ॐ श्रीपार्श्वनाथाय नमः ॥

विघ्नराजं नमस्कृत्य । देवीं चैव सरस्वती ।
गुरुणां देवतानां च । प्रसादादुद्धृतो मया ॥ १ etc.

Begins (Com.) — fol. 1*a*

॥ ॐ ॥ श्रीपार्श्वनाथाय नमः । ॐ ह्रीं पार्श्वनाथाय नमोनमः गणेशने नमस्कार करीनें । सरस्वती देवीने पणि नमस्कार करीने etc.

Ends (Text) — fol. 35*a*

चवरी मंडपज्ञेयं । मीनमेषत्रणपीस्ताला ।
वृषकुंभचारसोला । मीथूनमकरपांचपांचा ।
करकधनपांच एकतीसा । सिंह वृश्चिक पांचवेताला
कन्या तुलयां च एकत्रीसां । २२

इति लग्नघटीपल समाप्तं ॥

इति श्रीविवाहपडल समाप्तं ॥ ल । पं श्री खेप्र । पं श्रीविनयः सक्तः श्रीअभीनंदनजी ।

Ends (Comm.) — fol. 35*a*

इति श्रीलग्ननीघडीडनेपलपरीमाण इति श्रीविवाहपडल संपूर्णः ॥ संवत् १८७४ वर्षे मृगशिरमासे शुक्लपक्षे षष्टीवासरेः वार रवौः श्रीदानाव-

संघाडेपं श्री१०८ श्रीजीतवीजयजीः ग ॥ तत् शिष्य पं श्री१०५ पं श्रीविनय-विजयजीः तत् शिष्योत्तमः पंश्रीखेमे नलषीत्तः ॥

विवाहवृन्दावन

Vivāhavṛndāvana

No. 1100

722
1883–84

Size — 9¼ in. by 4½ in.

Extent — 22 leaves ; 9 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking verse-numbers and colophons; some of the folios are yellowish in appearance; complete.

Age — Śaka 1679.

Author — Keśavadaivajña.

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

तीर्थानामधिपः कुभृच्छ्रितपदो संत्यक्तवेलास्थि-
र्यत्पर्यासकळद्विजाधिपसमीक्षासोरुमुष्त्यूरवान् ॥
लक्ष्मीशो खिलदानवारिसततप्रस्निग्धसद्मक्षिति-
र्घोषध्वस्तमलोजयद्गुरुकृपासिंधुर्गुरुः केशवः ॥ १ ॥

बध्नाति स्म विवाहपूर्वकपदं वृंदावनं केशवा-
दित्यो यत्कुटिलोक्तिसूक्तिबहुलं बव्हर्थगूढं पदैः ॥
हेलागम्यमनल्पदृष्टसुधिया तन्नेतरेषां तथा
तस्मात्तद्विवृतिं विशेषसहितामारब्धमस्म्युत्सुकः ॥ २ ॥ etc.

..... श्रीशाङ्गिणो सु(ज)तु etc. as in No. 867/1884–87.

fol. 4a इति श्रीसकळागमाचार्यकेशवदैवज्ञविरचिते विवाहवृंदावने नक्षत्र-प्रकरणं ॥

fol. 5a इ सकळागमाचार्यश्रीकेशवविरचितां विवाहवृंदावने कालमिमांसा-ध्यायः ॥

Ends — fol. 22*a*

प्रायो विवाहपटलं etc. upto श्रुतिगतं रसनासु विवृत्स्यति as in No. 867/1884-87 followed by अत्र ग्रंथकृदुक्तयुक्तिममलां व्याख्याय सम्यक् ततस्यत्कुत्रापि महीद्वरोधि कुहचिद् व्यर्थं वृथै चोच्छ्रितं सद्युक्त्या तु निरस्य सारमुदितं तत्क्षम्यतां सज्जनास्तद्विश्वासवतां प्रतीतिरिह न स्यातं निरामं विना ॥ ५ ॥

इति श्रीविवाहवृंदावने श्रीकेशवदैवज्ञविरचिते विवाहदीपिकाख्या समाप्ता ॥ छ ॥

श्रीशके १६७९ इश्वर नाम संवत्सरे अश्वीनआधिकशुध एकादशि ११ शनौ विराटक्षेत्रे श्रीकृष्णातीरे कृष्णासंनिधौ व्यंकटात्मजनरसिंहेन लिखितोयं विवाहवृंदावनः ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — See No. 867 / 1884–87.

विवाहवृन्दावन — Vivāhavṛndāvana

No. 1101 — 867 / 1884–87

Size — 13½ in. by 5⅜ in.

Extent — 19 leaves; 9 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; red pigment used for marking colophons; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both margins; the Ms. contains 1-16 Adhyāyas; complete.

Age — Saṁvat 1898

Author — Keśavadaivajña.

Subject — A treatise on auspicious times for marriage.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
श्रीसार्ङ्गिणोः सृजतु वो नवसंनिवेशः
क्लेशव्ययं च चलयन्नयनांचलश्रीः ॥
यत्रांचलप्रथनमंगलमाचचार
शृंगारहारमणिकौस्तुभरश्मिगुंफः ॥ १ ॥

...28

संवर्म्य गर्गभृगुभागनरैभ्य गीर्भ्यः
सारं वराहमिहरादिमतानुसारम् ॥
स्फारस्फुरत्परिमलाढ्यफलं विवाह-
वृंदावनं विचरयामि विचाररम्यम् ॥ २ ॥ etc.

fol. 3*a* इति श्रीसकलागमाचार्यश्रीकेशसांवत्सरविरचिते विवाहवृंदावने नक्षत्र-शुद्धिप्रकरणं प्रथमः ॥ १ ॥

fol. 3*b* इति श्रीविवाहवृंदावने कालमीमांसाध्यायो द्वितीयः ॥ २ ॥

Ends — fol. 19*a*

प्रायो विवाहपटलं तटलंघमान-
स्तंवोपनं न सहते नयचालनानि ॥
वृंदावने परमतातपपीड्यमान-
वृंदावने तु रमतामिह संमतिश्रीः ॥ ७ ॥

इति श्रीविवाहवृंदावने वधूवरप्रश्नाध्याय पंचदशः ॥ १५ ॥ अथ वंश-वर्णनपूर्वकं ग्रंथालंकारमाह ॥

Then follow four verses.

इति श्रीसकलागमाचार्यवर्यश्रीकेशवसांवत्सरविरचिते विवाहवृंदावने वंशवर्णनाध्यायः षोडशः ॥ १६ ॥ समाप्तः शुभमस्तु ॥ संवत् १८९८ श्रावण-मासे शुक्लपक्षे तिथौ दशम्यां बुधवासरे ॥

References — Mss. – A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 580*b*; ii 137*b*, 225*b*; iii 123*a*.
See also Dikshit : *Bhār. Jyo.* pp. 257, and 471. He believes the date of the author to be about Śaka 1165 i. e. A. D. 1243.

B – Descriptive Catalogues :– R. Mitra, Notices No 2454. Weber's Cat. of Berlin Mss. No. 873; I. O. Cat. No. 3037; B. B. R. A. S. Cat. No.s 332–33.

विवाहवृन्दावन

Vivāhavṛndāvana

No. 1102

442
1895-98

Size — 9⅞ in. by 4¼ in.

Extent — 19 leaves; 10–11 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1849.

Author — Keśava.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

श्री शार्ङ्गिणोः सृजतु etc. as in No. 867/1884-87.

fol. 3*b* इति श्रीविवाहवृंदावने केशवार्कविरचिते नक्षत्रशुद्धिः प्रथमोध्यायः ॥

fol. 4*a* इति श्रीविवाहवृंदावने केशवार्कविरचिते कालमीमांसाध्यायो द्वितीयः ॥ २ ॥

Ends — fol. 19*b*

प्रायो विवाहपटलं etc. upto श्रुतिगतं रसनासु विवत्स्यति as in No. 867/1884-87 followed by इति श्रीपंडितकेशवार्कविरचिते विवाहवृंदावने वंशवर्णनाध्यायः सप्तदशः ॥ शुभमस्तु ॥

संवत् १८४९ मिती चैत्रशुदी १५ शनौ लिपीकृतं मोतीरामसारस्वत-शंडज्ञातीयेन शुभं ॥

Reference — See No. 867 / 1884-87.

विवाहवृन्दावन
with टीका

Vivāhavṛndāvana
with Commentary

No. 1103

577
1895-1902

Size — 11⅜ in. by 5⅛ in.

Extent — 52 leaves; 4-5 lines to a page; 25-30 letters to a line. (Text)
6-8 ,, ,, 35-40 ,, ,, (Comm.)

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting of the text bold, of the commentary small, clear, legible and uniform; text in the

middle with the commentary above and below it; folios numbered in both margins; foll. 8, 30, 31, 35, 45, 46 missing; yellow pigment used for corrections; moth-eaten in the margins; the Ms. contains Adhyāyas 1–16.

Age — Does not appear to be very old.

Author of the Text — Keśava.
,, ,, Comm. — Not mentioned.

Begins (Text) — fol 2*b*

श्रीशार्ङ्गिणो सृजतु etc. as in No. 867/1884–87.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः श्रीभास्कराय नमः

सरस्वती नमस्तुभ्यं वरदे कामरूपिणि
विधास्ये लेखनारंभं सिद्धिर्भवतु मे सदा १ etc.

fol. 11*a* इति श्रीकेशवार्कविरचिते विवाहवृंदावने कालमीमांसाध्यायो द्वितीयः २

Ends (Text) — fol. 51*b*

प्रायो विवाहपटलं etc. upto श्रुगतं रसनासु विवत्स्यति ४छ followed by इति श्रीविवाहवृंदावनं संपूर्णम् लिखितमिदं श्यामसुन्दरेण ।

Ends (Comm.) — fol. 52*a*

यस्य पुरुषस्य धीर्बहुदर्शीनं बहुशास्त्रेषु दृष्टिः अबहुदृष्टिधीर्बुद्धिः अपदगंभीरमपदगंभीरत्वं अभिकियदीपिरस्यते विशादशास्त्रविदलनिरवद्यशास्त्रज्ञस्य इदं वृंदावृंदावनं एकदा श्रुतिगतं रसनासु विवत्स्यति इति श्रीविवाहवृंदावने समाप्तोयं ग्रन्थः ॥

विवाहवृन्दावनटीका — Vivāhavṛndāvanaṭīkā

No. 1104 — 879 / 1887–91

Size — 7¼ in. by 4⅞ in.

Extent — 97 leaves; 14–15 lines to a page; 25–30 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting small but clear and legible; white chalk often used for corrections; complete.

The commentary is written in Śaka 1476.

Age — Not very old in appearance.

Author — Gaṇeśadaivajña, the reputed author of Grahalāghava.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुचरणारविंदाभ्यां नमः ॥

तदभावो दैवज्ञत्वं ॥ बृहस्पतिरपि ॥ दैवज्ञैः शास्त्रतत्त्वज्ञैर्मुहूर्तो न्विष्यते यदि ॥ सन्मुहूर्तः समन्वेष्यो नान्यैर्नक्षत्रसूचकैरिति ॥ etc.

fol. 15*a* इति सकलागमाचार्यवर्यश्रीकेशवसंवत्सरात्मजगणेशदैवज्ञविरचितायां विवाहवृंदावनटीकायां नक्षत्रशुद्धिप्रकरणं ॥

fol. 18*b* इति ... विवाहदीपिकायां कालमीमांसाप्रकरणं ॥

Ends — fol. 97*a*

नानाशास्त्रकलाकलापचतुरः श्रीकेशवस्यात्मज-
ष्टिकां युक्तिमती गणेशविबुधो वृंदावनस्यात्करोत् ॥

इति श्रीसकलागमाचार्यवर्यश्रीकेशवसंवत्सराजगणेशदैवज्ञविरचितायां विवाहवृंदावनटीकायां विवाहदीपिकायां व्याख्या समाप्तः ॥ छ ॥ छ ॥

रसनगमनु १४७६ तुल्ये शाक आनंदवर्षे
विवृतिमकृत शस्तां दीपिकाख्यां गणेशः ॥
यदिह लिखितमल्पानल्पकं वा सदोषं
तदतिविमलधीभिः शोध्यमित्यर्थये तान् ॥ ३ ॥

References (1) Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 580*b*; ii, 137*b*, 225*b*; iii, 123*a*.
See also Dikshit : *Bhār. Jyot.* p. 260 for date

(2) Printed Editions — Mr. Dikshit says that he had seen one printed copy of Gaṇeśa Daivajña's commentary on the Vivāhavṛndāvana (See p. 260 of his work viz. Bhār. Jyo.).

विश्वकर्मावतारे (ज्ञानप्रकाशदीपार्णव)

Viśvakarmāvatāre (Jñānaprakāśadīpārṇava)

No. 1105 — 870 / 1884-87

Size — 10 in. by 5⅛ in.

Extent — 5 leaves; 9 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edgds in single; marginal additions; white chalk occasionally used for corrections; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1a

विश्वकर्मा उवाच ॥
शस्ते मासि सिते पक्षे अतीते चोत्तरायने
चंद्रताराबलाभ्यां च शुभलग्ने शुभे दिने १
चैत्रे शोककरं विद्याद्वैशाखे च धनागम
जेष्टे गृह विपद्यंते आसाढे पसुनासनं २ etc.

fol. 3b इति विश्वकर्मावतारे ज्ञानप्राकाशदीपार्णवे आयतत्वाधिकारे प्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥

Ends — fol. 5a

लघुस्थान् मेलयेदंकान् तैः स्वैकैरुपनिर्णयः
लघुस्थानेप्यलिंदं स्या प्राक् दक्षिणापरोत्तरो ॥ ५४ ॥
इति षोडशप्रस्तार संपूर्ण समाप्तं ॥ श्रीयोस्तु ॥

On fol. 5b there a is koṣṭaka.

विश्वामित्रसंहिता Viśvāmitrasaṁhitā

No. 1106 578/1895-1902

Size — 9½ in. by 5½ in.

Extent — 10 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; edges worn out; topical headings and daṇḍas marked in red ink; the Ms. contains portion up to राहुचार.

Age — Does not appear to be very old.

Author — Not mentioned.

Subject — On the influence of planets.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः । श्रीत्रिपुरसुंदरिये नमः ॥
कस्य भागे दिशो राजा विग्रहं च जनक्षयं ॥
कस्य पीडा भविष्यंति कथयस्व प्रसादतः ॥ १ ॥
विश्वामित्र उवाच ॥ etc.

Ends — fol. 10*a*

इति विश्वामित्रसंहितायां राहुचारः समाप्तः ॥ छ ॥
Then follow five verses.

विष्णुकरणटीका — Viṣṇukaraṇaṭīkā

No. 1107 — 193 / A/1883-84

Size — 12½ in. by 6 in.

Extent — 40 leaves; 12 lines to a page; 25-30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking the portion; slightly moth-eaten at the edges; fol. 1 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1864.

Author — Tryambakabhaṭṭa.

Subject — A commentary on the *Vaśiṣṇavakaraṇa* of Śaṁkara, who composed his work in Śaka 1688. (Dikshit: *Indian Astronomy*, p. 295).

Begins abruptly — fol. 2*a*

..... न्मादृशाः सत्सदृशाः अतिमंदबोधाः अति अत्यंतमंदः बोधो येषां ते तथा अपि येषां पादास्तेषां संशीलनेन सेवनेन लब्धः प्राप्तः etc.

fol. 12*b* इति श्रीदैवज्ञविष्णुसुतत्र्यंबकभट्टविरचितायां विष्णुकरणटीकायां स्पष्टग्रहविवृत्तिः ॥

Ends — fol. 41*a*

स्फुटाक्षरार्थगंभीरा गणकानंदकदायिनी
कृतिस्तदात्मन सैषा त्र्यंबकस्यमुदरहः ॥

इति श्रीविष्णुदैवज्ञसुतत्र्यंबकभट्टविरचितायां विष्णुकरणटीका समाप्ता । संवत् १८६४ शाके १७२९ वैशाखवदि ७ बुधे । श्रीशुभं भवतु ॥ श्री

Reference — Mss. - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 589*b*.
This is the only Ms. recorded by Aufrecht in his Catalogus Catalogorum.

वीरविजय (चक्राध्याय)

Vīravijaya (Cakrādhyāya)

No. 1108 — 997 / 1886-92

Size — 9¾ in. by 4⅜ in.

Extent — 16 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; edges worn out and moth-eaten; slightly bri tle leaves; foll. 2–12, 17–24, 28–32 missing; incomplete.

Age — Appears to be fairly old.

Author — Not mentioned.

Subject — Astrology mixed with Tantric rites.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ सर्वतोभद्रं चक्रं लिष्यते ।
चक्राध्यायं प्रवक्ष्यामि यथोक्तं पूर्वसूरिभिः ।
चमत्कारपरं सर्वचक्रनिर्णयकारकं ॥ १

चंद्रपूर्वोत्तराधीशो रवियामे जले प्रभुः।
मद्यादौ सिंहतः सव्ये कक्कीत्सार्थाद्विलोमतः ॥ 2 etc.

fol. 15a इति श्रीवीरविजयनाम्नि स्वरशास्त्रे चक्राध्याये मंत्रिराजाविरचिते संघट्टचक्रं ॥ छ ॥

fol. 16b इति ..... एकार्गलचक्रत्रयं ॥ छ ॥

Ends — fol. 40b

दुर्गाभिधानऋक्षाद्याचक्रे सप्तसलकके ।
पापग्रहयुते चंद्रे यत्र स्यात्तत्र मालतिः ॥ छ

इति दुर्गमालाब्रह्मयामलोक्तं । भूमिचतुष्टयमालाचक्रं ॥ भ ॥ शुभम् भवतुः ॥ छ ॥ लेखकपाठकयोः शिवमस्तु

वीरसिंहोदय
(अरिष्टाध्याय)

Vīrasiṁhodaya
(Ariṣṭādhyāya)

No. 1109

448
A/1881-82

Extent — 10 leaves; 9 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible, beautiful and uniform; the Ms. is extremely moth-eaten especially on the right-hand side of folio.

The Ms. contains a chapter called अरिष्टाध्याय from वीरसिंहोदयजातक.

Age — Appears to be old.

Author — Viśvanāthapaṇḍita.

Begins — fol. 1b

श्रीन्महागणपतये नमः ॥
अथारिष्टाध्यायो निरूप्यते ॥
तत्रा ... विधं योगजं नियत ... नियतं च ॥
तत्र योगजान्याह कल्याणवर्मा ॥
बृहस्पतिर्भा ... ष्टमस्थः सूर्येंदु भौमार्कजदृष्टमूर्त्तिः ॥
वर्षैस्त्रिभिर्भार्गवदृष्टिहीनो लोकांतरं प्रा ... प्रसूत ॥ १ ॥

...29

Ends — fol. 11*a*

एते सर्वे भंगा मया निरुक्ता पुरातना सिद्धाः ॥
यैर्ज्ञातैर्देवविदो नरेन्द्रवाल्लभ्यभायांति ॥ ४२ ॥

इति श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीवीरसिंहकारिते समस्तविद्याविशारद-रामज्योतिर्वित्पु ... विश्वनाथपंडितविरचिते वीरसिंहोदयेरिष्टभंगनिरूपणोदयो नाम प्रकाशः ॥ अथ नाभसयोगाः

References — Ms. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 596*a* ; ii, 226*b*. See also Dikshit's *Indian Astronomy* p. 487.

B - Descriptive Catalogues :- Ulwar Mss. Cat. No. 1970, Extr. No. 580

वृत्तशतक

Vṛttaśataka

No. 1110

194
A/1883-84

Size — 9½ in. by 3⅝ in.

Extent — 13 leaves ; 10 lines to a page ; 30–32 letters to a line.

Description — Thick country paper ; Devanāgarī characters; old in appearance ; handwriting small but clear and uniform ; borders ruled in triple black lines; red pigment used for verse-numbers; yellow pigment often used for corrections; occasional marginal notes ; edges slightly moth-eaten ; complete.

Age — Saṁvat 1673.

Author — Maheśvara.

Subject — A religio—astrological treatise.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

ब्रह्मेशचन्द्रेन्द्रदिवाकराग्निवस्वादिरूपाणि सुरस्य यस्य ।
नत्वाच्युतं तं व्यवहारसिध्यै महेश्वरो वृत्तशतं करोति ॥ १ etc.

Ends — fol. 12*b*

आदौ त्याज्यविधिस्तथा च भविधिः प्रोक्तो विधिः संस्कृते
रुद्धाहोग्निपरिग्रहो ग्रहविधिर्भूपाभिषेकः क्रमात् ।

यात्रागोचरसंक्रमादिकविधिर्देवप्रतिष्ठाविधि-
श्चक्रेवृत्तशतं मनोरथसुतो दृष्टवान्यशास्त्राण्यदः ॥

इति श्रीमहेश्वरकृते वृत्तशतकं समाप्तम् ॥ छ ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥ संवत १६७३ समये आषाढसुदि त्रयोदश्यां लिखितं पशुपतिमिश्रेण ॥ शुभं भवतु सर्व्वेषाम् ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

Then follow two verses.

References — Mss. A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 597*b* ; ii. 142*b*, 226*b*.

B – Descriptive Catalogues :– For a described Ms. see B.B.R.A.S. Cat. No. 335; also cf. Dikshit's Indian Astronomy pp. 245, 247-48.

वृत्तशत

Vṛttaśata

No. 1111

871
1884-87

Size — 9⅜ in. by 4⅞ in.

Extent — 10 leaves; 12 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for colophons; edges slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Maheśvarācārya.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ब्रह्मेशचंद्रेंद्रदिवाकराग्नि वस्वादिरूपाणि सुरस्य यस्य ।
नत्वाच्युतं तं व्यवहारसिध्यै महेश्वरो वृत्तशतं करोति ॥ १ ॥

fol. 3*b* इति वृत्तशते गर्भाधानादिसंस्कारप्रकरणं ॥ १६ ॥

fol. 6*b* इति वृत्तशते विवाहप्रकरणं । १७ ।

Ends — fol. 10*b*

आदौ त्याज्यविधिस्तथात्र भविधिः प्रोक्तो विधिः संस्कृते
रुद्वाहोग्निपरिग्रहो ग्रहविधिर्भूपाभिषेकः क्रमात् ।

यात्रागोचरसंक्रमादिकविधिर्देवप्रतिष्ठाविधि-
श्चक्रे वृत्तशते मनोरथसुतो दृष्टवाद्यशास्त्राण्यहं १०४ ॥

इति श्रीमहेश्वराचार्यविरचिते वृत्तशते देवप्रतिष्ठाप्रकरणं ॥ २४ ॥ लिषतं गोरधनमहामहात्मागढआंवावतीमध्येः ॥ पठाना रथसाहजी श्रीरतनचंदजी ॥ शुभ भवतु कल्याणमस्तु ।

Reference — See No. 194/A-1883-84.

वृत्तशत

Vṛttaśata

No. 1112

872
1884-87

Size — 8½ in. by 3⅛ in.

Extent — 22 leaves; 7 lines to a page; 20-25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold and legible but careless; borders carelessly ruled in single black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons edges slightly worn out; foll. 17, 23, 24 missing; incomplete.

Age — Appears to be fairly old.

Author — Maheśvarācārya.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ सिध्यै ॥ गणपतये नमः ॥

ब्रह्मेशचंद्रेंद्रदिवाकराग्नि etc. as in No. 871/1884-87.

fol. 7*b* इति ज्योतिवृत्तशते माहेश्वराचार्यविरचिते गर्भाधानादि षोडशसंस्कार-प्रकरणं ॥

Ends — fol. 25*a*

आदौ etc. up to मनोरथसुतो दृष्टवाद्यशास्त्राण्यपि ॥ १०३ ॥ as in No. 871/1884-87 followed by इति वृत्तशते देवप्रतिष्ठाप्रकरणं समाप्त-मिति ॥ वार्याइयै नमः छ ॥

References — See No. 194 / A-1883-84.

वृत्तशत with टीका

Vṛttaśata with Commentary

No. 1113

998
1886-92

Size — 7⅞ in. by 4½ in.

Extent — 25 leaves; 13 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for verse-numbers and topical headings; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; foll. 1–2 and 11–14 missing; incomplete.

Age — Śaka 1538=A.D. 1616.

Author of the (Text.) — Maheśvaropādhyāya.
„ „ (Comm.) — Not mentioned.

Begins abruptly — fol. 3*a*

... षाढा श्रवणः सुखवर्द्धनी ॥ २८ ॥

धनिष्ठामर्थलाभं च शततारा दरिद्रताः ॥
पूर्वा भाद्रपदे वंध्या अहिर्बुध्न्यश्च धर्मभात् ॥ २९ ॥

रेवत्यां सुप्रजा नारी प्रथमे च रजो यदा ॥
धनिष्ठा पंचके स्त्रीणां प्रथमार्त्तुसुखप्रदं ३० ॥ etc,

fol. 7*a* इति चूडारत्ने मेलकाध्यायः ॥ ५ ॥

fol. 7*a* इति चूडारत्ने विवाहलक्षणाध्यायः ॥ ६ ॥

fol. 18*a* इति वृत्तशते महेश्वरविरचिते विवाहप्रकरणं

Ends (Text) — fol. 30*b*

आदौ त्याज्यविधिस्ततोत्र भविधिः संस्कृत्य संस्कारको-
रुद्वाहोग्निपरिग्रहो गृहविधि भूपाभिषेकक्रमात् ॥
यात्रागोचरसंक्रमादिकविधिर्देवप्रतिष्ठाविधि-
श्चक्रे वृत्तशते मनोरथसुते दृष्टवाद्यशास्त्राण्यतः ॥ १०२ ॥

Ends (Comm.) — fol. 31*a*

एतानि प्रकरणानि मनोरथसुत महेश्वरोपाध्यायविरचिते वृत्तशते समाप्तः ॥ छ ॥ इति वृत्तशतमूलटीका समाप्तः ॥ छ ॥

पदं सैकं द्विगुणितं पदघ्नं तन्मितानि तु
रंध्राणि रज्जुशय्यायां पदं स्यात्सूत्रकर्मभिः ॥ १ ॥

शरौघे परिधेः पंक्तिस्त्रिभिर्युक्ता स्ववर्गिता ॥
हरे द्वादशभिर्लब्धं शरसंख्यामुदीरयेत् ॥ २ ॥

समविशम द्वे रूपे विषमसमे त्रीणि रूपाणि ॥ ३ ॥

शत एकचंद्र सरद्वेन पक्षं ससत्रीणि नेत्रं एतस्तुर्यवेदं ॥
शरपंचवाणं रसषड्दर्शनं ततः ससासागरं ताराष्टकभैरवं तसननंदनं ॥ ४ ॥

श्रीमन्नृपशालिवाहनशके १५३८ नलसंवत्सरे उत्तरायणे वसंतऋतौ चैत्रमासे शुक्लपक्षे ससम्यां तिथौ गुरुवासरे मृगघाटे १६ उपरि आरद्रानक्षत्रे मिथुनस्थिते चंद्रे मीनस्थिते रवो धनस्थिते देवगुरौ शुभदिने काश्यपगोत्रोत्पन्नकृष्णात्मज-अनंतसुत-बाबादेवमाडेनेदं पुस्तकं लिखितं शुभं भवतु ॥ छ ॥

Then follow some stray verses.

वृद्धगार्गी

Vṛddhagārgī

No. 1114

195
A/1883-84

Size — 8⅛ in. by 5⅜ in.

Extent — 21 leaves; 12–16 lines to a page; 25–30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance: handwriting not quite clear; also not uniform; red pigment used for marking the portion; Ms. scratched off in many places; fol. 8 torn; edges slightly worn out; fol. 4, 17, 81 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1806.

Author — Not mentioned.

Subject — An astronomical treatise ascribed to Vṛddha Garga.

Begins — fol. 1ᵇ

॥ ॐ गणेशाय नमः ॥

वृद्धिगार्ग्यं द्विजस्त्रेष्टमादित्यसमतेजसं
कृतांजलिपुटो भूत्वा नारदः परिपृच्छति १

श्रीनारदोवाच etc.

Ends — fol. 24*b*

अन्यत्र

ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे दशम्यां बुधहस्तयोः
योगं यं पद्मको नाम गंगाद्वारेपि दुर्लभः ॥
इति वृद्धगार्गिः संपूर्णः समाप्तः ॥

Then after three verses

शुभं ॥ २ ॥ संवत् १८०६ श्रावण शुदि १७ गुरौ मध्यह्नेन लेख्यतं महाबटारकस्य गुसांनीई कौलेन स्वकार्यार्थं संपूर्णं हरामन रैनदासः

References—Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 598*a*; ii, 142*b*; iii, 125*b*.

B – Descriptive Catalogues :- cf. I. O. Cat No. 6342

वृद्धगार्गीयसंहिता Vṛddhagārgīyasaṁhitā

No. 1115 $\frac{345}{1879-80}$

Size — 10⅝ in. by 4⅛ in.

Extent — 232 leaves ; 10 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; handwriting small but clear, legible and uniform ; borders ruled in triple black lines ; edges of some folios slightly worn out ; red pigment used for topical headings and colophons ; fol. 105*b* blank ; foll. 182, 183, together ; foll. 106–110 224 missing ; incomplete.

Age — Appears to be old

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ नमः श्रीमहागणपतये ॥

॥ जगद्विधात्रे तमसां निहंत्रे गोत्रे प्रजानां फलसंप्रदात्रे ।
गंत्रे क्षणस्त्रे तसिभावकर्त्रे तस्मै नमो धीविधये सवित्रे ।

अथातः संवत्सरनिर्देशं व्याख्यास्यामः । etc.

fol. 2*a* बृहद्गर्गकृते ज्योतिषे सांवत्सरनिर्देशो नाम ॥ छ ॥

fol. 13*a* वृद्धगार्गीये ज्योतिःशास्त्रे मुहूर्त्तगुणो नाम ॥

Ends — fol. 238*b*

उत्तरायां फाल्गुन्यां नृष ... ज्वरो भवेत् ।
संतः सुखी भवति वै गर्गस्य वचनं यथा ।
स्वातु नक्षत्रयोगे तु दारुणो भवते ज्वरः । अथ ...

बृहद्गार्गीयसंहिता — Bṛhadgārgīyasaṁhitā

No. 1116 — 542 / 1895-1902

Size. — $10\frac{7}{8}$ in. by $5\frac{1}{16}$ in.

Extent — 274 leaves; 9 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Modern country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting bold, clear and legible but not uniform; edges worn out and moth-eaten; several folios missing; but the folios are not properly numbered hence it is difficult to find the missing folios; incomplete.

Same as No 345/1879-80.

Age — Saṁvat 1881.

Author — Garga

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीवरदमूर्त्तिर्जयति ॥

ॐ नमः जगद्विधात्रे तमसां निहंत्रे गोप्त्रे प्रजानां फलसंप्रदात्रे ।
गंत्रे क्षणश्वातसि भावकर्त्रे तस्मै नमोर्धा विधये सवित्रे ॥ १ ॥

अथातः सांत्सरनिर्देशं व्याख्यास्याम etc.

fol. 10*a* इति वृद्धगर्ग्यप्रणीते ज्योतिषे शास्त्रे नक्षत्रकर्मगुणो नाम चतुर्थोध्यायः ।

Ends — fol. 317*a*

अथ त्रयोदशदिने सुखी भवति मानवः ॥
अथवा दीर्घकालेन मुच्यते नात्र संशयः ।
अथवा पचरात्रे तु वारुणं ज्वरमादिशेत् ॥
उत्तरायां तु फाल्गुन्यां नृपज्वरो भवेत् ॥
मासतः सुखी भवति गर्गस्य वचनं यथा ॥
स्वातिनक्षत्रयोगे तु दारुणो भवति ज्वरः ॥

संवत् १८८१ महाकृष्ण १३ त्रियोदसी संपूर्णं पुस्तकं ॥ शुभमस्तुः ॥

वृद्धगार्ग्यसंहिता Vṛddhagārgyasaṁhitā

No. 1117 210(ii) / 1883-84

Size — 12⅛ in. by 6⅜ in.

Extent — 40 leaves; 14 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; complete.

Though the present work is named Vṛddhagārgyasaṁhitā still it differs from No. 195/A-1883-84 which is Ms. of the same name. Same as No. 210(i)/1883-84.

Age — Saṁvat 1873 ; Śaka 1738.

Author — Garga.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशो यजतु । शाय नमः

ॐ सर्वलोकाधिनाथाय सर्वप्राणिहिताय च ।
सर्वभूताधिवासय सर्वज्ञाय नमो नमः । १ ।

वृष्टिज्ञानं च वक्ष्यामि गर्गशास्त्रानुमार्गतः ।
मनुष्याणां हितार्थाय जगतः सर्वदेहिनां ॥ २ ॥ etc.

fol. 2*b* इति श्रीवृद्धगार्ग्यसंहितायां सूर्यवारः ।

fol. 4*a* इति श्रीवृद्धगार्ग्यसंहिताया चंद्रचारो द्वितीयः २ ।

Ends — fol. 40*a*

उदरं भिन्न कुर्वंति etc. upto गृहप्रवेशकर्माणि as in No. 210 (i)/1883-84 followed by श्रावणशुक्ल १ संवत् १८७३ शाके १७३८ गुरौ लिख्यतं शुभम् ॥

वृद्धगार्ग्यसंहिता Vṛddhagārgyasaṁhitā

No. 1118 210(i) / 1883-84

Size — 11⅝ in. by 6 in.

Extent — 40 leaves; 14 lines to a page; 28-30 letters to a line.

Description — Modern country paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; complete; the Ms. contains anoth r work of the same name.

Age — Saṁvat 1962

Author — Garga

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशो यजनु । शाय नमः ॥
ॐ सर्वलोकाधिनाथाय सर्वप्राणिहिताय च ।
सर्वभूताधिवासय सर्वज्ञाय नमो नमः । १ ।
वृष्टिज्ञानं च वक्ष्यामि गार्गशास्त्रानुमार्गतः ।
मनुष्याणां हितार्थाय जगतः सर्वदेहिनां । २ । etc.

fol. 2*b* इति श्रीवृद्धगार्ग्यसंहितायां सूर्यका ।

Ends — fol. 40*b*

उदरं भिन्न कुर्वंति कोष्टरागादिवेधनं
हर्षणं धर्मकर्माणि द्वादश्यां तु प्रकारयेत् । १३ ।
अश्वशिक्षं च लेखं च न्याय्याहंकारवादनं
शोभशुभकर्माणि त्रयोदश्यां तु कारयेत् । १४ ।
मंत्रं तंत्रं प्रयोगं च रुद्रोप ... व बोधनं
देवतां पूजनं चैव चतुर्दश्यां तु कारयेत् । १५ ।
कल्याणं मंगलं चैव द्विजदेवस्य तर्पणं
गृहप्रवेशकर्माणि .....
श्रावणशुक्ला १ संवत् १९६२ ॥ शुभम्

वृद्धपाराशरी — Vṛddhapārāśarī

No. 1119 — 86 / 1869-70

Size — 10½ in. by 5 7/16 in.

Extent — 11 leaves; 9 lines to a page; 26-28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in single; folios numbered

in both margins; red ink used for daṇḍas; red pigment used for marking; complete.

Age — Not very old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ बृहत्पाराशरी प्रारंभ्यते ॥

लग्नफलं ॥

मंदसौम्यसिताः पापाः शुभौ गुरुदिकारौ ॥
न शुभं योगमात्रेणप्रभवेच्छनिजीवयोः ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 11*a*

महिषहयगजतैलवस्त्रशृंगारप्रयाणसर्वराज्यदायी आयुधगृहयुधसंचारशूद्र-नीलमणीविघ्नकेशनाशशल्यशूलरोगदासदासीजनायुष्यकारकः शनिः ॥ प्रयाण-शर्मसर्परात्रिसफला सुतार्थपूजार्थकर्मकारको राहुः ॥ श्रवणरोगचर्म अतिशूल-स्फोटक्षुत्पित्तार्त्तिकारकः केतु ॥

॥ इति श्रीवृद्धपाराशरी समाप्ता बृहत्पाराशरी ॥

॥ श्रीशुभं भवतु ॥

Reference — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i. 335*a*; ii, 74*b*. Aufrecht mentions only 3 Mss. of Vṛddhapāraśarīhorā.

वृद्धयवनस्त्रीजातक — Vṛddhayavanastrijātaka

No. 1120 — 999 / 1886–92

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 142 leaves; 6 lines to a page; 13 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting very bold, clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in double; yellow pigment and white chalk occasionally used for corrections; folios numbered in both margins; complete

Age — Saṁvat 1881.

Author — Not mentioned.

Subject — Horoscopy for women.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ स्त्रीजातक लिख्यंतेः ।
सुशीला धर्मकर्माढ्या चित्रणी च पतिव्रता
पुत्रसंतानजनका स्त्रीणा जनमोत्तरायणो ॥ १ ॥
कर्कशायं क्लेशकर्त्ता च मलिनानी च संस्थिता ।
कुटंवद्वेषिणी चैव जाता स्त्री दक्षिणयने ॥ २ ॥
अथ ऋतौ फलं ॥
हेमंते शुभगा नारी । बुधिगंभीरधारता ॥
कुलस्य मंडिता धुर्या प्रमोदा हर्षपूरिता ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 141*b*

शुशुक्रमध्ये यदा जीका वाला पत्रे प्रजापते ॥
तस्याःधान्यं शीलं प ... ति सुतसुखं जयं ॥ ७ ॥
शुक्रशौरिवृद्धजानां हास्यं क्रीडां धनागमं
गणपतिपुत्रभवा वाधा जायते अंगनाडदशां । ८ ।
इति श्रीवृद्धयवनजातके स्त्रीजातके अष्टोत्तरीदशांतर्दशा संपूर्णा ॥ संवत् १८८१

वृद्धपाराशरीहोरा — Vṛddhapārāśarīhorā

No. 1121 — 90 2 / 1891-95

Size — 12¼ in. by 5⅛ in.

Extent — 30 leaves; 11 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; edges slightly worn out; the first and the last folios being torn pasted with paper slips.

The Ms. contains 1-9 Adhyāyas.

Age — Saṁvat 1915 : Śaka 1780.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

मार्त्तंडं प्रणमामि सर्वजगतामीशं परं शंकरं
सर्वेषां हृदि संस्थितं पशुपतिं भर्गं भवानीपतिं ॥
लोकानां प्रलयोदयस्थितिविभुं त्रैलोक्यदीपं रविं
वक्ष्याम्यद्य महेश्वरस्य कृपया दायप्रकाशं परं ॥ १ ॥ etc.

fol. 5*b* इति श्रीवृद्धपाराशरीये होरायां दशाध्यायविचारे सूर्यदशांतर्दशाफलकथनं नाम प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥

fol. 8*a* इति श्रीवृहत्पाराशरीये जातके चंद्रदशायामंतर्दशाफलकथनं नाम द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥

Ends — fol. 30*a*

द्वितीयद्युनगे चैव देहबाधा भविष्यति ॥
तद्दोषशमनार्थाय महामृत्युंजयो जयः ॥ ७ ॥

तिलाज्यशर्कराहोमो माषान्नैर्भोजयेद्द्विजान् ॥
छागदानं प्रकुर्वीत सर्वसंपत्प्रदायकं ॥ ८ ॥

इति श्रीवृद्धपाराशरीयहोरायां शुक्रदशायामंतर्दशाफलकथनं नाम नवमोध्यायः ॥ ९ ॥

आदितश्चतुर्विंशोध्यायः समाप्तोयं ग्रंथः ॥

संवत् १९१५ शके १७८० आश्विनकृष्णा ८ ब्राह्मणसुखदेव ... क लिखि रामचंद्रपठनार्थं ॥ शुभं भूयात् ॥ श्रीरस्तु ॥

वृद्धवसिष्ठसंहिता — Vṛddhavasiṣṭhasaṁhitā

No. 1122 — 106 / 1866-68

Size — 12⅜ in. by 4¾ in.

Extent — 147 leaves; 10 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Modern paper with watermaks; Devanāgarī characters; blue in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; colophons written in red ink; the Ms. contains Adhyāyas 1–42.

The Ms. is a bound copy and bears the embossed stamp of the Elphinstone College Bombay.

Age — Modern.

Author — Vṛddhavasiṣṭha.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
ब्रह्माशंभुसुरामरेन्द्रनिकरस्फूर्जत्किरीटोज्वल etc.

fol. 2*a* इति श्रीमद्वृद्धवसिष्टब्रह्मर्षिविरचितायां महासंहितायां जगन्मोहनाख्यायां शास्त्रस्वरूपो नाम प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥ छ ॥

fol. 4*a* इति श्रीमद्वृद्धवसिष्टब्रह्मर्षिविरचितायां रविचारो नाम द्वितीयोध्यायः ॥ २ ॥ छ ॥

Ends — fol. 147*a*

ब्राह्मणाय ततो दद्यात्कुंभं वस्त्रं सदक्षिणं ॥
ब्राह्मणान्भोजयेत्पश्चातस्माद्दोषात्प्रमुच्यते ॥ १०९ ॥

इति श्रीमद्वृद्धवासिष्टब्रह्मर्षिविरचितायां संहितायां सर्वोत्पातशांत्याध्यायो नाम द्विचत्वारिंशत्तम ॥ ४२ ॥ छ ॥

Reference — See No. 543 / 1895-1902.

वृद्धवसिष्ठसंहिता — Vṛddhavasiṣṭhasaṁhitā

No. 1123 — 520 / 1892-95

Size — 10¼ in. by 4⅓ in.

Extent — 102 leaves; 11 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders of some folios ruled in double red lines; edges on the right extremely worn out; red pigment used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; fol. 58*b*, blank; the Ms. contains 1–44 Adhyāyas and the 45th is incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Vṛddha Vasiṣṭha Brahmṛṣi.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणाधिपतये नमः ॥
प्रह्मांभोजभवामरोंद्रनिकर etc.

fol. 2*a* इति वृद्धवसिष्टब्रह्मर्षिविरचितायां शास्त्रस्वरूपाध्यायः प्रथमः ॥

fol. 3a इति वसिष्टसंहितायां रविचारः ॥

.....

fol. 100b इति श्रीवृद्धवसिष्टब्रह्मर्षिविरचितायां महासंहितायां नानाविधोत्पाताध्यायश्चतुश्चत्वारिंशत्तम ४४

Ends abruptly — fol. 102b

मधुपुष्पं तिलाज्यान्नं दूर्वाभिः सहितं हविः
गुडशर्करमध्वाज्यपिष्टान्नेन बलिं हरेत् ५६

चित्रायामुथ्थितो व्याधिर्दशरात्रेण मुंचति
चित्रं देवानामित्यस्य त्वष्टात्रिष्ट २ पितामहः ५७

अक्षसूत्राभयकरश्चित्रवर्णसि ये रतः
स.....

Reference — See No. 543 / 1895–1902.

वृद्धवसिष्ठसंहिता Vṛddhavasiṣṭhasaṁaitā

No. 1124 521 / 1892–95

Size — 10 in. by 4⅓ in.

Extent — 30 leaves; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old and musty in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in triple black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; yellow pigment often used for corrections; edges on both sides worn out; foll. 1 and 23 missing; incomplete.

Age — Appears to be fairly old.

Author — Vṛddha Vaśiṣṭha Brahmṛṣi.

Begins abruptly — fol. 2a

.....चोत्तरचत्वारिंशद्विपुलाध्यायैर्विराजते स्कंधः ।
अवर्णामपि बुद्धिमितरेषां वर्द्धनं नित्यं ॥ १२ ॥

इति वृद्धवशिष्टब्रह्मर्षिविरचितायां महासंहितायां शास्त्रस्वरूपाध्यायः प्रथमः ॥

fol. 3a इति वृद्धवशिष्टब्रह्मर्षिविरचितायां रविचाराध्यायो द्वितीयः ॥ २ ॥

Ends abruptly— fol. 32*b*

इति चंद्रताबलाध्यायः ॥

दिनकरभात्सप्तमभं भूकंपं पंचमर्क्षमपि विद्युत् ।
शूलोपग्रहमष्टमभं दशमर्क्षं चाशनिश्च विज्ञेयं ॥ १ ॥

केतुरुपग्रहदोषस्त्वष्टादशमं चंडसंज्ञं च ।
पंचदशदशनवमं चोल्कापातं चतुर्दशं पातः ॥ २ ॥
मेघोपग्रहदोषो निर्घातः कंपसंज्ञं च
वज्रनिभः । एकोनविंशदुल्काक्रमशस्त्वेते ह्युपग्रहा दोषाः ॥ ३ ॥
हिमकिरणर्क्षेण युते शुभकार्यं ॥

Reference — See No. 543 / 1805–1902.

वृद्धवसिष्ठसंहिता
or
वृहद्वसिष्ठसंहिता

Vṛddhavasiṣṭhasaṁhitā
or
Bṛhadvasiṣṭhasaṁhitā

No. 1125

543
1895–1902

Size — 10¾ in. by 5⅜ in.

Extent — 189 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; edges extremely moth eaten; yellow pigment often used for corrections; folios not properly numbered; foll. 170, 171, 172 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1879.

Author — Vasiṣṭha Bramharṣi.

Begins — fol. 1*b*

॥ महागणाधिपतये नमः श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
प्रव्हांभोजसुरासुरेंद्रनिकरस्फूर्ज्जत्किरीटोल्लस-
ज्ज्योत्स्नालीढपदारविंदयुगलस्तत्वस्वरूपो रविः ।
ब्रह्मांडोदरसंस्थिताखिलजगत्ध्वांतस्य विध्वंसिनं
यः कुर्वन्निखिलं जगत्यनुदिनं पर्येति कालात्मकः ॥ १ ॥ etc,

fol. 2*b* इति वृद्धवसिष्ट ब्रह्मर्षिविरचितायां महासंहितायां शास्त्रस्वरूपाध्यायः प्रथमः ॥

fol. 4*b* इति ..... रविचाराध्यायो द्वितीयः

Ends — fol. 186*b*

आचार्यं पूजयेद्विप्रादेकयज्ञं विशेषतः
गोभूहिरण्यवस्त्रादि ब्राह्मणेभ्यः प्रयच्छतिः
एव शांतिकरं कर्म कुर्याद्दायुःप्रवर्द्धये ॥

इति श्रीवृद्धवसिष्टाब्रह्मर्षिविरचितायां महासंहितायां बहुयोगविधानाध्यायः पंचषष्टचत्वारिंशतमः संपूर्ण रामश्रीनृसिंहाय नमः

संवत् १८७९ वर्षे प्र० । जेष्टमासे शुक्ल । ५ । सनिवारे सुभं भवतु कल्याणमस्तुः पत्र १८७ ॥

References — Mss. -A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 556*b*; ii, 131*b*, 224*a*; iii, 118*a*.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 2995-96 and 6331 ; Ulwar Mss. Cat. No, 1973 Extract 582.

व्ययभावप्रकाश Vyayabhāvaprakāśa

No. 1126 $\frac{904}{1891-95}$

Size — 8⅜ in. by 5⅞ in.

Extent — 7 leaves ; 23 lines to a page ; 30-32 letters to a line

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters ; not very old in appearance ; handwriting small but clear, legible and uniform ; red pigment used for marking the verse-numbers; complete.

Age — Saṁvat 1864.

Author — Not mentioned.

Subject — Horoscopy.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

संसारसागरोत्तारे तरणिं तरणिं सदा।
उदयाद्रि शिरोरत्नं चिंतारत्नमहं भजे १ etc.

Ends — fol. 7a

विचारयित्वा वहुशो निग्गद्यं दैववेदिना
सौम्यक्षेत्रसौम्ययुतं सद्व्ययं समुपार्जितं ३०

इति व्ययभावप्रकाशः समाप्तः श्रीरस्तुः संवत् १८६४ भाद्रपदकृष्ण

व्याससिद्धान्त Vyāsasiddhānta

No. 1127 443/1895-98

Size — 11½ in. by 5⅞ in.

Extent — 7 leaves; 14-15 lines to a page; 40-42 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; red pigment used for marking the colophons; the Ms. contains only 3 Adhyāyas though the last colophon reads as गोलाध्यायश्चतुर्थः etc.

The Ms. has been copied by one Bihārīlāla

Age — Saṁvat 1913

Author — Vyāsa

Subject — "A treatise on Hindu astronomy. The work proposes to be a part of Dharmaśāstra or Smṛti of the author. Contents: Ch. I. spheres and regions of the universe. II. The seven great continents ending in the north in Meru; influence of the planets on the sun; the duration of days and nights in the planets. III. Directions for constructing wooden globes." (R. Mitra, Notices Vol. IV, No. 1567).

Begins — fol. 1a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

भवं नारायणं साक्षात् प्रणिपत्य कृतांजलिः
भक्त्या परमयाभ्यर्च्य पप्रच्छेदमृषिस्तदा १

भगवान् किंप्रमाणा भू किंप्रस्थाना किमाश्रया
किं च भागा कथं चात्र सप्त पातालभूमयः २ etc.

श्रीवेदव्यास उवाच

fol. 5*b* इति श्रीव्यासकृतौ धर्मशास्त्रे व्यासस्मृतौ वेदांगज्योतिःशास्त्रे व्यास-सिद्धांते प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥

fol. 6*b* इति ..... कक्षाध्यायः ॥ २ ॥

Ends — fol. 7*a*

षष्टि मज्जंत्यहोरात्रं स्फुटपत्रं कपालकं
नरपत्रं तथा साधु दिवा च विमले रवौ २०

छाया संसाधयेत्प्रोक्तां कालसाधनमुत्तमं २१

इति श्रीव्यासस्मृतौ धर्मशास्त्रे व्यासकृतौ वेदांगज्योतिःशास्त्रे व्यास-सिद्धांते गोलाध्यायश्चतुर्थः ॥ ४ ॥

इति व्याससिद्धांतः समाप्तः लिखितमिदं ब्राह्मणबिहारीलालेन ॥ संवत् १९१३ श्रावणशुक्ला शुभम् १७ चंद्रे ॥ श्री ॥ ५ ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 620*b*; ii 148*a*, 228*a*; iii 129*b*. (the present Ms.)

B – Descriptive Catalogues :– R. Mitra, Notices, No. 1567.

शकुनरत्नावली
with टीका

Śakunaratnāvalī
with Commentary

No. 1128

1000
1886–92

Size — 12¼ in. by 5⅜ in.

Extent — 41 leaves ; 11 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; edges slightly worn out; red and yellow pigment used; up to fol. 32 every verse is followed by its commentary in Gujarati; thereafter only tippaṇaka is given below the verse; foll. 41 and 42 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author of the text — Not mentioned.

„ „ comm. — „

Subject — A treatise on omens.

Begins (Text) — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथोच्यते शाकुनशास्त्रपद्धति ॥ वसंतराजादिमतं निरीक्ष्यतां ॥
यथा यथोदर्कनिवेदनक्षमं । तदेव शस्तं मुनयो वदंति ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

टीका ॥ वसंतराजनाम शकुनशास्त्रधीश कुनरत्नावली नाम शकुनशास्त्र कहीयै छै ॥ etc.

fol. 21*b* इति श्रीशकुनरत्नावल्यां दुर्गागतिचेष्टाफलसंपूर्णं ॥

fol. 23*a* इति श्री सर्व्वधाननिष्पत्तिनिमित्ते दुर्गादेवीगतिविचारद्वितीय-परिच्छेदः ॥ २ ॥

fol. 43*a* ..... दामताः बुभुक्षिवियुक्ता वा वारंवारं रटेद्यतः १५
संपूर्णशकुनुं वक्तु न समथो बृहस्पति-
बालाबोधविधानार्थं संक्षिप्यैव निरूपितं १६

इति श्रीशकुनरत्नावली संपूर्ण ॥ श्रीरस्तुः ॥ छ ॥

Ends (Comm.) — fol. 40*b*

अश्विनीयां क्षेमकल्याण कहै भरणीयैं रोग कृतिका धनहानि करै रोहिणी अनैं मृगसिर धनप्राप्ति करैः

शीघ्रबोध

Śighrabodha

No. 1129

192
A/1882-83

Size — 9⅝ in. by 4 in.

Extent — 31 leaves; 8–11 lines to a page; 28–35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī Characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red

pigment used for verse-numbers and colophons; slightly moth-eaten; complete.

Age — Saṁvat 1827

Author — Kāśīnātha Bhaṭṭācārya

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीगणेशाय नमः

भासयंतं जगद्भासा etc. as in No. 580/1895-1902

fol. 10*b* इति काशीनाथभट्टाचार्य्यकृतौ शीघ्रबोधे विवाहपटलं संपूर्णं ॥

Ends — fol. 31*a*

तद्वर्षद्विगुणीकृत्य etc. up to शून्यं प्रकीर्तितं as in No. 580/1895-1902 followed by

अतीचारगते सौम्ये क्रूरवक्रत्वगते
हाहाभूतं जगत्सर्वं रुद्रमुडा च जायते ५

इति श्रीकाशीनाथभट्टाचार्यकृतौ शीघ्रबोधः समाप्तः ॥ संवत् १८२७ का वर्षे मिति वैशाषवदि २ बृहस्पतिवारे ॥ तारीक १५ मी ॥ श्रीजिनमाणिक्य सूरिसाषायं ॥ Then follows a record of the genealogy of the pontiffs of श्रीबृहत्खरतरगच्छ श्री श्री श्री चतुभुजजी तत्सोष्य लिपिकृतं श्रीइंद्रविजयजी श्रीहरिदुर्गमध्ये ॥ चंद्रकुले ॥ कोटिकगणे ॥ बयरसाषयं ॥ भट्टारश्रीजिन-अक्षैसूरिराज्यात् ॥ etc.

Reference — See No. 580/1895-1902.

शीघ्रबोध — Śighrabodha

No. 1130 — 723 / 1883-84

Size — 11⅛ in by 5⅜ in.

Extent — 36 leaves; 9 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgari characters; old in appearance; handwritting clear, legible and uniform; borders not ruled; edges slightly worn out.

The Ms. contains 1—4 Prakaraṇas.

Age — Appears to be old.

Author — Kāśīnātha

Begins — fol. 1*b*

श्रीग(णे)शो जयति ।।

श्रीमत्परब्रह्मगुरुं भजामि श्रीमत्परं ब्रह्मगुरुं नमामि ।।
श्रीमत्परंब्रह्मगुरुं रजामि श्रीमत्परं ब्रह्म गुरुं नमामि ।। १ ।।

भासयंतं जगद्भासा etc. as in No. 580/1895–1902.

fol. 10*b* इति श्रीकाशीनाथकृतशीघ्रबोधे विवाहप्रकरणं ।। १छ ।।

.....

Ends — fol. 36*a*

वन्हिर्विरंच्यो गिरिजागणेशफणिर्विशाखो दिनकृन्महेशः
दुर्गातको विष्णुहरिः स्मरश्च सर्वं शशीश्चेति पुराणदृष्टवा ।। १३ ।।

इति तिथिः स्वामी ।।

चित्रानुराधामृगपौष्णपुष्यः स्वातिस्रविष्टाध्रुववारुणेषु ।।
विहाय वाररविचंद्रभौमास्तिथिः प्रशस्तस्ता भुवनप्रवेशे ।. १ ।।

ग्रंथकर्त्ता स्वयं व्यास लेखकश्च गणेश्वरः ।।
तस्यां च चाल्यते चित्त मनुष्याणां च का कथा ।। १ ।।

इदं पुस्तकं महादेवेन ।। लिखितं चर्मण्वतीती रेस ... ।। छ ।। छ ।।

Reference — See No. 580 / 1895–1902.

शीघ्रबोध Śighrabodha

No. 1131 855 / 1887–91

Size — 12⅝ in. by 6 in.

Extent — 21 leaves ; 12 lines to a page ; 40–45 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; not very old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in double red lines and edges in single ; red pigment used for topical headings and colophons ; yellow pigment used for corrections ; marginal additions ; diagrams used ; complete.

Age — Saṁvat 1895

Author — Bhaṭṭācārya Kāśīnātha

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

भासयंतं जगद्भासा etc. as in No. 580/1895-1902.

fol. 6*b* इति श्रीकाशीनाथभट्टाचार्यकृतौ शीघ्रबोधे विवाहप्रकरणं प्रथमं १

Ends — fol. 21*b*

तद्वर्षं द्विगुणीकृत्य etc. up to शून्यं प्रकीर्तितं ॥ ४९ as in No. 580/1895-1902 followed by इति श्रीभट्टाचार्यकाशीनाथकृतौ शीघ्रबोध समाप्तः श्री ॥ सं १८९५ कल्याणमस्तुः ॥ श्रीरस्तु ॥

Reference — See No. 580 / 1895/1902.

शीघ्रबोध Śighrabodha

No. 1132 580/1895-1902

Size — 8 in. by 4⅛ in.

Extent — 64 + 1 = 65 leaves : 8–9 lines to a page ; 18 20 letters to a line.

Description — Country paper: Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in double red lines; red ink used for daṇḍas and topical headings; slightly moth-eaten ; foll. 21, 22 missing ; at the end there is a stray folio; there are diagrams in the Ms.

The Ms. contains 1–4 Prakaraṇas.

Age — Not very old.

Author — Kāśinātha.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥

भासयंतं जगद्भासा नत्वा भास्वन्तमव्ययं ॥
क्रियते काशिनाथेन शीघ्रबोधाय संग्रहः ॥ १ ॥

fol. 20*a* इति काशिनाथकृते शीघ्रबोधे विवाहप्रकर्णं प्रथमम् ॥

fol. 52*a* इति काशिनाथकृतौ शीघ्रबोधे मूहूर्त्तप्रकरणं द्वितीयं समाप्तम् ॥

Ends — fol. 66*a*

चंद्रे वेधं च दुर्भिक्षं सुभिक्षं युग्म २ बाण ५ योः ॥
रामे ३ स्से ६ मध्यमं च शून्ये शून्यं प्रकीर्तितं ॥ ४१ ।

इति श्रीकाशिनाथकृतौ शीघ्रबोधे चतुर्थप्रकरणं समाप्तं ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीरस्तु ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 656*b*; ii. 156*b*, 230*a*; iii, 136*a*.

B – Descriptive Catalogues :– Weber, Berlin Cat. No. 884-86; I. O. Cat. No. 3015-17, 6366, 6366A.

(2) Printed Editions :– With Nepali Translation, Benares 1903.

शेषवासना Śeṣavāsanā

No. 1133 — 417 / 1884-86

Size — 10½ in. by 4⅝ in.

Extent — 42 leaves; 9 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; red pigment used for marking the portion; yellow pigment and white chalk used for corrections; folios numbered in both margins; complete.

The Ms. is copied by one Tulārāma by order of king Jayasiṁha.

Age — Saṁvat 1795

Author — Kamalākara, son of Nṛsiṁha.

Subject — A supplementary chapter added to the author's own work called Siddhāntatattvaviveka.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुचरणभ्यो नमः ॥

जगत्सुसृष्टिकृद्ब्रह्मापदहंकारतोभवत् ।
तं नौमि वाक्प्रदं देवं ज्योतिषां गतिकारणं । १

यद्यत्स्वकल्पितं तत्तद्वद् बुधोक्तं सवासनं ।
सिद्धांते यन्नतस्याहं वासवां वच्म्यथाधुना २

अथ तावन्मध्यामाधिकारे वासनोच्यते ॥ etc.

Ends — fol. 42*a*

एते दृढा इति तेद्वातः २५।२० अत्यलोयं सर्वनिःशेषभजनार्ह इति स्पृष्टं। स्वोक्ततत्वविवेकस्य मयोक्तां शेषवासना ।

तद्विदामुप ... क्रे पतत्वबोधसुधामयी ॥

इति श्रीसकलगणकसार्वभौमश्रीमन्नृसिंहात्मजकमलाकरविरचिता शेषवाना संपूर्णा ॥ संवत् १७९५ वर्षे कार्तिकवदी १ ॥ श्रीमन्महाराजाधिराजश्रीजयसिंहदेवमहाराजाज्ञया लि. मिदं तुलारामेण श्रीरामचंद्रदैवत स्वार्थे ॥ श्रीसरोस्वोतीजीशहाइ ॥ छ छ ॥

Reference — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- ii, 172*a*.

B – Descriptive Catalogues :- for described Mss. of this work see I. O. Cat. Nos. 2893-94.

(2) Printed Editions :- Printed with Siddhāntatattvaviveka at Benares, Ed. by Pandit Sudhakara Dube; Pub. by Braj B. Das and Co. 1880-85.

षट्त्रिंशतिका

Ṣaṭtriṁśatikā

No. 1134

907
1891-95

Size — 10⅜ in. by 6⅛ in.

Extent — 4 leaves; 13 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1872 : Śaka 1737

Authors — Kāśīnātha.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः।

ॐ नतोस्मि कृष्णजगदेकनाथं जगद्विसर्गस्थितिनाशहेतुं।
प्रसादमासाद्य हि यस्य चाहं प्रवच्मि षट्त्रिंशतिकां सुबोधात्। १। etc.

Ends — fol. 4*b*

षट्त्रिंशदमुहूर्त्तिमया काशिनाथेन नृवृत्ता विरचितानि शास्त्रशिशुमति-वृद्धयै यदन्नहोद्धृत्य ३९ सं. १८७२ ज्येष्ठ कृष्णा द्वादश्यां रवौ शाके १७३७ संपूर्णम् शुभम् भूयात्॥

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

षट्पञ्चाशिका — Ṣaṭpañcāśikā

No. 1135 — 238(2) / A/1883-84

Size — 7⅞ in. by 4½ in.

Extent — fol. 21*a* to 24*b* leaves; 12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; complete.

Same as No. 581/1895-1902.

Age — Does not appear to be very old.

Author — Pṛthuyaśasa

Begins — fol. 21*b*

ॐ प्रणिपत्य रविं मूर्ध्ना वराहमिहरात्मजेन पृथुयशसा
प्रश्ने कृतार्थं गहना परार्थमुद्यश्य सद्यशसा १ etc.

Ends — fol. 24*b*

प्रशाकाज्ञायते द्रव्यं द्रेकाणे तस्करस्मृतः॥
राशिभ्यः कालदिग्देशा वर्षा जातिश्च लग्नपात्॥ ५६

इति षट्पंचविंशका समाप्तं

षट्पञ्चाशिका

Ṣaṭpañcāśikā

908
1891-95

No. 1136

Size — 8⅜ in. by 5⅝ in.

Extent — 6 leaves; 9-10 lines to a page; 18-20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders of the first three folios ruled in double red lines; edges worn out; fol. 1*a* pasted with paper slip; complete.

Ms. written by one Mahādevabhaṭṭa. The Ms. contains the text only but the colophons read as भट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचाशिकायां वृत्तौ etc.

Age — *Śaka 1753.*

Author — Pṛthuyaśas.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्री सरस्वत्यै नमः ॥
श्रीकुलदेवतायै नमः ॥ श्रीगुरुचरणारविंदाभ्यां नमः ॥
ॐ प्रणिपत्य रविं etc. as in No. 581/1895-1902.

fol. 1*b* इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचाशिकायां होराध्यायः ॥

Ends — fol. 6*b*

अंशका ज्ञायते द्रेष्यं द्रेष्काणस्तस्करा स्मृताः ॥
राशिभ्य कालदिग्देशा वयो जातिश्च लग्नपात् ॥ ५६ ॥

इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचा(शि)कायां वृत्तौ प्रमिश्रकाध्यायः ॥ शके १७५३ माघे मासे खरनामसंवत्सरे शुक्लपक्षे प्रतिपत्तिथौ गुरुवासरे तद्दिने लिखिते जोतिष्योपनाम-सदाशिवभट्टसूनोः हरेर्सूनुना महादेवभट्टेन लिखितं स्वार्थं परोपकारार्थं च ॥ श्रीसिद्धिविनायेकसिद्धिकर्त्ता भवतु ॥

Reference — See No. 581/1895-1902.

षट्पञ्चाशिका

Ṣaṭpañcāśikā

582
1895-1902

No. 1137

Size — 10⅕ in. by 4⅝ in.

Extent — 4 leaves; 10–11 lines to a page; 25–30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in double red lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; edges slightly worn out; moth-eaten; complete.

The Ms. contains the text only though the last colophon reads as षट्पंचाशिकावृत्तौ मिश्रध्यायः

Age — Śaka 1720.

Author — Bhaṭṭotpala ? (Pṛthuyaśas).

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणिपत्य रविं etc. as in No. 581/1895-1902.

fol. 1*a* इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचाशिकायां संक्षेपाद्धाराध्यायः प्रथमः ॥

Ends — fol. 4*b*

आदौ हि संपूर्णफलप्रदः स्यान्मध्ये पुनर्मध्यफलं विलग्नं ॥
आतीव तुच्छं फलमस्य चांते विनिश्चयोयं विदुषामभिष्टः ॥ ५८ ॥

इति श्रीषट्पंचाशिकावृत्तौ मिश्रध्यायः ॥ ग्रहबिलेनापि ज्ञातव्यं ॥ छ ॥

॥ खकरशैलमहीप्रमिते शके खगतिथौ रजनीपदिने मधौ ॥
समभवत्परिपूर्तिरमुष्य वै रसशराब्धयकस्य घटोदये ॥ १ ॥

इदं पुस्तकं अलवालाब्धयग्रामवासिना पाठकेत्युपनाम्ना त्र्यंबकभट्टात्मजेन ब्रह्मनाथेन लिखितं ॥ शुभं ॥

Reference — See No. 581/1895-1902.

षट्पञ्चाशिका or
होराषट्पञ्चाशिका

Ṣaṭpañcāśikā or
Horāṣaṭpañcāśikā

No. 1138

581
1895-1902

Size — 7¾ in. by 3⅜ in.

Extent — 6 leaves; 8 lines to a page; 25–26 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting beautiful clear, and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; moth-eaten; folios numbered in both margins; the Ms. contains 1–5 Adhyāyas.

The work is also called Praśnamahodadahi or Cappana.

Age — Appears to be old.

Author — Pṛthuyaśasa.

Subject — A mannual on astrology.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणिपत्य रविं मूर्ध्ना वराहमिहरात्मजेन सद्यशसा ॥
प्रश्ने कृतार्थगहना परार्थमुद्दिश्य पृथुयशसा ॥ १ ॥

च्युतिर्विलग्नाद्बुकाच्च ४ वृद्धिर्मध्यात्प्रवासोस्तमया निवृत्तिः ॥
वाच्यं ग्रहैः प्रश्नविलग्नकालाद् ग्रहं प्रविष्टो हि बुके ४ प्रवासी ॥ २ ॥

fol. 2*a* इति संक्षेपः ॥ होराध्यायः ॥

Ends — fol. 6*a*

अंशकाज्ज्ञायते द्रव्यं द्रेष्काणात्स्करादयः ।
राशिभ्यः कालदिक्देशा वयो जातिश्च लग्नपात् ॥ १७ ॥

वयांसि तेषां स्तनपानबाल्यव्रतस्थिता यौवनवृद्धमेध्या ॥
अतीव वृद्धा रविचंद्रभौमज्ञशुक्रवागीशशनैश्चराणां ॥ १८ ॥

इति षट्पंचाशिका समाप्ता ॥ छ ॥

Then follow two verses and their explanation.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 678*b*; ii. 162*a* 231*b*; iii. 140*b*.

B– Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 2992-94 and 6328–30; B.B.R.A.S. Cat. No. 338; Mad. Des. Cat. Vol. XXIV, Nos. 13953–54.

(2) Printed Editions :– Translated into English by N. Chidambaram Iyer, Madura, Aryan Miscellany Office 1887. Also text.

———

षट्पञ्चाशिका
with टीका

Ṣaṭpañcāśikā
with Commentary

No. 1139

724
1883-84

Size — 9 in. by 5⅜ in.

Extent — 10 leaves; 9 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; blackish in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines; folios numbered in both margins; edges slightly worn out; folios slightly torn; complete.

Age — Śaka 1727.

Author of the Text — Pṛthuyaśasa
„ „ Comm. — Bhaṭṭotpala

Begins (Text) — fol. 1*a*

॥ श्रीगजानन प्रसन्न् ॥ श्रीमातापुरनिवासिन्यै नमः ॥
प्रणिपत्य रविं मूर्ध्ना etc. as in No. 581 of 1895-1902

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

अधुना लग्नचतुर्थसप्तमदशमानां चतुर्णां स्थानानां विचारविभागेष्विह ॥

fol. 2*a* इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचाशिकायां होरावृत्तौ संक्षेपहोराध्यायः प्रथमः ॥ १ ॥

fol. 4*b* इति भट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचाशिकायां होरावृत्तौ गमागमनाध्यायो द्वितीयः ॥ २ ॥

Ends — fol. 9*b*

नूनं नवांशेपि कलत्रभावं ॥ स्याद्द्वादशांशेपिहमाह सौख्यं ॥
त्रिशांशकेरिष्टफलं विचिंत्य ॥ छ ॥ एवं हि षडर्गबलं विचित्य ॥ १ ॥ छ ॥

शके १७२७ क्रोधनाब्दे आषाढवद्य ३० गुरुवारे समाप्तं ॥ ॥ श्रीमातापुरनिवासिन्यै नमः ॥ श्रीरस्तु ॥ छ

यत्नेन अगमितं ग्रथं कष्टेन लिखितं मया ॥
हर्तुमिच्छति यः पापि तस्य वंशक्षयो भवेत् ॥

इदं पुस्तकं जघन्नाथभट्टात्मज अंबादासभट्ट पिंपरकरस्य अस्ति ॥ श्रीदेवी ॥

Reference — See No. 1002/1886-92.

षट्पञ्चाशिका
with टीका

Ṣaṭpañcāśikā
with Commentary

No. 1140

201
A/1883-84

Size — 11⅞ in. by 6 in.

Extent — 12 leaves; 4-5 lines to a page; 25 letters to a line. (Text)
8-10 „ „ 30-32 „ „ (Comm.)

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; text in the middle with the commentary above and below it; red ink occasionally used for colophons; both the text and the commentary complete.

Age — Śakā 1745.

Author of the Text — Pṛthuyaśas
„ „ Comm. — Dāmodara.

Begins (Text) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

ॐ प्रणिपत्य रविं etc. as in No. 581/1895-1902

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

ॐ मणिकर्णीकृतावासं नत्वा सिद्धिविनायकं ।
अग्नीस्वरकृतावासदामोदरविनिर्मिता ॥ १

वराहसुतदैवज्ञप्रभस्येयं प्रकाशिका
सिद्धांतज्ञैः सुगणकै इष्टव्या शिवतुष्टये २ etc.

fol. 9*a* इति श्रीदामोदरकृतषट्पंचाशिकाया प्रकाशे प्रवासाध्यायः पंचमः ॥ ५ ॥

Ends (Text) — fol. 12*a*

अंशकाहायते द्रव्यं द्रेष्काणैस्तस्करा स्मृता
राशिभ्यः कालदिग्देशान्वयोजाश्चं द्रव्यलग्नपात् ॥ ५६

इति श्रीअवंतिकाचार्यवरहमिहरात्मपृथुयशोभिधातेन विरचितायं षट्पंचाशिकायां समाप्तमोध्यायः ७ संवत् १८८० मार्गशुक्ला १ बुधवासरे संपूर्ण

Ends (Comm.) — fol. 12a

जानकीरघुनाथाभ्यां जातो दामोदरो कृती ॥
तेनयं रचिता टीका सुप्रश्नस्य प्रकाशिका १
नववाणद्वयमितोस्तनुष्टवृत्तसंख्ययो-
र्नतिक्रमेण लिखितोऽन्यथा खनवविद्भुभिः ॥

इति श्रीदामोदरदैवज्ञविरचितायां षट्पंचाशिकायां सप्तमोऽध्यायः शाके १७४५

References — Mss. - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 678b; iii 140b.

षट्पञ्चाशिका
with टीका

Ṣaṭpañcāśikā
with Commentary

No. 1141

830
1884-87

Size — 13¼ in. by 5⅛ in.

Extent — 15 leaves; 11-12 lines to a page; 40-45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; red pigment used for marking the portion; text in the middle with the commentary above and below it; yellow pigment occasionally used for corrections; the Ms. contains portion up to मिश्रकाध्यायः.

Age — Saṁvat 1883.

Author of the Text — Pṛthuyaśas.
,, ,, Comm. — Utpala.

Begins (Text) — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः

प्रणिपत्य रविं मूर्ध्ना वराहमिहिरात्मजेन पृथुयशसा
प्रश्नकृतातिगहना परार्थमुद्दिश्य सद्यशसा ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः

केशाजार्कनिशाकरक्षितिजविज्जीवास्फुजित्सूर्यजान्
विघ्नेशं स्वगुरून्प्रणम्य शिरसा देवीं च वागीश्वरीम्

प्रश्नज्ञानविधौ वराहमिहिरापत्यस्य सद्वस्तुनि
लोकानां हितकाम्यया द्विजवरष्टीकां करोत्युत्पलः १ etc,

fol. 4a इति संक्षेपहोराध्यायः

Ends (Text)— fol. 13b

अंशकाज्ज्ञायते द्रव्यं द्रेःकाणैस्तस्कराः स्मृताः ॥
राशिभ्यः कालदिग्देशा वयो ज्ञातिश्च लग्नपात् ५६
इति षट्पंचाशिकायां मिश्रकाध्यायः समाप्तश्चायं ग्रंथः ॥

Ends (Comm.) — fol. 15a

हृतस्यार्थस्य स्वरूपं तस्करस्य कालदिग्देश रूपज्ञानम् ५६ इति मिश्रकाध्यायः
अनलेभदंति शशधरवर्षे माघासित्रयोदश्याम्
कालिकाप्रसादस्यमिमं ठाकुरदासोलिखद् ग्रन्थम् ॥ श्रीरस्तु शुभं

Reference — See No, 1002/1886-92

षट्पञ्चाशिका
with टीका

Ṣaṭpañcāśikā
with Commentary

No. 1142

1002
1886-92

Size — 10 in by 4⅜ in.

Extent — 9 leaves ; 2-3 lines to a page ; 35-40 letters to a line. (Text)
13-14 ,, 50-55 ,, ,, (Comm.)

Description— Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance ; handwriting of the text bold, of the commentary small, clear and legible; borders ruled in two double red lines and edges in double red lines ; red pigment used for marking ; yellow pigment used for corrections; text in the middle with the commentary above and below it; marginal additions ; the text and the commentary complete.

Age — Saṁvat 1708.

Author of the Text — Pṛthuyaśas

,, ,, Comm. — Bhaṭṭotpala

Begins (Text) — fol 1b

॥ ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः

प्रणिपत्य रविं etc. as in No. 581/1895-1902.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः

केशाजार्कनिशाकरक्षितिजविज्जीवास्फुजित्सूर्यजा-
विघ्नेशं स्वगुरुं प्रणम्य शिरसा देवीं च वागीश्वरीं ॥
प्रश्नज्ञानविधौ वराहमिहरापत्यस्य शुद्धं श्रुते-
र्लोकानां हितकाम्यया द्विजवरष्टीकां करोत्युत्पलः ॥ १ ॥

Ends (Text) — fol. 9*b*

अंशकात् ज्ञायते द्रव्यं etc up to देशा वयो जातिश्च लग्नपात् as in No 581/1895-1902 followed by इति पृथुयशोविरचितां षट्पंचासिका समाप्ता लिलिखेयं भक्तिसागरः दोःपुरे संवत् १७०८ वर्षे श्रीस्ताल्लेखकस्य

Ends (Comm.) — fol. 9*a*

एवं वयः स्यात्पुरुषेष्विति जातिः ब्राह्मणादिः जीवसितौ विप्राणां क्षत्रस्य-रनूष्णग् विशां चंद्रः शूद्राधिपः शशिसुतः शनैश्चरशंकरभवानामिति जाति-निर्देशः कार्य इति। ५६ इति भट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचासिकाहोरावृत्तौ मिश्रकाध्यायः सप्तमः ७ समाप्ता चेयं षट्पंचासिकावृत्तिः इत्येकाक्षरगणनायां ग्रंथाग्र ५८५ श्लोकसंख्यया संपूर्णः श्रीअंचलगच्छे वा० श्री ५ श्रीदयासागर गणिप्रवराणां शिष्यमुख्य पं० श्री ४ श्रीधर्मनिधानगणीनां शिष्यमुनिभक्ति-सागरेण लिखिता ॥

References — Mss. - A- Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 678*b*; ii, 162*a*, 231*b*; iii, 140*b*.

B - Descriptive Catalogues :-I. O. Cat. No. 2993-94 and 6329-30; B. B. R. A. S. Cat. No. 339; Mad. Des. Cat. Nos. 13960-63.

(2) Printed Editions — Ms. form, Bombay, Krishna Shastri Gurjar, 1864.

षट्पञ्चाशिका
with टीका

Ṣaṭpañcāśikā
with Commentary

No. 1143

1003
1886-92

Size — 11 in. by 5 in.

Extent — 24 leaves; 8 lines to a page; 35-36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; the Ms. contains the text as well as the commentary but is incomplete.

Age — Appears to be old.

Author of the Text — Pṛthuyaśas.
" " Comm. — Bhaṭṭotpala.

Begins (Text) — fol. 3*a*

प्रणिपत्य रविं etc. as in No. 581/1895-1902.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

केशजार्कनिशाकर etc. as in No. 1002/1886-92.

Ends (Text) — fol. 2[illegible]*b*

आत्मसमो लग्नगतैर्भ्राता सहजस्थितैः सुतसुतगैः
माता वा भगिनी वा चतुर्थगैः शत्रुगतैः शत्रुः ५०

Ends (Comm.)— fol. 24*b*

अधुना प्रवासचिंताज्ञानमाह चरलग्ने चरभागे मध्याद्भष्टे प्रवासचिंता स्यात्

Reference — See No. 1002 / 1886-92.

षट्पञ्चाशिका
with टीका

Ṣaṭpañcāśikā
with Commentary

No. 1144

523
1892-95

Size — 13⅛ in. by 6 in.

Extent — 11 leaves; 3-4 lines to a page; 30-32 letters to a line. (Text)
8-9 ", " 40-42 " " (Comm.)

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; text in the middle with the commen-

tary above and below it ; yellow pigment used for corrections ; edges slightly worn out ; red ink used for colophons ;both the text and the commentary complete.

Age — Saṁvat 1882.

Author of the Text — Pṛthuyaśas.
,, ,, Comm. — Dāmodara.

Begins (Text) — fol. 1*b*

प्रणिपत्य रविं etc. as in No. 581/1895-1902.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ षट्पंचासका लिख्यते ॥
मणिकर्णाकृतं वासं etc. as in No. 201/A1883-84.

fol. 3*a* इति श्रीदैवज्ञदामोदरकृता षट्पंचाशिकासंक्षेपहोरा प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥

Ends (Text) — fol. 11*a*

अंसकात ज्ञायते द्रव्यं द्रेष्काणैस्तस्करा स्मृता
राशिभ्य कालदिग्देशो वयो जातिश्च लग्नयात् ॥ ५६ ॥

इति श्रीअवंतिकाचार्यवराहमिहरात्मजपृथुयसोभिधानेन विरचिता ॥

Ends (Comm.) — fol. 11*a*

वयांसिस्तेषां etc. up to लि(खि)तो दन्यथा खनवविष्णुभिः as in No. 201 / A-1883-14 followed by इति श्रीअवंतिकाचार्यदामोदरदैवज्ञ-कृता वराहमिहरात्मजपृथुयशोभिधानेन विरचितायां षट्पंचाशिकायां संपूर्णं समाप्तम् ॥

संवत् १८८२ वर्षे द्विश्रावणकृष्णा षष्टम्या ६ भृगुदिने लिख्यतम् सालग्रामत्रालणे ॥

Reference — See No. 201 / A1883-84.

षट्पञ्चाशिकाटीका — Ṣaṭpañcāśikāṭīkā

No. 1145 — 355 / 1882-83

Size — 8⅞ in. by 4⅞ in.

Extent — 17 leaves; 12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; folios numbered in both margins; yellow pigment used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1891.

Author — Bhaṭṭotpala.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेसा-अंबिकाभ्या नमः ॥

अथ षट्पंचाशिकाया टिप्पण लिख्यते ॥

प्रणिपत्यति ॥ वराहमिहिरस्याचार्यस्यात्मजेन पुत्रेण पृथुयसन्स इत्यभिज्ञानं यस्य तेन रविं सूर्यं मूध्ना शिरसि प्रणिपत्य नमस्कारं कृत्वा प्रश्ने प्रश्नानयनायं इयं प्रश्ने कृता रचिता ॥ etc.

Ends — fol. 17*a*

सूर्ये सप्तत्यब्दः वृद्धः ॥ शनैश्चरे अतिवृद्धः ॥ जातिब्राह्मणादि जीवसितौ विप्राणां क्षत्रस्यारोष्णगुर्विशां चंद्रः ॥ शूद्राधिपः शशिसितः शनैश्चरः शंकरभवनां ॥ ५६ ॥

इति श्रीमत्भट्टोत्पलकृतटिकायां षट्पंचाशिकायां मिश्रिध्यायः सप्तः संपूर्णयं ग्रंथं संवत् १८९१ प्रयत्रमान्ये अश्वनमासे शुद्धपक्षे १३ बुद्धे समाप्त दांमकावासिभटहरिशंकरस्तदांगजेन गणपतरामेन लिख्यते मिदं पुस्तकं आदशमिति न्यायन्यायन्न मे दोषः ॥ स्वार्थं परार्थं च ॥ जन्मार्थं पुस्तकं

Reference — See No. 1002/1886-92.

षट्पञ्चाशिकाटीका

Ṣaṭpañcāśikāṭīkā

No. 1146

564
1899-1915

Size — 9⅜ in. by 4⅛ in.

Extent — 5 leaves; 12 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting careless but legible; borders ruled in triple red lines; edges slightly worn out; the Ms. contains commentary on the first Adhyāya only.

Age — Appears to be old.

Author — Baṭṭotpala.

Subject — A commentary on the Ṣaṭpañaśikā of Pṛthuyaśas, the son of Varāhamihira.

Begins — fol. 1a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

केशाजार्कनिशाकरक्षितिजवितजीवास्फुजित्सूर्यजान्
विघ्नेशं स्वगुरून् प्रणम्य शिरसा देवीं च वागीश्वरी ॥
प्रश्नज्ञानविधौ वरामिहरापत्यस्य सद्वस्तुनो
लोकानां हितकाम्यया द्विजवरष्टीकां करोत्युत्पलः । १ ।

कानीह शास्त्रे सम्बन्धाभिधेयप्रयोजनानि भवंतीत्युच्यते ॥ etc.

Ends — fol. 5a

जीवमिति वर्णयंति तदयक्तं यस्मात्पुरस्तदावाय एव वक्षति । अंशकान् ज्ञायते द्रव्यं द्रव्यं इत्यादि संक्षेपोयं अयं संक्ष्येपः समास उक्तः व्यासनस्यैवार्थस्य बहुप्रभेदः स्यात् ॥ इति भट्टोत्पलविरचितायां षट्वचाशिकायां विवृत्तौ प्रथमोध्याय ।। १ ॥ इदानिं गमाध्यायो व्याख्यायते ॥

Reference — See No. 1002/1886-92

षट्पञ्चाशिकावृत्ति — Ṣaṭpañcāśikāvṛtti

No. 1147 — 703(i) / 1883-84

Size — 8 in. by 3⅞ in.

Extent — 4 leaves; 9 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; incomplete.

Age — Modern.

Author — Bhaṭṭotpala.

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीमद्गमाचरणाय नमः ॥

प्रणिपत्य रविं मूर्द्धा वराहमिहरात्मजे ॥ न पृथुयशसा
प्रश्ने कृतार्थगहना परार्थमुद्दिश्य सद्यशसा ॥ १ ॥ etc.

fol. 3*a* इति भट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचाशिकायां होरावृत्तौ गमागमाध्यायो द्वितीयः ॥

fol. 3*b* इति भट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचाशिकायां वृत्तौ जयपराजयाध्यायो तृतीयः ॥ ३ ॥

Ends abruptly — fol. 4*a*

पूर्णः शशीलग्नगतः शुभो वा शीर्षोदये सौम्यनिरीक्षितश्च ॥
नष्टस्य लाभं कुरुते तदाशु लाभोपयातो बलवान् शुभश्च ॥ ४२ ॥

दिग्वाच्याकें .....

Reference — See No. 1002/1886–92.

षट्पञ्चाशिकावृत्ति — Ṣaṭpañcāśikāvṛtti

No. 1148 — 909 / 1891–95

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 15 leaves; 12 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting small but clear and legible; borders ruled in double red lines; folios numbered in both margins; complete.

Age — A new copy.

Author — Bhaṭṭotpala.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ स्वस्त्यस्तु ॥
ग्रंथादौ कृतं मंगलशिष्यशिक्षायै निबध्नामि ॥
प्रणिपत्येति ॥ १ ॥

वराहमिहराख्यस्याचार्यस्यात्मजेन पुत्रेण पृथुयशसा पृथुयशोभिधानकेन रविं सूर्यं भट्टारकं मूर्ध्ना शिरसा प्रणिपत्य नमस्कृत्य प्रश्ने प्रश्नविषये इयं प्रश्नविद्या कृता रचिता ॥ etc.

Ends — fol. 15*b*

द्रेष्काणां तस्कराः स्मृताः उक्ताः यादृशी द्रेष्काणस्याकृतिस्तादृश्येव चोरस्य ॥ राशिभ्यः कालःदिक् शश्च उक्तप्रकारेण ज्ञेयः वयः जातिश्च लग्नपतेर्ज्ञेयेति ॥ ५६ ॥

इति श्रीषट्पंचाशिकायां वृत्तौ मिश्राध्यायः समाप्तः ॥

स्वस्त्यस्तु

Reference — See No. 1002/1886-92.

षट्पञ्चाशिकावृत्ति — Ṣaṭpañcāśikāvṛtti

No. 1149 — 583 / 1895-1902

Size — $8\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{3}$ in.

Extent — 17 leaves; 11-12 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting beautiful, clear and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking; folios numbered in both margins; complete.

Age — Not very old.

Author — Bhaṭṭotpala.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

केशाजार्कनिशाकर etc. as in No. 1002/1886-92.

fol. 5*a* इति भट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचाशिकावृत्तौ संक्षेपहोराध्यायः

Ends — fol. 17*a*

अथवा पूर्वोक्तः पंचवयस्य पुरुषेष्विति । जातिब्रह्मणादिः । जीवसितौ विप्राणां ॥ क्षत्रियस्य रविभौमः । विशां चंद्रः । शूद्राधिपति- शशिसुतः । शनैश्चरः संकरभानामिति जातिनिर्देशः कार्यः ॥

इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां षट्पंचाशिकावृत्तौ मिश्रकाध्यायः ॥

Reference — See No. 1002/A 1886-92.

षड्वर्गफल — Ṣaḍvargaphala

No. 1150 — 565 / 1899-1915

Size — $10\frac{1}{4}$ in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent — 4 leaves; 15 lines to a page; 50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but beautiful, clear and uniform; borders and edges ruled in double red lines; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — A small treatise on Horāśāstra.

Begins — fol. 1a

॥ ॐ नमः ॥ अथ षडवर्गफलं ॥

होराधिपो रवियंत्र संजातो बलसंयुतः
मानी धनाढयो धर्मज्ञो बहुविज्ञोतिबुद्धिधृक् ॥ १ ॥

लग्नार्द्धभागहोरायां चंद्रांशे जायतेऽर्भकः
सबले बलरूपाढयौ बलहीनोतिनिर्बले ॥ २ ॥ etc,

fol. 1a इति होराफलं ॥

Ends — fol. 4a

द्वाविंश द्रविणा च वर्षकथितं चंद्रे चतुर्विंशति
अष्टाविंशतिं भूमिनंदनमतौ दंता बुधे च स्मृता
जीवे षोडश पंचविंशति भृगो षट्त्रिंश शौरवेदेत्
उच्चस्थेषु गृहेषु शास्त्रनिपुणैर्ज्ञेयो हि भाग्योदयं ॥ २ ॥

इति वाचनात् ॥ भाग्योदयनवमांभवथो विचारीजे

———

संवत्सरफल

Saṁvatsaraphala

No. 1151

875
1884-87

Size — 10 in. by 4¼ in.

Extent — 11 leaves; 10-11 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting small, clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for headings; yellow pigment used for corrections; sometimes the contents of the Ms. are in vernacular; complete.

Age — Saṁvat 1831.

Author — Vārāha.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ षष्टीसंवत्सर लिख्यते ॥ प्रभवनामसंवत्सरे ॥ ब्रह्मास्वामी। जन्म प्रवर्तु अतिसोभन। विद्यामंगलिके। महोच्छावो होती। महान राजे सुखी होतील। वराही मास सुभिक्ष होतीः ॥ इति प्रभवफलं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 10*b*

माघ कार्तिक अन्न सस्ता वर्षा होई ॥ चैत्रमंदा ॥ पोषवरषे माघवरषे फागुन अंनकरेण। घरघरतुरुकान होई पठान भागहि। मोगलराजकरहि० अंन का संग्रह करव। सर्व कार्य्यसिद्धि होई ॥ ६० ॥ १८५२ ॥

इति श्रीवाराहकृत संवत्सरफल समाप्तम् संवत् १८३१ माघकृष्ण गुरौ० लिखितं इदं पुस्तकं ॥

Then after a list of regents of the months we have—

॥ ॐ नमो आदेसगुरुः अरसकंकरकुर करंताः डिलिमिलिराज्य करंता आरक्ता सारक्ताः जो जानेइ यमन्त्र प्रगट न करेः ताकेसप्तकपिलामारेकी हत्या होय ए मन्त्र आठ वार भणीजे जल पिजे

———

संवत्सरफल
(राजावली)

Saṁvatsaraphala
(Rājāvalī)

No. 1152

417
1895-1902

Size — 10¼ in. by 4 in.

Extent — 20 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting careless but legible; borders ruled in double black lines; edges extremely worn out; complete.

Age — Śaka 16....

Author — Not mentioned.

Subject — Astrological results of each of the 64 Saṁvatsaras.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ संवत्सराणां फळादेशो लिख्यंते ॥

दंडनितिनिरताः क्षितीश्वरा मध्यवृष्टिरपि सस्यसंपदः ॥
रोगहानिभयमन्त्र यद्यपि स्युस्तथापि सुखिनः प्रभवाब्दे ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 19*a*

कामोत्यपत्तिर्वियोगश्च मूषकः सुकरस्तथा ॥

व्याघ्रवृश्चिकसर्पाश्च पीपीलीकभयं तथा ॥
मत्कुणः परचक्रं च राष्ट्रभंगै भयं व्यथा ॥ ४ ॥

इति संवत्सरफलं समाप्तं ॥ छ ॥

Then after a few lines

शके १६ ... प्रवर्त्तमाने विरोधिनाम संवत्सरे भाद्रपद वदि द्वादसि चंद्रवासरे तदिने कडपग्रामे ग्रंथ समाप्तं ॥ हस्ताक्षर नलदुर्गस्थतिमणजोसि सुतरामेन लिखितं ॥

अवधो वा सुबोधो वा मम दोषो न विद्यते ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

संवत्सरफल

Saṁvatsaraphala

No. 1153

1
1898–99

Size. — 9¼ in. by 4⅞ in.

Extent — 14 leaves; 15 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old and musty in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking; edges considerably worn out; incomplete.

Age — fairly old.

Author — Durgadeva

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ सिद्धिः गणेशाय नमः ।

... संवत् ६० नाम संवत्सरः । प्रभु विभवः । शुक्लावर ... प्रमोदी ।

प्रजापतिः । आंगिर विरूउ । श्रीमुखो भव्य युवा विरूउ धाता ईश्वर । बहुधान्यानि प्रमाथी विरूउ ।

Ends — fol. 14*b*

कीलको नाम संवत्सरः । विष्णु अधिपति । तदा विष्णु अतीचारो । गुरु यास्यंति सांप्रतं । अंन्नादीनि समर्व्वाणि । तदा पुत्र भविस्यति । चैत्र फरहरु । वैशाखि अन्न मंदु । ज्येष्ट आखाढि अतिमंदु । श्रावणि गोधूम प्यारु । व्वोडे-व्याधि हुसि । इंदपथि आगि लागिसि । भाद्रवइ वर्षा होइ ।

संवित्प्रकाश

Saṁvitprakāśa

No. 1154

550
1875-76

Size — 10⅛ in. by 4⅞ in.

Extent — 48 leaves; 10 lines to a page; 24-25 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders of foll. 1-10 ruled in triple red lines and edges in single; the rest have no borders ruled; yellow pigment used often for corrections; the Ms. contains 1-14 Sargās; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Govinda, son of Kānha Kavi.

Subject — An astrological work in the form of a poem.

Begins — fol. 1*b*

ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमद्विष्णुममेयशक्तिमखिला कल्पं किरीटांगद-
द्योतत्कुंडल मुद्यदर्क्करुचिरं पीतांबरं हारिणं ॥
पद्मस्थं हृदयस्थकौस्तुभमणिं हस्तस्थचक्रोल्लस-
च्छंखांभोजगदं मुदं विदधतं भक्ते भजेऽभीष्टदं ॥ १ ॥

पृच्छातंत्रमनेकमाद्यमहितानंतोल्लसद्धीधरै-
धीरैर्द्धमपरैर्विनिर्मितमहं विज्ञाय सुज्ञार्थितः ॥
कुर्व्वे सत्करुणापरः परकृते संवित्प्रकाशं पर-
प्रोक्ताशेषसमाव्हयादिकमुपादाय सिद्धादृतः ॥ २ ॥ etc.

fol. 5*a* इति काह्नकवीश्वरनंदनगोविंदकवीश्वरेण निर्दिष्टे संवित्प्रकाशकाव्ये प्रथमः सर्गो भवद्भव्ये ॥ १ ॥

Ends — fol. 47*b*

श्रीगोविंदकवीशमीशभजनप्राप्ति कवीशाग्रणीः ।
श्रीमत्कान्हकविः सुतं प्रसुषुवे श्रीमर्कदेवी च यं ।
वेदांतांबुजभास्वतार्थबहुलं सवित्प्रकाशाभिधं
काव्यं तेन कृतं समाप्तिमगमद्विद्वज्जनानंदनं ॥ १ ॥ श्री ॥

इति श्रीसंवित्प्रकाश समाप्तं ॥ १ ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

References — Mss. A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 681*a* ; ii. 162*b*; iii, 141*b*.

B – Descriptive Catalogues :– For a described Ms. of this work see B. B. R. A. S. Des. Cat. Vol. I No. 396.

संवित्प्रकाश — Saṁvitprakāśa

No. 1155 — 130 / 1881-82

Size — 9⅝ in. by 4½ in.

Extent — 22 leaves ; 8 lines to a page; 35-36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters ; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines ; edges of folios worn out and slightly moth-eaten ; yellow pigment used for corrections ; foll. 1–8, and 24–31 missing ; there is a beautiful design on the last folio in the centre; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Govinda.

Begins abruptly — fol. 9*a*

... मृगायुताः शुभ ... गैरशुभैरनिरीक्षिताः ॥
दशमभावगता वितरंति शं विदधते मुषितार्थसमागमं ॥ २५ ॥ etc.

fol. 13*b* कान्हकवीश्वरनंदनगोविंदकवीश्वरेण निर्णीते ॥
संवित्प्रकाशकाव्ये तुर्यः सर्गो गतोंगनाप्रश्ने ॥ २५ ॥

Ends — fol. 38*a*

॥ श्री गोविंदककीशमीशभजनप्राप्तां कवीशाग्रणीः ॥ etc. upto इति श्रीसंवित्प्रकाशः समाप्तः ॥ ॥ सुभमस्तु ॥ ॥

References — See No. 550 / 1875–76.

संवित्प्रकाश — Saṁvitprakāśa

No. 1156 — 356 / 1882–83

Size — 9⅜ in. by 4 in.

Extent — 25 leaves ; 13–14 lines to a page ; 35–36 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; red pigment used for verse-numbers and colophons; folios numbered in both margins; edges slightly worn out; moth-eaten in the left hand margins; complete.

Age — Saṁvat 1859.

Author — Govinda.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॥ श्रीदुर्गादेव्यै नमः ॥
ॐ श्रीमद्विष्णुममेयशक्तिमखिला etc. as in No. 550/1875–76,

fol. 3*a* इति कान्हकवीश्वनंदनगोविंदकवीश्वरेण निर्णीते
संवित्प्रकासकाव्ये प्रथमः सर्गोभवद्भव्ये ॥ १ ॥

Ends — fol. 25*b*

राहुर्वा भौमो वा etc, upto विद्वज्जनानंदनं ॥ १ ॥ as in No. 550/1875-76 followed by श्री सं० १८५९ मि० पौष शु० ३ सोमेति. श्रीकाजोमध्ये ईश्वरीप्रसाद गौडब्राह्मण

Reference — See No. 550/1875-76.

संवित्प्रकाश Saṁvitprakāśa

No. 1156A 1004/1886-92

Size — 8½ in. by 6¼ in.

Extent — 62 leaves; 17 lines to a page; 30 letters to a line

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders unruled; edges worn out; yellow pigment used for corrections; Ms contains text and commentary; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Govinda.

Begins abruptly — fol. 1*a*

मूर्तिमूर्तिमतां मता किल जनुः प्रद्यादि लग्नं बुधै
नैवल्पस्ते मतास्तनुस्तनुमतामिद्वाश्रितं मंदिरं।
यस्मादिदुगृहं मनो निगदितं मूर्ति द्वितीया मनः
प्राधान्यं हि मनोमयस्य वपुषः प्रायो न पिंडात्मनः ४

मूर्तिरिति० etc.

fol. 8*b* इति कान्हकवीश्वरनंदनगोविंदेकविश्वरनिर्णित सवित्प्रकासे काव्ये करमितसर्गो विचिंतप्रद द्वितीयसर्ग २॥

Ends — fol. 43*b*

वादेवैंरिवधे चौर्ये धातुर्वादरेणादिषु लग्ने क्रूरग्रहो श्रेष्टो तैर्भवति तत्स्थानं परैर्वेष्टित क्रूरैस्तुर्यं न भोगजैःस्व...

संवित्प्रकाश Saṁvitprakāśa

No. 1157 445/1895-98

Size — 11 in. by 6 in.

Extent — 28 leaves; 14 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; folios numbered in both margins; white chalk used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1934 : Śaka 1799

Author — Govinda.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः

श्रीमद्विष्णुममेयशक्तिमखिला etc. as in No. 550/1875-76

fol. 3*a* इति कान्हकवीश्वरनंदनगोविंदकवीश्वरेण निर्दिष्टे सम्वित्प्रकाशकाव्य प्रथमसर्गोभवद्भव्ये १

Ends — fol. 28*b*

राहुर्वा भौमो वा etc. upto विद्वज्जनानंदनं as in No. 550/1875-76 followed by इति श्रीसंवित्प्रकाशः समाप्तः संवत् १९३४ साके १७९९ मिते चैत्रशुक्ला ६ भौमवाश्रीतायां लीषंत रघुनाथगीजगडवाला आत्मपठनार्थं श्री श्री श्री ॥

Then follow two verses.

Reference — See No. 550 / 1875-76.

संवित्प्रकाश — Saṁvitprakāśa

No. 1158 — 574 / 1899-1915

Size — 7⅞ in. by 4¾ in.

Extent — 10 leaves; 14-15 lines to a page; 28-30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; folios numbered in both margins; edges slightly worn out.

The Ms. contains Sargas 1-3 only.

Age — Appears to be old.

Author — Govinda.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमद्विष्णुममेयशक्तिमखिला etc. as in No. 550/1875-76

fol. 3a कानकविश्वरनंदनगोविंदकविश्वरेण निर्दिष्टे
सवित्प्रकाशकावे प्रथमः सर्गो भवेद्भव्ये ॥

Ends — fol. 10b

पृच्छानेहसि मंगलावहजयार्थाकर्णनावेक्षणं
सद्वांसस्तनहस्तदंतवसनश्रौत्राणि गंडस्थलि ॥
नासामास्य कटी च पादतलगुह्यादिस्पृशेन्पृच्छको
वक्तयत्यंतशुभानि चेदिह वदेत् सर्वेप्सितार्थक्षयं ॥ ४९ ॥
इति संवित्प्रकाशे तृतीयसर्ग ॥ ३ ॥

Reference — See No. 550 / 1875-76.

संहितासार

Saṁhitāsāra

No. 1159

876 / 1884-86

Size — 9¾ in. by 4½ in.

Extent — 93 leaves; 13 lines to a page; 36-38 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; complete.

Age — Saṁvat 1861 : Śaka 1726.

Author — Kṛṣṇadaivajña.

Begins — fol. 1b

। श्रीनृसिंहाय नमः
वेदाद्यं यातमर्द्धेंदुधालपुग्वींदुतत्पर-
मायनत्यतमंगार्णमजुपंस्य नमामि तं १
अभीष्टफलदो देवः सर्वज्ञः परमेश्वरः
अदाधातु गुणाध्यक्षः स्थितिमनसिनः तेदा २ etc.

Ends — fol. 93a

अन्यच्च
ज्ञानवान्वित्तरागश्चोपासको विचराश्रमी
तीर्थकृत्छादिकृद्याजी दुस्तपस्वी क्रमाद्रवैः ५

इति श्रीमहा० श्रीशिवराजार्थं कृष्णविरचिते संहितासारे जातकाध्यायः ॥ ॥

लंकातःशर सूर्य १२५ योजनमितै कन्याथकांचीरदै ३।२
स्वामीखा ... ८० मितै नखैश्च २० सगरो मल्लारभ १५ क्षेंदुभि
पर्यारष्टाभिरत्तत्रिदश १३ भिस्याद्वत्सगुल्यपुरंखाक्षा ५०
उज्जयनी पुरात्खखकुभिः १०० तस्माकुरुक्षेत्रकं
तस्मात्मेरुर्यौजनैर्तत्वनगै ८।२५११ ॥ संवत् १८६१ शको १७२६ आषाढे मासे शुभे कृष्णे तथौ २ चंद्रवासरे शंतनाथमंदरे श्रीरस्तु

This is the only Ms. recorded by Aufrecht

संहितासार — Saṁhitāsāra

No. 1160 — 585 / 1895-1902

Size — 9⅞ in. by 4⅝ in.

Extent — 18 leaves; 10 lines to a page; 25-30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold and clear but not quite uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking; edges worn out; slightly moth-eaten; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ वेदाद्यं यांतमर्द्धे भालयुग्वींदुतत्पुनः ॥
मायनत्यतमंगार्णं मनुं यस्य नमामि तं ॥ १ ॥ etc.

fol. 2*a* इति ज्योतिर्निबंधे शास्त्रोपनयनाध्यायः ॥

.....

fol. 14*a* इति संहितासारे अनिष्टचंद्रापवादः ॥

Ends — fol. 18*b*

अथवारविषघटी ॥

विंश २० च्चतु ४ द्वादश १२ द्विक १० शैला ७ बाणा ५ भ्रतत्वा २५ नि यथाक्रमेण सूर्यादिवारेषु पराच्चतस्रेनाडिविषं स्यात् घटिकाचतुष्टयं ॥ १ ॥

संकेतकौमुदी Saṁketakaumudī

No. 1161 203/A/1883-84

Size — 12 in. by 5⅞ in.

Extent — 11 leaves; 14 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders not ruled; red ink used for marking the portion; yellow pigment used for corrections; occasional marginal notes; the Ms. contains 1–5 Adhyāyas.

Age — Not very old.

Author — Harināthācarya.

Subject — On the positions of planets and their influences on human life.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः। ॐ शिवो जयति

अद्भुतसागरे। ॐ ननु कस्यापि जन्मनि पंचमस्थः सौम्यः संताननाशकः।

पापः संतानकारको दृश्यते। तत्र किं कारणादिति चेदुच्यते। etc.

fol. 4*a* इति श्रीहरिनाथाचार्यकृतायां संकेतकौमद्यां भावप्रकरणे रविभावो नाम प्रथमप्रकरणम्॥

Ends — fol. 11*a*

तदा दारिद्र्यदोषेण कृत्स्नो भ्रमति मेदिनीम्।
नानाशास्त्रं समालोक्य क्रियते ग्रंथसंग्रहः २९
बलाबलविचारेण युक्त्यो संचिंतयेद्बुधः २०५

इति श्रीसंकेतकौमुद्यां राहुभावप्रकरणे श्रीहरिनाथाचार्यकृता पंचमोध्यायः ५ शुभं संवत् चैत्र कृष्ण १३ बुधे श्रीष्टदेवप्रसादाल्लिखितैयं संकेतकौमुदीपंडित-विश्वनाथ काश्मीरणेति शिवम्। शुभम् ४

स्वग्रहीवा कदाचनः। तदा सर्वशुभंयातं। ज्ञायतेनात्र संशयः। २४

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 684*a*; ii, 163*a*, 232*b*; iii, 142*b*.

B - Descriptive Catalogues :- For a described Ms. see Bikaner Mss. No. 722.

संकेतकौमुदी Saṁketakaumudi

No. 1162 204/A-1883-84

Size — 6¾ in. by 4⅝ in.

Extent — 11 leaves; 14-15 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear and legible; yellow pigment used for corrections; the Ms. contains 1-5 Adhyāyas.
Same as No: 203/A-1883-84.

Age — Saṁvat 1874 ; Śaka 1738.

Author — Harināthācārya.

Begins — fol. 1a

श्रीरामजी अथ संकेतकौमुदी लिख्यते

ग्रहाणां षटस्वभावाश्च शंभुना गदिताः पुराः ॥
एतत्सर्वं प्रयत्नेन लिख्यते च मयाधुना ॥ ३ ॥ etc.

Ends — fol. 9a

तदा दारिद्र्यदोषेण कृत्स्नां प्रभृति मेदिनी
नानाशास्त्रां समालोक्य क्रियते ग्रथसंग्रहः ३०
वलावलविचारेण युक्ता संचितयेद्बुधः ३१

इति श्रीसंकेतकौमुद्या हरिनाथकृतायां भावः प्रकरणे पंचमोध्यायः ५ संवत् १८७४ शाके १७३८ फाल्गुण शुक्ला प्रदपदायां १ शनिवासरे प्रतिलिखितं दिल्लीमध्ये गंगादास श्रीरामचंद्रजीकीताबे श्रीराम श्रीराम श्रीराम श्रीराम शुभमस्तु शुभं भूयात्

संकेतकौमुदी Saṁketakaumudi

No. 1163 418/1884-86

Size — 8⅝ in. by 5⅜ in.

Extent — 18 leaves; 12-13 lines to a page; 20-25 letters to a line.

Description—Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not uniform; borders not

ruled; yellow pigment often used for corrections; red pigment used for marking the portion; edges slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Harināṭha.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ विशेषफलज्ञानार्थं शंभुमतेन संकेतकौमुदी-
प्रोक्तो ग्रहभावचेष्टाविचारो लिख्यते ॥

अद्भुतसागरे ग्रहाणां षड्विधा भावाः etc. as in No. 204/A-1883-84.

Ends — fol. 18*a*

निद्रायां चापि यो जाते शोकदुखरुजान्वितः ॥
नवमे दशमे वापि यदि निद्रा भवेत्पुनः ॥ २६ ॥
तदा दारिद्रदोषेण कृत्स्नां भ्रमति मेदिनीं ॥
इति राहुभावफलं ॥

इति संकेतकौमुदी समाप्तम् ॥ शुभमस्तु ॥ लिषितं मीश्रङ्घंगामल्लजीने ॥ छ छ ॥

Reference — See No. 203 / A/1883-84.

संकेतकौमुदी — Saṁketakaumudī

No. 1163A — 1006 / 1886-92

Size — 13½ in. by 6 in.

Extent — 7 leaves; 18 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in single red lines; edges worn out; corrections on the margin; red pigment frequently used; complete.

Age — Saṁvat 1707.

Author — Harināthācārya.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ अद्भुतसागरे ॥

ग्रहाणां षट्स्वभावाश्च शंभुना गदिताः पुरा ।
ये ते सर्वे प्रयत्नेन लिख्यंते च मयाधुना ॥ १ ॥

fol. 2*b* इति श्रीहरिनाथाचार्यकृतायां संकेतकौमुद्यां प्रकरणे रविभावाध्यायः ॥ १

Ends — fol 7*a*

नानाशास्त्रं समालोक्य कृतोयं ग्रंथसंग्रहः ।
बलाबलविचारेण युक्तयात्र संचिंतयेद्बुधः ॥ ३० ॥

इति श्रीहरिनाथाचार्यकृतौ संकेतकौमुद्यां तमभावप्रकरणाध्यायः

fol. 7*a* एवंमन्येषां चंद्रादिग्रहाणां अवस्था दृष्टवा ज्ञेयं ॥ गुरुमार्गेण बोध्यं इदं उदाहरणं ॥ अद्भुतसागरे हरिनाथाचार्यग्रंथे ॥ संवत् १७०७ पौषशुक्ल १२ भौ उद. घ ४२ रोहि ५३।५५ जन्ममानोसंघ यामलोक्तानि ग्रहाणां विशेषलक्षणानि तदवस्थास्तेषा वलानि

संकेतकौमुदी — Saṁketakaumudī

No. 1164 — $\frac{1007}{1886-92}$

Size — 8⅝ in. by 4⅓ in.

Extent — 15 leaves; 12 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Rough country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting not quite clear; borders not ruled; many words seem to be scratched off in blank ink; edges slightly worn out; complete.

Age — Saṁvat 1856 : Śaka 1721.

Author — Harinātha.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अद्भुतसागरे ॥ ग्रहाणां etc. as in No. 204/A-1883-84.

Ends — fol. 15*a*

नानाशास्त्रं समालोक्य कृतोयं ग्रह .....
वलावलाविचारेण युक्तया संचिंतयेद्बुधः ॥ ३० ॥

इति राहुभावफलं ॥ समाप्तोयं हरिनाथकृता संकेतकौमुदी संपूर्ण समाप्तं संवत् १८५६ शाके १७२१ प्रवर्त्तमाने पौषकृष्ण ४ चंद्रवासरे लिपीकृतं शुभं भूयात् ॥

Reference — See No. 203/A-1883–84.

संकेतकौमुदी — Saṁketakaumudī

No. 1165 — 524 / 1892–95

Size — 7⅞ in. by 4⅛ in.

Extent — 12 leaves; 12–15 lines to a page; 25–30 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting small, clear and legible but not uniform; borders not ruled; complete.

Age — Saṁvat 1922 : Śaka 1787

Author — Harināthācārya

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ।

अद्भुतसागरे ग्रहाणां षट्शुभावश्च etc. as in No. 204/A-1883-84.

fol. 4*a* इ(ति) श्री(ह)रि(ना)था(चा)र्य(वि)र(चि)तायां संकेतकौमुद्यां भावप्रकरणे रविभावाध्यायः १

Ends — fol. 12*b*

एवमन्ये चंद्रादिग्रहाणां अवस्थादधनीया ददमुदाहरणमद्भुतसागराभिधः ग्रंथ संकेतकौमुदी हरिनाथाचार्यकृता समाप्ताः लिप्यकृतं चिरंजीव रामवल्लभस्व-आत्मपठनार्थं फाल्गुने मासे कृष्णपक्षे १३ भौमे संवत् १८२२ शाके १७८७ श्रीकृष्णान्मः

Reference — See No. 203/A-1883–84.

संकेतकौमुदी — Saṁketakaumudī

No. 1166 — 573 / 1899–1915

Size — 8⅛ in. by 4 in.

Extent — 13 leaves; 10–11 lines to a page; 32–34 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; complete.

Age — Śaka ?.

Author — Harinātha.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुचरणारविंदाय नमः ॥
अद्भुतसागरे ॥
ग्रहाणां षड्भावाश्च शंभुना गदिताः पुरा
एते सर्वप्रयत्नेन लिख्यंतेत्र मयाधुना ॥ १ ॥ etc.

fol. 4*b* इति संकेतकौमुद्यां भावप्रकरणे रविभावाध्यायः

Ends — fol. 13*b*

पुनरस्मिन् रवौ पंचेत्यादिना उक्तं रविक्षेपकं ५ योजितं १४ जातं ततो रामावशेषिते शिष्टं २ तेन रवेरुपवेशने चेष्टा वक्ष्या एवमन्येषां चंद्रादिग्रहाणां अवस्था दृष्टि च साधनीया इदमुदाहरामद्भुतसागराभिधे ग्रंथे ॥ इति संकेतकौमुदि समाप्ताः ॥

अंके दु ... ष्टिशाकेयमार्यमशरदर्त्तजशुक्रेथ चंद्रवारे
अब्धी चरिक्ता तिथिमपि दिनभानींद्रयोगे च शोभे ॥
तत्काले कुंभलग्ने गुरूमपि नवांशेचूकरणाख्यं च विष्टी-
पारख्यूपनामक सदाशिवतनयो लिख्यते यच्च ग्रंथः ॥
श्रीजोगेश्वरीकांतार्पणमस्तु ॥ श्रीरस्तु शोभनं भवतु ॥
अवर्णादीनां पंक्तौ हलसंनिवेशः
Then follows a Koṣṭaka.

Reference — See No. 203/A-1883-84.

संक्रान्तिफल — Saṁkrāntiphala

No. 1167 — 910 / 1891-95

Size — 9⅞ in. by 4¼ in.

Extent — 5 leaves; 15 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small, clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; edges worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Siṁharāja.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेश जय ॥
श्रीगुरुं गणनाथं च वाग्देवीं च वियच्चरान्
प्रणम्यार्कस्य संक्रांतिफलादेशो निगद्यते १ etc.

Ends — fol. 5*b*

गार्ग्यर्षिवंशजनुषा सिंहराजेन सादरं
रचितः फलनिर्देशः संक्रांतेः शिष्यकारणात् ८९
इति श्रीजगन्नाथज्योतिविस्सुतसिंहराजज्योतिर्विद्विरचितं संक्रांतिप्रकरणम्
॥ छ ॥ शुभं भवतु ॥

संक्रान्तिफलदीपिका — Saṁkrāntiphaladīpikā

No. 1168 — 586 / 1895-1902

Size — 8 in by 4 in.

Extent — 14 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgari characters; old in appearance; handwriting small, clear and legible; borders ruled in double black lines; edges worn out; brittle leaves; yellow pigment used for corrections; complete.

Age — Śaka 1602 (?).

Author — Viśvanātha

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
भ्रमदलिकुलशालिवृत्तगल्लं निखिलकलाधिपखंडशोभिभालं ॥
भुजगवरविलासिनाभि ... लं निखिलगुरुं प्रणमामि विघ्नकलं ॥ १ ॥

श्रीमच्छींद्रपदारविंदभजनः श्रीसोमनाथोनिशं
ज्योतिःशास्त्रविचारचंचुरमतिस्तस्यात्मजो बह्वचः ॥
दैवज्ञः किल दैववित्कुलमुदे श्रीविश्वनाथः शुभं
संक्रांतेरिहं निर्णयं प्रकुरुते गर्गादिवाक्योदितं ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 14*a*

यदा रविः पश्यति वायुकाष्टां नृपालसंघोग्रशराहतांगाः ॥
.....गोचरक्रोक्तरीत्या ॥
फलं खगोच्छं किल दैवविज्ञैर्लेख्यं फलं राशिजमेवमेतत् ॥ ४ ॥
समाप्तां ह्यशुभायां चेच्छुभायां भानुसंक्रमः ॥
तदा सतां तु दुष्टानां सदातिसुखदो मतः ॥ छ ॥ छ ॥

इति श्रीजलग्रामवासिसोमदैवज्ञात्मजविश्वनाथदैवज्ञविरचिता संक्रातिफलदीपिका समाप्ता ॥ श्रीरस्तु ॥

Then follow two verses in Śārdūlavikrīḍita.

समरसार

Samarasāra

No. 1169

214
1883–84

Size — 10½ in. by 4⅛ in.

Extent — 12 leaves; 7 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders and edges ruled in double red lines; yellow pigment used for corrections; fol. 3 missing; incomplete.

Age — Does not appear to be very old

Author — Rāmacandra Somayājī.

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीगणेशाय नमः
नत्वा गुरून् समालोक्य स्वरशास्त्राणि भूरिशः ।
वक्षे युद्धजयोयायं धार्मिकाणां महीक्षितां । १ । etc.

Ends — fol. 12*b*

वंशोवत्समुनिश्वरस्य शिवदासाख्याद्गुरुस्वातितः
संभ्राडग्निविदाय यस्य जनकः श्रीसूर्यदासोजनि
यन्मातुर्यशसा दिशो दश विशालास्था वलक्षा व्यधा-
त्स ... ज्य स्वरशास्त्रसाररचितं रामो वसन्नैमिषे ८५

इति श्रीसमरसारे रामचंद्रसोमयाजीविरचितं संपूर्णं ॥ लीष मिश्र ... नदासः ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 697*a*; ii 232*b*; iii 144*b*.

B – Descriptive Catalogues :– For described Mss. of this work see B. B. R. A. S. Cat. Nos. 397–98.

समरसार

Samarasāra

No. 1170

420 / 1884-86

Size — 8⅞ in. by 4 in.

Extent — 11 leaves; 9 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī Characters; old in appearance; handwriting clear but not uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers; yellow pigment used for corrections; edges of some folios slightly worn out; complete.

Same as No. 214/1883–84.

Age — Saṁvat 1808

Author — Rāma Vājapeyi

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा गुरून्समालोच्य etc. as in No. 214/1883–84.

Ends — fol. 11*a*

सकलस्वरशास्त्रसारमेतत् etc. up to रामो वसन्नैमिषे ॥ ८५ ॥ as in No. 214/1883–84 followed by इति श्रीरामवाजपेविरचितः समरसाराख्यो ग्रंथः समाप्तः ॥ संवत् १८०८ मिति श्रावणवदी १ शुक्रे ॥ शुभं भवतु ॥ शुभं भूयात् ॥

समरसार

Samarasāra

No. 1171

1008
1886-92

Size — 11 in. by 5½ in.

Extent — 12 leaves : 10-11 lines to a page ; 30-35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; edges slightly worn out and moth-eaten ; complete.

Same as No. 214/1883-84.

Age — Appears to be old.

Author — Rāma Vājapeyī

Begins — fol. 1b

श्रीरामकृष्णाय नमः ।।

नत्वा गुरुनृसमालोच्य etc. as in No. 214/1883-84.

Ends — fol. 12a

सकलस्वरशास्त्रसारमेतत् etc. up to रामो वसन्नमिषे ८६ as in No. 214/1883-84 followed by इति संक्षेपतो ग्रंथः समरसार संपूर्ण

———

समरसार

Samarasāra

No. 1172

1010
1886-92

Size — 8½ in. by 4 in.

Extent — 11 leaves ; 9 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking ; edges slightly worn out; complete.

Same as No. 214/1883-84.

Age — Saṁvat 1869

Author — Rāma Vājapeyī

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा गुरु समालोच्य etc. as in No. 214/1883-84.

Ends — fol. 11*b*

सकलस्वरसास्त्रसारमेतत् etc. up to रामो वशन्नैमिषे ॥ ९३ as in No. 214/1883-84 followed by इति श्रीरामवाजपेयविरचितं समरसारसंगृह समाप्तम् ॥ श्रीरामजानुकी जयति।

नंदांगष्टधराब्दानि स्वषेद्रींदुसिते शुभे
रणतंत्रं लिखे ग्रंथं प्रांङकुशे लोकहेतवे ॥ १ ॥

जानुकीरामो जयति गौरीसंकरो ज...

समरसार

Samarasāra

No. 1173

881
1887-91

Size — 7 in. by $4\frac{9}{16}$ in.

Extent — 10 leaves; 11 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; edges of some folios slightly worn out; the Ms. contains Adhyāyas 1-9; complete.

Same as No. 214/1883-84.

Age — Śaka 1707

Author — Rāma

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा गुरून्समालोक्य etc. as in No. 214/1883-84.

fol. 1*b* इति श्रीमद्रामविरचिते समरसंग्रहे जयपराजयचिंताध्यायः प्रथमः ॥

Ends — fol. 10*a*

सकलस्वरशास्त्रसारमेतत् etc. up to रामो वसन्नैमिषे ॥ ८७ ॥ as in No. 214/1883-84 followed by इति श्रीमद्रामविरचिते समरसारे नवमो-

ध्याय: ॥ ॥ छ ॥ छ ॥ शके १७०७ वर्षे क्रोधीनामसंवत्सरे आषाढवर्षे चतुर्दशी बुधवासरे तद्दिने ... भट्टेन लिखितं समाप्तिमगमत् ॥

Then after three and half verses we have

इति नरपतिश्लोकार्धाधिकद्वयं ॥ ३ ॥

समरसार

Samarasāra

No. 1174

566
1899 1915

Size — $11\frac{1}{8}$ in. by $5\frac{1}{8}$ in.

Extent — 10 leaves ; 9–10 lines to a page; 28–30 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; folios numbered in both margins ; complete.

Same as No. 214/1883–84.

Age — Saṁvat 1882

Author — Rāma Vājapeyī

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नत्वा गुरून्समालोक्य स्वरशास्त्राणि भूरिशः ॥
वक्ष्ये युद्धजयोपायं धार्म्मिकाणां महीक्षितां ॥ etc.
as in No. 214/1883-84.

Ends — fol. 10*a*

सकलस्वरशास्त्रसारमेतत् etc. up to रामो वमैमिषे ८२ as in No. 214/1883-84 followed by इति श्रीरामवाजपेयिकृतः समरसारग्रंथः समाप्तः ॥ श्रीरस्तु संव १८८२

मघमासे सिते पक्षे पौर्णिमास्यां सौम्यवासरे ॥
लिखितं रामदत्तेन समरशास्त्रं शुभप्रदं ॥ १ ॥
श्रीः ॥ श्रीः श्रीः श्रीः

समरसार
with टीका

No. 1175

Samarasāra
with Commentary

132
1881-82

Size — 11⅝ in. by 7½ in.

Extent — 28 leaves; 14-15 lines to a page; 28-32 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; text in the middle with the commentary above and below it; complete.

Age — Does not appear to be very old.

Author of the Text — Rāmacandra
„ „ Comm. — Bharata.

Begins (Text) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः
नत्वा गुरून् समालोच्य etc. as in No. 214/1883-84.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः श्रीगुरुभ्यो नमः श्रीसरस्वत्यै नमः
अभिवंद्य रामचंद्रं गुरुं तदुक्तं स्वरग्रंथं
विवृणोमि यथाप्रज्ञं तदभिहितार्थानुसारेण १ etc.

Ends (Text) — fol. 27*a*

सकलस्वरशास्त्रसारमेतत् etc. up to रामो वसन्नैमिषे ॥ ८६ ॥ as in No. 214/1883-84.

Ends (Comm.) — fol. 27*b*

कथंभूतः सूर्यदासः सम्राट् सम्यक् राजते शोभते सोमयागमारभ्य वाजपेयी तपज्ञेन असौ सम्राट् पुनः कीदृक् अग्निचित् अग्नीन् चिनोतीति अग्निचित् सर्वदाग्निपरिचरणशीलः पुनः स कः यन्मातुर्विशालाक्ष्या विशालाक्षी-नाम्न्याः यशसा दश दिशो वलक्षा निर्मला अभवन् ॥ किंतु वसन् नैमिषे वसन् नैमिषस्थ इत्यर्थः ॥ ८६ ॥ इति समरसारनामा ग्रंथः समाप्तः ॥ शुभं भवतु ॥

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 697*a*; ii. 166*b*, 232*b*; iii, 144*b*.

B – Descriptive Catalogues :– R. Mitra, Notices No. 2417. 799; I. O. Cat. Nos. 3117-19, 6446.

समरसार
with टीका

Samarasāra
with Commentary

No. 1176

202
A/1883-84

Size — 9¾ in. by 4⅝ in.

Extent — 49 leaves; 9-10 lines to a page; 22-24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold and uniform but not quite clear; borders not ruled; red ink used for marking; edges slightly worn out; both the text and the commentary complete.

Age — Saṁvat 1839.

Author of the Text — Rāma Vājapeyī
„ „ Comm. — Dīkṣita Saṁvatsara

Subject — Prognostics derived mystic circles of success or defeat in war.

Begins (Text) — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः

ॐ नत्वा गुरुत्समालोक्य स्वरशास्त्राणि भूरिशः ॥
वक्ष्ये युद्धजयोपायं धार्मिकानां महीक्षितां ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

ॐ नत्वा देवं गणेशांतं सारदां गुरुमात्मनः ॥
कुर्वे समरसारस्य व्याख्यां सम्यक समासतः ॥ १ ॥

अहं राम-वाजपेई धार्मिकानां धर्मात्मिकानां महीक्षितां भूपानां युद्ध-जयोपायं वक्ष्ये कथयिष्ये etc.

Ends (Text) — fol. 48*b*

वंशेवत्समुन् ... रस्य शिवदासाख्या ... रुष्यातितः
सन्न ... ग्रिचिदा यस्य जनकः श्रीसूर्यदासो येन ॥
जन्मातुर्यशसा दिशो दश विशालाक्ष्या वलाक्ष्म व्यधात्
सन्नाज्यास्वरशास्त्रसारविरचितं रामो वसंते मिषे ८५ ॥

Ends (Comm.) — fol. 49*a*

यन्मानुविशालाक्ष्या विशालीनामाः । यशसा दश दिशो बलवान्निर्मला अभवत् । किं कुर्वन् सन् नैमिषे वसन् समनैमिषस्य । इत्यर्थः ॥ ८५

इति श्रीकाशीवासीदाक्षितसावत्सरविरचितायां समयसारटीकायां संपूर्णं समाप्तम् संवत् १८३९ ॥ माघशुति नवम्यां सोमवासरे ॥ पठनार्थम् ॥

ॐ तत्रादौ पृथ्वीकुर्मविचरमाहा तथा चोक्तं स्वरोदये

शतभिषो चित्रयं चैव उतरां कुक्षिमाश्रिते
पालंकीरकाश्मीरंगजणांबुरसानंकं
मांथुरं म्लेक्कदेशं च स्वर्शं केदारमण्डलम्
हिमाश्रायाश्च नश्यंति देशा ये चोतराश्रिताः

नरकूर्मविचारमाह

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 697*a*;

समरसार
with टीका

No. 1177

Samarasāra
with Commentary

725
1883–84

Size — 9¼ in. by 4¼ in.

Extent — 10 leaves; 8 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines; yellow pigment used for corrections; red pigment used for marking; the Ms. contains commentary also; incomplete.

Age — Does not appear to be very old.

Author of the Text — Rāma Vājapeyī

,, ,, Comm. — Bharata.

Begins — fol. 1*b*

श्रीहेरंबाय नमः ॥ श्रीलक्ष्मीनृसिंहो विजयतेतराम् ॥
नत्वा गुरून् समालोच्य etc. as in No. 132/1881–82.

fol. 2*a* इति श्रीसमरसारे जयपराजयविचाराध्यायः प्रथमः ॥

fol. 4*a* इति श्रीभरतकृतटीकायां राहुयोगिनीबलप्रशंसा ॥

fol. 4*b* इति श्रीभरतकृतायां समरसारव्याख्यायां प्रहारलक्षणविचारः ॥

Ends — fol. 10*b*

अथान्यदाह ॥
हस्ते न्यस्ते शिरसि यदि न छिन्नदंडोस्य दृष्टः
षण्मासांतर्मरणजभयं संपुटे हस्तयोस्तु ॥ ८१ ॥

न्यस्ते शीर्षे यदि च कदली कोरकाभं तदंत-
र्दृष्टं नोभीस्तरति सलिले चेत्स्वशेफो न मृत्युः ॥ ८ ।

Reference — See No. 132/1881-82.

समरसार
with टीका

Samarasāra
with Commentary

No. 1178

726
1883-84

Size — 9¾ in. by 4⅝ in.

Extent — 21 leaves; 14 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small and clear but not uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers; yellow pigment used for corrections; white chalk also used; edges worn out; fol. 15 missing; hence incomplete.

The Ms. contains both text and commentary; the commentary has been composed in Saṁvat 1727.

Age — Appears to be old

Author of the text — Rāmacandra Somayājī

" " comm. — Bharata

Begins (Text) — fol. 1*b*

नत्वा गुरून्समालोच्य etc.as in No. 214/1883-84.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

अभिवंद्य रामचंद्रं etc. as in No. 132/1831-82.

fol. 7*a* इति भरतकृतायां समरसारटीकायां स्वरभेदयुद्धकाले जयपराजयविचारः ॥

Ends (Text) — fol. 21*b*

सकलस्वरशास्त्रसारमेतत् etc. up to रामो वसन्नैमिषे ॥ ८५ ॥ as in No. 214/1883-84.

Ends (Comm.) — fol. 22*a*

स रामो रामचंद्र नामा सोमयाजी कवि नैमिषारण्ये वसन् प्राज्यमदभ्रं यत्स्वरशास्त्रं तस्य यः सारोऽसुपयुक्तांशस्तस्य विचिति संचयं व्यधादकरोदित्यर्थः ॥ ८५ ॥

अथ ग्रंथसमाप्तिं सूचयन्नाह इतीति स्पष्टार्थः

इति श्रीमद्भरतकृतायां समरसारव्याख्यायां सुबोधिन्यां प्रांतिमं प्रकरणं समाप्तम् ॥

अद्ये श्रीनृपविक्रमार्कसमयात्सप्तद्विसप्तक्षितौ
स्नेहादेव विभिख्यभालमणिना काशीपुरीसंन्निधौ ।
श्रीरामानुजपुण्यकर्मभरतेनोद्दिपिता टिप्पनी
श्रीमत्काश्यपवंशभूषणमणौ श्रीप्राणनाथेऽर्पिता ॥ १ ॥ श्री ॥

Reference — See No. 132/1881-82.

समरसार
with टीका

Samarasāra
with Commentary

No. 1179

1009
1886-92

Size — 10 in. by $4\frac{7}{16}$ in.

Extent — 33 leaves; 11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and edges in single; red pigment used for marking the portion; folios numbered in both margins; both text and commentary complete.

Age — Does not appear to be very old.

Author of the text — Rāmacandra
" " comm. — Bharata

Begins (Text) — fol. 1*b*

नत्वा गुरून् समालोच्य etc. as in No. 214/1883-84.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरवे नमः ॥

अभिवंद्य रामचंद्रं etc. as in No. 132/1881-82.

fol. 9*b* इति भरतकृतसमरसारटीकायां स्वरभेदाः युद्धकाले जयपराजयौ च ॥

Ends (Text) — fol. 33*a*

सकलस्वरशास्त्रसारमेतत् etc. up to रामो वसन्नैमिषे as in No. 214/1883-84.

Ends (Comm.) — fol. 33a

स रामचंद्रनामा सोमयाजी कविः नैमिषे अरण्ये वसन् प्राज्यं य स्वर-शास्त्रं तस्य यः सारोऽत्युपयुक्तोंशस्तस्य विविति संक्षेपं व्यकरोदित्यन्वयः ॥ ८५ ॥ इति श्रीरामचंद्रसोमयाजिविरचितसमरसारटीका भरतकृता समाप्ताः

Reference — See No. 132/1881-82.

— —

समरसार
with टीका

No. 1180

Samarasāra
with Commentary

912
1891-95

Size — 8⅝ in. by 4⅞ in.

Extent — 36 leaves ; 11 lines to a page ; 30-32 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; foll. 3-6 missing; fol 11 repeated; the Ms. contains both text and commentary; incomplete.

Age — Saṁvat 1850

Author of the text — Rāmacandra
,, ,, comm. — Bharata

Begins (Text) — fol. 1a

नत्वा गुरून्समालोच्य etc. as in No. 214/1883-84.

Begins (Comm.) — fol. 1a

श्रीकृष्णो जयति

नत्वा तं परमानंदं देवदेवं सदाशिवं
टीका समरसारस्य क्रियते भरतेन वै १
ग्रंथारंभे मंगलमाचरन् चिकीर्षितं प्रतिजानीते etc.

fol. 12a इति श्रीभरतकृतसमरसारटीकायां स्वरभेदाः युद्धकाले जयपराजयौ च ॥

Ends (Text) — fol. 38b

सकलस्वरशास्त्रसारमेतत् etc. up to रामो वसन्नैमिषे ८६ as in No. 214/1883-84

Ends (Comm.) fol. 39a

स रामचंद्र नामा सोमयाजी कविः नैमिषे अरण्ये वसत् प्राज्यं यत्स्वरशास्त्रं तस्य यः सारोपयुक्तोंशस्तस्य विचिमि संचयं व्यकरोदित्यन्वयः ॥

इति श्रीरामचंद्रसोमवाजिविरचिते समरसारटीका भरतकृता समाप्ता ॥

गुरूदितार्थस्य सुबोधितायै परोपकाराय तथाभ्यधा विश्रमं समितात्सारसुसंग्रहस्य टीकाकृतौ तं हरयेऽर्पयामि संवत् १८५० का मीती ज्येष्टवदि १२ बुध वासरे ॥ शुभमस्तु ॥ लिषतं जोसी-शंभुरामव्यासजी श्रीदेवीचंदजी स्वपठनार्थं ज्योतिषःसमरसारटीका पत्र ३९ ग्रंथसंख्या ७५०

Reference — See No. 132 / 1881–82.

सर्वमूहूर्त

Sarvamuhūrta

No. 1181

567
1899–1915

Size — 8¾ in. by 5½ in.

Extent — 18 leaves; 8–9 lines to a page; 15–16 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking; edges worn out; slightly moth-eaten; foll. 9–12 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Subject — A treatise on Muhūrtas.

Begins — fol. 1b

ॐ श्रीगणेशाय नमः।

अश्वनि ॥ भरणि ॥ कृत्तिका ॥ रोहणि ॥ मृगशिर ॥ आरुद्रा ॥ पुनर्वसु ॥ पूष्य ॥ अश्लेषा ॥ मघा ॥ etc.

Ends — fol. 22a

दलनषंडपठेदिका वेदिवर्णमहिवाटकादिकं ॥

तव मितं वडिपापीडादिकं खटत्रयं च नव न कारयेत् ॥ १.२४ ॥

इति सर्वमूहूर्त्त संपूर्णं ॥ ॥ श्री ॥ शुभं भवतु ॥ श्री ॥ ज्ञाति चातुर्वेदि मोठभ. जीवनसुततापीदत्तेन लिखितंम् ॥

जलान् रक्षेत्तिलाद्रक्षेत् रक्षेत् शिथलबंधनात् ॥

परहस्ते न दातव्यं एवं वदति पुस्तकं ॥

सर्वार्थचिन्तामणि Sarvārthacintāmaṇi

No. 1182 551/1875-76

Size — 7¾ in. by 4½ in.

Extent — 74 leaves; 14 lines to a page; 28-30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking verse-numbers; incomplete.

The Ms. contains Adhyāyas 1-16.

Age — Saṁvat 1781.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Begins — fol. 1a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमद्वेषगिरेस्तटाब्धिनिलयं श्रीवेंकटेशं गुरुं etc.

fol. 7a इति प्रथमोध्यायः ॥

fol. 13a इति सर्वार्थचिंतामणौ द्वि० ध्यायः ॥

.....

fol. 74b इति श्रीसर्वार्थचिंतामणौ षोडशोध्यायः ॥

Ends — fol. 74b

दुःखी मूढा लोकविद्वेषकर्त्ता काणाः पंगुनिर्धनो मानहीनः ।
अल्पायुः स्यात्केंद्रगाः पापखेटा ब्रह्मद्वेषी चापकीर्त्ति च सर्वे ।५।

शंकराचार्योस्तुः ॥

लग्ने माने सत्यमेवाथ बंधौ पापाः खेटा जन्मकाले तु सर्वे ।

तिष्ठंते स्वल्पमा .....

Reference — See No. 205 / 1883-84.

सर्वार्थचिन्तामणि Sarvārthacintāmaṇi

No. 1183 451/A/1881-82

Size — 9¾ in. by 4 in.

Extent — 105 leaves; 11 lines to a page; 35-36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting beautiful, clear and legible but not uniform; borders not ruled; edges worn out and moth-eaten; some folios slightly torn; red pigment used for marking; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Subject — A treatise on omens and astral influences.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
श्रीमच्छेषगिरेस्तटाधिनिलयं श्रीवेंकटेशं गुरुं
नत्वा वेंकटनायकं त्वनुदिनं जातोथ यार्यात्सुधीः ॥
ज्योतिःशास्त्रमहाब्धिपारगमने वक्ष्यामि नौकात्मकं
ज्योतिःशास्त्रविवेकपाकविदुषां सर्वार्थचिंतामणिं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 104*b*

रविभौमार्कजाः शुष्काः सजलौ चंद्रभार्गवौ ॥
.....चस्पती ज्ञेयौ सजलौ जलराशिगौ ॥ १ ॥
कुंभकर्कटकौ मीनमकरालितुलाधराः ॥
... जला राशयः प्रोक्ता निर्जलाः शेषराशयः ॥ २ ॥
इति सर्वार्थचिंतामणिः समाप्तः ।
पंचनदीस्थदिवाकरदैवज्ञस्य पुस्तकं तेनैव लिखितं स्वार्थं परार्थं च ॥
श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥ संग्रहे ॥
Then follow four verses.

Reference — See No. 205/A-1883-84.

सर्वार्थचिन्तामणि — Sarvārthacintāmaṇi

No. 1184 — 205 / A/1883-84

Size — 8⅝ in. by 6½ in.

Extent — 95+8(103) leaves; 14 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders of the first

few folios ruled in single red lines; the rest have no borders ruled. slightly brittle leaves; edges of the some folios slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Vyaṅkaṭaśarmā.

Subject — Astrology.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
ॐ श्रीमच्छेषगिरेस्तटाधिनिलयं श्रीवेंकटेशं ... रुं
नत्वा वेंकटनायकं त्वनुदिनं जातोथ पर्यात्सुधीः
ज्योतिःशास्त्रमहाब्धिपारशमने बक्ष्यामि पोतात्मकं
ज्योतिःशास्त्रविवेकपाकविदुषा सर्वार्थचिंतामणिं १ etc.

fol. 9*b* इति श्रीसर्वार्थचिंतामणौ जातके प्रथमोध्यायः १

fol. 17*a* द्वितीयोध्यायः

Ends — fol. 95*b*

पापास्तदानव्ययं यत्रादा पतिः शुभः सुतमृतं पापोवपत्यमान् पुत्रो शौयोदकोणवर्गवशितो वेत्मजान् कोणपाधीस्थाश्चेद्वसुनंदनातदग्रतिं पापास्तदा कुर्वते केंद्रेशायदि तत्र पापपतयश्चेद्य। फलं पूर्वात्यस्था यदि पुत्रयोस्तु न मृतिम्मि ॥

सर्वार्थचिंतामणि समाप्ता ॥

कस्यचिजन्मपत्र्यां दशमांशे मित्रामित्रचक्रं

Then follow some 8 extra leaves.

References — Mss. – A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 703*b*; ii, 168*a*, 23 .*a*; iii, 146*a*.

B – Descriptive Catalogues :–R. Mitra, Notices No. 2870; I. O. Cat. Nos. 3108 and 6450; Mad. Des. Cat. Nos. 13908-12.

सर्वार्थचिन्तामणि — Sarvārthacintāmaṇi

No. 1185 — 906 / 1884-87

Size — 10⅛ in. by 4½ in.

Extent — 50 leaves; 13 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear and legible; borders ruled in triple red lines; folios numbered in both margins; the Ms. contains Adhyāyas 1–12 only.

Age — Appears to be old.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो व्यक्तनिदानाय ॥
श्रीगुरुचरणारविंदाभ्यां नमः ॥
॥ श्रीमच्छेषगिरेस्तटाधिनिलयं etc as in No 205/1883–84.

fol. 8*b* इति सर्वार्थचिंतामणौ संज्ञाध्यायः प्रथमः समाप्तः ॥

fol. 14*a* इति श्रीसर्वार्थचिंतामणौ द्वितीयोध्यायः ॥ २ ॥

Ends — fol. 50*a*

चिंतामणौ मया प्रोक्तं संख्यायुश्च मनीषिणां ॥
यदुक्तं पूर्वकैः सर्वं तत्तदेव मयाधुना ॥ ६३ ॥

इति श्रीसर्वार्थचिंतामणौ द्वादशोध्यायः ।

दशानुरोधेन फल वदंति मुनीश्वरा जातशुभाशुभं तत्
सारं समुद्धृत्य तदेव वक्ष्ये भेदं यथा विस्तरतो दशानां ॥
दीप्तः स्वस्थः समुदितः शांतो हीनोति .....

Reference — See No. 205/1883–84.

सर्वार्थचिन्तामणि — Sarvārthacintāmaṇi

No. 1186 — 1012 / 1886–92

Size — 10¼ in. by 4¾ in.

Extent — 82 leaves; 11–12 lines to a page; 32–36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but rather careless and also not uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; white chalk also occa-

sionally used; edges worn out and moth-eaten; foll. 52, 53 repeated.

The Ms. contains Adhyāyas 1-16.

Age — Appears to be old.

Author — Vyaṅkaṭeśa

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमच्छेषगिरेस्तटाब्धिनिलयं etc. as in No. 205/1883-84.

fol. 8*b* इति प्रथमोध्यायः ॥

fol. 15*a* इति सर्वार्थचिंतामणौ द्वितीयोध्यायः ॥

.....

fol. 79*a* इति श्रीसर्वार्थचिंतामणौ षोडशोध्यायः

Ends — fol. 79*b*

यद्राशौ संस्थितस्तस्मिन गुरौ प्राप्ते मृतिस्तदा गुलिकस्थितनवांशे रवौ चरति रविस्थितद्वादशांशे ... द्रे चरति सति उभयोर्योगकाले मृतिः लग्नमांद्योः स्फुटयुतिराशिकशस्य दशापामृतिः ॥ यद्वा योगराश्यं शपदशायां योगरांशी पद्धतौ वा ॥

Reference — See No. 205/ 1883-84.

सर्वार्थचिन्तामणि — Sarvārthacintāmaṇi

No. 1187 — 1013 / 1886-92

Size — 8¼ in. by 4 in.

Extent — 248 leaves; 6 lines to a page; 22-23 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; folios numbered in both margins; red ink used for daṇḍas and colophons.

The Ms. contains Adhyāyas 1 16,

Age — Saṁvat 18-3

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Begins — fol 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीमच्छेषगिरेस्तटाब्धिनिलयं श्रीवेंकटेशं गुरुं etc.

fol. 24b इति प्रथमोध्यायः ॥

Ends — fol. 248a

पुत्रे शोर्यादकोणवर्गवशितो वेत्मजान् काणपावी स्थाश्चेद्वसुनंदना ... तगृति पापास्तदा कुर्वंति केंद्रशा यदि तत्र पापपतयश्चेद्वा फलं पूत्पय-स्थो यदि पुत्रयोस्तस्मृति स्मि ... राम ॥ संवत् १८३३

Reference — See No. 205/1883-84.

सर्वार्थचिन्तामणि — Sarvārthacintāmaṇi

No. 1188 — 587 / 1895-1902

Size — 11¾ in. by 4½ in.

Extent — 62 leaves; 12-14 lines to a page; 45-55 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small and clear but not quite uniform; red pigment used for colophons and topical headings; edges worn out; extremely moth-eaten; the Ms. contains Adhyāyas 1-16; the folios are numbred as 1-47 and 1-15.

Age — Śaka 1735.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Begins — fol. 1b

.....नमः ॥

श्रीमहेशगिरेस्तटाधिनिलयं श्रीव्यंकटेशं गुरुं
नत्वा व्यंकटनायकं त्वनुदिनं जातोथ यार्थात्सुधीः ॥
ज्योतिःशास्त्रमहाब्धिपारगमने वक्ष्या ...
ज्योतिःशास्त्रविवेकपाकविदुषां सर्वार्थचिंतामणिं etc.

Ends — fol. 15*b*

विद्यावादं कृषेर्नाशं कार्यहानिं पदभ्रमं ॥
वहि चोरारिभीतिं च लभते नात्र संशयः ॥ २० ॥ १७१९

इति शुक्रांतर्दशाफलानि ॥ इति सर्वार्थचिंतामणौ षोडशाध्यायः ॥ शके १७३५ श्रीमुखनाम संवत्सरे चैत्रशुद्ध १३ भौमे इदं सर्वार्थचिंतामणिनामकं पुस्तकं भाग्यनगरे लिखितं ॥ श्रीरामचंद्रार्पणमस्तु ॥ श्रीअव्यक्ताय गुणातीताय सच्चिदानंदाय नमः ॥ इदं सर्वार्थचिंतामणिनामकं पुस्तकं सखाराम-शुक्लेन भाग्यनगरे लिखितं ॥ श्री . श्री ॥ श्री ॥

Reference — See No. 205/A1883-84

सर्वार्थचिन्तामणि — Sarvārthacintāmaṇi

No. 1189 — 588 / 18-5-1902

Size — 1 $\frac{3}{8}$ in. by 5 $\frac{1}{5}$ in.

Extent — 123 leaves; 9 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; white chalk and yellow pigment used for corrections; edges worn out; slightly moth-eaten; red pigment used for marking the colophons and topical headings; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Vyaṅkaṭeśa.

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

श्रीमच्छेषगिरेस्तटाब्धिनिलयं etc. as in No 205/A-1883-84.

fol. 11*b* इति प्रथमोध्यायः

.....

fol. 122*b* इति श्रीसर्वार्थचिंतामणौ षोडशोध्यायः

Ends — fol. 123*a*

स्वेशेक्षिते लग्नगते क्रमांशे जीवेन दृष्टे धनराशियेन
स्वनीचभंगादि महीपयोगे जातोपि भूमेरधिपत्यमेति १०

एवं चिंतामणौ प्रोक्त वेंकटेशेन धीमता
नीचभंगादियोगार्थं राजयोगादिजं फलम् ११ १७३६
संमासोयं ग्रन्थः छ छ छ छ

Reference — See No. 205/A-1882-84.

सर्वार्थचिन्तामणि
with टीका

Sarvārthacintāmaṇi
with Commentary

No. 1190

1014
1886-92

Size — 11½ in by 5¾ in.

Extent — 36 leaves ; 10-11 lines to a page ; 30-35 letters to a line.

Description— Modern country paper; Devanāgarī characters ; not very old in appearance ; handwriting beautiful, legible and uniform; text in the middle with the commentary above and below it; folios numbered in both margins; the Ms. contains the संज्ञाध्याय only.

Age — Saṁvat 1934.

Author of the Text — Vyaṅkaṭeśa.
,, ,, Comm. — Miśra Divāṇacandra or Divānanda.

Begins (Text) — fol. 1*b*

॥ श्रीमच्छेषगिरेस्तटाब्धिनिलयं etc. as in No. 1033/1886-92.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

संप्राप्यापि विवेकबोधचतुरां सर्वार्थचिंतामणिं
संतो नैव गताः परं पदमथ ब्रह्माद्वयं यं विना
तं नत्वा गुरुतातपादयुगलं स्वाभिष्टसिद्धिप्रदं
तत्रादेशविधे विधानमखिलं सम्यग्ब्रुवे स्पष्टतः १ etc.

Ends (Text)— fol. 35*b*

संज्ञाध्यायो वर्णितः सर्वसास्त्रसारांबुद्या सर्वलोकोपकारं ॥
सद्यस्सर्वं वंकंठेशेन बुद्याततत्पाके योजयजेतत्फलानि ॥ १० ॥

इति सर्वार्थचिन्तामणि संज्ञाध्यायः ॥

Ends (Comm.) — fol. 35b

एतदुपसंहरति ॥ संज्ञेति ॥ एतदुपयुक्तकलपाकशुष्ककजातकादिभ्यः संज्ञायां अध्याया ॥ अधिपूर्वकादिङ अध्ययने धातोर्च्चचिरूपं ॥

इति श्रीमज्ज्योतिर्विदतिलकमिश्रदिवानंचदकृतसर्वार्थचिंतामणौ संज्ञाध्यायार्थावगति प्रथमा ॥ श्रीरस्तु ॥ संवत् एकोनविंशतिशताधिकचतुस्त्रिंशतिमेब्दे लिखीतम् छ छ छ छ छ

———

साठिसंवत्सरी
(संवत्सरफल)

Sāṭhisaṁvatsarī
(Saṁvatsaraphala)

No. 1191

584
1895-1902

Size — 9½ in. by 4⅕ in.

Extent — 14 leaves; 13 lines to a page; 35-36 letters to a lines.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old and blackish in appearance; handwriting clear. legible and uniform; borders ruled in triple red lines; red pigment used for marking the portion; blank space in the middle of folios; complete.

The Ms. contains the संवत्सरफलs of all the 60 संवत्सरs.

Age — Saṁvat 1703

Author — Durgadeva

Begins — fol. 1a

॥ ॐ ॥ पंडितश्री ... विमलगणि .....

(letters not legible)

..... ते सद्दात्मने ।

टीकासारं प्रविक्षामि । संवत्सरेषु निश्चयं १ । etc.

fol. 2a इति दुर्गदेवकृतं अर्धकांडविभवफलं ॥

Ends — fol. 14b

सं० १५६० वर्षे क्षयनाम संवत्सरे राहुस्वामी चैत्र इ गडापडसि वैशाषि उत्पात नवी मुंद्रा आषाढि मरकी अतिवाउलिहोसि श्रीवणि मेघपाचसिचतुष्पदपीडा भाद्रवि अन्नसमता आसोइ मेह रोग हुसि । कार्त्तिक समता मागसिर रोग पोषि मेघवृष्टि ६० अति० क्षयनाम संवत्सरफलं ॥

इति श्रीसाठिसंवत्सरी संपूर्णं भवति सं. १७०३ वर्षे फागुणवदि १३ भौमे लखितं गजपाटकमधे मुनिसाधुविमलगणि स्ववाचनार्थं ॥ सुभं भवतु ॥ कल्याणमस्तु

सामुद्रिक

Sāmudrika

No. 1192

452
A/1881-82

Size — 8 in. by $3\frac{15}{16}$ in.

Extent — 16 leaves; 8-9 lines to a page; 25-28 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting clear and legible but not quite uniform; edges moth-eaten; complete.

Age — Śaka 1701

Author — Not mentioned.

Subject — Palmistry.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

आदिदेवं प्रणम्यादौ सर्वदर्शनं ॥
सामुद्रकं प्रवक्ष्यामि सुभगं पुरुषस्त्रियं ॥ १ ॥ etc.

fol. 2*b* इति सामुद्रिके पुरुषलक्षणोध्यायः

Ends — fol. 16*a*

क्षातव्यं विबुधै स्त्रीणां लक्षणं चाप्ललक्षणं ॥
कुलवृद्धिर्यशोवृद्धिर्लक्ष्मीवृद्धिर्भवेद्यतः

इति सामुद्रिकं संपूर्णं ॥ श्री शके १७०१ विकारीसंवत्सरे ज्येष्ठे मासि संपूर्णं महादेवो जयति ॥

भग्नपृष्ठिकटिग्रीवस्तब्धदृष्टिरधोमुखं ॥
कष्टेन लिखितं ग्रंथं यत्नेन प्रतिपालयेत् ॥

स्वार्थं परार्थं च ॥ छ ॥

सामुद्रिक

Sāmudrika

No. 1193

727
1883-84

Size — $12\frac{1}{5}$ in. by $4\frac{1}{8}$ in.

Extent — 1 leaf; 18 lines to a page; 55 letters to a line.

Description — Modern paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; incomplete.

Age — Modern.

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ सामुद्रिके पुरुषलक्षणानि ॥
आनीय कुंकुमारक्तं सूत्रं च त्रिगुणीकृतं ॥
धृत्वा नत्वा गणाध्यक्षंमुर्वीकृतमुदङ्मुखं
परिमेच्च पुमान्वालमापादतलमस्तकं ॥ etc.

Ends — fol. 1*b*

द्विगुणकटुकषायप्रायमुर्वीतलज्जा-
ललदतिविपुलोष्टी दुखसाध्या प्रयोगे ॥
बहिरपि तनुलोमात्यंतमंतर्विशालं
वहति जघनरंध्रं हस्तिनी गद्गदोक्तिः ॥ २ ॥ छ ॥

सामुद्रिक

Sāmudrika

No. 1194

1015
1886-92

Size — 11 in. by $5\frac{1}{4}$ in.

Extent — 14 leaves; 11 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old and rather musty in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges also ruled in double red lines; red ink used for headings; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; complete.

The Ms. contains two chapters describing the स्त्रीपुरुषलक्षणs. Same as No. 569/1899–1915.

Age — Saṁvat 1839.

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

॥ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥
आदिदेवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं सर्वदर्शनं
सामुद्रिकं प्रवक्ष्यामि सुभगं पुरुषस्त्रियोः ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 13*b*

पद्मिनी प्रेम वांच्छंति द्रव्य वांच्छंति हस्तिनी
चित्रिणी मान वांच्छंति कलह वांछंति शंखिनी ॥ ६८ ॥

ज्ञातव्यं विबुधै स्त्रीणां लक्षणं वाप्यलक्षणं ॥
कुलवृद्धिर्यशोवृद्धि लक्ष्मीवृद्धिर्भवेद्यतः ॥ ६९ ॥

इति श्रीसामुद्रिके स्त्रीयातिलक्षणाध्यायः समाप्तः ॥ संवत् १८३९ माघशुदी ५ बृहस्पतवार ॥ लिषतं इतिश्वरीदास वाहादरगढमध्ये ॥

Then follow a few lines.

सामुद्रिक — Sāmudrika

No. 1195 — 1016(i) / 1885–92

Size — $11\frac{1}{5}$ in. by $4\frac{1}{5}$ in.

Extent — fol. 1*a* to 7*b* leaves; 10 lines to a page; 34–35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; handwriting bold, clear and legible, borders ruled in two double black lines; red pigment used for verse-numbers and topical headings; red circular discs in the centre of folios and in the margins on one side of folios; edges worn out; complete.

The Ms. contains another work called the स्वप्नाध्याय.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned

Subject — Palmisiry.

Begins — fol. 1*a*

॥ ॐ नमो गणपतये ॥

सामुद्रिकं प्रवक्ष्यामि । सुभगं पुरुषस्त्रियौ ॥
पूर्व्वमायु परीक्ष्येत । पश्चाल्लक्ष्यणमादिशेत् ॥ १ etc.

fol. 2*a* इति श्रीसामुद्रिकपुरुषलक्षणं समाप्तमिति ॥ छ ॥

Ends — fol. 7*b*

पद्मिनी सा च नारी ॥ १३१

दीर्घांगुलि दीर्घबाहुश्च दीर्घपादासमं मुखो ॥
दीर्घनिद्रा चतुष्टी च ग्रीष्मे च रमते सदा ॥ १३२ ॥ छ ॥

इति श्रीसामुद्रिके स्त्रीपुरुषलक्षणं समाप्तं ॥ छ ॥

सामुद्रिक Sāmudrika

No. 1196 1017 / 1886-92

Size — 7⅝ in. by 4¼ in.

Extent — 27 leaves; 9–10 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance: handwriting not quite clear, also not uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking; edges of some folios slightly worn out; the Ms. contains the Prakrit rendering also; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

देवदेवं प्रणम्यादौ । सर्वज्ञं सर्वदर्शनं ॥
सामुद्रिकं प्रविक्ष्यामि सुभग पुरुषस्त्रियोः ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 26*b*

पद्मिनी दतशोभा च । दतोन्नता च हस्तिनी ।
शंखिनी दीर्घदंता च । समदता च चित्रिणी ॥ १९३

पद्मिनीना दांतरूडाश्वेत हुइ। हस्तिनीनिईति श्रीसामुद्रके लक्ष्मीनारायणवर्णनं ॥

दक्षिणा दक्षिणे भागे यस्य लक्ष्मी प्रवर्त्तते
तस्या लक्ष्मी प्रजायते। कमलाकर इश्वरः ॥ ॥ १ ॥

ग्रथसंख्या ३०० ॥ सामुद्रिक संपूर्ण समाप्त ॥ सं ... वर्षे लिषितं ॥ अपरं जयदेव लषतं कीटीकाबद्धश्लोक ३०० ॥

तैलाद्रक्षे जलाद्रक्षेद्रक्षे शथलबंधना ॥
परहस्ता गता रक्षेत् एवं वदति पुस्तिका ॥

सामुद्रिक

Sāmudrika

984(2)
1887-91

No. 1197

Size — $9\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent — 2^b to 4^a leaves; 16 lines to a page; 40–42 letters to a line

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines; red pigment used for marking verse-numbers and colophons; edges extremely worn out; complete.

This is one of the works in the Ms.

Age — Fairly old

Author — Not mentioned

Subject — Palmistry

Begins — fol. 2^a

अथ सामुद्रक ॥

हस्तरेषाफलं ॥

यस्य मीनसमा रेषा। कर्मसिद्धि प्रजायते।
धनाढिस्तु स विज्ञेयो बहुपुत्रो न शंशयः ॥ १ ॥

तुला च मन्मथं वज्रं करमध्ये तु दृश्यते।
वाणिज्यं सिद्धयते तस्य पुरुषस्य निशंसयः। २ ॥ etc.

fol. 3^a इति कररेषा संपूर्ण ॥

Ends — fol. 3a

ललाटन्यंगुलं यस्य शिरो रोमं विवर्जितं।
निर्मलं सुसमं दीर्घः। आयुः पूर्णं विनिर्दिशेत्। २६ ॥
इति सामुद्रकं संपूर्णं

सामुद्रिक

Sāmudrika

No. 1198

526
1892-95

Size. — 9¼ in. by 4½ in.

Extent — 14 leaves; 11 lines to a page; 34-35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders not ruled; edges worn out; complete.

Age — Saṁvat 1770 : Śaka 1635

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः
आदिदेवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं सर्वदर्शनं
सामुद्रकं प्रवक्ष्यामि शुभं पुरुषलक्षणं १
पूर्वमायु परीक्षंते पश्चालक्षणमेव च
आयुषो हीनपुंसस्य लक्षणै किं प्रयोजनं २ etc.

Ends — fol. 14a

ज्ञातव्यं विबुधै स्त्रीणां लक्षणं वाप्यलक्षणं
कुलवृद्धियशोवृद्धिलक्ष्मीवृद्धिर्भविष्यति १७
इति समुद्रके स्त्रीणां लक्षणानि

इति सामुद्रकं समाप्तमितिः संवत् १७७० शाके १६३५ श्रावणशुक्ल १० भौमवारे लिषतं मनसाराम अंबावतीमध्ये लिखायतं दुबे-सीतारामजी शुभमस्तु भवतः श्रीरस्तु कल्याणमस्तु ग्रथसंख्या ३०० ॥

सामुद्रिक

Sāmudrika

No. 1199

569
18'9-1915

Size — 9⅝ in. by 4⅞ in.

Extent — 17 leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; complete; the Ms. contains two chapters viz. पुरुष-लक्षणाध्याय and the स्त्रीलक्षणाध्याय.

The work is identical with the work described in the B. B. R. A. S. Des. Cat. Vol. No. 402.

Age — Appears to be old

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*a*

॥ ॐ ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

आदिदेवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं सर्वदर्शनं ॥
सामुद्रिकं प्रवक्ष्यामि सुभगं पुरुषस्त्रीयोः ॥ १ ॥

fol. 2*a* इति सामुद्रिके पुरुषलक्षणाध्याय प्रथमं ॥

Ends — fol. 17*a*

ज्ञानातव्यं वीबुधैस्त्रीणां लक्षणं चापलक्षणं ॥
कुलवृधी वनोवृधी लक्ष्मीवृधी भवे यथा ॥ १० ॥

इति श्रीसांमुद्रके स्त्रीणां जातीलक्षणाध्याय संपूर्णम् ॥ श्रीरस्तुः ॥ शुभं भुयात् ॥ श्री ॥

———

सामुद्रिक

Sāmudrika

No. 1200

190
1902-1907

Size — 7¾ in. by 4 in.

Extent — 13 leaves; 13 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Modern paper; Devanāgarī characters; blue in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders

not ruled; folios numbered in both margins; the Ms. contains हस्ताध्याय and शुभाशुभलक्षणाध्याय.

Same as No. 569/1899-1915.

Age — A modern copy

Author — Not mentioned.

Subject — Palmistry.

Begins — fol. 1*b*

ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ सामुद्रिकलक्षणे हस्ताध्यायः
नारदः
सर्वलक्षणमध्ये तु हस्तलक्षणमुत्तमं ।
भोगमुक्तिविनिर्दिशों नारदस्य वचो यथा १ etc.

fol. 4*b* इति सामुद्रिकलक्षणे हस्ताध्यायः १

Ends — fol. 13*a*

ज्ञातव्यं विबुधै स्त्रीणां लक्षणं शुभलक्षणैः
कुलवृद्धि यशोवृद्धिर्लक्ष्मीवृद्धिर्भवेद्यतः २० ॥ ॥

इति सामुद्रशास्त्र स्त्रीलक्षणे शुभाशुभलक्षणाध्यायः ॥

सामुद्रिक with टीका (in Vernacular) — Sāmudrika with Commentary (in Varnacular)

No. 1201 — 150 / 1871-72

Size — 10¼ in. by 4½ in.

Extent — 15 leaves ; 13 lines to a page ; 30 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs ; very old in appearance ; handwriting clear and legible but not quite uniform ; borders ruled in double black lines ; edges extremely worn out; blank space left in the middle of the folios ; marginal additions ; fol. 5 missing; the Ms. contains a commentary in Gujarati.

The Ms. contains 2 Adhyāyas only.

Age — Saṁvat 1602.

Author of the text — Not mentioned.
,, ,, comm. — ,,

Begins (Text) — fol. 1*a*

॥ ॐ नमो श्रीगणेशाय ॥

प्रणम्य श्रीपतिं भक्त्या । गणेशं सारदा गुरं ।
सामुद्रिकं प्रवक्ष्यामि नृणां लक्षणमुत्तमं ।
स्त्रीणां लक्षणं प्रोक्तं । नृणां लक्षणमुच्यते ॥ १

Begins (Comm.) — fol. 1*a*

श्रीपति वासुदेवनि नमस्कार करी अनइ गणेशसरस्वती गुरुनइ सामुद्रिक शास्त्र बोलीशइ । etc.

fol 10*a* इति श्रीसामुद्रिके । नारदसमीपे लक्ष्मीहरिवर्ण्णनं नांम प्रथमोध्यायः ॥

Ends (Text) — fol. 15*a*

पंकजासनलयेन पद्मिनी । वेणुदारितपदेन शंखिनी ।
स्कंधपादयुगलेन हस्तिनी । नागरेण रमयंति चित्रणी ॥ ६ ॥

Ends (Comm.) — fol. 15*b*

पंकजासनि रमतां पद्मिनो । वेणुदारितपगि रमतां शंखिनी । लयपामि ।
कांधिपगचडावि हस्तिनी । लयपामि । नागर रमतां चित्रणी लयपांमि ॥

इति सामुद्रिके समुद्रप्रणीते । नारदसमीपे लक्ष्मीहरिवर्ण्णनो नांम द्वितीयोऽध्यायः ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥ सं० १६०२ वर्षे आषाढमासे शुक्लपक्षे द्वितीयां तिथौ गुरवारे । भीनमालगच्छे वा० श्रीजिनतलिक मु. भाणा लषितं ॥

सामुद्रिकचिन्तामणि — Sāmudrikacintāmaṇi

No. 1202 — 988 / 1887-91

Size — 11⅝ in. by 5¾ in.

Extent — 31 leaves; 13 lines to a page ; 50 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting beautiful, clear and uniform; borders not ruled; folios numbered in both margins; red pigment used for marking the portion; the Ms. contains the first chapter only.

The Ms. is copied by one Nārāyaṇa Mehendale at Benares.

Age — Saṁvat 1931 : Śaka 1796

Author — Mādhava

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

तनुरोमकेशदशनामृद्वंगीमुद्वहेत्स्त्रियं ॥
पृथ्वीचंद्रोदये शालातपः
हंसस्वरां मेघवर्णां मधुपिंगललोचनां ॥

Ends — fol. 31*a*

पलक्ष्म पुनः शुभमपि कररेखाप्रभृतिकं च संवदति ॥ वात्याभ्यंतरपरं अत्र समुद्रण निर्दिष्टं ॥ इति श्री श्रीग्रामकरोपनाम्ना माधवकृते सामुद्रिका-चिंतामण प्रथमोध्यायः ॥ १ ॥

इदं पुस्तक मेहेदळे इत्युपनाम गोविंदात्मनारायणेन लेखनं ॥ संवत् १८३१ शके १७९६ व्ययनामसंवत्सरे दक्षिणायने हेमंतऋतौ मार्गशीर्षे मासे शुक्लपक्षे दशम्या तिथौ भृगुवासरे सायंकाले श्रीगंगाकाशीविश्वेश्वरसन्निधौ समाप्तः ॥ छ ।

Then follow a few lines.

References — Mss. A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 711*a* ; iii, 147*b* (the present Ms.) see also Bhāra. Jyo. p. 292.

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss Cat. No. 719.

सामुद्रिकतिलक or नरलक्षण

Sāmudrikatilaka or Naralakṣaṇa

No. 1203

75
1872–73

Size — $10\frac{1}{5}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Extent — 18 leaves; 17 lines to a page; 55 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines; blank space in the centre of folios; edges of some folios slightly worn out; complete.

The Ms. was copied by one Indravijayagaṇi.

Age — Appears to be old.

Author ; Durlabharāja

Subject — Palmistry

Begins — fol. 1*a*

॥ ॐ नमः ॥

श्रीपतिनाभिप्रभवः कनकच्छाय प्रयच्छतु शिवं वः ।
कल्पादिसृष्टिहेतुः । पद्मासनसंस्थितो देवः ॥ १ ॥.....

खंडीभूतानि पुनः पिंडीकृत्याखिलानि तान्यधुना ।
सामुद्रिकं शुभाशुभमिह । किंचिद्वच्मि संक्षेपात् ॥ ४ ॥ etc.

fol. 7*a* इति महत्तमश्रीनरसिंहात्मजदुर्लभराजविरचिते सामुद्रिकतिलकापरनाम्नि नरलक्षणशास्त्रे शारिरीकाधिकारः प्रथमः ॥ १ ॥

fol. 9*b* इति ..... शारिरीकाधिकारो द्वितीयः ॥

Ends — fol. 18*a*

सामुद्रिक तिलकाख्यं । पुरुषस्त्रीलक्षणं प्रपंचभयात्
दिग्मात्रमत्र गदितं । सोपि समुद्रोद्रियदनंतः ॥ ४६ ॥

इति श्रीमत्तहत्तमश्रीनरसिंहात्मजदुर्लभराजविरचिते सामुद्रिकतिलकापरनाम्नी स्त्रीलक्षणशास्त्रे वर्णाद्यधिकारस्तृतीयः ॥ ३ ॥

Then follows the Praśasti in 10 verses.

इति सामुद्रिकपुरुषाभिधानं पुरुषस्त्रीलक्षणं समाप्तः ॥

आर्याशत ८०० । ग्रंथाग्रंथश्लोकसंख्या सहस्र १००० प्रमितम्म् ॥ पंडित-श्रीविनयविजयगणिशिष्य पं० इंद्रविजयगणि लिपीकृतं ॥ श्री

References — Mss. -A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 710*b*; iii, 147*a*.

B - Descriptive Catalogues :- For a described Ms. of this work see B. B. R. A. S. Des. Cat. No. 401.

सामुद्रिकनष्टजातक — Sāmudrikanaṣṭajātaka

No. 1204 — 56 / 1919-24

Size — 11⅞ in. by 4⅝ in.
...40

Extent — 11 leaves; 9 lines to a page; 36–38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting beautiful, clear and uniform; borders ruled in triple balck lines; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both margins; borders slightly moth-eaten; complete.

The portion in the present Ms. appears to be a part of a bigger work called *Jātakasudhākara*. The years taken for calculation are Śaka 1693–94.

Age — Śaka 1765

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ।

यं नामधेयं सकलार्त्तिभंजनं यत्कीर्त्तितं वै कलिकल्मषघ्नं ॥
यो वै रसानां यशसां स्वरूपो देवः स पायात्करुणानिधिर्नः ॥ १ ॥ etc.

fol. 3*a* इति सामुद्रिकोदिते जातकसुधाकरे प्रथमावतंसे त्रिरेखासंज्ञाविभाग-योगो नाम प्रथमोध्यायः ॥

Ends — fol. 11*a*

शके १७६६ क्रोधी नाम संवत्सरे दक्षिणायने वर्षाऋतौ श्रावणकृष्ण-प्रतिपत्तिथौ सौम्यवासरे प्रातःकालसमये पुस्तकं लिखितं समाप्तं ॥

वह्ने इत्युपनाम आनंतात्मजसूनुगोविंदेन लिखितं ॥
ज्योतिषो नाम दिनकरस्यायं ग्रंथः ॥
भग्नपृष्टि ..... एवं वदति पुस्तकं ॥ छ ॥
Then follows the अनुक्रमणिका.

सामुद्रिकशास्त्र — Sāmudrikaśāstra

No. 1205 — 348 / 1879-80

Size — 10¼ in. by 4⅓ in.

Extent — 25 leaves; 15 lines to a page; 42 44 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform;

borders ruled in two double black lines; yellow pigment used for corrections; white chalk also used; blank space in the centre of folios; moth-eaten; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Durlabharāja, son of Narasiṁhadeva

Begins — fol. 1b

॥ ॐ ॥ अर्हं

श्रीपतिनाभिप्रभवः कनकच्छायः प्रयच्छतु शिवं वः
कल्पादिसृष्टिहेतुः पद्मासनसंस्थितो देवः १

स्फुरदेकलक्षणमपि त्रैलोक्यविलक्षणं वपुर्यस्य
अविकलविशदब्रह्मा ब्राह्मी सा दैवभा जयति २ etc.

fol. 10a इति श्रीमंत्रिनरसिंहदेवसुतदुर्लभराजविरचिते सामुद्रिकशास्त्रे तिलकापरनाम्नि नरलक्षणशारीराधिकारः

fol. 13a इति ..... शारीरिकाध्यायो द्वितीयः १

Ends — fol. 24b

इति श्रीनरसिंहदेवसुतदुर्लभराजविरचिते सामुद्रिकतिलकापरनाम्नि स्त्रीलक्षणशास्त्रे वर्णाद्यधिकारस्तृतीयः छ

अत्रास्ति कोपि वंशः प्राग्वाटाख्यस्त्रिलोकविख्यातः
नृपसंपदि वृद्धायामनलंबनयष्टिरभवद्यः ८७

आसीत्तत्र विचित्रश्रीमच्चाहिल्लसंज्ञया ज्ञातः etc. upto as in No. 75/1872-73; then we have—

इति श्रीनरसिंहदेवसुतदुर्लभराजविरचिते सामुद्रिकशास्त्रे पुरुकशास्त्रे पुरुषस्त्रीलक्षणं समाप्तं छ

आर्याशत ८०० ग्रं० १००

Then follow 2 verses.

Reference — See No. 75 of 187`–73.

सायनसिद्धान्त
with टीका

Sāyanasiddhānta
with Commentary

No. 1206

570
1899–1915

Size — 8⅓ in. by 4 in.

Extent — 37 leaves ; 11–12 lines to a page ; 30–32 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks ; Devanāgarī characters ; edges blackish in appearance ; handwriting small but clear and legible ; borders not ruled ; red pigment used for marking the portion ; the Ms. contains the text and the commentary ; incomplete.

Age — A modern copy

Author of the Text — Not mentioned
,, ,, Comm. — ,,

Begins (Text) — fol. 1*b*

विश्वं व्याप्य स्थितो यः सकलसुरनरैर्वंदितः श्रीनिवास-
स्तेजोमूर्त्तिः कृपालुर्मुनिवरनिकरैर्ज्ञानदृष्ट्यैव गम्यः ॥
ध्वांतं हृत्यासुबोधं सुखकरममितं सच्चिदानंदरूपः
स्वातेनद्भक्तियुक्ते व्यपगतदुरिते सर्वदा मे व्यनक्ति ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. *b*

॥ श्री महागणपतये नमः ॥
सिद्धांतादिं सार्वभौमं भजन् रामं जगद्गुरुं ॥
विवृणोमि निजग्रंथं परबुध्याज्ञतुष्टये ॥ १ ॥ etc.

Ends (Text) — fol. 37*b*

प्रत्यंशजीवाश्विगृहद्युमौर्व्या क्षुत्याहृताः स्वस्वदिनज्ययासा ।
चापानि पूर्वं तु यथागतं स्याध्द्यादीनि हीनानि निजाद्यकेन ॥ ८४ ॥
तानि क्रमान्मेषमुखांशतः स्युः प्रत्यंशकानामुदयांशसंख्या ।
अथो क्रमा .....

Ends (Comm.) — fol. 37*a*

अथ वक्ष्यमाणराश्यर्धदोरंतरसाधनोपयुक्तान्निरक्ष्य देशोदयांशान्मेषादिषणां प्रत्यंशं पद्याभ्यामाह etc.

———

सारङ्गसमुच्चय — Sāraṅgasamuccaya

No. 1207 — 907 / 1884–87

Size — 8½ in. by 4 in.

Extent — 45 leaves; 8 lines to a page; 25–26 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting clear, legible and uniform; red pigment used for marking; borders not ruled; folios numbered in both margins; edges of some folios slightly worn out, foll. 1 and 2 missing; incomplete.

A work called *Vivāhapaṭala*, being a section of Sāraṅgi-sārasamuccaya, is attributed to one Śārṅgapāṇi in I. O. Cat. No. 3016. It is however, difficult to say whether the present work is identical with the Sāraṅgasamuccaya of Śārṅgapāṇi.

Age — A modern copy

Author — Sārṅgapāṇi ?

Begins abruptly — fol. 3*a*

... गृहमैत्रिगुणाः पंच द्वौ शुभौ द्वावनिष्टदौ ॥
सम एको बुधैर्ज्ञेयो बलाबलविचारकैः ॥ १९ ॥

आयुष्यं प्रथमा प्रिति द्वितियेन्यत्समे समं ।
चतुर्थे मानसं वैरं मायुक्षरति पंचमे ॥ २० ॥ etc.

fol. 9*b* इति सारंगिसमुच्चये राशिकूटाध्यायः ॥ १ ॥

Ends — fol. 47*a*

नवेति यो जातककर्मपद्धतिं न ब्रह्मसिद्धांतभवानपि ग्रहात् ।
यात्राविवाहोदिषु कालसूचको ज्ञेयोत्र मृत्युः स तु रूपधारी ॥ ३४ ॥

परिद्वाहिकं शास्त्रं निमित्तशकुनादिषु ॥
दद्यात्केन्याय आदत्ते त्रिवर्गं स्यात्ततः परः ॥ ३५ ॥

इति श्रीसारंगिसमुच्चये विवाहपटले विवाहनिर्णयाध्यायः ॥ १४ ॥
कृष्णंभटभागवतस्य इदं पुस्तकं ॥

वास्तव्यं कल्याणग्रामाः

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 580*a*; ii, 137*b*.

———

सारसंग्रह with Gujarāti translation

Sārasaṁgraha with Gujarāti translation

No. 1208

114
1869-70

Size — 10¼ in. by 4½ in.

Extent — 24 leaves; 15 lines to a page; 52-54 letters to a line.

Description—Country paper; Devanāgarī characters; handwriting small but clear, legible and uniform; the Ms. contains the text and its translation in Gujarati; there are some designs in the Ms.; complete.

Age — Does not appear to be very old

Author — Bhaṭṭa Mahādeva

Begins (Text) — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीजिनाय नमः ॥

विघ्नहरं नमस्कृतं सारदां गुरुमेव च
बालानां सुखबोधाय क्रियते सारसंग्रहः १

नंदाभद्राजयारिक्ताः पूर्णाः स्युस्तिथयः क्रमात्
वारत्रयं स समावर्त्या नामभिः प्रतिपन्नमुखाः २ etc.

Begins (trans.) — fol. 1*b*

अर्थः विघ्नहरयेन गणेशतेहनें नमस्कार करी बालने बोधज्ञानने अर्थे सारसंग्रह कीजे छइ १ etc.

Ends (Text) — fol 24*a*

अन्येपि प्रथिता योगाः । ज्ञेया ग्रंथांतराद्यपि ॥
अनंतात्संहिता गच्छ । न कृतो विस्तरो मया ॥ ९५ ॥

इति श्रीभट्टमाहादेवविरचितो श्रीज्योतिःशास्त्रेः सारसंग्रह संपूर्णमिति

Ends (trans.) — fol. 24*a*

मीनार्क धनार्क दक्षणायन हुंई । तो पुंसनवसीमंत स्त्रीने उपकरण । तथा अन्नप्रासनरु पुंसोनुं । दांत मोतीको शूंभुवस्त्रएस्त्रीने सदा धरवां । अने वीजां शुभकार्य न करवां । etc.

———

सारसमुच्चय Sārasamuccaya

No. 1209 453/A/1881-82

Size — 8¾ in. by 4¾ in.

Extent — 31 leaves; 10-11 lines to a page; 28-30 letters to a line.

Description — Modern country paper; Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; edges extremely worn out and moth-eaten; first three folios and the last folio extremely damaged; fol. 24 missing; incomplete.

Age — Not very old

Author — Vaidyanātha daivajña

Begins — fol. 1*b*

As the Ms. has been extremely moth-eaten in the beginning; the beginning cannot be copied.

fol. 6*a* इति श्रीसारसमुच्चये राशिकूटाध्यायः ॥

fol. 7*b* इति सारसमुच्चये गुरुबलाध्यायः ॥ छ ॥

Ends — fol 32*a*

इति श्रीवैद्यनाथदैवज्ञविरचिते सारसमुच्चये ... निर्णयप्रकरणं समाप्तं ॥ छ ॥

There are some verses following this.

Reference — Mss. - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i. 714*a*

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

सिद्धान्तमकरन्द Siddhāntamakaranda

No. 1210 446/1895-98

Size — 10¼ in. by 4½ in.

Extent — 29 leaves;

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines and the edges in double; the Ms. is full of कोष्टका .

Age — Appears to be old

Author — Makaranda

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

नमस्कृत्य गुरुं रामं गणनाथं सरस्वतीं
करोमि मकरंदस्य सूक्ष्मैश्लोकप्रकाशनं १

तिथि ध्रुवस्यानयनं वच्मि तावत्समासतः
पुस्तकोयशकस्याग्रे स्वकीयो यः शको भवेत् २ etc.

fol. 2*b* श्रीसूर्यसिद्धांतमतेन सम्यग् विश्वोपकाराय गुरुप्रसादात्
तिथ्यादिपत्रं वितनोति काश्यामानंदकंदो मकरंदनामा ॥ १ ॥

Ends — fol. 29*b*

There is a Koṣṭaka at the end.

सिद्धान्तराज Siddhāntarāja

No. 1211 206 / A/1883-84

Size — 15 in. by 6½ in.

Extent — 47 leaves; 14 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; folios numbered in both margins; complete

Date of composition seems to be Saṁvat 1696.

Age — Saṁvat 1941

Author — Nityānanda

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः श्रीगणाधिपतये विघ्नहर्त्रे

नित्यानन्दं नित्यमव्यक्रमीशं सच्चिद्रूपं निर्गुणं निर्विकारं
एकं व्यापि ब्रह्म वेदान्तवेद्यं यत्तं वंदे विश्वरूपं मुकुन्दं १ .....

तस्मात्कैश्चित्प्रमेयैर्विमलबहुधियामेव विज्ञानवेद्यै·
र्वक्ष्ये सिद्धान्तराजं नवनवरचनं दोषकुद्दालरूपां

सम्यग्विज्ञाय विज्ञागुणमगुणमिह प्रस्फुटं प्रस्तुवन्तु
प्रायो वा दूषयंतु क्वचिदपि न भयं केवलं मोद्यतोभीः ७ etc.

Ends — fol. 47*a*

तस्यात्मजो ज्योतिषशास्त्रदक्षो विद्याविनोदेषु विलग्नचेताः
जितेन्द्रियः सत्पतयः समेतः श्रीदेवदत्तोस्ति नरेन्द्रमान्यः ५

नित्यानन्दस्तस्य पुत्रो द्विजानामाज्ञाकारी सूर्यलब्धप्रसादः
षडगेभूयैर्विक्रमार्कस्य शाके १६९६ याते चक्रे सर्वसिद्धांतराजं ६

Then follows the verse ये नाम केचिदिह नः...
मिति वैशाषसुदी १० संवत् १९४१ का

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 720*b*; See Dikshit : *Indian Astronomy* p. 289 ff.

B - Descriptive Catalogues :- Ulwar Mss. Cat. No. 2005, Extr. No. 556.

सिद्धान्तशिरोमणि
(पूर्वार्ध)

Siddhāntaśiromaṇi
(Pūrvārdha)

No. 1212

357
1882-83

Size — $10\frac{1}{4}$ in. by $4\frac{1}{5}$ in.

Extent — 28 leaves; 10-12 lines to a page; 32-36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear; borders of some folios ruled in triple black lines and of some folios in double red lines; red pigment used for marking verse-numbers and colophons; white chalk used for corrections; edges worn out and some folios slightly torn; occasional marginal notes.

Age — Appears to be old

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol. 1*b*

श्रीअनंताख्यगुरवे नमः ॥ श्रीनृसिंहो जयतु ॥

...41

श्रीसूर्याय नमः ॥ श्रीभास्कराय नमः ग्रंथकर्तृचरणकमलेभ्यो नमः ॥
यत्र त्रातुमिदं etc. as in No. 447|1895-98

fol. 3*a* इति सिद्धांतशिरोमणौ कालमानाध्यायः ॥ छ ॥

Ends — fol. 28*a*

आद्यान्यांतरभक्तं etc. up o खलु वृद्धि ॥ २९ ॥ as in No. 447/1895-98 followed by इति श्रीभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ पाताधिकारः ॥ श्रीः ॥

इति श्रीसिद्धांतशिरोमणेः पूर्वार्द्धं समाप्तं ॥ छ ॥ शुभं भूयात् छ ॥ श्रीरस्तु ॥

References — See No. 447 1895-98.

सिद्धान्तशिरोमणि — Siddhāntaśiromaṇi

No. 1213 — 359 / 1882-83

Size — 9⅜ in. by 5 in.

Extent — 16 leaves; 10 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear and legible but not uniform; borders ruled in double lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; the Ms. contains the following portion—

1 कालमानाध्याय
2 गोलप्रश्नाध्याय
3 भुवनकोषाध्याय
4 गोलाध्याय

Age — Saṁvat 1833

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
अथ सिद्धांतशिरोमणौ गोलाध्यायो लिख्यते ।
यत्र त्रातुमिदं etc. as in No. 447/1895-98.

fol. 5*a* इति श्रीभास्कराचार्यविरचितायां सिद्धांतशिरोमणौ कालमानाध्यायः ॥ १ ॥

Ends — 16a

अतस्तदंत्यांतरमत्रकोटिर्दोज्यप्रभुजस्तकृतिवर्गमूलं ॥
कर्णः कुमध्यं प्रतिमंडलस्थखेटांतरे स्पष्टखगोद्दिदृश्य ॥ १६ ॥

इति गोलाध्यायन संपूर्णं ॥ संवत् १८३३ ना माघवदि ४ बुधे लखितं गपंडया रत्नेश्वरसुतवीरेश्वरेण पुस्तकं ॥ तैलाद १ यादृशं पुस्तकं दृष्टा

Reference — See No. 447 / 1895-98.

सिद्धान्तशिरोमणि — Siddhāntaśiromaṇi

No. 1214 — 878 / 1884-87

Size — 8⅞ in. by 4⅛ in.

Extent — 55 leaves ; 7-8 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders and edges ruled in double black lines ; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out; fol. 1 missing ; incomplete.

Age — Saṁvat 1766

Author — Bhāskarācarya

Begins abruptly — fol. 2a

ॐ ॥ मया मध्ये मध्ये ... इह हि यथा स्थाननिहिता
विलोक्यातः कृत्सा सुजनगणकै ... कृतिरपि ।

fol. 16b इति श्रीभास्करीये सिद्धांतशिरोमणौ देशांतरवीजक्रियाध्यायो मध्यमाध्यायः ॥

fol. 26b इति श्रीभास्करीये सिद्धांतशिरोमणौ स्पष्टाधिकारो द्वितीयः ॥ श्री ॥

Ends — fol. 56a

पातस्थितिकालांतर्मंगलकृत्यं न शस्यते तज्ज्ञै ॥
स्नानजपहोमदानादिकमत्रोपैति खलु वृद्धिं ॥ २१ ॥

इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ पाताध्यायः समाप्तः ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १७६६ चैत्र शुक्ल ५ शनिवासरे लिखितमिदं पूर्वार्द्धं ॥ ॥ छ ॥

Reference — See No. 447/1895-98.

सिद्धान्तशिरोमणि Siddhāntaśiromaṇi

No. 1215 447 / 1895-98

Size — $8\frac{7}{8}$ in. by $6\frac{1}{16}$ in.

Extent — 42 leaves; 12 lines to a page; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red ink used for daṇḍas and colophons; foll 3, 5 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1826.

Author — Bhāskarācārya.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यत्र वातुमिदं जगज्जलंजिनीवंधौ समुभ्युद्गते
ध्वांतध्वंसविधौ विधूतविनमन्निःशेषदोषोच्चये ॥
वर्त्तंते क्रतवः शतक्रभुमुखा दीव्यंति देवा दिवि-
द्राङ्गनः सूक्तिमुचं व्यनक्तु सगिरं गीर्वाणवंद्यो रविः ॥ १ ॥

.....

सद्वृत्तं ललितोक्तयुक्तममलं लीलावबोधं स्फुटं
सत्सिद्धांतशिरोमणिं सुगणप्रीत्यै कृती भास्करः ॥ ३ ॥ etc.

fol. 4*a* इति सिद्धांतशिरोमणौ कालमानाध्याय ॥ १ ॥

fol. 44*a* पातस्थितिकालांतर्मंगलकृत्यं न शस्यते तज्ज्ञैः ॥
स्नानजपहोमदानादिकमत्रोपैति खलु वृद्धिं ॥ २१ ॥

इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ पाताध्यायः समाप्तः ॥

लिपकृतं लक्षमण जोसि ॥ लिषायतं तिवाडी श्री श्री श्री चंदजी मीति सावणसुदी १२ संवत् १८२६ काः ॥

References (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 721*a*; ii, 172*b*, 234*b*; iii, 149*a*. Cf. Dikshit : *Bhār. Jyo.* pp. 246–54 ff.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 2834–77, 6294 and 6295; B. B. R. A. S. Cat. No. 280 (गणिताध्याय)

(2) Printed Editions :– Repeatedly printed.

सिद्धान्तशिरोमणि Siddhāntaśiromaṇi

No. 1216 $\frac{591}{1895-1902}$

Size — 8⅜ in. by 3¾ in.

Extent — 17 leaves; 8 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; edges worn out; moth-eaten.

The Ms. contains—

1 यन्त्राध्याय
2 ऋतुवर्णनाध्याय
3 प्रश्नाध्याय

Age — Śaka 1593

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol. 1*b*

दिनगतकालावयवा ज्ञातुमशक्या यतो विना यंत्रैः ॥
वक्ष्येयं शणिततः स्फूटानि संक्षेपतः । क ... चित् । १ ॥

गोलो नाडीवलयं यष्टिः शंकुर्घटीचक्रं ॥
चापं तुर्यं फलकं धीरेके कंपारमार्थिकं यंत्रं ॥ २ ॥ etc.

fol. 6*a* इति श्रीभास्करीये सिद्धांतशिरोमणौ यंत्राध्यायः ।

fol. 7*b* इति भास्करीये सिद्धांतशिरोमणौ ऋतुवर्णनाध्यायः ॥

Ends — fol. 16*b*

भावनाभिस्तदग्रज्या इष्टेष्यसदले स्फुटाः ॥
स्थूलं ज्यानयनं पाटयामिह तन्नोदितं मया । २५ ॥

इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतश्रीभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ ज्योत्पत्तिः ॥ छ । छ ॥

श्रीवक्रतुंडार्पणमस्तु ॥ छ ॥ श्रीराम ॥ श्रीः ॥ छ ॥

शके १५९३ वर्षे लिखितं देउरकर - अनंतज्योतिर्विदस्येदं पुस्तकं स्वार्थं परार्थं ॥ छ ॥

Reference — See No. 447 / 1895-98.

सिद्धान्तशिरोमणि Siddhāntaśiromaṇi

No. 1217 592/1895-2902

Size — 8¾ in. by 3¾ in.

Extent — 45+20=65 leaves; 8-10 lines to a page; 28-30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī Characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders of the first few folios ruled in two double red lines; the rest in single black lines; yellow pigment used for corrections; edges worn out; moth eaten; the पूर्वार्द्ध of the Ms. is complete; the उत्तरार्द्ध is incomplete.

Age — Appears to be old

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

अविघ्नमस्तु ॥

यत्र त्रातुमिदं etc. as in No. 447/1895-98.

fol. 15a इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतश्रीमद्भास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ मध्यमाधिकारः ॥ छ ॥

.. ..

fol. 45b इ(ति)श्रीभास्करीये सिद्धांतशिरोमणौ महापाताध्यायः ॥ इति पूर्वार्द्धं समाप्तं ॥ छ ॥

Ends — fol. 20b of उत्तरार्द्धं

एते दृगंशाः नवतिभागाद्विशोधिताः १।५६

जातो वृतांशाः। ज्या ११६।० माहाशंकुः। दृग्ज्या त्रिजीवेत्यादि—

Reference — See No. 447/1895-98.

सिद्धान्तशिरोमणि

Siddhāntaśiromaṇi

No. 1218

595
1895–1902

Size — 10¾ in. by 4¾ in.

Extent — 73+7=80 leaves; 14–15 lines to a page; 30–35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking the portion; white chalk used for corrections; edges slightly worn out; moth-eaten in the right-hand margins; fol. 2 missing; incomplete.

Age — Appears to be old

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीधूतपापेश्वराय नमः ॥
श्रीभैरवाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

यत्र त्रातुमिदं e c. as in No. 447/1895-98.

fol. 3*b* इति श्रीभास्कराचार्यविरचितायां सिद्धांतशिरोमणौ कालमानाध्याय ॥

Ends — fol. 74*b*

साभीष्टत्रिज्याहृता वस्वनलाब्धिवह्निभि ३४३८ भक्ता प्रथमज्यास स्यात् ॥ तस्यास्तयैव सह भावनया द्वितीयाद्याः सिध्यंति ॥

इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतश्रीभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ वासनाभाष्ये मिताक्षरे गोलाध्याये जोत्पत्याध्यायः ॥ ग्रथसंख्या १०० इं ॥ छ ॥ छ ॥

Then follow a few lines.

Reference — See No. 447/1895–98.

———

सिद्धान्तशिरोमणि
(बीजगणिताध्याय)

Siddhāntaśiromaṇi
(Bijagaṇitādhyāya)

No. 1219

216
A/1882–83

Size — 9¾ in. by 4¼ in.

Extent — 43 leaves ; 13 lines to a page ; 32-34 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रा; old in appearance ; handwriting small but clear, legible and uniform ; borders ruled in double black lines; sometimes in triple; red pigment used for marking the portion ; edges worn out.

Age — Saṁvat 1545

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ नमः श्रीगणपतिगीर्भ्यां ॥ नमोऽव्यक्ताय

उत्पादकं यत्प्रवदंतिetc. as in No. 850/1891-95.

fol. 1*b* इति भास्करीये बीजगणिते कुट्टकाध्यायः समाप्तः ॥

Ends — fol. 42*b*

अत उल्लसदमलमतीनां etc. up to लब्धिर्द प्रौढसिद्धयै ॥ ९ as in No. 850/1891-95 followed by इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतपंडितभास्कर-विरचिते सिद्धांतशिरोमणौ बीजगणिताध्यायः समाप्तः ॥ श्रीः ॥ छ ॥

स्वस्ति श्रीनृपविक्रमार्कराज्यातीतसंवत् १५४५ वर्षे माघशुदि० दशम्यां तिथौ सोमवासरे अद्येह वांसवालास्थाने राउलगंगदासराज्ये मेद-पाठज्ञातीयजीयाकेन बीजगणितमलखि ॥

तैलाद्रक्षेत् ..... यत्नेन परिपालयेत् इत्यव्यक्तगणितं समाप्तं ॥ श्रीः ॥ शुभमस्तु ॥ श्री छ ॥

Reference — See No. 447 / 1895-93.

सिद्धान्तशिरोमणि (बीजगणिताध्याय)

Siddhāntaśiromaṇi (Bijaganitādhyāya)

No. 1220

1018
1886-92

Size — 9 in. by 4 in.

Extent — 49 leaves : 12 lines to a page ; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance ; handwriting careles and not uniform ; red pigment

used for marking; yellow pigment and white chalk very often used for corrections; edges worn out and moth eaten; fol. 2 missing; incomplete.

The Ms. contains Bijagaṇitādhyāya only.
Same as No. 216/A-1882-83.

Age — Appears to be old.

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol. 1*b*

श्रीश्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
उत्पादकं यत्प्रवदति etc.

fol. 11*a* इति श्रीभास्कराचार्यविरचिते बीजणिते कुट्टकाध्यायः ॥

fol. 14*a* इति श्रीभास्करीये बीजगणिते वर्गप्रकृतिचक्रव्यालः समाप्तः ॥

.....

fol. 49*b* इति श्रीभास्करीये बीजगणिते भावितं समाप्तं

Ends — fol. 50*b*

गणकगणितरम्यं बाललीलावगम्यं
सकलगणितसारं सोपपत्तिप्रकारं ॥
इति बहुगुणयुक्तं सर्वदोषैर्विमुक्तं
पठ पठ मतिवृद्धयै लघ्विदं प्रौढिसिद्धयै । ९ ।

इति श्रीभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ बीजणिताध्यायः समाप्तः ॥

सिद्धान्तशिरोमणि
(बीजगणिताध्याय)

Siddhāntaśiromaṇi
(Bijagaṇtādhyāya)

No. 1221

596
18-5-1902

Size — 9 in. by 4 in.

Extent — 57 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgari characters; old in appearance; handwriting small, but clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; extremely moth-eaten;

edges slightly worn out; the Ms. contains Bījagaṇitādhāya only.

Same as No. 216/A 1882 83.

Age — Śaka 1555

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥
निर्विघ्नमस्तु ॥
उत्पादकं यत्प्रवदंति etc.

fol. 13*b* इति श्रीभास्करीयबीजे कुट्टकाध्यायः ॥ छ ॥

Ends — fol. 56*b*

गणकभणतिरम्यं बाललीलावगम्यं
सकलगणितसारं सोपपत्तिप्रकारं ॥
रतिबहुगुणयुक्तं सर्वदोषैर्विमुक्तं
पठ पठ मतिवृद्ध्यै लब्धिदं प्रोढसिद्ध्यै ॥ ९ ॥ छ ॥

इति श्रीभास्करीयसिद्धांतशिरोमणौ बीजगणिताध्यायोयं संपूर्णः ॥ छ ॥

शके १५५५ श्रीमुख संवत्सरे भाद्रे मासि शुक्लैकादश्यां सौम्यवासरे देवभट्टात्मजेन भोकभट्टेन वाराणश्यां मध्ये बीजगणितस्य पुस्तकं लिखितं ॥ छ ॥

श्री ऋषिभट्टचरणाभ्यां नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

सिद्धान्तशिरोमणि
(बीजगणिताध्याय)

Siddhāntaśiromaṇi
(Bījagaṇitādhyāya)

No. 1222

597(1)
1895-1902

Size — 7¾ in. by 4⅞ in.

Extent — 72 leaves; 12 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; edges worn out; extremely

brittle leaves; moth-eaten; the Ms. contains only Bījagaṇitādhyāya and one more fragmentary Ms. of a work viz. लीलावती. Same as No. 216/A-1882-83.

Age — Śaka 1613

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥
श्रीगुरुभ्यो नमः ।
उत्पादकं यत्प्रवदंति बुद्धेरधिष्ठितं सत्पुरुषेण सांख्याः ॥
व्यक्तस्य कृत्स्नस्य तदेकबीजमव्यक्तमीशं गणितं च वंदे ॥ १ ॥ etc.

पूर्वं प्रोक्तं व्यक्तमव्यक्तबीजं प्रायः प्रश्ना नो विना व्यक्तयुक्त्या ॥
ज्ञातुं शक्या मंदधीभिर्नितांतं यस्मात्तस्याद्वच्मि बीजक्रियां च ॥ २ ॥ etc.

fol. 17a इति श्रीभास्करीयबीजे कुट्टकाध्यायः ॥ छ ॥

Ends — fol. 72a

अस्ति त्रैराशिकं पाटी बीजं च विमला मतिः
किमज्ञातं सुबुद्धीनामतो मंदार्थमुच्यते ॥ ८ ॥

इति श्रीभास्करीयसिद्धान्तशिरोमणौ बीजगणिताध्यायोयं संपूर्णः ॥ छ ॥ शके १६१३ प्रजापतिसंवत्सरे ॥ पौषवदि एकादश्यां सोमेपल्लविनीस्थजोशीराय इत्युपनामक नारायणदैवज्ञात्मजगणेशदैवज्ञेन आत्मार्थं परोपकारार्थमपि लिखितमिदं बीजसंज्ञं ॥ शुभमस्तु ॥ छ ॥

श्रीरस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ छ ॥

सिद्धान्तशिरोमणिमरीचि (त्रिप्रश्नाधिकार)

Siddhāntaśiromaṇimarīci (Triprasnādhikāra)

No. 1223 — 48 / 1907-15

Size — 12⅜ in. by 6¾ in.

Extent — 101 leaves; 14–18 lines to a page; 35–40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear and legible but not uniform; borders ruled in double red lines; edges of some folios

slightly worn out; the Ms. contains commentary on 'Tri-praśnādhikara' only.

Age — Not very old

Author — Munīśvara

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणाधिपतये नमः ॥

अथ त्रिप्रश्नाधिकारो व्याख्यायते ।

तत्र संगतिकथनपूर्वकतन्निरूपणं प्रथमतनुपजातिकया प्रतिजानीतो
जगुर्विदोदः किल कालतंत्रदिग्देशकालावगमोत्र यस्मिन्
त्रिप्रश्ननाम्नि प्रकृरोक्तिधाम्नि ब्रूवेधिकारं तमशेषसारमिभि । etc.

Ends — fol. 101*b*

दर्शनकालेपि मेघादिव्यवधाने नादर्शनसंभवाद्योग्यति ।
अन्यथा नियतऽभ्रादि व्यवधानशेकया प्रवृत्यनुपपतेरिति दिक् ॥ १०९ ॥

प्रतिज्ञाताधिकारमुपसंहरति ॥
इति प्रश्नाधिकार इति । स्पष्टं ॥

दैवज्ञवर्यगणसंततसेव्यापार्श्वश्रीरंगनाथगणकात्मजनिर्मितेस्मिन् ।
त्रिप्रश्नसज्ञहनभगणाताधिकारो दृगोचरत्वघटकोह्यमवन्मरीचौ ॥ २ ॥

इति श्रीसकलभुगणकसर्वभौमश्रीबल्लदैवज्ञसूनुं रंगनाथगणकारात्मज-मुनीश्वरापरनामकविश्वरूपनिर्मितसिद्धांतशिरोमणिमरीचौ त्रिप्रश्नाधिकारः समाप्तः ॥ छ । छ ॥

Reference — See No. 56/1907-15.

सिद्धान्तशिरोमणिमरीचि (भुवनकोशाध्याय)

Siddhāntaśiromaṇimarīci (Bhuvanakośādhyāya)

No. 1224 — 50 / 1907-15

Size — $12\frac{7}{8}$ in. by $6\frac{9}{16}$ in.

Extent — 37 leaves; 17-18 lines to a page; 50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting small and very closely written but clear and legible; edges of some folios worn out; the Ms.

contains only commentary on only the भुवनकोशाध्याय from the सिद्धांतशिरोमणिमरीचि.

Age — Not very old

Author — Munīśvara (Viśvarūpa-gaṇaka)

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

नित्यानंद ज्ञानरूपं महोदं विश्वाज्ञानध्वांतविध्वंसदक्षं ॥
श्रीकृष्णाख्यं सर्वदाभीष्टसिध्यै ध्यायेमेशं सर्वगं सर्वहेतुं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 37*b*

दैवज्ञवर्यगणसंततसेव्यपार्श्व श्रीरंगनाथगणकात्मजनिर्मितेस्मिन् ॥
सूक्तःशिरोमणिमरीच्यभिधेयरादिसंस्थामयो भुवनकोश इतः समाप्तिं ॥

॥ इति श्रीसकलगणकसार्वभौमरंगनाथगणकात्मजमुनीश्वरापरनामक-विश्वरूपगणकविरचिते सिद्धांतशिरोमणिमरीचौ भुवनकोशाध्यायः ॥ ॥ श्रीरस्तु ॥

सिद्धान्तशिरोमणिमरीचि or मध्यमगतिवासनाध्याय

Siddhāntaśiromaṇimarīci or Madhyamagativāsanādhyāya

No. 1225 — 51 / 1907-15

Size — 12¾ in. by 6⅝ in.

Extent — 17 leaves; 16-17 lines to a page; 40-45 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; edges worn out and moth-eaten; the Ms. contains only मध्यमगतिवासनाध्याय from the सिद्धान्तशिरोमणिमरिचि.

Age — Not very old.

Author — Munīśvara Gaṇaka or Viśvarūpa

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ संसिद्धाद्युगणाद्युगादिभगणैः खेटोनुपातेन यः स्यात्तस्य स्फुटता कथमित्यादि प्रश्नोत्तरभूतमध्यमगतिवासनाध्यायो व्याख्यायते ॥ etc.

Ends — fol. 17*b*

दैवज्ञवर्यगणसंततसेव्यपार्श्वे
श्रीरंगनाथगणकात्मजनिर्मितेस्मिन्
याता शिरोमणिमरीच्यभिधे समाप्तिं
मध्याधिकारगदितार्थसुवासनेयं ॥ ४ ॥

इति श्रीसकलगणकसार्वभौमरंगनाथगणकात्मज – विश्वरूपापरनामक-मुनीश्वरगणकविरचिते सिद्धांतशिरोमणिमरीचावुत्तराध्याये मध्यमगतिवासना-ध्यायः ॥

सिद्धान्तशिरोमणिमरीचि — Siddhāntaśiromaṇimarīci

No. 1226 — 56 / 1907-15

Size — 12⅜ in. by 6¾ in.

Extent — 15 leaves; 11 lines to a page; 28 letters to a line. foll. 1–10
17 „ „ 35 „ „ „ 11–15

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear and legible but not uniform; borders ruled in two double red lines; the Ms. contains the text and the commentary; incomplete.

Age — Not very old

Author of the text — Bhāskarācārya
„ „ comm. — Viśvarūpa

Begins (Text) — fol. 2*a*

यत्र त्रातुमिदं etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणाधिपतये नमः ॥

प्रातर्बोधितपद्मपत्रविकसन्नेत्रोनवीनांबुद-
श्यामः पीतदुकूलशोभिततनुः श्रीवत्समुद्रान्वितः ॥
वंशीवादनतत्परो रविसुतातीरोपगो नैचकी-
गोपीभिः परिवेष्टितो मम मनस्यास्ता रमावल्लभः ॥ १ ॥ etc.

Ends (Text) — fol. 15*a*

वेदचक्षुः किलेदं स्मृतं ज्योतिषं मुख्यता चांगमध्येस्य तेनोच्यते ॥
संयुतोपीतरैः कर्णनासादिभिश्चक्षुषांगेन हीनो न किंचित्कर इति ॥

Ends (Comm.) — fol. 15*b*

यथा शिखा मयूराणां नागानां मणयो यथा ।
तद्वद्वेदांगशास्त्राणां गणितं मूर्द्धनि स्थितमिति
मूलागमवचनाच्च ज्योतिःशास्त्राज्ञः सर्वत्रेदांगशास्त्रज्ञोपि
अंधो निःप्रयोजकस्तदर्थे प्रवृत्तिरत्र युक्तेति भावः ॥ १ ॥

References — Mss. – A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 721*b*; ii, 172*b*, 234*a*; iii, 149*a*.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 2862-77.

सिद्धान्तशिरोमणि
(वासनाध्यायटीका)

Siddhāntaśiromaṇi
(Vāsanādhyāyeṭīkā)

No. 1227

55
1907-15

Size — 12¾ in. by 6⅝ in.

Extent — 8 leaves; 15–16 lines to a page; 40-42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; edges slightly worn out; incomplete.

The portion in the Ms. appears to be a commentary on वासनाध्याय, a part of the Siddhāntaśiromaṇi.

Age — Does not appear to be very old

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*a*

अथ मौलिभूतप्रश्नोत्तरदानरूपस्पष्टीकरणवामनारंभाख्याते । तत्र विना गोलस्थित्यवगमं तद्धानमशक्यमतो गोलस्वरूपं विवक्षुस्तदुपजीव्यां ज्योन्यत्ति-मुपजातिकया प्रतिजानीते etc.

Ends abruptly — fol. 8*b*

अत्रोपपतिः कृतांतर्मध्यसूत्रात्स्वाभीष्टपरिधिप्रदेशपर्यंतं भुजज्ये तत्कोटिज्ये यथोक्ते रेखादिनादेये तत्र लघुभुजज्योनावहद्भुजातदं नराशसिद्धभोग्यखंडरूपा भुज एवं कोटिज्यांतरं कोटिः तद्वर्गयोगपदकर्णो भुजकोटिज्याग्रसंपातसक्त-परिधिभागयो.....

सिद्धान्तशिरोमणि
(त्रिप्रश्नाधिकार)
with टीका

Siddhāntaśiromaṇi
(Tripraśnādhikāra)
with Commentary

No. 1228

78
A/1882-83

Size — 10 in. by 4⅜ in.

Extent — 22 leaves; 15 lines to a page; 36–38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; edges slighty worn out; the Ms. contains both text and commentary on 'त्रिप्रश्नाधिकार' only.

Age — Appears to be old.

Author of the Text — Bhāskara
„ „ Comm. — Rāmakṛṣṇa Jyotirvid

Begins (Text) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः

ज...र्विदोऽदः किल कालतंत्रं दिग्देशकालावगमोत्र यस्मिन् ॥
त्रिप्रश्ननाम्नि प्रचुरोक्तिधाम्नि ब्रुवेधिकारं तमशेषसारं ॥ १ ॥

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

विदः अदः कालतंत्रं जगुः । विदंति ते विदो ज्ञातारः इत्यर्थं । कालतंत्रं नाम समयसाधनशास्त्रं । अस्मिन् कालतंत्रे । तं अधिकारं । अहं ब्रुवे । etc.

Ends (Text) — fol. 22*a*

दर्शयेद्दिविचरं दिवि के वा नेह सिद्युचरदर्शनियोग्ये ॥
पूर्वमेव विरचय्य यथोक्तं रंजनाय सुजनस्य नृपस्य ॥ १०९ ॥

Ends (Comm.) — fol. 22*a*

द्युचरदर्शनयोग्ये अनेहसि सति काले पूर्वमेव यथोक्तं नलिकार्धं विरचय्य तस्मिन्निष्टकाले दिव्याकाशे जले वा दिविचरं नलिकायां दर्शयेत् । ॥ किमर्थं । सुजनस्य नृपस्य रंजनाय ॥ श्रीः ॥

इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतभास्करकृतसिद्धांतशिरोमणौ त्रिप्रश्नाधिकारः ॥

श्रीमद्रामकृष्णज्योतिर्विदटीका ॥ स्वार्थं ॥ श्रीः ॥ श्री ॥ श्रीरस्तु ॥ श्रीरस्तु ॥
श्रीरस्तु ॥

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i. 238*a*; This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

सिद्धान्तशिरोमणिटीका — Siddhāntaśiromaṇiṭīkā

No. 1229 — 218 / A/1882-83

Size — 10 in. by 4¼ in.

Extent — 27 leaves; 13-14 lines to a page; 35-40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear and legible; borders of some folios ruled in double red lines and of some in single black; red pigment used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; edges slightly worn out.

The Ms. contains the following adhikāras.

1 सूर्यग्रहणाधिकार
2 ग्रहछायाधिकार
3 उदयास्ताधिकार
4 ग्रहयुत्यधिकार
5 नक्षत्रग्रहयोगाधिकार
6 पाताधिकार

Age — Appears to be old.

Author — Gaṇeśadaivajña

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ।

अधुना चंद्रार्कग्रहणं विवक्षुस्तावत्तदारंभप्रयोजनमाह ॥
बहुफलं जपदानहुतादिके स्मृतिपुराणविदः प्रवदंति हि ॥
सदुपयोगिजने सचमत्कृति ग्रहणमिंद्विनयोः कथयाम्यतः ॥ १ ॥

अतः कारणात् इंद्विनयोर्ग्रहणं अहं कथयामि etc.

fol. 14*a* इति श्रीगणेशज्योतिर्विद्विरचितायां सिद्धांतशिरोमणिटीकायां सूर्यग्रहणाधिकारः ॥

Ends — fol. 27*a*

अथास्य पातस्य प्रयोजनमाह ॥

पातस्थितिकालांतरमंगलकृत्यं न शस्यते तज्ज्ञैः ॥
स्नानजपहोमदानादिकमत्रोपेति खलु वृद्धिं ॥ २१ ॥

स्पष्टार्थमिदं ॥ श्री ॥

इति श्रीभास्कराचार्यविरचितसिद्धांतशिरोमणेः श्रीमत्गणेशदैवज्ञविरचितायां टीकायां पाताधिकारः ॥ समाप्तः ॥ छ ॥ छ ॥

अमरपुरस्थल ... जिसुतशिवदत्तभ्रातृज्योतिर्विद्रामकृष्णाख्येन लखितेयं सिद्धांतशिरोमणिटीका ॥ स्वार्थं

ॐ नमः पुरप्रवेशपुराधिपतये सर्वं पुरं क्षौमयक्षोभयलोकपादप्रणतं वशं कुरु कुरु ॐ ह्रीं ह्रीं द्रावय स्वाहा । पुरप्रवेशजपीमा नगरमोहिनी विद्या ॥

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 721*b* This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

सिद्धान्तशिरोमणि with वासनाभाष्य

Siddhāntaśiromaṇi with Vāsanābhāṣya

No. 1230

358
1882-83

Size — 10⅜ in. by 4⅝ in.

Extent — 37 leaves; 8–10 lines to a page; 30–32 letters to a line. (Text)
7–8 „ „ 40–45 „ „ (Comm.)

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance; handwriting of the text bold and of the comm. very small but clear and legible; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; text in the middle with the commentary above and below it; edges on all sides worn out; the Ms. contains गोलाध्याय and the प्रश्नाध्याय only.

Age — Saṁvat 1576

Author of Text — Bhāskarācārya

„ „ Comm. — „

Begins (Text) — fol. 1*a*

सिद्धिं साध्यमुपैति etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*a*

अहं वच्मि कः कर्त्ता अहं भास्करः । कं गोलाध्यायं etc.

fol. 1*b* इति गोलप्रशंसा

fol. 2*a* इति सिद्धांतशिरोमणौ गोलाध्याये स्वरूपप्रश्नाधिकारः ॥ छ ॥

fol. 7*b* इति श्रीभास्करीये सिद्धांतशिरोमणौ गोलाध्याये भुवनकोशः समाप्तः ॥

Ends (Text) — fol. 37*a*

आसीत्सह्यकुलाचलाश्रितपु etc. up to समुपैति वृद्धिं ॥ ६० followed by इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतश्रीभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ प्रश्नाध्यायः समाप्तः ॥ चतुर्विंशतितमः ॥ २४ ॥ छ ॥ श्रीः ॥ समाप्ता सिद्धांतशिरोमणिः ॥ १

श्रीमन्नृपविक्रमार्कसमयातीतसंवत् १५७६ वर्षे आश्विनवदि ६ गुरौ श्रीमत्पत्तने पातसाहश्रीमदाफरराज्ये ज्योति ... केन सुजनानां पठनाय शिरोमणिर्भास्करीया संलिखिता

तैलाद्रक्षेज्जलाद्रक्षेद्रक्षे शिथिलबंधनात् ।
परहस्तगताद्रक्षेदेवं वदंति पुस्तिका ॥ १

ज्योतिविध्या अस्येदं पुस्तकं ॥

Reference — See No. 217/A-1882-83

सिद्धान्तशिरोमणि with वासनाभाष्य

Siddhāntaśiromaṇi with Vāsanābhāṣya

No. 1231

217
A/1882-83

Size — 10½ in. by 4½ in.

Extent — 89 leaves; 16–18 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear and legible; borders of some folios ruled in double red lines and some in double black lines; white chalk and yellow pigment used for corrections; red pigment used for marking the portion; edges worn out; the Ms. contains portion up to पाताध्यायः

Age — Śaka 1586.

Author — Bhāskarācārya

Begins (Text) — fol. 1*b*

यत्र त्रातुमिदं etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीभास्कराय नमः ॥

जयति जगति गूढानंधकारे पदार्थान्
जनघनघृणायायं व्यंजयत्नात्मभाभिः ॥
विमलितमनसां सद्वासनाभ्यासयोगै-
रपि च परमातत्वं योगिनां भानुरेकः ॥ १ ॥

जयति सर्वोत्कर्षेण वर्तते । कः । अयं भानुः । सूर्यः । किंविशिष्टः एकः । अद्वितीयः । etc.

fol. 5*b* इति श्रीभास्करीये सिद्धांतशिरोमणौ कालमानाध्यायः

Ends (Text) — fol. 89*b*

पातस्थितिकालांतर्मंगलकृत्यं न शस्यते तज्ज्ञैः ॥
स्नानजपहोमदानादिकमत्रोपैति खलु वृद्धिं ॥ २१ ॥

Ends (Comm.) — fol. 89*b*

स्पष्टार्थं ॥ छ ॥

इति श्रीभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणिवासनाभाष्ये मिताक्षरे पाताध्यायः ॥

अत्राधिकारे ग्रंथसंख्या चत्वारिंशदधिकं शत्रत्रयं । शके १५८६ अश्विन-कृष्ण त्रयो१३दश्यां भाष्यमिदं ज्योतिर्विद्रामकृष्णेन लिखितं ॥ जलग्रमे ॥ श्रीरस्तु ॥ छ ॥ छ ॥

Then follow the names of the Adhyāyas.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 721*a*; ii 172*b*, 234*b*, iii 149*a*.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 2838–50 and 6294; Mad. Des. Cat. No. 13505.

(2) Printed Editions :– Siddhāntaśiromaṇi with Vāsanā-bhāṣya translated into Hindi by Pandit Udai Narayan Singh, Bombay, Veṅkaṭeśvara steam press, 1905.

———

सिद्धान्तशिरोमणि
with वासनाभाष्य

Siddhāntaśiromaṇi
with Vāsanābhāṣya

No. 1232

593
1895-1902

Size — 10¼ in. by 4¼ in.

Extent — 172 leaves; 8 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold and clear but not uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking the verse-numbers and colophons; edges slightly worn out; extremely moth-eaten; yellow pigment used for corrections; foll. 31-90 and fol. 142 missing; contains text and commentary; incomplete.

Age — Saṁvat 1751.

Author of Text — Bhāśkarācārya.
„ „ Comm. — „

Begins (Text) — fol. 2*a*

यत्र त्रातुमिदं etc.

Begins (text) — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

जयति जगति गूढानंकारे पदार्थान् ..... योगिनां भानुरेकः १

जयति सर्वोत्कर्षेण वर्त्तते कः भानुः किं प्रकासयन् कान् पदार्थान् कया जनघनघृणया। घना चासौ घृणा च घनघृणा तयेत्यर्थः। etc.

fol. 12*b* इति कालमानाध्यायः

fol. 20*b* इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ ग्रहभगणाध्यायस्य व्याख्या ॥

.....

Ends (Text) — fol. 213*a*

पातस्थितिकालांतर्मंगलकृ ... शस्यते तज्ज्ञैः।
स्नानजपहोमहानादिकमत्रोपैत्ति खलु वृद्धिं २१

Ends (Comm.) — fol. 213*a*

स्पष्टार्थं ॥

इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणि-वासनाभाष्ये मिताक्षरे पाताध्यायः ॥

संवत् १७५१ वर्षे पौषशुदि १४ श्रीरस्तु शुभ ... लिखितं यादवदास-कास्थ लिखायतं इदं पुस्तकं सिहाडमध्ये ॥

Reference — See No. 217/A-1882-83.

सिद्धान्तशिरोमणि
with वासनाभाष्य

Siddhāntaśiromaṇi
with Vāsanābhāṣya

No. 1233

285
Viśrāma(i)

Size — 13 in. by 4½ in.

Extent — 70 leaves ; 9 lines to a page ; 55 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks ; Devanāgarī characters; new in appearance ; handwriting beautiful, clear and uniform ; borders ruled in double red lines; yellow pigment occasionally used for corrections; folios numbered in both margins ; the Ms. contains portion up to न्जोत्पत्यध्याय.

Age — A modern copy

Author — Bhāskarācārya

Begins — fol 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ गोलाध्यायो व्याख्यायते ॥

गोलाध्याये निजे या या अपूर्वा विषमोक्तयः ॥
तास्ता बालावबोधाय संक्षेपाद्विवृणोम्यहं ॥ १ ॥

गोलग्रंथो हि सविस्तरतया प्रांजलः ॥ किंतु । अत्र या या अपूर्वा नान्यै-रुक्ता उक्तयो विषमास्ताताः संक्षेपाद्विवृणोमि etc.

fol. 2b इति श्रीभास्करीये सिद्धांतशिरोमणौ गोलवासनाभाष्ये गोलप्रशंसा ॥

Ends — fol. 70a

सा अभीष्टा त्रि...ता वस्वनलाब्धिवन्हिभि ३४३८ हृता प्रथमज्या स्यात् । तस्यास्तथैव सहभावनया ... याद्याः सिध्यंति ॥

इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणौ वासनाभाष्ये मिताक्षरे गोलाध्याये जोत्पत्यध्यायः ॥ अत्र १०० ॥ अदितः २२० ॥ छ ॥ छ ॥

या ज्यानुपाततः सेष्टव्यासार्द्धे परिणाम्यते ॥
आद्यदोः कोटिजीवाभ्यामेवं कार्या ततो मुहुः ॥ २४ ॥

भावना स्युस्तदग्रज्या इष्टे व्यासदले स्फुटाः ॥
स्थूलं ज्यानयनं पाद्यामिह तन्नोदितं मया ॥ २५ ॥

इति ज्योत्पत्ति ॥

Reference — See No. 217 / A/1882-83.

सिद्धान्तशिरोमणि
with वासनाभाष्य
(गोलाध्याय)

Siddhāntaśiromaṇi
with Vāsanābhāṣya
(Golādhyāya)

No. 1234

808
1884-87

Size — 10 in. by 4¼ in.

Extent — 99 leaves ; 9 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform ; red pigment marking the portion ; yellow pigment used for corrections ; some folios are yellowish in appearance; edges slightly worn out; the Ms. contains the text also. The Ms. contains the Golādhāya only. At the end we have 'ज्योतपत्ति'.

Age — Saṁvat 1772

Author of Text — Bhāskarācārya
,, ,, Comm. — ,,

Begins (Text) — fol. 1b

सिद्धिं साध्यमुपैती etc.

Begins (Comm.) — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥ अथ गोलाध्यायो व्याख्यायते
गोलाध्याये निजे या या अपूर्वा विषमोक्तयः
तास्ता बालावबोधाय संक्षेपाद्विवृणोम्यहं etc.

fol. 3a इति सिद्धांतशिरोमणौ गोलप्रशंसा ॥

Ends (Text) — fol. 94*a*

केचिदेनं पठिष्यंति प्रश्नाध्यायं च केवलं ।।
तदर्थं लिखिता अत्र प्रश्नाः प्रागुदिता अपि ६४

इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणि-वासनाभाष्ये मिताक्षरे गोलाध्यायः समाप्तः ॥

Ends — fol. 99*b*

इति श्रीमहेश्वरोपाध्यायसुतभास्कराचार्यविरचिते सिद्धांतशिरोमणि-वासनाभाष्ये मिताक्षरे ज्योत्पत्तिः समाप्ता ॥ शुभमस्तु ॥ संवत् १७७२ मिति फागुनवदि चतुर्थी ४ मंगल । लिखितं विश्वनाथ ब्राह्मण काश्यां मध्ये क्षेत्रपालसमीपे ॥ शुभं भवतु ॥

Reference — See No. 217/A 1882-83.

सिद्धान्तशिरोमणि with वासनावार्तिक

Siddhāntaśiromaṇi with Vāsanāvārtika

No. 1235

879
1884-87

Size — $10\frac{3}{8}$ in by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent — 110 leaves ; 14-15 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description— Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting careless and not quite legible ; red pigment used for marking the portion; yellow pigment used for corrections; fol. 101 missing; incomplete.

Age — Appears to be old

Author — Nṛsiṁha

Begins (Text) — fol. 2*a*

यत्र त्रातुमिदं etc. as in No.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

यस्मात्सर्वमिदं जगत्समुदितं स्वोत्सृष्टभूतैः पुरं
कृत्वा तत्र निबध्यमानसगणान् स्वस्मिन् वृथा मन्यते ॥
स्वाज्ञानादिव बद्धमुक्त इति यं वेदो निषेधावधिं
ब्रह्मेत्याह न वेद कश्चिदपि यं प्रेमास्पदं तं भजे ॥ १ ॥ etc.

fol. 14a इति श्रीकृष्णदैवज्ञात्मजगणकनृसिंहकृतौ कालमानाध्यायः ॥

Ends — fol. 111b

अतो गुणहरौ etc. up to इति श्रीनृसिंहकृतौ वासनावार्तिके गणिताध्यायः ॥ as in No. 853/1887-91 followed by 4 verses.

Reference — See No. 594/1895-1902.

सिद्धान्तशिरोमणे - वासनावार्त्तिकम्

Siddhāntaśiromaṇer-vāsanāvārttikam

No. 1236

594/1895-1902

Size — 13⅝ in. by 5⅝ in.

Extent — 51 leaves; 12 lines to a page; 50-52 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders of a few folios ruled in two double red lines; red pigment used for marking the portion; moth-eaten in the margins and else where; edges slightly worn out; incomplete.

The Ms. contains the commentary on the Golādhyāya.

Age — Appears to be old.

Author — Nṛsiṁhadaivajña, composed in Śaka 1543

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ॥

विश्वेश्वरं नमस्कृत्य मल्लारिं च गजाननं
भास्करीयस्य गोलस्य वार्त्तिकं क्रियतेधुना ॥ १ ।

कविज्ञमार्गादुपरि स्फुरंतं समं व्रजंतं कविना बुधेन ।
अधः स्थिति चाप्यवलंबमानमुच्चं गुरुभास्करमानतोस्मि ॥ २ ॥ etc.

Ends abruptly — fol. 51b

उदयलग्नेष्टलग्नयोरंतरं घट्याद्यं भूगर्भस्थक्षितिजाजादूर्ध्वं भवति ॥ यद्यनेन दिनगतांतरेण भूव्यासार्धयोजनाति तदा षष्टिघटीभि किंमिति स्पष्टकक्षा भवति ॥ परयाधिक परमाल्प—

...44

References — (1) Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 721*b*; ii. 172*b*, 234*b*; iii, 149*a*.
See Dikshit : Bhār. Jyot. pp. 253, 283.

B - Descriptive Catalogues :- I O. Cat. Nos. 2857-58 and 6294; B. B. R. A. S. Cat. No. 286 (गोलाध्याय)

(2) Printed Editions :- Edited with notes by Pandit Murlidhara Jha, Benares, E. J. Lazarus and Co. 1917.

सिद्धान्तशिरोमणिटीका
called वासनावार्त्तिक
(ग्रहगणिताध्याय)

Siddhāntaśiromaṇiṭīkā
called Vāsnāvārttika
(Grahagaṇitādhyāya)

No. 1237

853
1887-91

Size — 10¼ in. by 4⅜ in.

Extent — 88 leaves; 15 lines to a page ; 35-40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in triple red lines; blank space in the centre of folios; red pigment occasionally used for marking; foll. 1-3 missing ; on fol. 91*b* there is a beautiful coloured design; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Nṛsiṁha, composed in 1622 A. D.

Subject — Commentary on the Siddhāntaśiromaṇi.

Begins (Text) — fol. 4*a*

वेदास्तावद्यज्ञकर्म्मप्रवृत्ता यज्ञाः प्रोक्तास्ते तु कालाश्रयेण
शास्त्रादस्मात्कालबोधो यतः स्याद्वेदांगत्वं ज्योतिषस्योक्तमस्मात्

न तु कालस्योद्देश्यत्वेन विधिसंबन्धाभावात्कथं कर्म्मशेषत्वं काले हि कर्म्म चोत्यद्यते न कर्म्मणि काल इति etc.

Begins abruptly (Comm.) — fol. 4*a*

... वेदागत्वाद्विजैरवश्यमध्येतव्यमिति विवक्षुस्तावदस्य वेदांगत्वे हेतु-माह etc.

fol. 11*b* इति श्रीकृष्णदैवज्ञात्मजगणकनृसिंहकृतौ कालमानाध्यायः

fol. 22*b* इति कृष्णदैवज्ञात्मजनृसिंहकृतौ सिद्धांतवार्त्तिके भगणज्ञानं

Ends — fol. 91*a*

श्रीमत्कौंकणबासिकेशवसुतप्राप्तावबोधाद् बुधा-
ग्रट्टाचार्य्यसुताद्दिवाकर इति ख्याताज्जनिं प्राप्तवान्
यः कृष्णस्तनयेन तस्य रचिते सद्वासनावार्त्तिके
सत्सिद्धांतशिरोमणेरयमगात्यात्मधिकारः स्फुटः

इति नृसिंहकृतौ वासनावार्त्तिके ग्रहगणिताध्यायः समाप्तः शुभमस्तु अत्र ग्रंथसंख्या ३३००

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 721*b*; ii, 172*b*, 234*b*; iii, 149*a*.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 2857–58 and 6294; B. B. R. A S. Cat. Nos. 282–83; Bhār. Jyot. by Dikshit p. 253.

(2) Printed Editions :– 1. Edited by Pandit Sudhakara Dvivedi : The Pandit 30 (1908); 2. with Vāsanā-bhāṣya, Vāsanāvārttika and Marīci, ed. with notes by Pandit Murlidhara Jha, Benares, E. J. Lazarus & Co., 1917.

———

सिद्धान्तसुन्दर — Siddhāntasundara

No. 1238 — 107 / 1866-68

Size — 10 in. by 5¼ in.

Extent — 49 leaves; 10 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Paper; Devanāgarī characters; new in appearance; handwriting beautiful, clear and uniform; borders ruled with pencil in double lines; brittle leaves; folios numbered in both margins; slightly moth-eaten in the margins; the Ms. contains गोलाध्याय, ग्रहयोगाध्याय पाताध्याय etc.

The Ms. is a bound copy and it bears the embossed stamp of the Elphinstone College Bombay.

Age — Saṁvat 1925 : Śaka 1791

Author — Jñaanarāja, son of Nāganātha, composed about A.D. 1503.

Subject — A manual of the rules of astronomical calculations.

Begins — fol. 1*b*

ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

भाले यस्य कलानिधिर्मधुमिलद्भृंगावली गंडयोः
कंठेहिर्विर्विलसत्यलं पदयुगे शीर्षाणचेतोगणाः ॥
ब्रह्मापि त्रिजगत्सिसृक्षुरभजन्निर्विघ्नसंसिद्धये
श्रीमन्मंगलमूर्तिमाद्यः मलयं तन्नोमि भक्तप्रीयं ॥ १ ॥

यन्नामाक्षररश्मिभिस्तनुगतैः किंचित्कलावान् भवे-
त्द्रक्तस्वांतनिशाकरो हततमास्तत्रोच्चरद्भिः क्रमात् ॥
नत्वा तां भुवनेश्वरीमपि गुरून् सिद्धांतसन्सुदरं
सुज्ञानंदकरं करोति चतुरं ज्ञानाधिराजः स्फुटं ॥ २ ॥ etc.

fol. 8*a* इति श्रीमत्सकलसिद्धांते वासनाविचारचतुरचित्तचमत्कारिणी सन्तंत्राधारे सिद्धांतेसुंदरे गोलाध्याये भुवकोसंस्थाकथनं नाम प्रथमाधिकारः ॥

Ends — fol. 49*b*

इत्थं श्रीमन्नागनाथात्मजेन प्रोक्ते तंत्रे ज्ञानराजे रम्ये ॥
ग्रंथागाराधारभूते प्रभूते पाताध्यायो युक्तियुक्तो निरुक्तः ॥ १५ ॥

इति श्रीसकलसिद्धांतवासनाविचारसारचतुरचित्तचमत्करिणि सिद्धांतसुंदरे पाताध्यायः ॥ छ ॥ संवत् १९२५ वर्षे शाके १७९१ प्रवर्त्तमाने ॥ आश्विन कृष्णपक्ष ८ भृगुवासरे समाप्तायां ॥ ली. मे मगनलाल माहाशंकर ॥ श्रीरस्तु। श्रीः ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥

References — Mss. A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 722*a*; ii. 173*a*, 234*b*; iii, 149*b*. See also Dikshit: Bhār. Jyo. pp, 227, 269–71, 365, 452–53.

B – Descriptive Catalogues -- I. O. Cat. Nos. 2901-2 ; R. Mitra, Notices No....(golādhyāya) Berlin Cat. No. 83 (Bijaganita) ; B. B. R. A. S. Des. Cat. Nos. 289–90; Ulwar Mss. Cat. Extract No. 601.

———

सिद्धान्तसुन्दर Siddhāntasundara

No. 1239 219/A/1882-83

Size — 10¾ in. by 5 in.

Extent — 19 leaves; 12 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting somewhat careless but legible and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; edges extremely worn out and moth-eaten; the Ms. contains the following

1 भुवनकोशाधिकार
2 मध्यमुक्तिवासना
3 छेद्यकाध्याय
4 गोलबन्ध
5 यन्त्राध्याय
6 ऋतुवर्णनाध्याय

Age — Appears to be fairly old

Author — Jñānarāja, son of Nāganātha

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

भाले यस्य कलानिधिर्मधुमितद्भृंगावली गंडयोः etc.

इति श्रीमन्नागनाथात्मज ज्ञानराजविरचिते सिद्धांतसुंदरे भुवनकोशाधिकारः ॥

Ends — fol. 19*a*

तीक्ष्णांशोः शिशिराचलस्य निकटे दूरे ज ... त्यूष्णता
भूछायोपरिचारिभिः खरचरैर्ग्रीमेपि कोष्मानिशा ॥
उष्णं तीक्ष्णकराजलं जलनिधेः शीतं तु शीताचला-
द्भूमिं पाति युतैः स्वकीयकिरणैः काले विशेषान्विजे ॥ ३४ ॥

इत्थं वर्णनं षड्ऋतूनां ॥

इति श्रीसकलसिद्धांतवासनाविचारचतुरचित्त ... कृति कारिणि सत्तंत्राधारे सिद्धांतसुंदरे ऋतुवर्णनं नाम पंचमोध्यायः ॥ ५ ॥ शुभं भवतु ॥ श्रीविश्वंभराय नमः ॥ छ ॥ श्रीः ॥ श्री ॥ रामकृष्ण-ज्योतिर्विदोऽदं पुस्तकं ॥

तपंतु तापैः प्रपतंतु पर्वतादटंतु तीर्थानि पठंतु चागमान्
यजंतु यागैर्विवदंतु योगैर्हरिं विना नैव मृतिं तरंति ॥ १ ॥

Then follows a list of the Adhyāyas.

Reference — See No. 107 / 1866-68.

सिद्धान्तसुन्दर — Siddhāntasundara

No. 1240 — 283 / Viśrāma (i)

Size — 13⅛ in. by 4⅝ in.

Extent — 38 leaves ; 8 lines to a page ; 40-45 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; new in appearance ; handwriting beautiful, clear and legible ; borders ruled in double red lines; yellow pigment and white chalk used for corrections.

The Ms. contains 1-5 Adhyāyas.

Age — Modern

Author — Jñānarāja, son of Nāganatha

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

दिङ्मातंगसुतुंगपंचवदनं विश्वैकलंबोदरं ॥
चूडारत्नसहस्रभूधरमहाहारं सुनीलांबरं ॥
स्वांतध्वांतहरं कलानिधिधरं कोटीनरुक्सुंदरं
वाराहोपमवाहनं गणपतिं वंदे परं शंकरं ॥ १ ॥ etc.

fol. 6*b* इति श्रीमन्नागनाथात्मजज्ञानराविरचिते सकसिद्धांतवासनाविचार-चंचुरचितमत्कृतिकारिणि सतंत्राधारे सिद्धांतसुंदरे मध्यमाधिकारः प्रथमः संपूर्णः छ

fol. 9*b* इति सिद्धांतसुंदरेस्यटिकरणाध्यायो द्वितीयः ॥ छ ॥

Ends — fol. 38*a*

इत्थं श्रीमन्नागनाथात्मजेन प्रोक्ते तंत्रे ज्ञानराजेन रम्ये
ग्रंथागाराधारभूते प्रभूते गोलाध्याये वर्णनं षट्ऋतूनां ३५

इति श्रीसकलसिद्धांतवासनाविचारचतुरचितचमत्कृतिकारिणि सतंत्राधारे सिद्धांतसुंदरे ऋतुवर्णनं नाम पंचमोध्यायः ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — S e No. 107 / 1866-68.

सिद्धान्तसुन्दर
(गणिताध्याय)

Siddhāntasundara
(Gaṇitādhyāya)

No. 1241

881
1884-87

Size — $10\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{3}{4}$ in.

Extent — 8 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for verse-numbers; yellow pigment used for corrections; white chalk also used; folios numbered in both margins.

The Ms. contains only the मध्यमाधिकार of गणिताध्याय from the सिद्धान्तसुन्दर.

Age — Not very old

Author — Jñānarāja, son of Nāgarāja

Begins — fol. 1*a*

श्रीवरमूर्त्तये गजाननाय नमः ॥
दिङ्मातङ्गसुतुङ्गपंचवदनं विश्वैकलंबोदरं
चूडां रत्नसहस्रभूधरमहादारं सुनीलांबरम् ॥
स्वांतध्वान्तहरं कलानिधिधरं कोटीररुक्सुन्दरं
वाराहोपमवाहनं गणपतिं वन्दे परं शंकरम् ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 8*b*

इत्थं श्रीमन्नागनाथात्मजेन प्रोक्ते तंत्रे ज्ञानराजेन रम्ये ॥
ग्रंथागाराधारभूते प्रभूते सूर्यादीनां मध्यमा भुक्तिरुक्ता ९

इति श्रीनागराजात्मज - ज्ञानराजविरचिते सिद्धांतसुंदरे गणिताध्याये मध्यमाधिकारः प्रथमः ॥ followed by 2 verses.

Reference — See No. 107/1866-68.

सिद्धान्तसुन्दर
(गोलाध्याय)

Siddhāntasundara
(Golādhyāya)

No. 1242

880
1884-87

Size — 10¾ in. by 4⅞ in.

Extent — 20 leaves; 9 lines to a page; 35–36 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance: handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for marking verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; white chalk also used; folios numbered in both margins.

The Ms. contains the गोलाध्याय.

Age — Not very old.

Author — Jñānarāja son of Nāganatha

Begins — fol. 1*b*

श्रीमन्मंगमूर्त्तये गजाननाय नमः ॥

भाले यस्य कलानिधिर्मधुमिलद्भृंगावलीगंडयोः etc. as in No. 107/1866–68.

fol. 8*a* इति श्रीमन्नागनाथात्मज - ज्ञानराजविरचिते सिद्धांतसुंदरे गोलाध्याये भुवनकोशवर्णनं नाम प्रथमाधिकारः ॥

Ends — fol. 20*b*

इत्थं श्रीमन्नागनाथात्मजेन प्रोक्ते तंत्रे ज्ञानराजेन रम्ये ॥
ग्रंथागाराधारभूते प्रभूते गोलाध्याये वर्णनं षड्ऋतूनां ॥ ३५ ॥

इति श्रीनागनाथात्मजज्ञानराजविरचिते सिद्धांतसुंदरे गोलाध्याये षड्ऋतुवर्णनं नामाध्यायः षष्टः ॥ छ ॥ छ ॥ समाप्तोयं गोलाध्यायः । छ ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — See No. 107/1866–68.

सिद्धान्तसुन्दर
(पाताध्याय)

Siddhāntasundara
(Pātādhyāya)

No. 1243

860
1887-91

Size — 11⅛ in. by 3⅜ in.

Extent — 26 leaves ; 9 lines to a page ; 50 letters to a line

Description — Country paper; Devanāgarī characters ; old in appearance; handwriting small and clear but not quite uniform ; borders not ruled; red pigment used for colophons; edges of folios worn out ; foll. 2 and 3 seem to be inserted later as the handwriting and paper is different.

Age — Śaka 1686

Author — Jñānarāja, son of Nāga ātha

Begins — fol. 1*b*

श्रीवरदमूर्तिर्जयति ॥

दिङ्मातंगसुतंगपंचवदनं etc. as in No. 881/1884-87.

fol. 7*a* इति श्रीमन्नागनाथात्मजज्ञानराजविरचिते सिद्धांतसुंदरे मध्यमाधिकारः संपूर्णः ॥ छ ॥

Ends — fol. 26*b*

इत्थं श्रीमन्नागनाथात्मजेन प्रोक्ते तंत्रे ज्ञानराजेन रम्ये ॥
ग्रंथागाराधारभूते प्रभूते पाताध्यायो युक्तियुक्तो निरुक्तः ॥ १० ॥

इति श्रीसकलसिद्धांतवासनाविचारसारचतुरचित्तचमत्कारिणि सिद्धांतसुंदरे पाताध्यायः ॥

शके १६८६ प्रमाथीसंवत्सरे विश्वेश्वरसांनिध्येन विश्वेशनगर्यां अगस्त्यपुरवासिना काशिपाठकेन लिखितं ॥ शुभं भवतु ॥ विश्वेशार्पणमस्तु ॥ छ ॥ छ ॥ ग्रंथसंख्या ६५०

Reference — See No. 107/1866-68.

सिद्धान्तसुन्दर with ग्रहगणितचिन्तामणि

Siddhāntasundara with Grahaganitacintāmani

No. 1244

26 / 1869-70

Size — 12 in. by 5½ in.

Extent — 58 leaves; 10 lines to a page ; 45 letters to a line.

Description—Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform ; the Ms. contains the text and the

commentary; the Ms. contains the त्रिप्रश्नाधिकार and गोलाध्याय; at the end there are four folios which contain the names of Jain saints.

Age — Not very old

Author of Text — Jñānarāja, son of Nāgarātha .
„ „ Comm. — Cintāmaṇi, son of Daivajña

Begins (Text) — fol. 2*a*

सद्वासनाकुसुमसंचयसुंदरस्य चंचद्विशालतरगोलतरौः परस्य ॥
दिग्देशकालकलनाफलसाधनार्थं त्रिप्रश्नसञ्ज्ञमधिकारमथाभिधास्ये ॥ १ ॥
etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीवर्दमूर्त्तिर्जयति ॥
॥ अथातस्त्रिप्रश्नाध्याये व्याख्याते । etc.

Ends (Text) — fol. 58*b*

इत्थं श्रीमन्नागनाथात्मजेन प्रोक्ते तंत्रे ज्ञानराजेन रम्ये ॥
ग्रंथागाराधाभूते प्रभूते गोलाध्याये लोकसंस्था निरुक्ता ॥ ७९ ॥

Ends (Comm.) — fol. 58*b*

इति श्रीमत्सकलासिद्धांतवासनाविचारचतुरप्रचुरतरापरशास्त्ररहस्याभिज्ञ-दैवज्ञज्ञानाधिराजग्रथितसिद्धांतसुदरवासनाभाष्ये सुजनविचक्षणैकभूष्ये ज्ञाना-धिराजदैवज्ञसूनुपंडितचिंतामणिविरचिते ग्रहगणितचिंतामणौ गोलाध्याये भुननकोशसंस्थानव्यावर्णनं नाम प्रथमाधिकारः ॥ followed by one verse.

For a described Ms. of the Siddhāntasundara with commentary Grahagaṇitacintāmaṇi, see B. B. R. A. S. Des. Cat. No. 2[illegible]1. See also Dikshit : Bhar. Jyot. pp. 267–71.

सिद्धान्तहृदय

Siddhānthṛdaya

No. 1245

882
1884-87

Size — 9⅞ in. by 4¼ in.

Extent — 24 leaves; 12 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for verse-numbers; yellow pigment used for corrections; the Ms. contains some कोष्टकाः almost on every folio; edges slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Dāmodara

Begins — fol. 1[a]

श्रीमहागणपतये नमः ॥

ढुढि वंदे पार्वती पार्वतीशप्रीत्यै काश्यां संस्थितं रक्षणाय ॥
लोकानां तं भक्तिमद्भक्तसंघैर्नानामोदैर्मोदकैर्मावमानं ॥ १ ॥

श्रीसूर्य्यसिद्धांतमतं समस्तं विचार्य्य दि ... र्गगतान् ग्रहेन्द्रान् ॥
वक्तुं सुपद्ये स्फुटसंस्कृतांकजालेनवस्ये सुलघुप्रकारैः ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 24[a]

श्रीमत्सिद्धांतहृदये दामोदरविनिर्मिते ।
पूर्णः पाताधिकारोयं स पूर्वार्द्धोष्टसंख्यकः ॥ श्री ॥ श्री ॥

सुबोधजातक — Subodhajātaka

No. 1246 — 422 / 1884-86

Size — 10⅛ in. by 4⅜ in.

Extent — 4 leaves; 16 lines to a page; 40–42 letters to a line.

Description — Country paper; Jain Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for verse-numbers and colophons; occasional marginal notes; complete.

The work was composed in Saṁvat 1528 i. e. Śaka 1393.

Age — Saṁvat 1810

Author — Haridatta

Begins — fol. 1*a*

॥ ॐ ॥ श्रीसद्गुरुचरणकजेभ्यो नमः ॥

गुरोः पादाब्जयुगलं नत्वा जातकशास्त्रतः
वक्ष्येहं सारमुद्धृत्य बालानां बुद्धिवृद्धये १

इष्टकालाद् ग्रहाः पूर्वे यस्मिन् ऋक्षे प्रवर्त्तते
घयस्ताः षष्टितः पात्याः संस्थाय्याश्चवशेषकाः २

fol. 1*b* इति श्रीज्योतिःशास्त्रे श्रीहरिदत्तविरचिते बालबोधजातके ग्रहस्पष्टीकरणाध्यायः प्रथमः ।

fol. 3*a* इति ..... भावाध्यायो द्वितीयः २

Ends — fol 4*b*

कंडूलज्ञातिविप्रेण हरिभट्टेन धीमता
षष्टे चात्र परिच्छेदे संपूर्णं जातकं कृतं १७

इति श्रीहरिदत्तविरचिते सुबोधाजांतके दशांतर्दशाध्यायः षष्टः ६ ॥ सर्वश्लोकसंख्या १५३ श्रीरस्तु ॥ संवत् १८१० वर्षे भाद्रपदसुदि १५ दिने पं श्रीचंद्रमुनि लि। श्रीमंदिगमध्ये

This is the only Ms. recorded by Aufrecht in his Catalogus Catalogorum.

सुबोधमञ्जरी

Subodhamañjarī

No. 1247

217
1883-84

Size — 10 in. by 4¾ in.

Extent — 13 leaves; 11-12 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; old in appearance; handwriting small and uniform but not clear in some places; borders ruled in double black lines; edges worn out; foll. 9-14 missing.

The Ms. contains 1-7 Adhikāras of which the 3rd is incomplete.

Age — Appears to be fairly old

Author — Raghunātha

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ ॥ नमः श्रीगणेशाय ।
कमलभूकमलाकरशैलजा रविशशींदुजमुक्रसुरेज्यकान् ।
शनिगिरीशगणेशपयोधिजा गुरुपदं पितरं च नमाम्यहं ॥ १
अथ पृथुग्रधुनाथ हि भक्तितः । करणवृक्षभवां प्रणतो लघुः ।
विरचयेभ्रगसिद्धिकरां स्फुटां । लघुतरामवनम्य ह मंजरीं ॥ २ etc.

fol. 4*b* इति श्रीसुबोधमंजर्यां कर्मानुक्रमेण सकलखगसाधने मध्यमाधिकारः प्रथमः ॥

Ends — fol. 18*b*

रवेः संक्रमो भक्रमो ह्यप्रमाणं चरं चालकैस्तद्युजे वारवेला ।
चरेणांतरं संयुतं गोलयोः स्तः स्वदेशांतरं स्याद्दिने रात्रिशेषे ॥ ८ ॥
इति श्रीसुबोधमंजर्यां तिथिसाधनाधिकारः सप्तम ॥

सूर्यग्रहण Sūryagrahaṇa

No. 1248 926/1886-92

Size — 9⅞ in. by 5 in.

Extent — 10 leaves; 10 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; occasional marginal notes; edges slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old

Author — Kevalarāma

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥
दर्शांते समलिप्तिकौ रविविधू कार्यौ पुरावत्स्फुटौ
तद्व्यासौ कलिकादिकौ कचितवद्धोरागती वास्तवे ॥
इंदोः क्ष्माजविलंबनं दिनकरक्रांतिश्च द्युज्यांशकाः
लंबांशाः सपलाश्च कालवलये तिथ्यंतहोरानताः ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 10*a*

स्यातां क्रमात्प्राग्रहमुक्तिकालौ लंबोनमानैक्यदलस्य लिप्ता ॥
त्रिभिर्विभक्ताग्रसनांगुलानि वा सूर्यबिंबार्कलवोंगुलं स्यात् ॥ १०३ ॥

इति श्रीफिरंगीयसारण्यां दृक्पक्षाभिधायां ज्योतिषरायकेवलरामकृतं सूर्यग्रहणं ॥

———

सूर्यग्रहणकर्त्तव्यता-ग्रहलाघवमत

Sūryagrahaṇakartavyatā-grahalāghavamata

No. 1249

572
1899-1915

Size — 10¼ in. by 4½ in.

Extent — 4 leaves; 18 lines to a page; 55 letters to a line.

Description — Country paper; Jain Devanāgarī characters; not old in appearance; handwriting very small but clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for marking; white yellow pigment used for corrections; occasional marginal notes; slightly moth-eaten; a vernacular Ms.

Age — Saṁvat 1880

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*a*

॥ ॐ ॥ अथ ग्रहणसाधनरीति

आदौ ग्रहणसमये रविचंद्रराहुतात्कालिकस्पष्टग्रहलाघवरीत्या साधनीयं अथ जिस समयके स्पष्ट करनें होय ता समयके इष्टकालसौ स्वस्वगतिगोमूत्रिकागुणित लब्ध होय सो ग्रहविषै युक्त करै भोग्यकालकै होयतो भुक्तकालकै-होयतो फलहीनकरै etc.

Ends — fol. 4*b*

अथ विश्वाकर्त्तव्यता

ग्रासांगुलादिकको वीस २० गुणा करै नीचै सौ ६० साठि सौंच... यदे फेरसाठि सुंगुणिकें नीचें का अंक जोड दे फेर सूर्यबिंबांगुलादि सवर्णित करिकै भाग ले वै लब्धं विश्वे सेषकू ६० गुणि करि भेर भाग ले प्रतिविश्वे इति

ग्रहलाघवसूत्रात् सूर्यग्रहणकर्त्तव्यता ज्ञातव्यं ॥ श्री ॥ संवत् १८८० रा वर्षे मिती दुतीय चैतवद ११ दिने लिषतं वीरवैताल

सूर्यसिद्धान्त Sūryasiddhānta

No. 1250 $\frac{360}{1882-83}$

Size — 10½ in. by 5 in.

Extent — 20 leaves ; 13–14 lines to a page ; 34–36 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance; handwriting small but clear and legible; borders ruled in two double red lines ; red pigment used for colophons; edges worn out ; Ms. moth-eaten.

The Ms. contains 1–14 adhyāyas.

Age — Appears to be old

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीविश्वनाथो जयतितरां ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥
अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय गुणात्मने ॥
समस्तजगदाधारमूर्त्तये ब्रह्मणे नमः ॥ १ ॥ etc.

fol. 4*a* इति श्रीसूर्यसिद्धांते मध्यमाधिकारोध्यायः प्रथमः ॥

fol. 6*b* इति सूर्यासिद्धांते ग्रहस्पष्टाधिकारो द्वितीयः ॥

Ends — fol. 20*a*

स तेभ्यः प्रददौ प्रीतो ग्रहाणां चरितं महत् ।
अत्यद्भुततमं लोके रहस्यं ब्रह्मसंमितं ॥ २८ ॥ छ ॥

इति श्रीसूर्यसिद्धांते मानाध्यायश्चतुर्दशः । छ ॥ संपूर्णः ॥ ग्रंथसंख्या ६८०.। रामकृष्णदैवज्ञेन लिखितमिदं ॥

References— (1) Mss. — A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 732*b*; ii. 175*a*, 235*a*; iii, 151*a*.

B – Descriptive Catalogues :– I. O. Cat. Nos. 2772–5, 6274–6.

(2) Printed Editions :- Translation of the Sūryasiddhānta with notes by Rev. Ebenezer Burgess, 1860—revised 1937.

The text is published with different commentaries.

सूर्यसिद्धान्त Sūryasiddhānta

No. 1251 $\frac{884}{1884-87}$

Size — $9\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent — 16 leaves; 8 lines to a page; 36-38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old and musty in appearance; handwriting not quite clear in some places; borders ruled in triple black lines; folios numbered in both margins; red pigment used for verse-numbers and colophons; edges worn out.

The Ms contains 1-5 Adhikāras.

Age — Appears to be old

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ ॥ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः श्रीसूर्य ॥
अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय गुणात्मने ।
समस्तजगादाधारमूर्त्तये ब्रह्मणे नमः १ etc.

fol. 5*b* इति श्रीसूर्य्यसिद्धांते मध्यमाधिकार प्रथमः । १ ॥

fol. 10*b* इति श्रीसूर्यसिद्धांते ग्रहस्फुटाधिकार द्वितीयः । २ ॥

Ends — fol. 16*a*

तदा मोक्षस्थितिदले देयं प्रग्रहणे तथा
हरिजांतरकं शोध्यं यत्रैतस्माद्विपर्ययः । १६

एतदुक्तं कपालैक्ये त ... देलं वनैक्यका ।
स्वे स्वे स्थितिदले जोज्याविमर्द्धेपि चोक्तवत् । १७ ॥

इति श्रीसूर्यसिद्धांते सूर्यग्रहणाधिकारः पंचमः ॥ ५ ॥

Reference — See No. 360/188 -83.

सूर्यसिद्धान्त
(गणिताध्याय)

Sūryasiddhānta
(Gaṇitādhyāya)

No. 1252

1020
1886-92

Size — $7\frac{7}{8}$ in. by $3\frac{7}{8}$ in.

Extent — 24 leaves; 8 lines to a page; 26-28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red ink used for daṇḍas and colophons; fol. 6 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसवित्रे नमः ॥
अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय गुणात्मने ॥
समस्तजगदाधारमूर्त्तये ब्रह्मणे नमः ॥ १ ॥ etc.

fol. 5*a* इति श्रीसूर्यसिद्धांते सूर्यमयसंवादे मध्यमाधिकारः

fol. 9*b* इति सूर्यसिद्धांते ग्रहस्फुटीकरणाधिकारः ॥ २ ॥

Ends — fol. 25*a*

इत्येतत्परमं पुण्यं ज्योतिषां चरितं स्फुटं ॥
रदस्यं महदाख्यातं किमन्यच्छ्रोतुमिच्छसि ॥ २३ ॥

इति सूर्यसिद्धांते पाताधिकारः ॥
इति गणिताध्यायः ॥ अथ गोलाध्यायः ॥

Reference — See No. 360 / 1882-83.

सूर्यसिद्धान्त
(गोलाध्याय)

Sūryasiddhānta
(Golādhyāya)

No. 1253

1021
1886-92

Size — $7\frac{3}{4}$ in. by 4 in.

Extent — 11 leaves; 8 lines to a page; 25-28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red ink used for colophons; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both margins; the Ms. contains गोलाध्याय from सूर्यसिद्धांत.

Age — Saṁvat 1846

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीसवित्रे नमः ॥

अथार्कांशसमुद्भूतं प्रणपत्य कृतांजलिः ॥
भक्त्या परमयाभ्यर्च्य पप्रच्छेदं मयोसुरः ॥
भगवन् किंप्रमाणा भूः किमाकारा किमाश्रया ॥
किं विभागाः कथं चात्र सप्तपातालभूमयः ॥
अहोरात्रव्यवस्थां च विदधाति कथं रविः ॥
कथं पर्येति वसुधां भुवनानि विभावयन् ॥ etc.

Ends — fol. 11*a*

स तेभ्यः प्रददौ प्रीतः ग्रहाणां चरितं महत् ॥
अत्यद्भुततमं लोके रहस्यं ब्रह्मसंमितं ॥

इति श्रीसूर्यसिद्धांते ज्योतिषोपनिषद्गोलाध्यायस्त्रयोदशः ॥ शुभं ॥ संवत् १८४६ अषाढशुक्ल २ गुरुवासरे लिषतं इदं पुस्तकं नानिगरामेण श्रीगुरुप्रसादात् ॥

Reference — See No. 360/1882-83.

सूर्यसिद्धान्त
with टीका
called किरणावली

Sūryasiddhānta
with Commentary
called Kiraṇāvalī

No. 1254

697
1883-84

Size — $9\frac{1}{8}$ in. by $4\frac{7}{16}$ in.

Extent — 196 leaves; 9 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines ; red pigment used for marking; folios numbered in both margins; contains both text and commentary ; complete.

Age — Does not appear to be very old

Author of the Commentary — Dadābhai, composed in 1720

Begins (Text) — fol. 1*b*

अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय गुणात्मने
समस्तजगदाधारमूर्त्तये ब्रह्मने नमः १ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रणिपत्य परं ब्रह्म सूर्याशयमहोदधेः
सारचंद्रं समुद्धृत्य तनोमि किरणावलीं १

चित्तपावनजातीयमाधवांगभवः सुधीः
दादाभाई समालोच्य वराहादिकृतीः स्फुटाः २ etc.

Ends (Text) — fol 196*a*

स तेभ्यः प्रददौ प्रीतो ग्रहणां चरितो महत्
अत्यद्भुततमं लोके रहस्यं ब्रह्मसंमितं

Ends (Comm.) — fol. 196*a*

स्पष्टोर्थः

इति श्रीचित्तपावनजातीयश्रीगांवकरमाधवात्मजश्रीदादाभाईकृते सौर-सूत्रविवरणे मानाध्यायः समाप्तं चोत्तरार्द्धम् श्रीरस्तु शुभं भूयात श्रीकृष्णार्पणमस्तु

References— Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 733*a*; ii, 176*a*.

B – Descriptive Catalogues :- Oxf. 326*b*; Cambridge Cat. No. 44.

———

सूर्यसिद्धान्तसोदाहरण-
व्याख्यान
(गहनार्थप्रकाशिका)

Sūryasiddhāntasodāharaṇa-
vyākhyāna
(Gahanārthaprakāśikā)

No. 1255

807
1884-87

Size — 11½ in. by 5⅓ in.

Extent — 22 leaves; 3-4 lines to a page; 35-36 letters to a line. (text)
7-8 „ „ 50-55 „ „ (comm.)

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting of the text bold, of the comm. small but clear and legible; red pigment used for marking verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; edges slightly moth-eaten; text in the middle with the commentary above and below it; the Ms contains the following Adhyāyas.

1 गोलाध्याय
2 ज्योतिषोपनिषदध्याय
3 मानाध्याय
4 बीजसाधनाध्याय

Age — Appears to be old

Author of text — Viśvanāthadaivajña, son of Divākaradaivajña.
„ comm. — „ „ „

Begins (Text) — fol. 1*b*

अथार्कांशसमुद्भूतं प्रणिपत्य कृतांजलिः
भक्त्या परमयाभ्यर्च्य पप्रच्छेदं मयासुर इति
भगवत्किंप्रमाणा भूः किमाकारा किमाश्रया
किंविभागा कथं चात्र सप्तपातालभूमय इति etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

अथ गोलाध्यायो व्याख्यायते अथांशपुरुषं प्रति मयासुरः स्वसंशयं पृष्टवानिति मुनिं प्रति मुनिर्वदति

fol. 12*b* इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजश्रीविश्वनाथदैवज्ञविरचिते सूर्यसिद्धांतसोदाहरणव्याख्याने गोलाध्यायः समाप्तः

fol. 16*a* इति ..... ज्योतिषोपनिषदाध्यायः समाप्तः

fol. 19*b* इति ..... गहनार्थप्रकाशिके मानाध्यायः समाप्तः ॥

Ends — fol. 22*a*

अनया रीत्या बीजसाधनं कार्यं । एतद्बीजमित्यादि दशश्लोकाः स्पष्टार्थाः १० बीजसाधनमिदं अतींद्रियकालज्ञानवता श्रीसूर्येण भूतानुकंपार्थमुक्तं सूर्यभि ... नैव केनचित् आधुनिकेन कृतं तदित्यपि केचिदाहु ॥

इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजश्रीविश्वनाथदैवज्ञविरचिते सूर्यसिद्धांत-सोदाहरणव्याख्याने गहनार्थप्रकाशिके बीजसाधनाध्यायः समाप्तश्चायं ग्रंथ-संख्याश्लोका ५१९९ शुभं भूयात् ॥ श्री श्री ॥ श्री ॥

References — See No. 887 / 1884–87.

———

सूर्यसिद्धान्त with टीका called गहनार्थप्रकाशिका and उदाहरण

Sūryasiddhānta with Ṭīkā called Gahanārthaprakāśikā and Udāharaṇa

No. 1256

887 / 1884–87

Size — $14\frac{1}{8}$ in. by $6\frac{1}{5}$ in.

Extent — 54 leaves ; 10 lines to a page; 36–40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders ruled in double black lines ; red pigment used for marking the text and the colophons; yellow pigment used for corrections; left-hand edges seem to have been cut off; folios numbered in both margins; the Ms. contains the text and the commentary on the first two Adhikāras only; incomplete.

Age — Not very old

Author of Text — Viśvanāthadaivajña

,, ,, Comm. — ,,

Beginss (text) — fol. 2*b*

अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय महात्मने
समस्तजगदाधारमूर्त्तये ब्रह्मणे नमः ॥ १ ॥

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीभवान्यै नमः

अनर्चनाद्यस्य महेश्वरोपि कार्येषु धत्ते विभुतां न जातु
तं विघ्नविच्छित्तिकरं गणेशं सिंदूरपूरारुणमानमामि १

गोदातीरे भाति गोलाभिविद्भिर्गोलग्रामो विप्रधामाभिरामः
तत्रासन्मे पूर्वया यज्ञभासः सिद्धांतानामेभ्य एव प्रकाशः २ etc.

आसीदसीम गुणदग्ध समुद्रशाली
श्रीकेसवः श्रुतिविलोचनलोचनश्रीः ॥ ९ ॥

fol. 29*b* इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजविश्वनाथदैवज्ञविरचिते सूर्यसिद्धांतसोदाहरण-व्याख्याने गहनार्थप्रकाशिके मध्यमाधिकारः समाप्तः ॥ ० ॥

Ends — fol. 54*a*

विश्वनाथेन रचिता गहनार्थप्रकाशिका ।
द्वितीयाह्यं भवत्तस्यां शिखा स्पष्टाधिकारिणी ॥

इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजविश्वनाथविरचिते सूर्यसिद्धांतसोदाहरण-व्याख्याने स्पष्टाधिकारः समाप्तः ॥

अथ त्रिप्रश्नाधिकारो व्याख्यायते ॥
तत्र दिग्ज्ञानं श्लोकचतुष्टयेनाह ॥
शिलाललेंबुसंशुद्धे वज्रलेपेपि वा समे ।
तत्र शंकुंगुलैरिष्टैः समंडलमालिखेत् ॥ १ ॥

तन्मध्ये स्थापयेच्छंकुं कल्पनाद्द्वादशांगुलं ॥
तच्छायाग्रं स्पृशेध.....

References – Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 733*a*; ii, 170*a*, 235*a*; iii, 151*a*.

For Viśvanātha see S. B. Dikshit : *Bhār. Jyo.* pp. 281–82.

B – Descriptive Catalogues :– R. Mitra, Notices No. 2813.

सूर्यसिद्धान्तसोदाहरण-व्याख्यान

Sūryasiddhāntasodāharaṇa-vyākhyāna

No. 1257

914
1891–95

Size — 10 in. by 5⅜ in.

Extent — 45 leaves ; 11 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description—Thick country paper ; Devanāgarī characters ; not very old in appearance ; handwriting beautiful, clear and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking the portion; folios numbered in both margins; foll. 15, 23, 24 repeated; incomplete.

A commentary on Sūryasiddhānta.

The follwing folios are missing

1-6, 11, 12, 17, 18, 22, 25-28, 31-36, 39-42, 45-48, 51-129, 135-138, 143, 144, 147-162, 165-184, 187-194, 197-200.

Age — Saṁvat 1853

Author — Viśvanāthadaivajña, son of Divākaradaivajña

Begins abruptly — fol. 7*a*

.....गः ९७०३ अस्मिन् सप्तभक्ते शेषं १

एतत् शुद्धायां शुद्धौ जातो वर्षाधिपः शुक्रपूर्व एव । २ । १९ । ४९ । अथ प्रकारांतरेण दिनक्षयघटिका आह etc.

fol. 134*a* इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजविश्वनाथदैवज्ञविरचिते सूर्यसिद्धांतसोदाहरण-व्याख्याने ग्रहयुत्यधिकारः समाप्तः सप्तमः

Ends — fol. 204*b*

अनया रीत्या वीजं साधनं कार्यं एवं वीजमित्यादिना दश श्लोकाः स्पष्टार्थाः ॥ १० ॥

इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजश्रीविश्वनाथदैवज्ञविरचिते सूर्यसिद्धांतसोदा-हरणव्याख्याने गहनार्थप्रकाशिके वीजः साधना यायः समाप्तो अयं ग्रंथः संवत् १८५३ वर्षे श्रावणमासे कृष्णपक्षे तिथौ ५ रविवासरे ॥

Reference — See No. 887/1884-87.

सूर्यसिद्धान्तटीका
सौरवासना

Sūryasiddhāntaṭīkā
Sauravāsanā

No. 1258

885
1884-87

Size — 11 in. by $4\frac{5}{8}$ in.

Extent — 53 leaves; 10–12 lines to a page; 40–50 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; hand-writing small but clear and legible; borders ruled in double black lines; text in the middle with the commentary above and below it; red pigment occasionally used for marking; white chalk used for corrections; yellow pigment occasionally used; both the text and the commentary complete.

Age — Appears to be old

Author of Text — Kamalākara, son of Nṛsiṁha

,, of Comm. — ,,

Begins (text) — fol. 1b

अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय गुणात्मने
समस्तजगदाधारमूर्त्तये ब्रह्मणे नमः ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1b

॥ श्रीवाक्देवतायै नमः ॥

ब्रह्मांडगोलोदरगं खसंस्थं भांतं समस्तं जलगोलरूपं
यस्तेजसं भाति यतः सदा तं नारायणं मंडलगं नमामि १ etc.

fol. 9a इति कमलाकरविरचिते सौरमध्यवासना १६

Ends (Text) — fol. 53b

इत्येतत्परमं पुण्यं ज्योतिषां चरितं हितं
रहस्यं महदाख्यातं किमन्यत् श्रोतुमिच्छसि
इति सूर्यसिद्धांते पाताधिकारः समाप्तः
परोपकाराय कृता मयैषा तज्ज्ञस्त्वमेवासि तवांघ्रिपद्मे
अतोपि तास्यापबोधवृद्ध्यै कृपा कुरु त्वं मपि सूर्यपूर्णां

इति श्रीसकलगुणकपार्वभौमश्रीमन्नृसिंहात्मजकमलाकरविरचिता दशाधिकारांतं पूर्वखंडसौरवासना संपूर्णं समाप्तः ॥

Reference — See No. 556/Viś I.

सूर्यसिद्धान्तटीका called सौरवासना (पूर्वखण्ड)

Sūryasiddhāntaṭīkā called Sauravāsanā (Pūrvakhaṇḍa)

No. 1259

556
Viśrāma(i)

Size — 14¼ in. by 6 in.

Extent — 44 leaves; 12 lines to a page; 50 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; fol. 1 slightly torn; folios numbered in both margins; complete.

Age — Not very old

Author — Kamalākara, son of Nṛsiṁha

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीवरदमूर्त्तिर्जयति श्रीसूर्याय नमः

ब्रह्मांडगोलोदरगं खसंस्थं भातं समस्तं जलगोलरूपं
यत्तेजसं भाति यतः सदा तं नारायणं मंडलगं नमामि
महार्यभास्कराद्यै प्राक् सौरार्थो नाशितोस्त्यतः
वदाम्यहं विदां तुष्ट्यै सुबोधां सौरवासनां etc.

fol. 15*a* इति श्रीकमलाकरविरचिता सौरस्पष्टवासना संपूर्णा ॥

Ends — fol. 43*b*

परोपकाराम कृता मयैषा तज्ज्ञस्त्वमेवासि तवांघ्रिपद्मे
अतोर्पितास्याः परबोधवृद्ध्यै कृपां कुरु त्वं मपि सूर्यपूर्णां ॥

इति श्रीसकलगणकसार्वभौमश्रीमन्नृसिंहात्मज-श्रीकमलाकरविरचिता दशाधिकारांतपूर्वखंडसूर्यवासना संपूर्णं ॥ ॥ श्रीसूर्यनारायणार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ छ ॥ छ ॥

Reference — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i. 73*b*; ii. 176*a*.

B – Descriptive Catalogues :– For a described Ms. see B. B. R. A. S. Cat. No. 297.

सूर्यसिद्धान्तटीका
(मिताङ्कविवरण)

Suryasiddhāntaṭīkā
(Mitāṅkavivaraṇa)

No. 1260

599
1895-1902

Size — 8½ in. by 5 in.

Extent — 35 leaves; 12-13 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform;

borders ruled in double black lines; red pigment used for marking the portion; white chalk used for corrections; every folio more or less moth-eaten; yellow pigment also used for corrections; incomplete.

Age — Appears to be old

Author — Viśvanātha

Begins — fol. 1*b*

।, ॐ ॥ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

जयंति शतशः प्रातररुणाः किरणा रवेः ॥
तमसो हतये मुक्ता मार्गणा इव हैंगुलाः ॥ १ ॥

नत्वार्कं विश्वनाथेन सूर्यसिद्धांतसंमितः ॥
वलावलंबः क्रियते मितांको गणितागमात् ॥ २ ॥

शाको युगाग्नितिथ्यूनो १५३४ ग्रंथाब्दाः खेचरास्ततः ॥
भादिक्षेपास्तेषु योज्या मध्यमेषार्कसंक्रमे ॥ ३ ॥ etc.

fol. 9*b* इति मितांकविवरणे मध्यमाधिकारः ॥

fol. 16*a* इति श्रीमितांके स्पष्टाधिकारविवरणं ॥

.....

fol. 35*a* इति श्रीमितांकविवरणे युत्याधिकारः समाप्तः ॥

Ends abruptly — fol. 35*b*

एकदिक्काद्युता २२।५९ व्यर्केतुभुजांशेभ्यः ३५।५२ षडाप्तेन ५।५५ एतेंशाः २७।५९ भक्ताः ३।५३ जातांगुलादिर्षे.....

सूर्यसिद्धान्तभाष्य — Sūryasiddhāntabhāṣya

No. 1261 — $\frac{886}{1884-87}$

Size — $10\frac{7}{8}$ in. by $5\frac{1}{4}$ in.

Extent — 91+7=98 leaves; 10–12 lines to a page; 24–28 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking; edges extremely worn out.

The following folios are missing : 1, 2, 5, 6, 7, 9, 10, 29, 30, 3[illegible], 33, 34, 40, 41, 57, 58, 60-99, 10[illegible], 103, 112, 122, 124-134, 136, 140, 141, 143-183, 185.

There are 7 extra folios at the beginnig; incomplete.

Same as No 600/1895-1902.

Age — Appears to be old

Author — Caṇḍeśvarācārya

Begins abruptly — fol. 3*a*

..... का स्यात् । तत्षष्टया घटिका तत्षष्टया नाक्षत्रमहोरात्रां नाक्षत्रमिति भचक्रस्यैकं भ्रमणं ज्ञातव्यं ॥ एतदार्यभटेनोक्तं ॥ etc.

fol. 21*a* इति मैथिलवाजिपे ... श्रीचंडेश्वराचार्यविरचिताया सूर्यसिद्धांतभाष्ये मध्यगति प्रथमोध्यायः ॥

Ends abruptly — fol. 207*b*

तस्मादमावास्यांते तेषां पितृणां मध्यान्हं स्यात् । इति सूर्यदर्शनकालो दिनां । प्रदर्शनकालो रा.....

सूर्यसिद्धान्तभाष्य — Sūryasiddhāntabhāṣya

No. 1262 — 600/1895-1902

Size — $9\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent — 165 leaves; 11 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in double black lines; edges worn out; red pigment occasionally used for marking; extremely moth-eaten; foll. 11 repeated; foll. 112-17 missing; the Ms. contains the text also; incomplete.

Age — Fairly old

Author of comm. — Caṇḍeśvarācārya

Begins (Text) — fol. 1*b*

अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय गुणात्मने
समस्तजगदाधारमूर्त्तये ब्रह्मणे नमः etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः
स्वेच्छावभासिताशेषभेदभिन्नाय शंभवे ॥
ॐ नमः परमार्थैकरूपाय परमात्मने ॥ १
..... श्रीचंडेश्वराचार्यैः श्रीसूर्यसिद्धांतभाष्यमारभ्यते ॥ etc.

fol. 15*b* इति मैथिलवाजपेयसोमयाजिश्रीचंडेश्वराचार्यविरचिते श्रीसूर्यसिद्धांत-भाष्ये मध्यगतिः प्रथमोऽध्यायः ॥

fol. 27*b* इति मैथिलवाजपेयसोमयाजिश्रीचंडेश्वराचार्यविरचिते श्रीसूर्यसिद्धांत-भाष्ये स्फुटगतिर्द्वितीयोऽध्यायः ॥

Ends — fol 170*b*

त ... नां संतोषार्थं दिवा विमले रवौ छायायंत्रैः शंकुयष्टिधनुश्चक्रछत्रः काश्यामेषादिष्वयनांशसंस्कृतस्य भानोः पादप्रभाशंकुप्रभादिव्यशंकुर्दोर्ज्योक्रांति ज्यायेज्याचरज्या च ज्ञातव्या । शांतिज्या .....

References — Mss. - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 723*b*; ii. 176*b*, 235*a*

सूर्यसिद्धान्तभाष्य — Sūryasiddhāntabhāṣya

No. 1263 — 80 / Viśrāma (ii)

Size — 14⅜ in by 5½ in.

Extent — 79 leaves ; 13 lines to a page ; 46–50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgari characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders of foll. 1-24 ruled in double red lines; borders of the remaining folios not ruled; folios numbered in both margins; the Ms. contains the text and the commentary for the first

two or three Adhikāras; the remaining Adhikāras have commentary only; foll. 3–7, 51, 52, 54, 56 58, 60-62 missing; incomplete.

Date of composition is Śaka 1533 and not Śaka 1653 as stated by Peterson. Cf. CC. ii, 235*a*. Mr. S. B. Dikshit, however, gives the date of composition as Śaka 1542. Cf. Bhār. Jyo. p. 182.

Age — Not very old

Author — Nṛsiṁha, son of Kṛṣṇa

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

प्रत्यूहव्यूहविध्वंसकारणाय महात्मने ॥
गणेशाय नमस्तस्मै जगतामेकसाक्षिणे ॥ १ ॥ etc.

fol. 23*a* श्रीमन्नृसिंहेन विदां वरेण सिद्धांतभाष्यं यदकारि सौरं ॥
सवासनं तत्र नभश्चराणां मध्याधिकारः समगात्समाप्तिम् ॥
इति श्रीसूर्य० सौरभाष्ये मध्याधिकार संपूर्णम् ॥

Ends fol. 92*a*

दुर्बोधं यदतीव तद्विजहति स्पष्टार्थमित्युक्तिभिः ॥
स्पष्टार्थे त्वतिविस्तृतिं विदधत व्यर्थैः समासादिभिः ॥
अस्थानेनुपयोगिभिश्च बहुभिर्जल्पै भ्रमं तन्वते
श्रोतृणामिति वस्तुविष्णवकृतः सर्वेपि टीकाकृतः ६
इदं कीदृगिति प्रौढैर्विलोक्यम् ॥
॥ इति श्रीसूर्यसिद्धांतसौरभाष्यं समाप्तम् ॥ छ ॥
अदृष्टदोषान्मतिविभ्रमाद्वा न्यूनातिरिक्तं लिखितं मयात्र ॥
तत्सर्वमार्यैः परिशोधनीयं प्रायेण दृग्मुह्यति लेखकानाम् ॥ १ ॥ छ ॥

References — Mss. – A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 733*a*; ii, 235*a*; iii, 151*a*.

B – Descriptive Catalogues :– R. Mitra, Notices No. 1838, Ulwar Mss. Cat. No. 2029.

सूर्यसिद्धान्तभाष्य — Sūryasiddhāntabhāṣya

No. 1264 — 601 / 1895-1902

Size — 10¼ in. by 5⅝ in.

Extent — 159 leaves; 12–14 lines to a page; 32–35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small, clear and legible; borders ruled in double red lines; red pigment used for colophons; edges slightly worn out; almost every folio more or less moth-eaten; fol. 128 missing; incomplete.

The Ms. contains the text and the commentary.

Age — Saṁvat 1688 : Śaka 1554

Author — Nṛsiṁhadaivajña

Begins (Text) — fol. 1b

अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय गुणात्मने
समस्तजगदाधारमूर्त्तये ब्रह्मणे नमः ॥ १ ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1b

॥ श्रीवरदमूर्त्तिर्जयति । श्रीन्नृसिंहाय नमः ॥

प्रत्यूहव्यूहविध्वंसकारणाय महात्मने ।
गणेशाय नमस्तस्मै जगतामेकसाक्षिणे ॥ १ ॥ etc.

fol. 31b श्रीमन्नृसिंहेन विदां वरेण सिद्धांतभाष्यं यदकारि सौरं ॥
सवासने तत्र नभश्चराणां मध्याधिकारः समगात्समाप्तिं ॥

इति श्रीसूर्यसिद्धांतवासनाभाष्ये कृष्णदैवज्ञसुतनृसिंहविरचिते मध्याधिकारः प्रथमः ॥

Ends — fol. 159b

श्रीमन्नृसिंहेण विदां वरेण सिद्धांतमा यदकारि सौरं ॥
सवासनं तत्र समाप्तिमागान्मानाधिकारः सकलोपयुक्तः ॥

इति श्रीकृष्णदैवज्ञसुतनृसिंहदैवज्ञविरचिते श्रीभगवत्सूर्यांशमयसंवाद-श्रीसूर्यसिद्धांतवासनाभाष्ये मानाधिकारःस्तृतीयः ॥ छ ॥

भारद्वाजमहर्षिवंशजवरस्तीरे etc. upto सर्वेपि टीकाकृताः ॥ छ ॥ as in No. 80/Viśrama (ii) followed by इदं किंहगिति प्रौढैर्विलोक्यं ॥

श्रीमन्नृसिंहेण विदां वरेण सिद्धांतभाष्यं यदकारि सौरिं ॥
सवासनं तत्तु समाप्तिमागाज्ज्योतिर्विदां प्रीतिकरं सुबोधं ॥ ७ ॥

इति कृष्णदैवज्ञसुतनृसिंहगणविरचितं सूर्यसिद्धांतभाष्यं संपूर्णं ॥ शुभं भवतु संवत् १६८८ शके १५५४ ज्येष्ठशुक्ल ७ बुधे इंद्रप्रस्थे गोपालेन लिखितं । शुभ भवतु कल्याणमस्तु ॥ छ ॥

Reference — See No. 80/Viś. ii.

———

सूर्यसिद्धान्त with विवरण

Sūryasiddhānta with Vivaraṇa

No. 1265

913
1991-95

Size — 13⅛ in. by 6 in.

Extent — 22 leaves; 12 lines to a page; 48 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking; folios numbered in both margins; the Ms. contains the text and the commentary; incomplete.

Age — Not very old

Author of Comm. — Bhūdhara

Begins (Text) — fol. 1*b*

अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय महात्मने
समस्तजगदाधारमूर्त्तये ब्रह्मणे नमः etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

ॐ सिद्धिः श्रीगणेशाय नमः ॥
यस्योदये निखिलविश्वसहस्रपत्रमृजंभते भवति संकुचितं तदस्ते ॥
तं विश्ववंद्यसुरवंदितपादपद्मं सव्येतराच्युतदृशं प्रणमामि सूर्यं ॥ १ ॥

अथ निर्विघ्नेन ईप्सितसमाप्तिकामो निखिलजगदादिकारणभूतदेवदेव-नमस्काररूपशिष्टाचारपरिप्राप्तिकर्त्तव्यतांगं मंगलमाचरति ग्रंथकारः ॥ etc.

fol. 19*b* इति श्रीभूधरज्योतिर्विदिविरचिते सूर्यसिद्धांतवि(व)रणे मध्यमाधिकारः ॥

Ends abruptly — fol. 22*a*

अस्मादाद्यखंडात् ११ पूर्वपिंड ७१ योगो ८२ नाद्यखंडेन १४३ त्रयोदश-खंडो युतो २७२८ जातश्चतुर्दशः खंडः ॥ अस्मादाद्यखंडो युतो जातः पंचदशं खंडः २८५९ अस्मादाद्यखंडात् १२ पूर्वपिंड ९४ योगो १०६ नाद्यखंडेन ११९ पंचादशखंडो युतो ...

References — Mss. – A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 733*a*; ii, 176*a*, 235*a*; iii, 151*a*.

B – Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 2782–83; R. Mitra, Notice No. 1817.

सूर्यसिद्धान्तविवेक Sūryasiddhāntaviveka

No. 1266 602/1895-1902

Size — 10½ in. by 4½ in.

Extent — 52 leaves; 12-13 lines to a page; 30-32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राs; handwriting legible and uniform but somewhat careless; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking; edges worn out; almost every folio more or less moth-eaten. the Ms. contains both the text and the commentary; fol. 34 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author of the Text —

„ „ Comm — Kṛṣṇadaivajña

Begins (Text) — fol. 1*b*

अचिंत्याव्यक्तरूपाय निर्गुणाय गुणात्मने ॥
समस्तजगदाधारमूर्त्तये ब्रह्मणे नमः ॥ etc.

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीभैरवाय नमः ॥ श्रीधूतपापेश्वराय नमः ॥
श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ छ ॥

प्रणम्य जगदाधारं निधारं च निर्गुणं ॥
सगुणं कृष्णमकृष्णं कृष्णो व्याख्याति सूर्योक्तिं ॥ १ ॥ etc.

fol. 13*a* इति श्रीसूर्यसिद्धांतविवेके मध्यमाधिकारः प्रथमः । छ ।

Ends (Text) — fol. 50*b*

एतदुक्तं कपालैक्ये तद्भेदेलंबनैक्यता ॥
स्वे स्वे स्थितिदले योज्ये विमर्द्धार्द्धेपि चोक्तवत् ॥

Ends (Comm.) — fol. 50*b*

श्रीमच्चतुर्वेदकुलोद्भवेन कृष्णेन सौरोक्तिकमेतदर्थं ॥
विचारितं यतु समाप्तिमागात् श्रीसूर्यपर्वावगमाधिकारः ॥ ५० ॥

इति श्रीकृष्णदैवज्ञविरचिते सूर्यसिद्धांतविवेके सूर्यग्रहणाधिकारः पंचमः ॥ छ ॥

Then follows a small chapter called छेद्यकाध्याय foll 51*a* to 53*b*.

सूर्यार्णव (लग्नविचार) Sūryārṇava (Lagnavicāra)

No. 1267 $\frac{349}{1879-80}$

Size — $8\frac{5}{8}$ in. by $3\frac{7}{8}$ in.

Extent — 5 leaves ; 9 lines to a page ; 30–32 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; old in appearance ; handwriting small but clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; edges slightly worn out ; the Ms. contains Adhyāyas VII, VIII and some portion of IXth adhyāya; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्री अरुण उवाच ॥
सूर्यप्रभूताया लक्ष्यसंशयं सांप्रतं ॥
नुदनूत्वं वद देवेश वर्णकर्म च जन्मभूः ॥ १ ॥
तिथिवारं च नक्षत्रं योगं कर्णं च पंचमं ॥
पृष्टकस्य प्रियायाश्च नामैकत्र विधायते ॥ २ ॥ etc.

fol. 1*b* इति श्रीसूर्यार्णवसंवादे सप्तमोध्यायः समाप्तः ॥

fol. 2*a* इति सूर्यार्णवसंवादे लग्नोपरिकर्मप्रायश्चित्तं ॥ नामाष्टमः ॥

Ends — fol. 5*b*

तस्या निश्वासमात्रेणात्पत्य छेदोभिजायते ॥
तस्य पापविशुध्यर्थं प्रायश्चितं च कुर्वते ॥
इति मीनलग्नं ॥ श्री ॥

———

सृष्टिकरणटीका Sṛṣṭikaraṇaṭīkā

No. 1268 $\frac{207}{A/1883-84}$

Size — $11\frac{1}{8}$ in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent — 31 leaves; 12 lines to a page; 36–40 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; very old and musty in appearance; handwriting uniform but not quite clear; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking the portion; fol. 7 slightly torn; fol. 11 pasted with paper slips; yellow pigment used occasionally for corrections; edges worn out; folio slightly brittle; the Ms. contains 1-7 Adhikāras.

Age — Appears to be very old

Author — Caturbhuja

Subject — A commentary on an astronomical work called Sṛṣṭikaraṇa.

Begins — fol. 1*b*

॥ ह्रीं ॐ श्रीगणेशाय नमः ।
श्रीमद्गोपालचरणारविंदयोगिनां युतो चित्तभृंगै-
र्भवांच्छति मधुलुब्धै नमाम्यद्रं ॥ १ ॥
कांपि ... नगरोत्तमे निवसता श्रीदेवदत्तेन य-
त्सिद्धांतेन समं तु सृष्टकरणं प्राकारि टीकामहं ॥
कुर्वे तस्य चतुर्भुजो गुरुजनान्नत्वा वसंतत्पुरे
व्याभांतां गणकप्रियां बुधजनप्रीत्यै स्वबुध्यादरात् ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 3.*b*

तत्र स्वभाधृताद्यत्परं मंगवृतं षडंगुलधृतं पूर्वकृतं त ... क्तं स्यात् स्वाभावृत्ताद्यावत्षडंगुलं वृत्तं वहिर्गतं तावदेव शुक्तं स्यादित्यर्थः यदि । शेवल-नादत्ता तनोऽपदिक् शृगं उव्वस्यात् ॥

इति श्रीमिश्रचतुर्भुजकृतायां सृष्टिकरणटीकायां गणकप्रियाख्यायां शृंगोन्न-त्याधिकारः सप्त .....

This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

———

सोमसिद्धान्त — Somasiddhānta

No. 1269 — 208 / A/1883-84

Size — 10⅜ in. by 6¼ in.

Extent — 10 leaves; 18 lines to a page; 32 letters to a line.

Description—Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting small, clear and uniform; borders ruled in double red lines

and edges in single; yellow pigment used for corrections; red pigment used for colophons; complete.

Age — Saṁvat 1888

Author — Soma

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
बृहस्पतिं सुतं शांतं सुखासीनं प्रियेक्षणं
अभिवंद्य मुनीं धीमान् शौनकः परिपृच्छति १ etc.

fol. 3*a* इति सोमसिद्धांते मध्यमाधिकारः प्रथमः

fol. 4*a* इति श्रीसोमसिद्धांते स्पष्टाधिकारो द्वितीयः

Ends — fol. 10*b*

तदेतदेव तद् ब्रह्म वेदचक्षुः परं शुभं
अध्येतव्यं सदा विप्रैरुत्तमैर्वेदवेदभिः ८५

इति श्रीसोमसिद्धांते गोलाधिकारो दशमः १० संवत् १८८८ मा॰ शु.

वर्षैकनागाष्टशशांकतुल्ये भाद्रे सिते चंद्रदिने च दत्तम्
राका तिथौ श्रीगुरुदासनाम्ने गोविंदनाम्ना हरिपूर्वकेण

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 736*b* ii, 177*a*.

B - Descriptive Catalogues :- R. Mitra, Notices No. 1904.

सौरपक्षगणितटीका — Saurapakṣaganitaṭīkā

No. 1270 — $\frac{888}{1884-87}$

Size — 11¼ in. by 4⅜ in.

Extent — 32 leaves; 10 lines to a page; 30–32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear legible and uniform; borders ruled in double black lines; yellow pigment used for corrections; edges worn out; slightly moth-eaten at the edges; incomplete.

Age — Appears to be old

Author — Viśvanātha

Subject — A commentary on the *Saurapakṣgganita* or Sūryapakṣa-saraṇa karaṇa, by Viṣṇu Daivajña.

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

यः समस्त जननित्यपूजितस्तं प्रणम्य गणनायकं मुदा ॥
सौरपक्षगणितं विरच्यते विश्वनाथविबुधेन सन्मतं ॥

श्रीमद्विष्णुदैवज्ञो निर्विघ्नं ग्रंथसमाप्त्यर्थं आशीर्वादात्मकं मंगलं निबध्नाति। etc.

Ends — fol. 32*a*

अस्मादुसन्नग्रहाः क्षेपेषु बुद्धाः मध्यमग्रहाः भवंति। ततः स्पष्टादिकं पूर्ववत्। श्रीसूर्येत्ति उपसंहारः ॥

स्त्रीजातक

Strijātaka

No. 1271

861
1887-91

Size — 11⅜ in. by 5⅜ in.

Extent — 24 leaves; 11 lines to a page; 35-40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear and legible; borders not ruled; white chalk used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1877

Author — Yavanācārya

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

सुशीला धर्मकर्माठना चित्राणि च पतिव्रता
पुत्रसंतानजनका स्त्रीणा जन्मोतरायणे १

ककर्शयं क्लेशकर्त्ता च मलिना। नीचसंस्थिता
कुटंबद्वेषिणी चैव जाता स्त्री दक्षिणायने २

इति अयनफलं etc.

Ends — fol. 24*b*

सप्तमे शनौ चोच्चौ द्वादशे मंदभौमयो विधका करोति आदित्याद्या ग्रहा भवंति पुत्र १ पुत्री २ पुत्र ३ पुत्री ४ पुत्र ५ पुत्री ६ पुत्र ७ अष्टमे गुरु शुक्रौ मृतवच्छा भवति अष्टमे भौमो गर्भश्रावः बुध अष्टमे काकवंध्या वक्रातिचारयोः सिंहे यदा जातो बृहस्पतिः तृतीयवत्सरे उडाविधवा भवेत् ४

इति यवनाचार्यविरचितं स्त्रीजातकसंपूर्णम् १ संवत् १८७७ मास स्रावण शुभं भवतु

ॐ विश्वा रूपाणि प्रति मुंचते कविः प्रशविद्भद्रं द्विपदे चतुष्पदे
वि नाकमुख्यत्सविता व्वरेण्योनुप्रयाणमुख सो व्विराजति १

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i. 744*a*; iii. 153*b*

स्त्रीजातकपद्धति

Strijātakapaddhati

No. 1272

423
1884-86

Size — 10⅛ in. by 4¼ in.

Extent — 14 leaves; 15-16 lines to a page ; 36 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small but clear, legible and unform; borders ruled in two double red lines with a yellow line between them; red pigment used for headings; edges slightly worn out; fol 14 missing; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned

Subject — A work on horoscopy.

Begins — fol. 1*a*

॥ ॐ श्रीगणपतयेन्मः ॥

गणेशं शिवं सूर्यचंद्रादिखेटान् भवानि सदा भक्तितोपि प्रणम्य
मया जातकं सर्वशास्त्रं विलोक्य तदा जन्मपत्री स्त्रियाणां ब्रुवेहं १ etc.

Ends — fol. 15*b*

रितुरेता अदृष्टो वाः सुत एको न पस्यति
कपाटसंपुटयोगोयं । विध्या भवति ना ... धा ॥

शुक्र इद्रं पुत्रो च कलत्रसंस्थेः कलत्रहीनं कुरुते मनुष्यं ॥
सुचेक्षते वा वयसो विरामे। रमां च कामां लिभते मनुष्यं ॥ १ ॥
स्त्रीभवनफलं ॥

स्त्रीलक्षण

Streelakṣaṇa

No. 1273

603
1895-1902

Size — 9 in by 4½ in.

Extent — 7 leaves ; 10 lines to a page ; 25 letters to a line.

Description— Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्रास ; old in appearance ; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; edges worn out ; moth-eaten; complete.

Age — Fairly old

Author — Not mentioned

Begins — fol 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
स्कंद उवाच ॥
सदा गृही सुखं भुंक्ते स्त्रीलक्षणवती यदि ॥
... सुखमृध्यर्थमादौ लक्षणमीक्षयेत् ॥ १ ॥
वपुरावर्त्तगंधाश्च छाया सत्वं स्वरो गतिः

Ends — fol. 7a

कृशः प्रलंबः स्फुटितो रूक्षो दौर्भाग्यसूचकः ॥
श्यामः स्थूलोधरोष्ठ स्याद्वैधव्यकलहप्रदां ॥ ७५ ॥
मसृणो मत्तगामिन्याश्चोत्तरोष्ठः सुभोगदः ॥
किंचिन्मध्योन्नतो रोमा विपरीतो विरुद्धकृत् ॥ ७६ ॥
गोक्षीरसन्निभा स्निग्धाः द्वात्रिंशद्दश .....

स्वप्नचिन्तामणि

Svapnacintāmaṇi

No. 1274

1022
1886-92

Size — 9¾ in. by 3¾ in.

Extent — 12 leaves; 12 lines to a page; 45–50 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; very old in appearance; handwriting small but legible and uniform; red pigment used for verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; borders of some folios ruled in double black lines; folios worn out and torn; edges pasted with paper slips; the Ms. contains the 1st and the 2nd Adhikāras only.

Age — Appears to be fairly old

Author — Jagaddeva

Subject — Divination by dreams

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

कविभिः परिकलितमिव त्रैलोक्यमिदं विलोक्यते सद्यः ॥
आसाद्य यत्प्रसादं सा जयति सरस्वती देवी ॥ १ ॥

कृतिभिः कृतानि खण्डोद्देशेन स्वप्नलक्षणान्वये ॥
तान्येकस्थानि शुभाशुभानि संक्षेपतो वक्ष्ये ॥ २ ॥ etc.

fol. 7*a* इति महत्तमश्रीदुर्लभराजात्मजजगद्देवविरचिते स्वप्नचिंतामणौ शुभस्वप्नाधिकारः प्रथमः ॥

Ends — fol. 12*a*

ये भद्रबाहुसुश्रुतवाचस्पति च करत्नकोशेषु ।
उक्ताः स्वप्ने विशेषाः शुभाशुभास्ते मयाप्युदिताः । १६० ।
परहृदयमभिप्रायं परगदितार्थस्य वेत्ति यस्तत्वं ।
सत्यं भुवने दुर्लभसंभूतिः स कविरेवेकः ॥

इति श्रीमहत्तमदुर्लभराजात्मजजगद्देवविरचिते स्वप्नचिंतामणौ शुभस्वप्नाधिकारो द्वितीयः ॥ ॥ श्रीः ॥ श्रीः ॥

References — (1) Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 749*a*; ii 180*b*,

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss. Cat. No. 738; I. O. Cat. No. 3116.

(2) Printed Editions :– Translated in German with text in Roman characters Von Julius Von Negelein, Gieszen, 1912.

स्वप्नाध्याय

Svapnādhyāya

No. 1275

762
1882-83

Size — $8\frac{1}{4}$ in. by $4\frac{1}{5}$ in.

Extent — 7 leaves; 7-8 lines to a page; 20-22 letters to a line.

Description — Modern paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; red pigment used; complete.

Age — A modern copy

Author — Bṛhaspati

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥
स्वप्नाध्यायं प्रवक्ष्यामि यदुक्तं गुरुभाषितं ॥
सर्वमयं दिव्यं सर्वतो फलप्रदं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 7*a*

अश्वमेधसहस्राणि वाजपेयशातानि च ॥
विधिर्वदति पात्रेभ्यो ददातीति बृहस्पतिः ॥ ६१ ॥

यः पठेत्प्रातरुत्थाय तत्फलं तु भविष्यति ॥
दुःस्वप्न नश्यते तस्य स्वप्नाध्यायः ॥ ६२ ॥

इति बृहस्पतिकृतस्वप्नाध्यायः ॥ छ ॥ एवं संपूर्णः ॥ छ ॥

References — Mss. A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 749*a*; ii, 180*b*; iii, 1·5*a*.

B – Descriptive Catalogues — I. O. Cat. Nos. 3134-35

स्वप्नाध्याय

Svapnādhyāya

No. 1276

238(4)
A/1883-84

Size — $7\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{2}$ in.

Extent — 64*b* to 66*a* leaves; 12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform;

the work contains 45 verses and is quoted in Bhaviṣyottara-purāṇa

It is stated in the colophon that the present work forms a part of the Bhaviṣyottarapurāṇa.

Age — Does not appears to be very old

Author — Not mentioned

Begins — fol. 64*b*

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः
ॐ स्वप्नाध्यायं प्रविक्ष्यामि यथोक्तं भृगुभाषितं
स्वप्नस्तु प्रथमे यामे संवत्सरविपाकदः १ etc.

Ends — fol. 66*a*

धननाशं भवेत्तस्य वियोगं वा विनिर्दिशेत्
य इदं प्रातरुत्थाय स्वप्नाध्यायं पठेन्नरः ४४
दुःस्वप्नश्च विनश्यंति त्वभीष्टगतिमाप्नुयात् ४५
इति श्रीभविष्योत्तरपुराणे मुनिबृहस्पतिप्रोक्तं स्वप्नाध्यायं समाप्तं...

Reference — See No. 762 / 1882–83.

स्वप्नाध्याय

Svapnādhyāya

No. 1277

1016(ii) / 1886–92

Size — $11\frac{1}{5}$ in. by $4\frac{1}{5}$ in.

Extent — 7*b* to 9*b* leaves; 10 lines to a page; 34–35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; handwriting bold, clear and legible; red pigment used for marking: borders ruled in two double black lines; edges worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Bṛhaspati

Begins — fol. 7*b*

॥ ॐ ॥ स्वप्नाध्यायं प्रवक्ष्यामि । यथोक्तं गुरुभाषितं
सर्वधर्म्ममयं दिव्यं सर्व्वतीर्थफलप्रदं ॥ १

स्वप्नसु प्रथमे यामे संवत्सरविपाकिने ।
द्वितीये चाष्टभिर्म्मासैस्त्रिभिर्म्मासैस्त्रयामिको ॥ २ etc.

Ends — fol. 9*b*

एतद्बृहस्पतिकृतं पुण्यं प्रातरुत्थाय यः पठेत् ।
दुःस्वप्नं नश्यते तस्य सुस्वप्नं च भविष्यति ॥ ४३ ॥

छ ॥ छ ॥ छ ॥ इति श्रीबृहस्पतिकृतं स्वप्नाध्यायं समाप्तमिति ॥ समाप्तं चेदं स्वप्नाध्यायं ॥ छ ॥ छ ॥ मंगलं ॥

Reference — See No. 762/1882-83.

स्वप्नाध्याय

Svapnādhyāya

No. 1278

604
1895-1902

Size — 7⅞ in. by 4⅛ in.

Extent — 5 leaves ; 10 lines to a page ; 30–32 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform ; yellow pigment used for corrections; slightly moth-eaten in the margins; complete.

A chapter on dreams and their results from a work called *Dharmārṇava.*

Age — A modern copy

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*a*

अथ स्वप्नाध्यायमाह ॥

आदौ सुस्वप्नं ॥ कालविधाने ॥

सूर्यश्चंद्रमसौ नगासिजलधिन्मातापितृन्स्त्रीन्परान्
हस्त्यश्वाश्च भल्लककुकुठमृगान्त्संपुष्पितान्पादपान् ॥
प्रासादं कमलं सुराश्च शकटं कार्पासतक्रं विना
शुक्लम् वस्त्रतपः प्रपश्यति जनः स्वप्ने स धन्यो भवेत् ॥ etc.

Ends — fol. 5*b*

यवं यः कुरुते मर्त्यो सर्वारिष्टनिवारकं ॥
सर्वसौख्य सुखकरं लभते शीघ्रमेव वा ॥

इति धर्माणवोक्तस्वप्नाध्यायः ॥
इदं पुस्तकं गोविंदशर्मणः फाटकोपनामकस्य ॥ ६

स्वरपञ्चाशिका

Svarapañcāśikā

No. 1279

889
1884-87

Size — 11⅛ in. by 5⅜ in.

Extent — 4 leaves; 14 lines to a page; 25–30 letters to a line.

Description—Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in triple red lines and edges in single; white chalk used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1903 : Śaka 1767

Author — Miśra Nandarāma

Subject — Prognostication

Begins — fol. 1a

। श्रीहरिर्ज्जयति
नत्वा श्रीमद्व्रजजनवल्लभपदपंकजं कुर्व्वे
स्वरशास्त्राब्धेः किंचित्सारमरिष्टादिबोधाय १ etc.

Ends — fol. 4a

तदधिपतिवंदितुंगे सर्क्षे पतितः सुहृद्वं वा
तर्हि सुखातिशयोब्देंगादिफलं तत्तदज्वयसा ५५
इति त्रिश्लोकी वर्षफलस्य ॥
दस्रक्रमधृतिवर्षे माघवकृष्णे तृतीयायां
पंचासिका विरचिता काम्यवासिनंदरामेण ५६
इति श्रीमिश्रनंदरामविरचितायां स्वरपंचासिका समाप्तिमगात् संवत् १९०३ शाके १७६७ लि. मंनालाल आ.

स्वरोदय

Svarodaya

No. 1280

398
1895-1902

Size — 8½ in. by 4¼ in.

Extent — 13 leaves; 8 lines to a page; 22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold and clear but somewhat careless; borders ruled in double black lines; edges slightly worn out; complete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned

Subject — A small treatise on prognostication

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथातः संप्रवक्ष्यामि शरीरस्थं स्वरोदयं
हंसचारस्वरूपेण भवद्भेदानं त्रिकालजं ॥ १ ॥ etc,

Ends — fol. 13*a*

अथ तत्वलक्षणानि ॥ शुक्लपक्ष मध्येनाडी तत्वानि ज्ञातव्यानि ॥ तिथिः । १३९ । एतास्तु उदये समर्थे चंद्रनाडी प्रथमा सूर्यनाडी अने ॥

इति स्वरोदयं संपूर्णं ॥ न प्रकारेण सर्वे मासाः ज्ञातव्याः ॥ श्रीरस्तु शुभमस्तु ॥

इति पाठार्थब्रह्ममूर्त्ति-जयंतीदासविप्रोत्तमात श्रेष्टः ॥

———

हंसचक्र

Haṁsacakra

No. 1281

890
1884-87

Size — 10¾ in. by 5⅝ in.

Extent — 4 leaves; 10-11 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in single red lines; yellow pigment used for corrections; complete.

Same as No. 943(ii)/1886-92

Age — Saṁvat 18 0

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीपार्वत्युवाच ।
ॐ देव देव महादेव त्रिकालज्ञ महेश्वर ।
ब्रूहि मे हंसचक्रस्य प्रकारं पूर्वसूचितम् । १ ।
शिव उवाच ॥
हंसचक्रं प्रवक्ष्यामि शृणु त्वं स्वक्षमानसे ।
पूर्वान्हे बालकमुखात् पुष्पनाम तु ग्राहयेत् । २ । etc.

fol. 3*b* इति शिवप्रोक्तं हंसचक्राख्यं प्रश्नग्रंथं संपूर्णम् ॥
अथ तस्योदाहरणम् —

Ends — fol. 4*b*

नैनृत्यां दुःखाशोकौ च वारुण्यां द्रव्यनाशनं
वायव्यां शुभवार्त्ता ... वीशान्यं कीर्त्तिवर्द्धनं ॥ १३ ॥

हंसचक्र

Haṁsacakra

No. 1282

942(ii)
1886–92

Size — 9¼ in. by 5⅝ in.

Extent — 9*b* to 12*b* leaves : 10 lines to a page ; 20 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; complete.

Same as No. 943(ii)/1886-92

Age — Saṁvat 1835

Author — Śiva

Begins — fol. 9*b*

पार्वत्युवाच ॥
देव देव महादेव ॥ त्रिकालज्ञ महेश्वरः ॥
ब्रूहि मे हंसचक्रस्य ॥ प्रकारं पूर्वसूचितं १ ॥
शिव उवाच
हसचक्रं प्रपस्यामि ॥ शृणु त्वं स्वस्थमानसे ॥
अकाराद्दिहकारांता ॥ वर्णानां धूवका शृणु ॥ २ ॥

Ends — fol. 12*b*

सदा शेषे २ वारसंज्ञं। शुक्लपक्षे गुरुतः। कृष्णपक्षे शुक्रतः स्यादिति। लब्धं ४ सप्तभाज्य। मूले योज्यं ११ षष्टिभिर्भक्तशेषे ११ अश्वादिकं सूरिति स्पष्टार्थम्

इति प्रश्नसंग्रह समाप्तः ॥ संवत् १८।३५ ॥

हंसचक्र

Hamsacakra

No. 1283

943(ii)
1886-92

Size — 10⅜ in. by 5 in.

Extent — 6*b* to 9*a* leaves; 9 lines to a page; 30-32 letters to a line:

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; folios numbered in both margins; complete.

Age — Appears to be old

Author — Śiva

Subject — On divination.

Begins — fol. 6*b*

॥ श्रीपार्वत्युवाच ॥

देव देव महादेव त्रिकालज्ञ महेश्वरं ॥
ब्रूहि मे हंसचक्रस्य प्रकारं पूर्वसूचितं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 9*a*

एवममुनैव प्रकारेण सर्वत्र सर्वदावधिर्ज्ञातव्यो बुद्धिमद्भिः।
इति श्रीशिवप्रोक्तं हंसचक्रे अवधेरुदाहरणं :

References — Mss. - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 752*b*; ii, 181*a*; iii, 155*b*.

हस्तपादसामुद्रिक-लक्षणानि

Hastapādasāmudrika-lakṣaṇāni

No. 1284

238(5)
A/1883-84

Size — 7⅞ in. by 4½ in.

Extent — fol. 66*b* to 67*b* leaves; 12 lines to a page; 32 letters to a line

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting small but clear and legible; complete.

Age — Does not appear to be very old

Author — Not mentioned

Subject — Palmistry

Begins — fol. 67*b*

अथ हस्तपादसामुद्रकवचनानि लिख्यते
ॐ सर्वलक्षणलक्षण्यं पाणिलक्षणमुत्तमं
भूतं भाव्यं भविष्यश्च वर्तमान शुभाशुभं १ etc.

Ends — fol. 67*b*

भृंगारासनवाजिकुंजररथश्रीवृक्षयूपेष्वभि
मालाकुंडलतोमरांकुशयवैश्चैलैर्वुजैस्तोरणैः
मत्स्यैस्वस्तिकवेदिकाव्यजनकैर्यस्यांकितं वर्तते
पादे पाणितलेथवा स भवति त्रैलोक्यभूमीश्वरः
पादे पाणितले तथापि हृदये यांति स्त्रियो राज्यतां ३७
इति श्रीस्त्रीपुरुषयो हस्तलक्षणानि समाप्तं ॥ ॥

हायनफल

Hāyanaphala

No. 1285

575
1899-1915

Size — 10 in. by 4⅛ in.

Extent — 6 leaves; 9 lines to a page; 35- 6 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old and musty in appearance; handwriting uniform but not quite clear in some places; borders ruled in double black lines; brittle leaves some folios torn; edges worn out; marginal additions; incomplete.

Age — fairly old

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ ॥ स्वस्ति श्रीगणेशा ... नमः ।

पूर्वं प्रणम्येश्वरपादपद्मं ततो भवानीं गणनायकं च ।
करोमि रम्यं फलमत्र हायनं भवंति तज्ज्ञा विदि ... १ etc.

Ends — fol. 6*b*

अथ फलं । .....

तृराश्याधिपो वर्षे वर्षेशो यदि यायते
जन्मपोमथहा युक्तः तस्मिन् वर्षे न शोभनं ॥ ११

इति तृराशिकफलं ॥

हायनरत्न Hāyanaratna

No. 1286 553/1875-76

Size — 11½ in. by 5⅜ in.

Extent — 270 leaves; 10 lines to a page; 3 -34 letters o a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance: handwriting bold and clear but not quite uniform; borders not ruled; red pigment used for marking the portion; yellow pigment used for corrections; edges of some folios slightly worn ou ; fol. 162 repeated; the Ms. contains portion up to स्वप्नधिकारः.

Age — Appears to be old.

Author — Balabhadra

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुवे नमेः ॥

गणाधिपं रामगुरोः पदाब्जं दामोदराख्यं पितरं च नत्वा
प्राचीनपद्मैर्बलिभद्रनामा करोति सद्धायनरत्नसंज्ञां । १ etc.

fol. 23*a* इति श्रीमद्दैवज्ञवर्य्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने राशिस्वरूपं वर्षप्रवेशाधिकारः प्रथमः १

Ends — fol. 269*b*

रविंदुशुक्रदृष्टौ च तयोर्वा यदि सप्तमे
तदा स्वप्नं नृपो दृष्टं चंडेश्वरनृपोदितं ॥.

इति स्वप्नविचारः समाप्तः ॥ श्लोकसंख्या ५५०० पत्र २६९

Reference — See No. 209/A-1883-84.

हायनरत्न

Hāyanaratna

No. 1287

554
1875-76

Size — 9 in. by 4¾ in.

Extent — 173 leaves; 12 lines to a page; 30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not quite uniform; borders ruled in double red lines; folios numbered in both margins; edges of some folios slightly worn out; fol. 156 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1786

Author — Balabhadra. son of Dāmodara

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥

॥ गणाधिपं रामगुरोः पदाब्जं etc. as in No. 553/1875-76

fol. 24*b* इति श्रीमद्दैवज्ञवर्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने राशिस्वरूपवर्षप्रवेशनयनाधिकारः प्रथमः ॥

Ends — fol. 173*b*

योगो मासकृते समःकर २ हतौ योगस्तिथिः स्यात्तिथि-
स्त्रिघ्नावारमितिस्तदूर्ध्वसहशं भं सर्वयोगे युतः ॥
भूबाणाक्षै १५५१ कुभवेच्छकमिति ग्रंथस्य तां वेत्ति य-
स्तं मन्ये गणितद्वयज्ञकमलप्रोद्बोधने भास्करे ॥ ४ ॥

इति श्रीमद्दैवज्ञवर्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने मासप्रवेशादिविचाराऽध्यायोऽष्टमः समाप्तः ॥

समाप्तोऽयं हायनरत्नाख्यो ग्रंथः ॥

पुस्तके च यथा दृष्टं तथैव लिखितं मया ॥
विचार्य सुधिया वाच्यं किं पुनर्लिखनेन तु ॥ १ ॥

संवत् १७८६ वैशाख कृष्ण ७

Reference — See No. 209 / A-1883-84.

हायनरत्न

Hāyanaratna

No. 1288

230
A/1882-83

Size — 10⅝ in. by 4¾ in.

Extent — 141 leaves; 11 lines to a page; 40-42 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting beautiful, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; folios numbered in both margins; red ink used for topical headings and colophons; yellow pigment used for corrections; edges of some folios slightly moth-eaten; complete. (Adhyāyas 1-8)

Age — Saṁvat 1880 : Śaka 1745

Author — Balabhadra, son of Dāmodara

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीभुवनेश्वर्यै नमः ॥

गणाधिपं रामगुरोः पदाब्जं etc. as in No. 553/1875-76

fol. 14*b* इति श्रीदैवज्ञाचार्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने ग्रह्याशिस्वरूपवर्षप्रवेशाद्यानयनाधिकारः प्रथमः

Ends — fol. 139*b*

निर्मथ्य सत्ताजकशास्त्रसिंधुः समुद्धृतो हायनरत्नसंज्ञः
सद्वर्षपत्रीकरणोद्यतानां ज्योतिर्विदां कंठविभूषणाय ॥ १ ॥

इति श्रीमद्दैवज्ञवर्य्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रकृते हायरत्ने दशाविचाराध्यायरष्टमः ॥ हायनरत्नमपि संपूर्णम् ॥ श्रीरस्तु ॥

संवत् १८८० वर्षे शाके १७४५ प्रवर्त्तमाने मासोत्तममासे आश्विनमासे शुक्लपक्षे तिथौ ४ भोमवासरे इदं पुस्तकं संपूर्णं ॥ लिखावितं पुन्यासजी श्रीप्रथीराजजीपठनार्थ लिखितं ब्राह्मणज्ञातदशोरागीरधारीलाल ॥ श्रीरस्तु कल्याणमस्तु ॥

मंगलं लेखकानां च मंगलं ॥ पाठकानां च
मंगलं सर्वलोकानां भूयो भूपतिमंगलं १ ॥

Then follows in Gujarati—

अथ शहमेशरो वर्षफलमैकठे प्रासि होसो । ते प्रकार कहै छै ॥ etc.

Reference — See No. 209/A-1883-84.

———

हायनरत्न Hāyanaratna

No. 1289 209/A/1883-84

Size — 10⅝ in. by 6¼ in.

Extent — 41 leaves; 13 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; complete.

Age — Saṁvat 1867 : Śaka 1731.

Author — Balabhadra, son of Dāmodara, composed in 1656. (Cat. Cat. i, 765)

Begins — fol. 1*a*

... विविधं करोति आलस्यनिद्राभयमु सुखं च-
ग्रवैरं चांद्री दशा भास्करपुत्रपाके २

क्लेशागमं सौख्यधनार्थनाशं कधर्मसिद्धिं पशुपुत्रहानिं
कौजी दशा सूर्यसुतस्य पाके करोति वैरं निजबंधुमित्रैः ३ etc.

fol. 14*a* इति श्रीमद्दैवज्ञवर्मपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने दशानयनाधिकारः समाप्तः

Ends — fol 41*a*

योगो मासकृतेः समाकरहृतो योगस्तिथिः स्यात्तिथि-
स्त्रिधावारमितिस्तददर्धसदृशं भं सर्वयोगो युतः
भूबाणाक्षकुभि १५६१ भंवेकमिति ग्रंथस्य तां वेत्ति
यस्तं मन्ये गणितद्वयस्य कमलप्रोद्बोधने भास्करं ४

इति श्रीमद्दैवज्ञवर्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने मास-प्रवेशादिविचाराध्ययोष्टमः संवत् १८६७ शाके १७३१ आषाढकृष्णा ८ रवौ समाप्तोयं ग्रंथः

References— Mss. — A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 765*b*; ii. 184*a*, 237*a*.

B – Descriptive Catalogues :- R. Mitra, Notices No. 4090; I. O. Cat. No.3014; B. B. R. A. S. Cat. No. 346. Mad. Des. Cat. No. 13598.

———

हायनरत्न

Hāyanaratna

No. 1290

424
1884–86

Size — 9 in. by 4 in.

Extent — 325 leaves ; 9 lines to a page ; 22–25 letters to a line.

Description — Country paper ; Devanāgarī characters ; handwriting clear, legible and uniform ; borders ruled ; red pigment used for marking the portion ; yellow pigment used for corrections ; folios numbered in both margins ; complete.

The work was composed in Śaka 1551 (?)

Age — Saṁvat 1823, Śaka 1688

Author — Balabhadra

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

गणाधिपं रामगुरोः पदाब्जं etc. as in No. 553/1875–76.

fol. 32*a* इति श्रीदैवज्ञाचार्य्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने ग्रहराशिस्वरूपवर्षप्रवेशाद्यानयनाधिकारः प्रथमः

Ends — fol. 324*a*

योगो मासकृते समः कर २ हतो योगस्तिथिः स्यात्तिथि-
स्त्रिघ्नावारमितिस्तदूर्ध्वसदृशं भं सर्वयोगे युतः ।
भूबाणाक्षकुभि १५५१ भवेच्छकमितिर्ग्रंथस्य तां वेत्ति य-
स्तं मन्ये गणितद्वयज्ञकमलप्रोद्बोधने भाकरं ॥

इति श्रीमद्दैवज्ञवर्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने मासप्रवेशादिविचाराध्यायोऽष्टमः समाप्तः ॥

समाप्तोयं हायनरत्नाख्यो ग्रंथः छ ॥ छ ॥ छ ॥ संवत् १८२३ शाके १६८८ प्रवर्त्तमाने मासोत्तममासे अधिकचैत्रमासे कृष्णे पक्षे पंचम्यां चंद्रे लवणपुरवासिना नागरज्ञातीयपंडयायगनाथात्मजेन यादवजिता लिखितोयं ग्रंथः । स्वयं पठनार्थमेव ॥ सवाइजेपुरमध्ये महाराजाश्रीमाधवसिंघजिविजयराज्ये लिखितः ॥ शुभं ॥

Reference — See No. 209/A·1883–84.

हायनरत्न Hāyanaratna

No. 1291 $\frac{1024}{1886-92}$

Size — $10\frac{3}{8}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent — 180 leaves; 10 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; white chalk also used; edges of some folios slightly worn out.

The folios are numbered as follows—
1–23, 1–26, 1–131. The Ms. contains Adhyāyas 4–8.

Age — Saṁvat 1853

Author — Balabhadra

Begins — fol. 1a

॥ ॐ ॥ श्रीगणेशाय नमः ।

अथ सहमाधिकारः । तत्प्रयोजनमाह । यादवः

सकलभावफलस्य सहायतां विदधते सहमानि सदायतः
विधिरिवोद्यमनस्य नृणामतः सहमसन्नयनं विदधे स्फुटमिति etc.

fol. 17b इति श्रीमद्दैवज्ञपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने सहमाध्यायश्चतुर्थः

Ends — fol. 131a

योगो मासकृते समः कररहतौ योगस्तिथिः स्यातिथि-
स्त्रिघ्नीवारमितिस्तदूर्ध्वसदृशं भं सर्वयोगे युतः
भूबाणाक्षै १५५१ कभवेच्छशमिति ग्रंथतावेति य-
स्तंमत्ये गणितद्वयज्ञकमलप्रोद्बोधने भास्करे ४ ॥ ५ ॥

इति श्रीमद्दैवर्ज्ञवर्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते हायनरत्ने मासप्रवेशादिविचारऽध्यायोऽष्टमः समाप्तः ॥ समाप्तोऽयं हायनरत्नाख्यो ग्रंथः ॥ संवत्

Reference — See No. 209/A·1883–84.

हायनसंग्रह Hāyanasaṁgraha

No. 1292 $\frac{862}{1887-91}$

Size — $6\frac{1}{8}$ in. by $8\frac{3}{4}$ in.

Extent — 60 leaves; 20 lines to a page; 15-16 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking; white chalk used for corrections; occasional marginal additions; complete.

The Ms. is in the book form.

Age — Saṁvat 1807.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ हयतग्रंथो लिख्यते ॥ तत्रादौ संज्ञाध्यायः मध्ये अध्यायद्वयं ॥ अंते प्रकीर्णकः । तावत् संज्ञा ज्ञातव्या ग्रंथप्रवृत्तये ॥ etc.

Ends — fol. 60*a*

अथ यदि न्यूनास्तदा मध्यान्हात्पूर्वयहोरातुल्ये मध्यान्हादेव पूर्वं या कुच्छाया मकाथासिमतखत एव दिग्नेरवा भवति ॥ यदि छाया पूर्वे तदा किबला पश्चिमोस्ति ॥ छुया पश्चिमे तदा किव ॥ ल पूर्वेस्ति ॥

इति श्रीहयनसंज्ञो ग्रंथः समाप्तः ॥ संवत् १८०७ का शके १६७२ मिति वैसाषसुदि १४ वार मंगलवारः । छ ॥

अर्द्धसार्द्धकनगांघ्रियुतो नाभास्कराः कुभुजगा खचरौच्यं ॥
अक्षिकोटियुगकोटि तथांत्यं चन्हि तुल्यमिदमंडमिनस्य ॥ १ ॥

चंद्रस्य औच्यं अर्द्धकोटियोजनानि ॥ ५००० ॥ बुधस्य १५ ... ॥ कनगांघ्रियुतो ना समुद्र ४ नग ७ पापसहितो ना शुकस्य मसृपादचतुकोटि ४२५०० सूर्यस्य पादोनसप्तकोटि १२००००००० ॥ गुरोः एकासीकोटिः ८१००००००० शनौ २.

हायनसुन्दर Hāyanasundara

No. 1293 231 / A/1882-83

Size — 10¼ in. by 4¼ in.

Extent — 15 leaves; 12 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for verse-numbers and topical headings; complete.

Aufrecht says that this work is mentioned in Hāyana-ratna of *Balabhadra who composed his work in A.D. 1655.* This is the only Ms. recorded by Aufrecht.

Age — Appears to be old

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः

नमस्त्रिकालविश्वायि विश्वतत्वैकवादिने
सर्व्वज्ञायांहिते मोहःध्वांतविध्वंसभावने १

वक्ष्ये ज्योतिर्विदां वर्षलग्नसंबन्धबंधुरं
श्रुता शुभफलं ज्ञानप्रदीपकलिकायि तत् २ etc.

fol. 6*a* इति हृद्दाफलं ज्ञातव्यं हायनसुंदरग्रंथात् ॥

fol. 7*a* इति हायनसुंदरग्रंथे सूर्यदशाफलप्रकरणं संपूर्णं

Ends — fol. 15*b*

वयो राशि च भैक्यं यद्वि ॰ त्रि ३ वेद ४ हतं त्रिधा
नागा ७ ष्ट ८ रस ६ हते शेषे अंके संमरणं त्रिखे ३४
राशी यो यत्र वर्षेपि राजा चैव स दृश्यते

इति श्रीहायनसुंदरग्रंथात्किंचिल्लिखितम् ॥ श्रीरस्तुः कल्याणमस्तुः । श्री छः श्री ॥

पादं त्रिरुद्रेथ दलं खतुर्यं ४
पादत्रयं नंद ९ शरेण ५ भोगाः
पश्यन्ति पूर्णं समसप्तमे च
फलानि शेषामधुनाभिधास्ये १ इति दृष्टिः ॥

रविज्जीवः १ भृगुश्चंद्रः २ शनिज्ञः ३ भृगुभूसुतः ४ गुरुशुक्रः ५ शशिशुक्रः ६ बुधमंद ७ कुजो भृगुः ८ शनिर्मंदः ९ कुजौ भौमः १० गुरुज्जीव ११ शशिविधुः १२ दिवारात्रौ क्रमेणैव त्रैराशिकमजादयः २ इति त्रैराशिकः ॥

निशायां दीप गो परिशंकांगुलि ३ ततो परि दृष्टः
अंगुलं ३ शंकुमादाय रुद्र ११ नेत्रसमन्वितः
चतुषष्टि ६४ हरेद्भागं लभ्यते घटिकाफलं १

हिल्लाजताजिक

Hillājatājika

No. 1294

229
A/1882-83

Size — 10⅝ in. by 4¾ in.

Extent — 7 leaves; 20 lines to a page; 40-42 letters to a line.

Description— Country paper; Devanāgarī characters; old in appearan e; handwriting small but clear, legible and uniform; borders and edge, ruled in double red lines; complete.

Age — Appears to be old

Author — Not mentioned

Subject — On astronomical calculations.

Begins — fol. 1a

॥ श्री ॥

वर्षेलग्नपरंध्रेशो चतुर्थनिधनांत्यगौ
मुंथेशो तत्रगो यत्र तद्वर्षे मरणं ध्रुवं १ etc.

Ends — fol. 7a

वर्षेश चार्कपुत्रे निजभवनगते स्वोच्चगे वाथ केंद्रे
कर्मेश वीर्ययुक्ते शुभग्रहसहिते भूपतुल्यं स्ववंशे
नूनं शत्रुर्विनाशं विविधसुखकरं पुत्रपुत्र दिकं च
भूपालादर्थलाभं सकलग्रहकृतं रिष्टयोगादिनाशं ५०

इति श्रीहिल्लीजताजिकं संपूर्णं श्री ॥

नित्यं नरेन्द्रभवने परिसंकनीयं विद्यार्थिना गुरुगृहे निभृतेन भाव्यं
क्षिप्रं विनाशंमुपयांति हि दुर्विनीता प्रादोषिका इव दरिद्रगृहेषु दीपा १

मिति चैत्रसुदि १ मंगलवारे लपीकृतं ऋषिजीवनचंदेन साहापुराग्रामे मेवाडदेसे शुभं भवतु कलाणमस्तु।

Then follow a few verses.

References — Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 767b; ii, 184b, 237a

B – Descriptive Catalogues :– R. Mitra, Notices No. 4096.

हिल्लाजताजिक

Hillājatājika

No. 1295

1025
1886-92

Size — 8⅞ in. by 4⅜ in.

Extent — 24 leaves; 9 lines to a page; 28 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red ink used for daṇḍas; complete.

Same as No. 229/A-1882-83.

Age — Saṁvat 1880

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

ॐ नमः ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

पूर्वं प्रणम्येश्वरपादपद्मं तमो नवानीं गणनायकं च ॥
करोति रम्यं फलमत्र हायनं भवंति तज्ज्ञा विदितेन येन ॥ १ ॥
वर्षलग्नपरंध्रेशौ चतुर्थनिधनांत्यगौ ॥
मुंथेशो तत्रगो यत्र तद्वर्षे मरणं ध्रुवं ॥ १ ॥ etc.

Ends — fol. 24*b*

वर्षेश चाऽर्कपुत्रे निजभवनगते खोच्चगे वाथ केंद्रे ।
कर्मेशे वीर्ययुक्ते शुभग्रहसहिते भूपतुल्यं स्ववंश ।
नूनं शत्रुर्विनाशनं विविधसुखकरं । पुत्रपुत्रादिकं च ।
भूपालादर्थलाभं सकलग्रहकृतं रिष्टयोगादिनाशं ॥ २५६ ॥
इति हिल्लाजताजिक संपूर्ण ॥

Then after two verses.

सं. १८८० पौसशुक्ल ६ ॥ श्रीराम शुभं श्रीरामार्पणमस्तु ॥ बुधवासरे शुभं

हिल्लाजदीपिका

Hillājadīpikā

No. 1296

891
1884-87

Size — 8¾ in. by 4¼ in.

Extent — 5 leaves; 18 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgari characters; not very old in appearance; handwriting careless and sometimes not quite legible; red pigment used for verse-numbers; complete.

Age — Saṁvat 1860

Author — Nṛsiṁhadaivajña

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

श्रीशार्ङ्गधातृगिरिशादिकमौलिकोटि-
संघर्दितांघ्रिकमलं विमलांगकांति
विघ्नौघवृद्दलनं स्मरणान्नराणा
वंदे गजाननमुमापियसूनुमेकम् १.....

श्रीरोमकप्रभृतिखिदिककोविदैर्य-
च्छास्त्रे पुरा प्रकल्पितं किल ताजिकाख्ये
हिल्लालजातकमिदं प्रकटीकरोसि
गुढार्थतः पृथगिदं न कृतं यतोन्यैः ३ etc.

fol. 2*a* इति श्रीनृसिंहदैवज्ञविरचितो हिल्लाजिदीपिकायां पंचधादृष्टिसाधनं ॥

Ends — fol. 5*a*

स्थिदिकादिमतायुक्तं जातकं वीक्ष्य यत्नतः
हिल्लाथर्दीपिकां नानावृत्तैश्च सुगमां स्फुटां ३

इति श्रीनृसिंहदैवज्ञविरचितो हिल्लाजदीपिका समाप्ता ॥ सं १८६० ॥
श्रीलक्ष्मीनृसिंहार्पणमस्तु ॥

References —Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 767*a*; ii, 184*b*, 237*a*.

B - Descriptive Catalogues :- R. Mitra, Notices No. 4095; Ulwar Mss. Cat. No. 2031 extract No. 606.

हिल्लाजव्याख्या Hillājavyākhyā

No. 1297 892 / 1883-87

Size — 8¾ in. by 4¼ in.

Extent — 8 leaves; 18-20 lines to a page; 45 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting careless and not quite legible; red pigment used for marking the portion; edges slightly worn out; complete.

The work was composed in Śaka 1530 i. e. A. D. 1608 and the first copy of the work was made in Śaka 1590.

Same as No. 893/1884-87.

Age — Saṁvat 1863

Author — Rameśvara

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीवेणीमाधवाय नमः ॥

रामो भैरवपद्युगं गुरुवरं etc. as in No. 893/1884-87

fol. 7*a* इति श्रीक्षीरसागरोपनामकश्रीपतिभट्टांगजरामेश्वरविरचितायां हिल्लाजव्याख्यायां चूडामण्यभिधायां आयुर्दायकृतिः समाप्ताः ।

Ends — fol. 8*b*

तत्सूनुः कुलदीपकोद्यमभवद्रामेतिसंज्ञः सुधी-
र्ज्योतिधर्मविचारवर्त्तिकऋगाद्याशाखकास्मेहवान् ।
चूडामण्यभिधे नखाग्नितिथिके शाके गते खिदिजं
प्राविष्को निजपद्यकैरभिहितार्थापूरकेनात्मधिः ३

इति क्षीरसागरोपनामकश्रीपतिभट्टांगरामेश्वरविरचितायां हिल्लाजव्याख्यायां चूडामण्यभिधायांमनुक्रमः समाप्तः सं १८६० आश्विन शु १२ संपूर्णं

व्योमांकशरभू १५९० शाके पिंगलाब्देत्युद्धापने
शुक्रे कृष्णनवम्यां तु रवौ हिर्बुध्यने शुभे १

लेखक पुस्तकेस्येदं नागेशात्मजदैववित्
देवदत्तेन विख्याता हिल्लाजस्य उदाहृतिः

भारद्वाजकुलोत्पन्ननागेशात्मदैववित्
देवदत्तेन लिखितं हिलाजाख्या स्वटिप्पणं ३ ॥ श्रीरस्तु ॥

हिल्लाजव्याख्या Hillājavyākhyā

No. 1298 $\frac{893}{1884-87}$

Size — 8¾ in. by 4⅛ in.

Extent — 17 leaves; 10 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Thin country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; yellow pigment used for corrections; folios numbered in both margins; fol. 5*b* blank; red pigment used for colophons; complete.

Age — Does not appear to be very old

Author — Rāmeśvara surnamed Kṣīrasāgara

Begins — fol. 1*b*

ॐ श्रीगणेशाय नमः

रामो भैरवपद्यगं गुरुवरं तातं तथा श्रीपतिं
गोविंदाख्यगुरुं प्रणम्य कृतिनं दैवज्ञचूडामणिम्
योकार्षीदुरुसंहिताध्वितरणि पीयूषधाराभिधां
चूडामण्यभिधौ विचार्य कुरुते हिल्लाजटीकां कृती १ etc.

Ends — 17*a*

इति श्रीरामेश्वररचिता प्रश्नायुर्दाय अथ क्रमः आदौ ग्रंथांतरोक्तरिष्ट-तद्गंगादिना शुभाशुभं विज्ञाय पश्चाद्धिल्लाजनिर्णयः कार्यः तस्मिन्सति सर्वे ग्रहाः स्पष्टाः कार्याः ससंधयो भावाश्च ततः सर्वेषां बलं ततो विशेषेणातीत-निर्णयः ततो षड्विधबलं ततोदतोतायुः निर्णयः ततो दृष्टयादिसंस्कारः ततो दशा अंतर्दशाः विदशाः कार्याः ततो ग्रंथातरोक्तफलं वक्तव्यमित्यनुक्रमः

इति श्रीरामेश्वरविरचितायां अनुक्रमणिका समाप्ता जातेति भद्रम्

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogous Catalogorum :-i. 707*b*; ii, 184*b*.

———

हिल्लाजव्याख्या
called चूडामणि

Hillājavyākhyā
called Cūḍāmaṇi

No. 1299

1026
1886-92

Size — 8½ in. by 3¾ in.

Extent — 24 leaves; 12 lines to a page; 25–30 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear and legible but not quite

uniform; borders and edges ruled in single red lines ; red pigment used for marking the portion; yellow pigment used for corrections ; complete.

Same as No. 893/1884-87

Age — Saṁvat 1874 : Śaka 1739

Author — Rameśvara

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नम ॥ श्रीवेणीमाधवाय नमः ॥

रामो भैरवपद्युगं गुरुवरं etc. as in No. 893/1884-87

Ends — fol. 24a

इति श्रीरामेश्वरविरचितायां हिल्लाजव्याख्याचूडामण्यभिधायां प्रश्नायुर्द्दायः समाप्तः

लिखतं गौरीनंद स्वपठनार्थं संवत् १८७४ शाके १७३९ शुभमस्तु मिति माघशुदि ९ शनैश्चरवारान्वितायां शुभं भूयात

Then follows a Koṣṭaka.

होराचक्र

Horācakra

448
1895-98

No. 1300

Size — 10½ in. by 6 in.

Extent — 4 leaves ; 10-12 lines to a page; 20-25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters ; old in appearance; handwriting bold but not quite clear in some places; borders of first folio ruled in double red lines; the rest have no borders ; edges worn out ; red pigment used; complete.

Age — Appears to be old

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1b

श्रीगणेशाय नमः ।

प्रणम्य मार्थिं भक्त्या गणेशं च गजाननं
समहत्यान्यग्रंथेभ्यो होराचक्रम् विरच्यते । १ । etc.

Ends — fol. 4*b*

नंदा सूर्ये मंगले च भद्रा भार्गवचंद्रयोः ।
बुधे जया गुरुरिक्ता शनौ पूर्णा च मृत्युदा ।
इति मृत्युयोगः ॥ इति श्रीहोराचक्रं संपूर्णम् ॥
आषाडे शुक्लपक्षे च पूर्णिमा गुरुवासरे
पूर्वाषाडार्क्षसंयुक्ते पुस्तकं लिप्सिमिदं । १
होराचक्रं वै पूर्णं कृतं वै बुद्धिशालिना
आत्मारामस्य वै साधोः ... नर्थं शुभं कुरु ॥ १
राम सम०

होराचिह्नप्रकाशनज्ञान — Horācihnaprakāśanajñāna

No. 1301 — 916 / 189.-95

Size — $8\frac{1}{2}$ in. by $6\frac{1}{8}$ in.

Extent — 14 leaves; 24 lines to a page; 28 letters to a line.

Description—Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting careless and not quite clear in some places; borders not ruled; red pigment used for marking the portion; marginal additicns; complete.

The present portion is a part of a larger work called *Karmavipāka* or *Jñānabhāskara*.

Age — Saṁvat 1869

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमः सूर्याय ।
अथ श्रीसूर्यारुणसंवादे कर्मविपाके सारोद्धारे गणितशास्त्रे व्याख्यास्यामः ।
कर्णाटे मेषलग्नेभूत् वृषे वराडके तथा ।
ब्रह्मावर्ते ब्रह्मपुरे मिथुने संप्रचक्षते । etc.

fol. 2*a* इति श्रीसूर्यारुणसंवादे ज्ञानभास्करे कर्मदीपविपाके सारोद्धारे सौरेण गणितशास्त्रे स्त्रीपुरुषवर्णनिर्द्धारे प्रथमोध्यायः ॥

Ends — fol. 14*a*

न कुर्वंति ग्रहाः सौम्याः शत्रूणां च भयं क्वचित् ।
जातस्य वा पृच्छकस्य धनं सौख्यं दिशंति ते १७
इति व्ययभवनं ।

इति श्रीकर्मविपाके सूर्यारुणसंवादे होराचिन्हप्रकाशकं ज्ञानं समाप्तं ॥ श्रीः सं १८६९ आषाढशुक्ल ९ भृगौ लिखितं वैजनाथेन ॥ श्रीरस्तु ॥ शुभं भूयात् ।

———

होराप्रदीप

Horāpradīpa

No. 1302

1027 / 1886-92

Size — 9¼ in. by 4¼ in.

Extent — 10 leaves; 7 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders not ruled; edges slightly worn out; red pigment used; incomplete.

The Ms. contains 1–9 Adhyāyas.

Age — Not very old

Author — Dāmodara

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय न्मः ॥

मूषकगणवृंदेभ्यो ददाति यः स्वल्पमेव लड्डूकं ॥
तूर्णं भवंति तृप्तास्ते तं दामहे बालं ॥ १ ॥

द्योतयति स तान् खेटान् विद्धंसयति रोगसंधीश्च ॥
बोधयति रमास्थानं तं वंदे योगिवरगम्यं ॥ २ ॥

मययवनवराहाद्यैर्होरोक्ता कर्मणां मनोजानां ॥
ज्ञानप्रदीपमलिखिलं विलोक्य दामोदरस्तनुतो ॥ ३ ॥ etc.

fol. 2*a* इति होराप्रादाये संज्ञाध्यायः ॥

fol. 3*a* इति होराप्रदीपे भावाध्यायो द्वितीयः

Ends — fol. 10*b*

इति होराप्रदीपे मातृप्रतापात्सधिकाराध्यायो नवमः ॥ छ ॥

Then follow four verses and only the beginning of the fifth.

Reference — See No. 917 / 1891–95.

———

होराप्रदीप

Horāpradīpa

No. 1303

917
1891-95

Size — 8½ in. by 4 in.

Extent — 82 leaves ; 9 lines to a page; 20–22 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting bold, clear and legible; borders not ruled ; red pigment used for marking; yellow pigment used for corrections; fol. 46 repeated; complete.

Age — Saṁvat 1874

Author — Dāmodara

Subject — Astrology

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः

मूषकगणवृंदेभ्यो ददाति यः स्वल्पमेव लड्डुकं
तूर्णं भवंति स्तृप्तास्ते तं वंदामहे वालं १ etc.

fol. 3*a* इति होराप्रदीपे भावाध्यायः

fol. 5*a* इति होराप्रदीपेऽनुभावाध्यायः ॥ ४ ॥

Ends — fol. 81*a*

अष्टशतषभिवति परिमाणं चतुराशीतिरिति पुंसां
उत्तमसमहीनानां ज्ञेयं सदा सुज्ञैः । २ ॥

इति होराप्रदीपाख्यग्रंथसमाप्तमगमत् ॥ संवत् १८७४ ज्येष्ठशुदि ९ शनौ लिपिकृतं श्रीनंदेन स्वपठनार्थं स्वत्मजयोर्पठनार्थं वा परोपकाराय विप्रोपजीविनां च शुभं भूयात लेखक पाठकयोः शुभं ।

References— Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- ii, 185*b*; 237*b*; iii, 159*a*.

होराप्रदीप
with टीका

Horāpradīpa
with Commentary

No. 1304

362
1882-83

Size — 9⅞ in. by 4½ in.

Extent — 12 leaves; 13 lines to a page; 28-30 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but rather careless; borders ruled in triple red lines; red pigment used for making; edges slightly worn out; the Ms contains 51 verses in all with commentary in Gujarati.

Age — Saṁvat 1810

Author of the Text — Mahādeva
,, ,, Comm. — Not mentioned

Begins (Text) — fol. 1*b*

॥ श्रीभवान्यै नमः ॥
प्रणम्यैकरदं देवं सारदां गुरुमेव च ॥
होराप्रदीपकं कुर्वे बालाज्ञानतमोपहं ॥ १ ॥

Begins (Comm.) — fol. 1*b*

अर्थः एकरदये गणेश तथा सारदाये सरस्वती तथा गुरुवे गुरुने प्रणाम कराने होराप्रदीपन करु छु ॥ etc.

fol. 6*b* इति श्रीप्रथमीध्यायः ॥ १ ॥

Ends (Text) — fol 12*b*

ततस्तत्केंद्रया तस्य पणफरस्थितस्य च ।
तदापोक्लिमगस्यैवं दशाक्रमं लिखेद्बुधः ॥ ५१ ॥

Ends (Comm.) — fol. 12*b*

पछेते ग्रहथके त्रीजे छठेनोमे बारमे होए तोनीदशाल्षीए । ए दशाक्रम जाणवो ॥

इति श्रीराजगुरु-महादेवकृत-होराप्रदीप संपूर्ण ॥ श्री ॥ संवत् १८१० वैशाषशुदी १३ शनौ उदिच्यज्ञातीय-याज्ञीकहरजीसुत-जानिपषासुतजानि-लीलाधरेण लिखितमिदं ॥ उदिच्यज्ञातीयभटविश्वनाथसुत ... रहरजीपठनार्थं ॥ श्रीरस्तु ॥ कल्याणमस्तु शिवाय

होराप्रदीपटीका

Horāpradīpaṭīkā

No. 1305

$\frac{1028}{1886\ 92}$

Size — $9\frac{1}{8}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent — 81 leaves; 9 lines to a page ; 28 letters to a line.

Description—Thick country paper; Devanāgarī characters ; handwriting clear legible and uniform; borders not ruled; folios numbered in both margins; red pigment used for marking; the Ms. contains 1–93 Adhyāyas.

Age — Saṁvat 1874

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

रवीति सूर्यभौमगुरवः पुरुषाः बुधशनि क्लीवौ चंद्रशुक्रौ स्त्रीग्रहौ राहु-केतौ छायाग्रहौ यस्य समी तत्फलदौ भवतः ॥ etc.

fol. 2a इति प्रथमोध्यायः ॥ १

.....

fol. 81a इति होराप्रदीपे शरीरलक्षणाध्यायः

Ends — fol. 81b

अंगुलयः मध्यमपुरुषप्रमाणं ९६ अंगुलयः अधमपुरुषप्रमाणं ८४ अंगुलयः

इति होराप्रदीपे दी(पि)कायां त्रिनवतितमोध्यायः संवत् १८७४ वैशाख-शुदि ४ रवाविष्ट २४।१५ तनसमये इदं पुस्तकं लिपिकृतं श्रीनंदेन स्वपठनार्थं स्वात्मजपठनार्थं परोपका(रा)य शुभं भूयात् श्रीरस्तु शुभं । भू...

होराप्रदीपटीका — Horāpradipaṭikā

No. 1306 — $\frac{918}{1891-95}$

Size — 9½ in. by 4½ in.

Extent — 40 leaves; 13–18 lines to a page; 30–40 letters to a line.

Description — Smooth country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear and legible but not quite uniform ; borders ruled in double black lines; red pigment used for colophons; edges slightly worn out; the Ms. contains 1–93 chapters.

Age — Does not appear to be very old

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*a*

॥ श्रीमहागणपतये नमः ॥ रवीति ॥ सूर्यभौमगुरवः पुरुषाः ॥ बुधशनी क्लीवौ ॥ चंद्रशुक्रौ स्त्रीग्रहौ राहुकेतू ॥ छायाग्रहौ ॥ यस्य समीपे तत्फलदौ भवतः ॥ etc.

fol. 1*a* इति प्रथम अध्यायः ॥

Ends — fol. 40*b*

यस्य येन केनाप्यन्नेन पुष्टिं गृण्हाति स नरः दुंदुभकाख्यः कल्याण-वैराग्यं कलयति ॥

इति होराप्रदीपे त्रिनवतितमोध्यायः ॥
आपादतलशिरोंतं यद्वपुः प्रकर्षेण ध्रियते ॥
केपि तत्प्रमाणं वदंति आयामं पुनः प्राहुः ॥
सर्वत्र अंगुलिमानं मध्यांगुलिमध्यपर्वं समं ज्ञेयं ॥
सूत्रं कुंकुमरक्तं कृत्वा तेन देहं मापयेत् ॥

उत्तमपुरुषप्रमाण १०८ अंगुलयः मध्यमप्रमाणं ९६ अंगुलयः ॥ अधम-प्रमाणं ८४ अंगुलयः ॥

होरामकरन्द

Horāmakaranda

No. 1307

419
A/1881-82

Size — 9½ in. by 4¼ in.

Extent — 38 leaves; 11–12 lines to a page; 35 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters: old in appearance; handwriting not uniform and not quite legible on some folios; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking the verse-numbers and colophons; yellow pigment used for corrections; edges worn out; some folios pasted on paper slips; complete.

The Ms. contains 1–31 Adhyāyas.

Age — Samvat 1683

Author — Guṇākara

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ अविघ्नमस्तु ॥

उदयशैलभुजंगफणामणि etc. as in No. 1029/1886-92

fol. 3*b* इति श्रीगुणाकरविरचिते होरामकरंदे राशिप्रभेदाध्यायः प्रथमः ॥ छ

Ends — fol. 38*a*

ग्रामोर्वंतिविभूषणैकतिलकः etc. up to जनपदनिदाघक्षयकृते ॥ २९ ॥ as in No. 1029/1886-92 followed by इति श्रीगुणाकरविरचिते होरामकरंदे नष्टजातकाध्याय एकत्रिंशः ॥ ग्रंथो समाप्तः ॥ ग्रंथसंख्या ६४५ अनुष्टुप १८२ ॥ स्वस्ति श्रीसत्संवत् १६८३ चैत्रे कृष्णे पक्षे नहरिभट्टैर्लिखितः ॥ शुभम्

Reference — See No. 1029 / 1886-92.

होरामकरन्द — Horāmakaranda

No. 1308 — 1029 / 1886-92

Size — 9½ in. by 4⅓ in.

Extent — 29 leaves; 12 lines to a page; 35-40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting small, closely written but clear and uniform; borders ruled in double black lines; red pigment used for marking colophons; edges slightly worn out; complete in 1-31 Adhyāyas.

Age — Appears to be old

Author — Guṇākara

Begins — fol. 1*b*

॥ ॐ ॥ श्रीकृष्णाय नमः

उदयशैलभुजंगफणामणिर्दिवसभूरुहनूतनपल्लवः
दिशतु नः स गिरं महसां निधिर्घुसरसीररसीरुहमुल्लसन् १...

स्वतातपादांबुजचंचरीको गुणाकरः सांप्रतिमुच्चिनोति
हृद्यं हि होरामकरंदमाद्यानवद्यहोरा सुमनश्च येभ्यः ६ etc.

fol. 3a इति श्रीगुणाकरविरचिते होरामकरंदे राशिप्रभेदो नाम प्रथमोध्यायः
fol. 5a इति होरामकरंदे ग्रहाबलरूपवर्णनो नाम द्वितीयोध्यायः

Ends — fol. 29b

यदज्ञानान्नोक्तं कुकृतमिह यद्वाल्पमतितो
विदोषं तत्कर्त्तुं स्वयमपि पतंते सुमनसः
विनाशे दोषाणांमभिलषति याव्रातसविता
न वर्जंत्यः सम्यक् जनपदनिदाघक्षयकृते ३०

इति श्रीगुणाकरविरचिते होरामकरंदे जातके नष्टजातक नामैकत्रिंशोध्यायः समाप्तः

References — Mss. – A– Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 769b; ii, 185b, 237b; iii, 159a.

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss. Cat. No. 638, I. O. Cat. No. 3097–98.

होरामकरन्द

Horāmakaranda

No. 1309

882
1887–91

Size — 7¾ in. by 4⅜ in.

Extent — 10 leaves ; 9 lines to a page ; 20 letters to a line.

Description—Country paper; modern paper used for foll. 8, 9, 10; Devanāgarī characters ; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in two double black lines; red ink used for daṇḍas; edges of the first few folios worn out; incomplete.

The Ms. contains Adhyāyas 1 and 2 and a part of the 3rd.

Age — Not very old

Author — Guṇākara

Begins — fol. 1a

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

उदयशैलभुजंगफणामणि etc. as in No. 1029/1886–92

fol. 5a इति श्रीगुणाकरविरचिते होरामकरंदे राशिप्रभेदो नाम प्रथमोध्यायः ॥ १

fol. 9b इति ..... ग्रहस्वरूपबलोनिरूपणं नाम द्वितीयोध्यायः ॥ २ ॥

Ends — fol. 10a

अन्योन्यस्य धनव्ययाय सहजव्यापारबंधुस्थिता-
स्तत्काले सुहृदः स्वतुंगभवनेष्वेकेरयस्त्वन्यथा ॥
द्वेकानुक्तभयात्सुहृत्समरिपून्संचिंत्य नैसर्गिका-
स्तत्काले च पुनश्च तानधिसुहृन्मित्रादिभिः कल्पयेत् ॥ ८ ॥

Reference — See No. 1029/1886-92.

(होरा) मकरन्द-
टिप्पण called
अभिनवतामरस

(Horā) Makaranda-
ṭippaṇa called
Abhinavatāmarasa

No. 1310

960
1886-92

Size — $9\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{7}{16}$ in.

Extent — 5 leaves; 16-17 lines to a page; 52 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting very small but clear and legible; red pigment used for marking; edges worn out; complete.

Age — Appears to be very old

Author — Puruṣottamabhaṭṭa; Aufrecht ascribes this commentary to Kṛṣṇaśarman (cf. C. C. 1, 419a)

Subject — A commentary on the Horāmakaranda of Guṇākara.

Begins — fol. 1a

श्रीगणेशाय नमः ॥
कौमारकेककलकूजितमैंद्रनीलकैलासशैलशिखरे क्षणजं निशम्य ॥
संजातकांतपृषदं वदनं भवान्या दृष्ट्वा स्मितांचितमुखोऽवतु विश्वमीशः ॥
१ etc.

Ends — fol. 5a

अग्रे नक्षत्रसंचारः कुजौ भांशाल्यके ग्रहे
अधिके वक्रगे प्रोक्तोन्यथा व्यस्तं बुधै स्मृतं
अत्र युक्तिः स्फुटा
के क्येनो भुवि संति तेतिविकटज्योतिर्महांभोनिधौ
मार्गं सेतुमिवोद्गटं सुखकरंऽये कुर्वते हेलया
तत्प्रज्ञांबुधिमग्नमुज्वलतमं सद्युक्तिरत्नं स्वयं
लोके किं प्रकटीकरोति मनुजः कृष्णाक्षिपादादृते ॥

इति श्रीकृष्णसुनुगुर्जरपुरुषोत्तमभट्टरचितं मकरंदटिप्पणं अभिनवतामरसाख्यं संपूर्णं ॥

References — Mss. - A - Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i, 419*a*; ii, 96*a*, 215*b*.

B - Descriptive Catalogues :- I. O. Cat. Nos. 2958–59; Ulwar Mss. Cat. No. 1888. Extr. 538.

(होरा) मकरन्द-स्योदाहरणम्

(Horā) Makaranda-syodāharaṇam

No. 1311

843 / 1887-91

Size — $9\frac{1}{5}$ in. by $4\frac{3}{8}$ in.

Extent — 19 leaves; 7–8 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double red lines; red pigment used for marking the portion; edges of some folios slightly worn out; yellow pigment used for corrections; foll. 11, 12 missing; incomplete.

Age — Appears to be old

Author — Viśvanāthadaivajña

Subject — A commentary on the Horāmakaranda of Guṇākara

Begins — fol. 1*b*

॥ सिद्धिश्रीगणपतये नमः ॥
नत्वा गजाननं देवं विश्वनाथः करोत्यसौ ॥
उदाहरणमुद्दामं मकरंदस्य समतं ॥
श्रीसूर्यसिद्धांतमतेन सयम्क् विश्वोपकाराय गुरुप्रसादात् ॥
तिथ्यादिपञ्चं वितनोति काश्यामानंदकंदो मकरंदनाम ॥
स्पष्टोर्थः ॥ अथ मकरंदस्योदाहरणं क्रियते ॥ etc.

fol. 13*b* इति श्रीवाराहमिहराचार्यकृते बृहज्जातकेरिष्टाध्यायः षष्टः ॥

Ends — fol. 21*b*

सवर्णीकृतं जातं भाजकं ३६।१२ भाजकेन भक्तं भाज्यं लब्धं विशोपकादि ७।३७।

इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजविश्वनाथदैवज्ञविरचिता मकरंदस्योदाहरणं समाप्तमिदम् लिषितं नाथमल्लत्रिपाठिना ढिल्याम्

References – Mss. – A – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :– i, 709*b*; ii, 96*a*, 215*b*; iii, 90*b*.

B – Descriptive Catalogues :– Bikaner Mss. Cat. No. 677; I. O. Cat. No. 2957.

(होरा) मकरन्द-स्योदाहरणम्

(Horā) Makaranda-syodāharaṇam

No. 1312

170
A/1883-84

Size — 12⅝ in. by 6½ in.

Extent — 20 leaves; 16 lines to a page; 36 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; edges worn out; borders not ruled; red pigment used for marking; folios numbered in both margins; complete.

Age — Saṁvat 1858 : Śaka 1723

Author — Viśvanātha

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः श्रीकृष्णाय नमः

ॐ नत्वा गजाननं देवं etc. as in No. 843/1887-91

Ends — fol. 20*a*

अतिवृष्टिः समुद्रे स्यात् तटे वृष्टिरवर्षणं ॥
गिरौ संधौ बंद्धवृष्टिरित्याहु सूरपूर्वसूरयः ॥

इति रोहिणीचक्रं लिख्यते

इति श्रीदिवाकरदैवज्ञात्मजविश्वनाथदैवज्ञविरचिता मकरंदोउदाहरणं समाप्तं ॥ शुभम् ॥ संवत् १८५८ शके १७२३ भद्रपदशुक्लानभ्वयां बुधे संवत् ४८७७ सप्तऋशे शुभं

Reference — See No. 843/1887-91.

होरारत्न

Horāratna

No. 1313

1030
1886–92

Size — 8¼ in. by 6½ in.

Extent — 469 leaves; 14 lines to a page; 24 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgari characters; not very old in appearance; handwriting bold and clear but not uniform; edges of some folios slightly worn out; red pigment used for marking the portion; the folios are numbered as follows— 1–82 3–82, 163–469; the Ms. contains Adhyāyas 1–10.

Age — Saṁvat 1895

Author — Balabhadra, son of Dāmodara

Begins — fol. 1b

वरदमूर्त्तये नमः

होरापाथोनिधेः पारं दुःपारं तर्त्तुमिच्छतः etc. as in No. 605/1895–1902.

fol. 47b इति श्रीमद्दैवज्ञवर्ये पंडितदामोदरात्मजवलभद्रविरचिते होरारत्ने राशिग्रहस्वरूपनिषेकजन्माध्यायः प्रथमः १

Ends — fol. 469b

वशिष्टगर्गादिमुनीप्रणीतां etc. up to विमित्सराणां कृतिनां सुखाय ३ as in No. 605/1895–1902 followed by इति श्रीमद्दैवज्ञवर्यपंडितदामोदरात्मजवलभद्रविरचिते होरारत्ने स्त्रीजातकाध्यायः दशमः समाप्तोयं ग्रंथः। संवत् १८९५ श्रावणवदि ६ भृगौ लिपिकृतं श्रीनंदेन श्री श्री श्री शुभं भूयात् श्री

Reference — See No. 894/1884-87.

होरारत्न

Horāratna

No. 1314

605
1895–1902

Size — 11⅝ in. by 5⅜ in.

Extent — 265 leaves; 12 lines to a page; 40 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting clear and legible but not uniform; edges slightly worn out and moth eaten; borders of some folios ruled in single black lines; red pigment used for marking the portion; foll.13 and 14 missing while foll. 196–198 repeated; the Ms. contains Adhyāyas 1-10.

Composed in Saṁvat 1710.

Age — Appears to be old

Author — Balabhadra, son of Dāmodara

Begins — fol. 1[a]

श्रीरामजी ॥

॥ होरापाथोनिधेः प्रारं दुःपारं तर्त्तुमिच्छतः
महागणपतेः शुंडावलंबाय प्रजायते ॥ १ ॥.....

नत्वा दामोदरं तातं गुरुं श्रीरामसंज्ञकं ॥
होरावलं वितनुते वलभद्रः सतां मुदे ॥ १० etc.

fol. 21[a] इति श्रीमद्दैवज्ञवर्यपंडितदामोदरात्मजवलभद्रविरचिते होरारत्ने राशिग्रह-स्वरूपनिषेकजन्माध्यायः प्रथमः ॥ १ ॥

fol. 37[a] इति ..... जन्मदुष्टकालसंवत्सरादि फलाध्यायो द्वितीयः ॥ २ ॥

Ends — fol. 264[b]

तदंतिकस्थेन कृतं मयैतत्खचंद्रसमेंदुमितेब्दकाले
मधौ चतुर्थ्यां सितपक्षजायां विमत्सराणां कृतिनां सुखाय । ३

इति श्रीमद्दैवशवर्य्यपंडितदामोदरात्मजवलभद्रविरचिते होरारत्ने स्त्रीजातकाध्याय दशमः ॥ १ ॥

Reference — See No. 894/1884-87.

होरारत्न
(द्वादशभावविचार)

Horāratna
(Dvādaśabhāvavicāra)

No. 1315

894
1884-87

Size — 12⅛ in. by 5¼ in.

Extent — 69 leaves; 9 lines to a page; 32–35 letters to a line.

Description — Thick country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting bold, clear legible and uniform; borders ruled in double red lines and edges in single; red pigment used for marking the portion; the Ms. contains the chapter called द्वादशभावविचार from होरारत्न.

Mr. Dikshit assigns the date 1577 Śaka to Balabhadra. (Bhāratiya Jyotiśśāstra p. 487).

Age — Not very old

Author — Balabhadra, son of Dāmodara

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीहरिः । अथ द्वादशभारविचारः ॥
तत्रादौ द्वादशभावबलचक्रं लेख्यं

तत्र सामान्यतो यो भावः स्वस्वामिना शुभैश्च युतो दृष्टो वा भवति तस्मिन् । यद्विचार्यं उक्तं तस्य वृद्धिर्भवतिः ॥ यस्तु पापैर्युतदृष्टो भवति तस्य हानिर्भवति । etc.

Ends — fol. 69*a*

लाभस्थे द्वादशपे सुकुमारो दीर्घजीविनो भवति ।
स्थानप्रवरो दाता विख्यातः सुतवचनपरः ११

विभूतिमान् ग्रामनिवासचित्तः कार्पण्यबुद्धिः पशुसंग्रही च
चेज्जीवति ग्रामयुतः सदा स्याद्व्ययाधिनाथे व्ययगेहलीनेः ॥ १२ ॥

इति व्ययभावविचारः ।

इति दैवज्ञवर्य्यपंडितदामोदरात्मजबलभद्रविरचिते होरारत्ने द्वादशभावविचाराध्यायः । सप्तमः ।

References — Mss. – Aufrecht's Catalogus Catalogorum :- i. 769*b*; ii. 185*b*, 237*a*. See Dikshit : *Bhār. Jyo.* p. 487.

होरासार

Horāsāra

418
A/1881-82

No. 1316

Size — 10¾ in. by 5 in.

Extent — 40 leaves; 13 lines to a page; 32 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; not very old in appearance; handwriting clear, legible and unform; borders ruled in double black lines; red pigment used for verse-numbers and colophons; edges slightly worn out and moth-eaten; fol. 32 missing incomplete.

Age — Not very old.

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1*b*

श्रीमद्गणपतये नमः ॥
जयति जगदेकहेतुर्विश्वात्मा लोकप्रियकरः ॥
अनुदिनमुदयविनाशस्थितिकर्त्ता भास्करो दिनाधीशः । १ ...
तस्मात्प्रयोगसिद्धैराचार्यैः यत्फलं सुसंसिद्धं ।
तद्विस्पष्टार्थं वक्ष्ये होराशास्त्रार्णवे सारं । ४ । etc.

fol. 2*b* इति राशिप्रभेदाध्यायः

fol. 3*a* इति श्रीहोरासारे ग्रहस्वरूपं नाम द्वितीयोऽध्यायः ॥

Ends — fol. 41*b*

इमां मार्यमतां सीमामुल्लंघ्य यो वदेन्मुहुः ।
सोल्पायुर्वा दरिद्रो वा निःप्रजो वाक्षिहीनकः । १३ ।
इति श्रीहोरासारे नष्टजातकाध्यायः ॥ छ ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ श्री ॥ छ ॥ छ ॥

होरासार — **Horāsāra**

No. 1317 — **1031 / 1886-92**

Size — $8\frac{7}{8}$ in. by $4\frac{1}{4}$ in.

Extent — 10 leaves; 19 lines to a page; 45-48 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters; old in appearance; handwriting very small but clear, legible and uniform; borders not ruled; yellow pigment used for corrections; folios slightly worn out; foll. 1-13 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1770 : Śaka 1635

Author — Not mentioned

Begins (abruptly) — fol. 14a

..... ति मातृक्षयं मनोदुःखं भाग्नोत्साही विकलो वंधुक्लेशान्वितो दयाहीनः मदात्कुजापहारे प्रवर्त्तते मृत्युरोगदुःखानि जायंते etc.

fol. 14a इति होरासारेरंतर्दशाष्टादशोध्यायः

Ends — fol. 23a

लग्ने द्वोर्योवतवान् तस्मात् प्रभृति चिंतयेत
क्रमेण संयोज्य फलं रूपाद्वि ... वक्षण १३

इति श्रीहोरासारे नक्षत्रजातकनिरुपणाध्यायः एकत्रिंशत्तमः संवत् १७७० शाके १६३५ भाद्रपदमासे कृष्णपक्षे १ सोमवारे लिषतं मनसा रामविष्णोरा अंबावतीमध्ये लिखायतं रावलजी जीवनाथजी शुभं भूयात् कल्याणमस्तु ॥

होरासार-दशाध्यायी — Horāsāra - daśādhyāyi

No. 1318 — 1032 / 1886–92

Size — 10⅞ in. by 5⅛ in.

Extent — 150 leaves ; 10–11 lines to a page ; 30–35 letters to a line.

Description—Thick country paper; Devanāgarī characters; handwriting bold, clear and legible ; red pigment used for marking; white and yellow pigment used for corrections; borders not ruled; foll. 13 and 23–26 missing ; incomplete.

Age — Not very old

Author — Not mentioned

Begins — fol. 1b

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथष्टकवर्गविचारविशेषो निरूप्यते
तत्र गुणाकारः तत्र होरामकरंदे
यद्गोचरे जन्मग्रहान्हहाणां सम्यक्फतलं द्वादशराशिषूक्तं
नृणां तदैकक्षेभुवां फलस्य भेदादनैक्यंतिकमुक्तमाद्यैः १ ॥ etc.

Ends — fol. 155*b*

स्फुरतु भुजगहारं ममहृदित्तेजो हालाविषाहारं ॥
श्वेतशरीरशुभत्वं कृत्तारण्यविहारं श्वेत्तं शीतांशुशेखरं हरं ।
इति दशाध्यायां दशमोध्यायः ॥ १ ॥

यादृशं पुस्तके दृष्टं तादृशं लिखितं मया ॥
शुद्धं वा यदि वा शुद्धं शोधयंतु विपश्चितः ॥

APPENDIX

अर्थकाण्ड Arthakāṇḍa

No. 1319 416(c) / 1895-1902

Size — $5\frac{3}{4}$ in. by $4\frac{3}{4}$ in.

Extent — 23 leaves; 14 lines to a page; 18 letters to a line.

Description — Country paper; Devanāgarī characters with पृष्ठमात्राः; handwriting clear and legible but not uniform; borders ruled in two double black lines; edges worn out; red pigment used frequently; folios moth-eaten; complete.

Age — Appears to be old

Author — Bhāskaradeva

Begins — fol. 38*a*

मेषे मंगल। रासि उदस। प्रजा नाशयति। तस्मिन्मासे राजसूत्रं वित्तं जायत। अल्पतोयं समादिशेत्। २ मं। तुषधान्य विनाश। गोधूम मुंहगा : ३ मं० चणकानां पीडा। सर्वधान्य मुहगा। [४ मं अति वृष्टि। ५] मं० धान्य निष्पत्ति॥ ६ मं० ब्राह्मणपीडा। मुभक्षं। ७ मं०

fol. 38*a* इति भास्करदेवविरचिते अर्थकांडे अंगारकोदयं समाप्तं ॥

Ends — fol. 61

राहो वृश्चिकरासिस्थे धनराशि यथास्थिते ।
इति योगविधानेन रोगा चात्र न शंसयः ।
इति राहुफलं ॥ इति अर्थकांडं समाप्तं ॥ छ ॥

खण्डखाद्य
सटीक

Khaṇḍakhādya
with Commentary

No. 1320

529
1875-76

Size — 14 in by 6 in.

Extent — 69 leaves ; 10 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description— Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters ; handwriting clear, bold and uniform ; borders unruled; edges slightly worn ; yellow pigment used for corrections ; complete.

Age — Appears to be old

Author — Brahmagupta.

Begins — fol 1b

ॐ श्रीगुरवे श्रीसरस्वतीरूपाय

ॐ प्रणिपत्य महादेवं जगदुत्पत्तिस्थितिप्रलयहेतुम् ।
वक्ष्यामि खण्डखाद्यकमाचार्यभट्टतुल्यफलम् ॥

प्रायेणार्यभट्टेन व्यवहारः प्रतिदिनं यतो शक्यः ।
उद्ग्राहजातकादिषु तत्समफललघुतरोक्तिरतः ॥

अनयोर्गणितप्रयोजनाभावादर्थो न व्याख्यातः
एवमारम्भप्रयोजनप्रदर्शितं करणमारभ्यते etc.

Ends — fol. 69a

अथ शनेः करणगताब्दानां वस्तुभिर्विभज्य लब्धं कलादि पुनरष्टादशलिप्ता लिप्तास्थाने संयोज्य लब्धं सौरबीजं सौरमध्यमे वात्यम् ॥

चंद्रचंद्रकेन्द्रजीवशुक्राणां बीजं सदा पात्यम् ॥
भौमबुधसौरमध्यमानां बीजं सदा चात्यम् ॥

पातमध्यमस्य बीजं पात्यम् पातस्फुटस्य चात्यमिति शुभयास्तु ॥ शुभं ॥

———

जगन्मोहन

Jaganmohana

No. 1321

899
1886-92

Size — 10¼ in. by 4½ in.

Extent — 421 leaves ; 9 lines to a page ; 35 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting clear, bold and uniform; borders ruled in double red lines; edges worn out; yellow pigment used for corrections; red pigment frequently used; incomplete.

Age — Appears to be old.

Author — Not mentioned.

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ वसिष्ठः ॥

प्रन्हां भोजसुरासुरेन्द्रनिलयस्फूर्जत्किरीटोज्वल-
ज्ज्योस्नालीढपदारविंदयुगलं तत्वस्वरूपी रवी ।
ब्रह्मांडोदरसंस्थिताखिलजगध्वांतस्य सध्वंसनं
यकुर्वंनखिलं जयत्वनुदिनं पयेति कालात्मकः ॥ १ ॥

ज्योति शास्त्रं समग्रं प्रथमपुरुषतः स्वर्णगर्भाद्विदित्वा
पूर्वं ब्रह्मा ततः पर्यखिलमुनिवरगणप्रार्थनाद्यश्चकार ।
तच्चेदं विश्वरूपं मृदुपदनिकरैर्गुह्यमध्यात्मरूपं
शश्वद्विश्वप्रकाशं ग्रहचरितविदां निर्मलज्ञानचक्षु ॥ २ ॥ etc.

Ends — fol. 94*b*

एतेषु क्रमेण एतावत्यो घटिकाः परियाद्यज्याः ॥
५।८।१४।९।१०।२५। शेषघटिकाः शुभदः ॥
दिवाचंद्रवतीराकापूर्णिमानुमतीनिशी ।
संपूर्णिमाथानुमती तथा मापि द्विधा भवेत् ॥
सिनीवाली दृष्टचंद्रा नष्टचंद्रा कुहूः स्मृतः ।
तिथीनां निर्णयार्थं हि चैतत्सर्वमुदीरितं ॥
शुक्ले पक्षे भवति नवमी कार्त्तिकाख्ये कृतादि-
स्तेतादिस्यान्नियतममला माधवाख्ये —

ताजिकमुक्तावली

Tājikamuktāvalī

No. 1322

73
A/1882-83

Size — 11 in. by 4¾ in.

Extent — 7 leaves; 10 lines to a page; 42 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in

two double black lines; edges worn out; corrections on the margin; Ms is not in good condition; complete.

Age — Appears to be old

Author — Ātuka-Sadāśivātmaja

Begins — fol. 1*b*

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥
सांगश्रुतिस्मृतिपुराणकथेतिहास-
साहित्यगीतसदनाय महन्महिम्ने ।
अंते निवासिगणवर्णितसद्गुणाय
पित्रे नमोस्तु भवते श्र सदाशिवाय ॥ १ etc.

Ends — fol. 7*a*

शरद ३६५।१५।३१।१७ नंतरसाम्नि ३६० लवादिनं
दिननवांशखगैः सफलं वदेत् ।
इह तजूडुवशाच्चटिका दशारसहृतोक्तदिनैःस्तु रथोद्धताः ॥ १० ॥

इति सु· शिवसू॰ समाप्तोयं दशाध्या ॥ ६ ॥ आदे- काः ॥ ८३ ॥
पंजा(?)रत्नेश्वरेणेदं पुस्तकं ॥

नक्षत्रचूडामणि Nakṣatracūḍāmaṇi

No. 1323 42 / A/1881-82

Size — 8½ in. by 4⅛ in.

Extent — 30 leaves; 10 lines to a page; 25 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting clear and bold but not uniform; borders of folios 1-12, 27, 30 ruled in double black lines; edges slightly worn out; complete.

Age — Śaka 1705

Author — Yavana

Begins — fol. 1*b*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीगुरुचरणाभ्यां नमः ॥ श्रीसरस्वत्यै नमः ॥

हस्त्यश्वबंधरथयानपुरप्रवेशभैषज्यमंत्रगृहहर्म्यसुरप्रतिष्ठा ।
यात्राविवाहमखदीक्षणचौलमुंजी कुर्वंति शातिकविधानमथाश्विनिषु ॥ १ ॥
etc.

Ends — fol. 29*b*

नक्षत्रांते द्विघटिका अभुक्तगंडः । जन्मादिने पंचममासे वा अपमृत्युः । द्वितीयवर्षे ज्वरादिशस्त्रभयं । चत्वारिंशद्वर्षे पंचाशद्वर्षे वा अपमृत्युः । अष्टषष्टिवर्षे महाकंटकः । तत्परिहृते चतुरशीतिवर्षाणि परमायुः । २७ ॥

इति यवनकृतं नक्षत्रचूडामणिः समाप्तः ॥ शके १७०५ शोभन नामाब्दे दक्षिणायने आश्वीनशुक्ल ३ इंदुवासरे तद्दिनेद पुस्तकं समाप्तं ॥ श्रीसांबसदाशिवार्पणमस्तु ॥

प्रश्नचन्द्रिका

Praṣnacandrikā

No. 1324

439
A/1881-82

Size — 12 in. by 3¾ in.

Extent — 38 leaves; 10 lines to a page; 72 letters to a line:

Description — Country paper; Beṅgālī characters with पृष्ठमात्रास; handwriting clear, beautiful and uniform; borders unruled; edges slightly worn out; yellow pigment used for correction; Ms. of yellow colour; Beṅgālī Mss; complete.

Age — Appears to be old

Author — Varāhamihira

Begins — fol. 1*b*

पुमपत्यस्त्र्यपत्यचिन्ता १
प्रसवे शीघ्रविलंबचिन्ता २ etc.

Ends — fol. 38*b*

यात्रायां पथि मरणं भावि १२

इति सकलज्योतिःशास्त्रविशारदवराहमिहिरविरचिता प्रश्नचन्द्रिका समाप्ता ॥

फत्तेशाहप्रकाश

Phatteśāha prakāśa

No. 1325

195
1883-84

Size — 6¼ in. by 8¾ in.

Extent — 13 leaves; 24 lines to a page; 16 letters to a line

Description — Country paper; Devanāgarī characters; handwriting clear, legible and uniform; borders ruled in double black lines; edges worn out; corrections on the margins; folios 1–5 missing; incomplete.

Age — Saṁvat 1777

Author — Miśra Jaṭādhara

Begins (abruptly) — fol. 6a

..... तं कथितं ॥ ३७ ॥

अथ वर्षे विंशोपकानयनाहर्मिद्रवज्रवाह ॥

सूर्यादिवारे खलु वत्सरस्य
विंशोपकादिन्नखनागसूर्याः ॥
धृतिधृतीवाणमिताः ॥ १०।२०।८।१२।१८।१८।५। भवंति
मानोः कुलीरादिगते विचार्य्याः ॥ ३८ ॥ etc.

Ends — fol. 13a

ज्योतिःशास्त्रविचारसारचतुरः सौजन्यरत्नाकर-
स्तत्सूनुश्च जटाधरो हि कुरलज्ञातिप्रसिद्धः सुधीः ।
श्रीमच्चंद्रकुलेंद्रभूपमुकुटालंकारिणां श्रीफते-
साहानां कुतुकं ग्रहभ्रमहरं चक्रे प्रकाशं परम् ॥ २ ॥

इति श्रीमिश्रजटाधरविरचिते श्रीमन्महाराजाधिराजवृंदवंदितपदारविंद-श्रीमत्फत्तेसाहप्रकाशे सूर्यग्रहणनिर्णयाध्यायः सप्तमः ॥ संवत् १७७७ फाल्गुन-वदि ९ गुरौ ॥ शुभं ॥

बृहज्जातक
सटीक

Bṛhajjātaka
with Commentary

No. 1326

951
1886-92

Size — 10¼ in. by 4 in.

Extent — 225 leaves; 11 lines to a page; 38 letters to a line.

Description — Modern paper with watermarks; Devanāgarī characters; handwriting clear and legible but not uniform; borders and edges ruled in double and single red lines; edges slightly worn out; folios 16-20, 33, 44=7 missing; folios 125, 126 repeated; incomplete.

Age — Saṁvat 1855

Author — Varāhamihira

Author of the comm. — Bhaṭṭoptala.

Begins — fol. 1*a*

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीभास्कराय नमः ॥

ब्रह्माजशंकररवींदुकुजज्ञजीव-
शुक्रार्कपुत्रगणनाथगुरून्प्रणम्य ।
यः संग्रहोर्कवरलाभविवृद्धबुद्धे
शर्वेतिकस्य तमहं विवृणोमि कृत्स्नः ॥ १ ॥

यछास्त्रं सविता चकार विपुलैः स्कंधैस्त्रिभिर्ज्योतिर्मं
तस्योछितिभयात्पुनः कलियुगे संश्रित्य यो भूतलं ।
भूयः स्वल्पतरं वराहमिहरव्याजेन सर्वं व्यधा-
दित्छृं य प्रवदंति मोक्षकुशलास्तस्मै नमो भास्वते ॥ २ ॥

वराहमिहिरोधौ सुबहुभेदतोया कुले
ग्रहर्क्षगणयादसि प्रचुरयोगरत्नोज्वले ।
भ्रमति परितो लघुधियोर्थलुब्धास्ततः
करोति विवृतिछवं निजाधियाहमत्रोछलः ॥ ३ ॥

Ends — fol. 229*b*

तननिर्मत्सरीभूयात्सो जन्यालंकृतो जनः ॥ १ ॥

श्रीवृहत्जातकटीकायां समाप्तं संवत १८५५ पक्षे फागणसुदि भरववासरे मालपुरमध्यलिखतं स्वौजीरामपुटटावां जावतः लीषायतं विस्वनाथतत्पुत्रवैद्यनाथवाचनार्थं । श्रीरस्तु दीर्घायुमस्तु भवति followed by two verses.

———